



Vol. VIII  
No 5

22nd March, 1975  
(Saturday)  
1st Chaitra, 1897 S E



# THE ANDHRA PRADESH Legislative Assembly Debates OFFICIAL REPORT

## CONTENTS

	PAGES
Oral Answers to Questions:	615
Short Notice Questions and Answers	636
Condolence Motion:	
re : Demise of Sri R Janardhan Rao Desai a freedom fighter.	657 ..
Resolution,	
re : Condemning the attempt on the life of the Chief Justice of India.	661
Business of the House.	665
Matters under Rule 341:	
re : Law and order in West Godavari district.	665
re : Police raid on a restaurant in Hyderabad city	667
re : Death of Five people on consumption of arrack in Thummapuram village, Nandyal taluk	669
Calling Attention,	
re : Alleged rape of a woman in Ballepalle village, Khammam taluk.	672
re : Non-availability of food grains in Cuddapah district.	673
re : Compensation to villagers for lands taken for revitalization of Vizianagaram Aerodrome	674
re : Delay in announcing the names of candidates selected as Assistant Security Supervisors in A.P.S.E.B.	675 ..

[ Contd. on 3rd cover

THE  
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES  
OFFICIAL REPORT

Forty-Third day of the Fourth Session of the  
Andhra Pradesh Legislative Assembly

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, the 22nd March, 1975.

The House met at half past Eight of the Clock 8-30 a.m.

(Mr. Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS

SHIFTING OF LORRY STAND AT AFZAL GUNJ TO MALAKPET AREA  
411

\*6201-F Q.—Srimati J. Eshwari Bai (Yellareddy) :—Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) whether the lorry stand at Afzal Gunj has been shifted from its existing place to some other place near Malakpet ;

(b) if not, the reasons therefor ;

(c) whether it is a fact that the lorry owners had approached the court and obtained stay ; and

(d) if so, the steps taken by the Government to get the same vacated and remove the stand from its existing place ?

The Chief Minister (Sri J. Venkata Rao) :—(a) No, Sir,

(b), (c) and (d) : Government have allotted the jail garden land measuring 23,357 square yards at Malakpet to the Municipal Corporation of Hyderabad, for locating the bus and lorry terminal in order to relieve congestion of traffic at Afzal Gunj. The Municipal Corporation of Hyderabad has provided certain amenities at Malakpet jail garden for the use of lorry owning companies to operate their business from the new bus stand. The Commissioner of Police, Hyderabad has issued a notification on 20-4-1974 prohibiting parking of lorries, contract carriages and motor cars etc. in around the Afzal Gunj cross roads under the provisions of the Hyderabad City Police Act. But Sri Syed Khursheed Hassan, Public Motor operator and Secretary of Hyderabad Motor Operators' Union and others filed a civil suit on 24-5-1974 and obtained stay of the operation of the said notification issued by the Commissioner of Police. The interim stay

\* An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

was confirmed by Additional Chief Judge, City Civil Court on 16-9-1974. The Commissioner of Police has preferred an appeal in the High Court. As soon as the case is disposed of in the court, appropriate steps will be taken.

**శ్రీమతి డాక్టర్ కుమార్ రావు :**—అధ్యాత్మ, కోర్టులో ఉంది కాబట్టి దెసిషన్ చేయడానికి లేక పోవచ్చు. అక్కడ చాలా ఒక క్రమాద్ధారణ ఉంది. లారీలు పోవడానికి వీలులేటండా ఉంది. మొత్తం గ్రూఫిక్సు యిఱ్యందిగా ఉంది దెసిషన్ రాగానే తీసివేయడానికి చర్య తీసుకుంటారా?

**శ్రీ వెంగళరావు :**—తీసివేయడానికి ప్రథుత్వం నిర్ణయం చేసినది. ఫీల్చూనా ఏరియాలో స్టీట్ గ్రూఫిక్ ను ఫ్లాక్ చేస్తున్నది. సిటీ హౌస్ స్కూల్స్ లో వెట్టాలని లారీన్ కౌట్ స్కూల్స్ లో ఉంచే చాగుంటుందనుకుంటున్నాము రాని వల్ల గ్రూఫిక్ కంట్రోలు చేయడానికి యాక్సెంట్సు నివారించడానికి వీలు వదులుంది.

**శ్రీ వీటర్ పాల్ చుక్కు (ప్రతిపాదు) :**—అధ్యాత్మ, ప్రస్తుతం ఐ నేడు క్రిందుగా పోతున్నది అక్కడనుంచి బన్కస్టాండును తరణించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

**శ్రీ డాక్టర్ కుమార్ రావు :**—అది లారీ ప్రాందుకు సంబంధించిన ప్రశ్న. లారీ ప్రాందు చాఫర్ ఫూట్ ల్రిడ్జీ దగ్గర ఏర్పాటు చేయడం గురించిన అంశం.

**Sri Syed Hassan (Charminar) :**—When this has been taken to the High Court did the Government ask the lawyer to get the stay vacated?

**Sri J. Venkateswara Rao :**—In the High Court, it was admitted on 15-1-75. We have issued instructions to the Government lawyer to press it.

#### Exemption of Bicycles without Light in the Nights 412—

\* 6093 Q.—Dr. V. Chakradhara Rao (Nizamabad);—Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) where there is any consideration with the Government for relaxation or exemption of bicycles without lights in the nights; and

(b) if so, when?

**Sri J. Venkateswara Rao :**—(a) No, Sir. Government has carefully considered the question exempting bicycles without lights in the nights and it is in the interests of the safety of the cyclists, they should carry the light as provided in the Traffic Rules in view of the poor street lighting on many roads in the State and frequent breakdown of power, and also in view of the fact that the drivers of the fast moving vehicles will not be able to sight the cyclists without the lights during the night and prevent any accident.

(b) Does not arise.

**డాక్టర్ వి. చక్రవర్తిరావు** — అర్పన్ ఏరియాస్ లో కాదు హెడ్ లైట్ ను వోఫ్ చేయమంచారు తైనమోలు పెట్టుకుంచే దొంగతనంగా పోతున్నవి ఈ సికిలుకు లైటు లేదని పోలీసులు యిఖ్యంది పెట్టుతున్నారు. కనుక ప్రభుత్వం నిర్దయాన్ని పునరాలో చన చేస్తారా? థిలీలో కూడా ఉంది. అక్కడ కూడా లైటులేకుండా నడుస్తున్నది. పునరాలో చన చేస్తారా?

**శ్రీ డి. వెంగళరావు** — గత ఎసెంబ్లీ లో సైకిలమీద యిద్దరు ఎక్కడం గురించి రూలు రిలాక్స్ చేయాలంచే చేసినాము. లైట్లు లేకపోతే యాక్కిడెంట్స్ ఎక్కువ చౌతున్నవి. పవరు పూర్ణిషివల్ల స్ట్రీటు లైటును పోతున్నవి. కనుక సేప్టెంబర్ సైకిలుకు లైటు ఉండడం అవసరం.

**శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం (గుంటూరు-2)** :— ఇది వరకు ప్రభుత్వం హామీ యుచ్చారు. సైకిల్ కి లైటు లేనందువల్ల పోలీసులు ప్రశాంతముగా పెదుతున్నారు ఇదివరకు ప్రామిన్ చేశారు కనుక చారిటబల్ గా అలోచిస్తారా?

**శ్రీ డి. వెంగళరావు** — చారిటబల్ గా లేకపోవడం అనేది కాదు. యాక్కిడెంట్స్ ఇరగకూడదనే మంచి ఉద్దేశ్యంతోనే ట్రాఫిక్ రూలును ఏర్పారచ బడినవి. లైటు లేకపోతే చిటటిలో యాక్కిడెంట్స్ అపుతాయని అందరూ అంగిక రించిన విషయమే. ఈ రూలు అన్ని సిటీలోను యిన్కొడింగ్ ప్రాదరాశార్డ్ సిటీ అమలులో ఉంది.

**Sri Syed Hasan :** Government's stand on insisting on lights is appreciated; it is correct. But with regard to minor offences, i.e. going into the line or crossing the line at traffic points etc. the police are giving a lot of trouble and they are catching hold of these cyclists for every minor offence.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు :**— మైనర్ అఫెస్ప్ విషయంలో ఎగ్జామిన్ చేయాలని చెబుతాను.

**శ్రీపతి డి. కుమార్ జాయిల్** — కిరసనాయిల్ దొరకని ఈ రోజులలో లైటు ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? లైటుండాలనే రూలువల్ల పోలీసులు యిఖ్యంది పెదుతున్నారు. ఈ రూలు రద్దు చేస్తారా?

**శ్రీ డి. వెంగళరావు :**— యాక్కిడెంట్స్ ఇరగకుండా ఉండాలని చెట్టిన యాలు అయి. దానిని గౌరవసభ్యులందరు ఏర్ప్రాగివంగా తీసివేంచుంచే తీసి పేస్తాము. ఉంచమంచే ఉంచుతాము. యాక్కిడెంట్స్ కొత్తాయేమోనని ఉందరపడడం లేదు.

Procedure to sell away the confiscated Smuggled articles.

413—

\*5874 Q.—**Sri M. Nagi Reddy (Gurajala) :**— Will the Chief Minister be pleased to state

(a) whether the Union Government has suggested any procedure to sell away the confiscated smuggled articles in our State ; and

(b) if so, the details of the said procedure ?

The Minister for Co-operation (Sri B Subba Rao) :—(a) The luxury goods should be sold only in the 3 cities of Hyderabad, Visakhapatnam and Vijayawada.

(f) The prices for sale by the co-operatives will be fixed at 20% above the price of purchase

శ్రీ యం. నాగిరెడ్డి — మిగతా పెద్ద తొన్న గుంటులు లాంటిని ఎందుకు కన్సిడర్ చేయలేదు? డిస్ట్రిబ్యూషన్ కోఆఫరేటవ్ సాసెట్ టీ ద్వారా చేస్తున్నారు మంచిదే. ఏ పద్ధతిని యివ్వాలనేదానికి ప్రోసెసరు పెట్టారా?

శ్రీ వి. సుఖ్యారావు — ఇది భారత ప్రభుత్వం వారు అన్ని చోట్ల ఎన్న రేఖ చేయకుండా లగ్గురి గూడులు ప్రోద్రాబాదు, వీశాంబుల్లాంగోనే అమ్మాలని యినప్పుక్కన్ యివ్వడం ఇరిగింది. వాటని సూపర్ బజార్, కోఆఫరేటవ్ స్టోర్స్ ద్వారా అమ్ముతున్నారు.

8-40 a m

శ్రీ యమ్. నాగిరెడ్డి :— అన్ని చోట్లకు ఎంకరేఖ చేయకూడదు అంచే ప్రైదరాళాదు, విషయవాడ, విశాఖపట్టణములలో ఎంచి చేయవచ్చున్న మాట. కాన్ఫిస్ట్యూట్స్ గూడులు ప్రోద్రాబాదులలో పెట్టుకొంటే అంశాయక్కడకు రావడము కుదరదు వాటకే ఎందుకి లిమిట్ చేఱారు? ఇచ్చే క్యాంటిటీలో కూడ ఒక్కొక్క వ్యక్తికి ఎంత యివ్వాలో ఇన్స్పెక్టర్ ను యిచ్చారా? లేకపోతే వారే వారివారి పెద్ద ప్రాసుకొని మొత్తమంతా అయిపోయిందని చెప్పడము జరుగుతున్నదా?

శ్రీ వి. సుఖ్యారావు :— కాద్దుపైన డిస్ట్రిబ్యూట్ చేస్తున్నారు. ఇమివరకు అన్ని సూపర్ బజార్లకు యిచ్చేవారు. స్టోరు ఎక్కువగానే వుంది. ఎవరికి వడికే వారికి యివ్వడము ఇరిగింది తక్కిన చోట్లకు కుండ యివ్వడము మంచిని ఇక్కడన్న ఛథకేషను వారు ప్రాశారు అది ఆశోచనలో వుంది.

శ్రీ ఎ. వానుమంతరావు (కొవ్వారు) :— కెంద్ర ప్రభుత్వము ప్రైదరాళా, విషయవాడ, విశాఖపట్టణము సెంటర్ల ను ఒక యిటిరియం మీరి నీడు యింది? ఈ మాదు సెంటర్ల ను మన ప్రభుత్వము రిక మెండ్ చేయడం ఇరిగినదా? మిగతా పట్టాళాలతో పాటు అన్ని మునిసిపల్ ఏరియాల్ లోను మాక్కెటీంగు సాసెటీల ద్వారా అమ్మించగలరా?

శ్రీ వి. సుఖ్యారావు :— తక్కినచోట్ల కూడ సూపర్ బజార్లు, నూక్కెటీంగు సాసెటీలు వున్నాయి. వారికూడా యివ్వడం మంచిదని సేవనల్ ఛథకేషన్ ప్రాశాము. జవాబు యింకా రాలేదు. ఈ ప్రైసెన్ సెలక్ష నును వారే తెలియజరిచారు.

శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య (పాల్వంచ) :— కాన్ఫిస్ట్యూట్స్ గుండుని ఎంత విలువ కట్టారో ఎవరికి తెలియదు ఏ చౌసులో ఎంత విలువగల వస్తువులు యిచ్చారో తెలియదు. మేనేజిమెంటు వారికి సరుకు తీసుకున్న వారికి మధ్య రహస్యముగా జరుగుతుంది తప్ప 10 మందికి తెలిసే విషయముగా జరగడము లేదు. సూపర్ బజార్లు మేనేజిమెంట్లు దానిలో సగము వస్తువులు తైప్పేటు

వారికి అమ్ముడొని ఇంతే వచ్చినదిని మిగిలినది అమ్మడానికి అవకాశము వుండిన్నది. అటువంటిది లేకుండా ఎంత విలువ వస్తువులు వచ్చినది ప్రకటనలు వేవరుద్దారా చేయిస్తారా?

**శ్రీ వి. సుఖ్యారావు** — ప్రతి సూపర్ బజారుకు ఆ తొనుయొక్క జనాభా ప్రాతిషాధికారై న అలార్ మెంట్ ఇరిగింది. దబ్బ కట్టాలని చెప్పడము, అంతచట్టు కట్టిన రయవాత సరుకు యివ్వడము ఇరుగుతుంది. దీనిలో రవోస్యమేమీ లేదు సరువాతి ప్రశ్న తరువాత తెలియచేస్తాను.

**శ్రీ యమ్. ఓంకార్** (వరసంపేట) — అన్ని సూపర్ బజార్లలోను అమ్మడానికి అనుమతి యివ్వాలని ప్రైకి ప్రాశామని అన్నారు. ప్రాసి ఎంతకాల మైనరి? ఈ స్క్రోగ్లు గూడ్పు యమ్ యల్. ఎలకు రూ. 1,000ల విలువరకు యివ్వవచ్చునని, ప్రైపేటువారికి ఎంత అనే లిమిట్ లేనట్లు తెలుస్తున్నది. వివరాలు చెబుతారా?

**శ్రీ వి. సుఖ్యారావు** — కార్డ్ ప్రైన అమ్ముతున్నారు. ఇప్పుడు సరుకు ఎన్నావగానే వుంది. ఎవరికి ఎంత కావాలంచే అంతా యివ్వడం ఇరుగుతున్నది.

**శ్రీమతి డాకంక్యోరిశాయి** — కార్డ్ ఫిస్క్యూచెక్ గుడ్స్ ప్రైస్ ఎవరు నిర్దియస్తారు? ఫారిన్ కార్డ్ డాలరు లెక్క పెట్టికొన్నా కూడ అంత దబ్బ కాదు. ఒక్కక్కు పొంటు పీసు 70 రూ. లు వుంటుంది. ప్రైస్ ని ఎవరు ఫిక్స్ చేస్తారు? సూపర్ బజార్లలో పున్న అఫీషియల్స్ వారే ఈ సరుకును కాషేస్తున్నారనే ఉపోస్తు ప్రభుత్వానికిపైనా పున్నదా?

**శ్రీ వి. సుఖ్యారావు** — ప్రైవారు నిర్దియించిన రేటు ప్రకారమే అమ్ముతున్నారు. 20 శాతము మార్కెట్ అటో చేశారు. వారే కాషేస్తున్నారనే కంపెయింట్స్ ఏమీ లేవు. ఏమీ రాలేదు కూడా.

**Sri Syed Hasan :** - In addition to these Superbazars and Government agencies, did the Government of India also direct the formation of fictitious societies and handing over these confiscated goods to them and also to Marwadis and blackmarketeers.

**శ్రీ వి. సుఖ్యారావు** :— అచేస్తి లేదు. రూల్స్ ప్రకారము ఆమ్మాలికాని లోగసు పొన్నెటీలకు యివ్వాలని ఎక్కుడా లేదు. ఇదివరకు వుంచే అపుచేయించాము.

**Sri Syed Hasan :** — You are doing it now.

**Sale of Confiscated goods by the Hyderabad Super Bazar.**

\* 6194 Q.—**Sri D. Rajagopala Reddy (Darsi):**— Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) whether the sale of confiscated goods was entrusted to the Hyderabad Super Bazar during 1974;

(b) if so, the value of the goods supplied to the Super Bazar and whether there are any complaints about the malpractices in the distribution of the same;

(c) whether it is also a fact that Sri Swamy, General Manager is personally looking after the sale of confiscated foreign Sarees and other articles;

(d) whether it is also a fact that several complaints were made alleging that the General Manager is distributing the said articles to a limited section of the public only;

(e) whether the said articles are also being supplied to the other branche, of the Super Bazar in twin cities, and

(f) if not the reasons therefor?

Sri B. Subba Rao :—(a) Yes, Sir.

(b) The value of goods received from 1-1-1974 to 31st December, 1974 is Rs 8,14,062 85. No complaints are received about the malpractices in the distribution of goods.

(c) Yes, Sir

(d) No, Sir

(e) No, Sir.

#### VALUE OF THE CONFISCATED GOODS RECEIVED BY STATE FEDERATION OF CONSUMERS CO-OPERATIVE STORES LTD., HYDERABAD

420—

\* 5746 Q.—Sri D. Venkatesam (Kuppam) :—Will the Minister for Co-operation be pleased to state:

(a) the value of confiscated goods received by the State Federation of Consumer Co-operative Stores Ltd. Hyderabad during October and November, 1974;

(b) how much of it was allotted to each district;

(c) whether it is a fact that the Joint Registrar who is the person in-charge has sold those goods worth several lakhs of rupees to private merchants who have procured thousands of ration cards;

(d) whether it is also a fact that the Joint Registrar has appointed his own co-son-in law as the Manager for the confiscated goods; and

(e) the system adopted for the distribution of confiscated goods

Sri B. Subba Rao :—(a) Rs. 25.16 lakhs.

(b) A statement is placed on the Table of the House.

(c) No, Sir.

(d) No, Sir.

(e) The Federation itself effects sales to an extent of 5% of the goods and the balance is distributed in the ratio of 70:30 among Super Bazars, and Central Stores.

**STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE VIDE ANSWER TO CLAUSE (b)**

Sl.	Name of District	Value of confiscated goods allotted.
(Rs. in thousands)		
1	Srikakulam	67.00
2	Visakhapatnam	138.30
3.	East Godavari	141.60
4.	West Godavari	30.90
5.	Krishna	159.60
6.	Guntur	150.50
7.	Prakasham	143.10
8.	Nellore	31.00
9.	Chittoor	105.20
10.	Cuddapah	183.20
11.	Kurnool	262.50
12.	Anantapur	81.10
13.	Hyderabad	619.40
14.	Karimnagar	39.50
15.	Mahboobnagar	40.70
16.	Nizamabad	44.20
17.	Khammam	184.80
18.	Warangal	130.10
19.	Nalgonda	70.20
20.	Medak	33.30
21.	Adilabad	38.10
Total		2,684.30

శ్రీ యన్ వెంకటరావు :—ఆక్కడ స్థాయిధినము చేసుకొన్న వస్తువులను అమ్మడములో చాల రకాలైన తమాపాలు జరుగుతున్నాయి. మంచి వస్తువులు బయటకు రావడము లేదు. ఆక్కడకుబోయి బట్టలు తెచ్చుకొనడానికి సభ్యులకు ఈ ము పుండడము లేదు. ఇదివరకు మేము చీటి వంపితే కావలసిన క్లార్టీ యిచ్చే వారు ఇప్పుడు స్వయంముగా ఆక్కడకు రావాలంటున్నారు అందువల్ల ఆ సింపీ సభ్యులకు ప్రత్యేకముగా యిచ్చే పర్మాటు చేయస్తారా?

శ్రీ లి. సుఖ్యారావు —వారు చెప్పినది దృష్టిలో వెట్టుకొని అందరికి అందుకాటులో ఫుండెన్ఫంగా చూస్తాను.

**శ్రీ యస్. వెంకటరత్నం :**—ఆక్కడపు మేము పెక్కడానికి ఉన్నానుగా వుంది. అనెంబ్లీ ప్రెమిసినోనే డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయించే ఏర్పాటు చేస్తాం?

**శ్రీ వి. సుఖ్యారావు :**—ఈప్పుడున్న లిటిల్ గ్రాంచాల ఇరుగాగా వుంగి. ఇంకొక లిటిల్ గ్రాంచు చూస్తున్నారు. అప్పుడు ఎటువంటి కాచ వుండగా. ఆక్కడ సమయంలో చేసే విషయము ఆలోచిస్తాము.

**శ్రీ పి. సన్ధ్యాసిరావు (విశాఖపట్టణం-2) :**—గాంధిమణిత్వపు విధేయి వస్తును అను బహిష్కరించాలని చెబితే మన మంత్రి సుఖ్యారావుగారు నిదేశి విస్తృతము ప్రాతిపాంచదము సరిదైనదేనా? స్వగుర్తి గుడ్స్ వస్తున్నందువల్ల దేశముగా తయారచేయే వస్తువులకు గిరాకి తగ్గుతున్నదా లేదా?

**శ్రీ డి. వెంగళరావు :**—కష్టమ్యవారు పట్టించున్న స్వగుర్తి గుడ్స్ కు మార్కెటులో అమృతము కాకుండా టాక్స్ వేచిన తరువాత సూపర్ ఎంఱుల ద్వారా అమృతము జరుగుతున్నది.

**శ్రీ పి. సన్ధ్యాసిరావు :**—20 శాతము లాభాలు వీసుకోవాలని చెప్పాం కదా.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు :**—అమ్మినదానికి యావ్యాలికండా.

**డా. వి. చక్రధరరావు :**—సూపర్ బిజార్స్‌లో క్రాంతి అంతా ఫోర్మ్ లో మార్కెటులో పెడతారు. ఏమి వున్న వో తెలియదము జేదు. ఏ వస్తువులు వుఖ్యాతమైయట లోర్డు పెట్టించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

**శ్రీ వి. సుఖ్యారావు :**—ఆలోచించి ఆ విధంగా చేయస్తాము.

8-50 a.m.

\*Sri Syed Hasan :—Besides this allotment of material, even on holidays when the federation office should remain closed it is notified that the sale continues. Is the Government aware of this fact? The Minister for Textiles and Handlooms was mentioning about several societies for stitching and tailoring and all that. Why not the material be allowed for this purpose.

**శ్రీ వి. సుఖ్యారావు :**—అది చూస్తాను.

Sri K. V. Keshavulu :—The Registrar has agreed to give Rs. 2 lakhs per month

Smt. J. Eswari Bai :—For two lakhs worth of textile goods the Registrar has agreed. Has he taken permission or has he done it on his own? ఎవరుగారికి తెలియకుండానే ఒప్పుకున్నదా? మంత్రిగారిలో రళించుటాడి వారి అనుమతి పొంది చేయాలి. ర్యాక్చెన్ 419 లో వాగ్లుయ్యాఫ్ ఈ గూడ్స్ సురించి వుంది. 1974 లో ఎంత సవయి చేచారు? అని అన్ని అస్క్యారామిన్ మేనేజ్ మెంటు చేసిన సంగతి కంపెనీస్ వచ్చాయా?

**శ్రీ వి. సుఖ్యారావు :**—చెబులుమీర పెట్టాను, కంపెనీస్ రాలేదు, చాలా కాగ్రెట్లగా చూడడం జరుగుతుంది.

**శ్రీమతి డి. తిక్కారీశాయి :**—రిజిస్ట్రేషన్ మీ అనుమతి కీసుకున్నదా?

| శ్రీ వి సుబ్రామ — మీటింగులో ఎగ్గి అవడం ఇరిగింది

త్రీమతి కె ఈక్యరీషాయి.— మీటింగు ఎప్పుడు ఇరిగింది? రిస్టార్చర్ మీ అనుమతి తీసుకున్నాడా? మనిషుడు అనుమతి లేఖండానే స్వంతంగా చేసే ఏమి యొక్క ను తీసుకుంటారు?

| శ్రీ వి సుబ్రామ — వారు చెప్పింది సింట్రల్ స్టోర్సుకు సంబంధించింది. బొంటా ఖుక్క ప్రాయిడం, దానిని ఆపుశేయమని చెప్పిడం, ఎందుకు చేఱాడని రిస్టార్చర్ ను అడగడం ఇరిగింది, అది వేరే ప్రేరు.

#### APPOINTMENT OF REGISTRAR OF ANDHRA PRADESH AGRICULTURAL UNIVERSITY

414—

\* 6090-Q-Sri V. Palavelli (Chodavaram) --Will the Minister for Agriculture be pleased to state.

(a) whether the present Registrar of Andhra Pradesh Agricultural University is appointed for a Period of five years without advertising for the post;

(b) if so, the reasons for deviation from the procedure followed in the case of his predecessor, and

(c) what are the posts, the filling of which has been kept in abeyance in various categories since January, 1974 in that University and whether any appointments are made lifting the abeyance?

Sri J. Chokkarao (The Minister for Agriculture and Transport):—(a) The present Registrar of Andhra Pradesh Agricultural University was appointed till he attains the age of 60 years i.e. upto 19-12-1977, without advertising for the post.

(b) Statue 5 of the First Statutes prescribing the manner of appointment of Registrar, provides for the Board of Management to make appointment to the vacancy in any other manner if considers necessary. Under this clause the Board of Management made the appointment, giving the following reasons:

(1) Sri S. Vittal Rao is a senior Research Officer who acted a Farm Development Officer, Headquarters Deputy Director (Research) and also functioned as Director of Research incharge and is well versed in the work of Research.

(2) He has been functioning now as Registrar temporarily and has been found competent as Registrar on the Administrative and Academic side also.

(3) As the Post was advertised only in 1973 and as the response was not very good then and as there are no better candidates within the University itself, the University considered that no useful purpose will be served by advertising the post again.

(c) Since January, 1974 only five posts viz., two Superintendents of Livestock Research Stations, One Research Assistant (veterinary) and 2 Lower Division Clerks have been kept in obeyance and no appointments have been made to those posts lifting the ban.

ఎ. అంద్రప్రదేశ్ వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క యిప్పదున్న రిజిస్ట్రీషను ఆతనికి 80 సంవత్సరాలు నిండువరకు అనగా 18-12-1977 వరకు పదవిని గురించి ప్రకటన చేయకనే నియమించడం జరిగింది.

బి. మొదటి ప్రాముఖ్యాట్స్ లో క వ ప్రాట్యుల్యుట్ నందు రిజిస్ట్రీషను పుచ్చి భర్తీ చేయు విధానము నీర్మయించబడిన్నంది అంమలో మేనేజ్ మొట్టు బోర్డు వారు తాము అవసరము అనుకున్న యితర ఏ విధానాన్ని అయినా అనుసరించి అయినా ఆ పదవి ఖాళీ భర్తీ చేయవచ్చని కూడా పుండి ఈ క్లాసు ప్రకారము మేనేజ్ మొట్టు బోర్డువారు యా క్రింది కారణాలవల్ల భర్తీ చేయడం అయింది

1 ఎన్ విరల్ రావుగారు, ఫార్మ్సైట్ డైక్ట్ రావుగాను, హెండ్ క్వార్టర్స్ డిప్యూటీ డైక్ట్ రావుగాను (రిసర్చ్) మరియు డైక్ట్ రావు ఆఫ్ రిసర్చ్ యించాఫ్టీగాని పనిచేసి రిసర్చ్ పనిలో మంచి అనుభవం సంపూర్చించిన సీనియర్ రిసర్చ్ ఆఫీసరు.

2 అతను ప్రస్తుతం తాత్కాలిక రిజిస్ట్రీషన్ పనిచేయుచున్నాడు. వైగా పరిపాలనయందు విద్యా విషయమందు అతను సమర్థనంతుకని కనుగొనబడెను

3 1978 లోనే యా పదవికి ప్రకటన చేయబడినందున అప్పుడు దానికి తగిన రెస్పెన్స్ రావందున, అదే విశ్వవిద్యాలయములో అతనికంచే మెరుగ్గ అయిన వ్యక్తులు లేనందున, తిరిగి ఆ పదవికి ప్రకటన చేయడంవల్ల ప్రయోజనం ఏమీ పుండడని విశ్వవిద్యాలయం భావించింది

సి. 1974 జనవరి మండి 5 పదవులకు అనగా రెండు లైఫ్ స్ట్ర్ట్ రిసర్చ్ స్టేషన్స్ సూపరెంటెంటును, ఈ రిసర్చ్ అసిస్టెంటు (పెటర్సన్) మరి యిద్దరు క్రింది తరగతి పుట్టోగాలలు భర్తీ చేయకుండా పుంచబడినవి ఈ విషయం తొలగించి యా పదవులను భర్తీ చేయడం జరగలేదు

శ్రీ సలపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (గూడూరు).—అధ్యక్షా, 1978 లో అడ్వోకేట్ మెంట్ చేసినప్పుడు అప్పుడు సరైన అభ్యర్థులు రావందున 1975 ఆఫరు వరకు అడ్వోకేట్ చేయకుండానే తీసుకున్నట్లుగా చెబుతున్నారు ఇది ఫోర్మేషన్ విషయం. మరల ఎందుకు అడ్వోకేట్ చేయలేదు కి అంతకుముందు సాంప్రదాయంగా జరుగుతూ వచ్చింది రెసిద్యూయరి పవర్ క్ ఎనో పున్నాయని అవి వాడుకొని యూనివరిటీ బోర్డు చేసిందని చెబుతున్నారు అచ్చితంగా ప్రాట్యుట్టును ప్రోవిషనులో 45 సంవత్సరాలకు మించకూడదని పుండిగదా, యాయన రిటైర్ అయిన అఫీషియల్. 55 ఏండ్రుకు రిటైర్ అయినాను. 57 వ సంవత్సరంలో రి ఎపాయింట్ చేశారు. 60 వ సంవత్సరమువరకు కొనసాగు మన్నారు యాయన మేజ్ శ్రీడరుగా పున్నాడేగాని దీప్యాటీ డైక్ట్ రావుగా కూడా లేదు. ఇటువంటి వ్యక్తిని రిటైర్ అయిన వ్యక్తిని రి ఎపాయింటు అంతముడం ఎంతవరకు సమంజసంగా పుండి ? మీరు గ్రాంటు యన్ ఫౌండ్ యస్ట్సున్నారు గదా, దానిని విత్ డ్రా చేయలేరా ?

**శ్రీ డా. చోక్కరావు** — 1972 లో అడ్వెర్టైజ్ చేసినప్పుడు 10, 11 అప్పి కేషన్స్ వస్తే దానిలో నలుగురు అర్ధ లు అని యింటమ్యా చేయడం, దానిలో నుండి ఒకరిని నియమించడం, ఆ నియమించిన అతను సగిగా పనిచేయనందువలి ప్రొఫెషన్ పీరియడ్ లోనే అతనిని లోలిగించి అప్పుడు యూనివరిటీలో వున్న అధికారులలో యితడు అర్ధ దు అని మేనేజ్ మెంటు బోర్డు భావించి — వారికి వున్నటువంటి రూలులో అడ్వెర్టైజ్ చేయాలని, ఎద్దో నా యిటువంటి కారచాలు వున్నప్పుడు 5 వ ప్రాటూర్మ్యాట్ | పకారం చేయవచ్చని మేనేజ్ మెంటుకు అధికారం వుంది — ఆ అధికారాన్ని పురస్కరించుకొని — వారిని నియమించడం ఇరిగింది

**శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి** — ఖచ్చితంగా ప్రాటూర్మ్యాట్ లో అడ్వెర్టైజ్ చేయాలని వుంది. ప్రత్యేక పరిస్థితులలో విధిలేనప్పుడు మాత్రం అటువంటి చర్య తీసుకోవచ్చు. ముఖ్యమంత్రిగారు అనేక సార్లు వోపి యిచ్చారు. రిటైర్ అయిన అఫిషియల్ కు ఎక్సెచ్యూన్ యివ్వడం, 8 ఎప్పాయింటుమెంటు యివ్వము అని, కొత్తవారికి అవకాశం లేకుండా చేస్తున్నారు ఇతను ఏరూప ములో ఎక్సెచ్యూన్ అని అడుగుతున్నాను కసీసం బోర్డు యింటమ్యా చేసిందా? కేవలం ఫేవర్టీ జంతో విశల్ రాశుగారిని నియమించడం ఇరిగింది. రిటైర్ అయి రెండు సంవత్సరాలు అయింది, యితను మేక్ ప్రీడరు, డిప్యూటీ కై రెట్రైక్ కూడా కాదు. నేను బుబువు చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాను ఏవిరంగా అతనికి ప్రత్యేక అర్థ తలు వున్నవి. 45 సంవత్సరాలు పైబడిన వ్యక్తిని రిటైర్మెంటుగా వేయకూడదని ప్రాటూర్మ్యాట్ ప్రొవిషన్లో వుంచే ఎందుకు వేళాలు అని అడుగుతున్నాను. ఒక్కదానికి సరిగా సమాధానము చెప్పలేకపోతున్నారు. ఇది ఫోరమైన విషయం.

**Mr. Speaker:**—According to clause (b) they say the Board of Management has power.

**శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి** — ఆ క్లాబు ఒక టీ చదువుతున్నారు. యింకొక క్లాబు వుంది. ఏ పరిస్థితులలో అడ్వెర్టైజ్ చేయాలని, విధిలేని పరిస్థితులలో చేయవలసినటువంటిది ఎక్సెచ్యూన్ పరిస్థితిలో పవర్సు యిచ్చింది—అయిన మేక్ ప్రీడరు కాదా? 45 యింటమ్యా పైబడిన వ్యక్తిని ఎందుకు వేళాలు? 57 సంవత్సరాలు వున్నాయి, 45లోపు వుండాలి క్యాండిచేట్

**శ్రీ డా. చోక్కరావు** :—రూలులో — అడ్వెర్టైజ్ మెంటు చేసినప్పుడు 45 సంవత్సరాలవరకు వుంచేనే కాగుంటుంది అన్నారు కానీ — అంతకంచే పైన పుండుప్పని — వుంచే కాగుంటుందనేది వుంది. ప్రథమ్యం ఏమి చేయాలో గారవ సఫ్ట్‌లు పావధానంగా పరిశీలించాలని మనవి చేస్తున్నాము.

**శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి** :—మీరు గ్రాంటును ప్రావ్ చేయండి.

**శ్రీ డా. చోక్కరావు** :—ఎందుకు ప్రావ్ చేయాలి?

**శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి** :—45 సంవత్సరాలు పైబడినవారిని వేసుకోకూడదు.

**(శ్రీ సె. చోక్కురావు**) — 45 సంవత్సరాలు వంచే శాగుంటుడని పుండి గాని యిదివ కు అద్వయిత్తు మొటు చేసినప్పుడు కూడ 45 సంవత్సరాలకినాన్న పై బడినటువంటి వారినే 52 ఏండ్లు పున్న తనిని ఆపాయింటు చేయడం జరిగింది. నరైనటువంటివారు లేనప్పుడు—నా వద్ద పున్న యిన్న రైషిష్టు యూనివెర్సిటీ నుండి వచ్చినటువంటిది చదివాను నిర్త రావు అనే అను శాంక్వార్థుల్లో దీపుర్ణాటి డైరక్టరు (రిసర్చ్) గాను డైరక్టరు ఆఫ్ రిసర్చ్ ఇంచార్జీగాను ఖాదా పనిచేశాడు. రిసర్చ్ పనిలో అనుభవం సంపాదించిన సీనియర్ రిసర్చ్ ఆఫీసరు అన్నారు. రెడు వది, 60 సంవత్సరాలు, క్రెడిట్ సంవత్సరాలకు రిస్టోరు అనేది, ఆగ్రికల్చర్ యూనివెర్సిటీకి సంబంధించినటువంటి డిపార్ట్మెంటు ఆఫీసర్లు అందరికి యూనివెర్సిటీపార్క్ లో అయిన తరువాత ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసిన తరువాత యూనివెర్సిటీలో రెస్ ఏండ్లు అని పుండి, అప్పుడు ఆప్టీన్ యివ్వుకుండా కొంత మంది కోర్టుకు వెళ్ళితే ఆప్టీన్ యివ్వుతేడు గమక గవర్నర్ మెంటు సర్కీసు అన్నారు, దాని మీద 1972లో ప్రఘస్పం, ఎవరైనా గవర్నర్ మెంటు ఎట్లాయిన్ గా వుండి క్రెడిట్ సంవత్సరాలు అయిన తరువాత మీరు మెరిట్ ఆలోచించి ఎనిచెరికి యివ్వుదలచుకుంచే రెస్ ఏండ్లు వరకు యివ్వాలని యూనివెర్సిటీకి సలవో యిచ్చింది కీర్తిశాసులు కొంతకుండు కూడా కొంతమంది ఇచ్చారు. ప్రైస్‌కోర్టు కొంతమందిని ఇంతకుముందుకూడా వేశారు సవరణలోకూడా ఎవరయినా గవర్నర్ మెంటు సర్కీసుకు ఆప్టీన్ ఆప్టీన్ క్రెడిట్ సంవత్సరాల మానేజ్ మెంటు పొరపాటు చేశిందంటే యా విషయంలో ప్రఘత్వం ఏ విధంగా కోర్టు చేసుకోవాలి. ప్రొవిషన్ ప్రకారంగా అద్వాతలు ఉన్నవారిని వేసేది మానేజ్ మెంటు వేసుకోవాలి.

**Mr Speaker** — The question is whether the Government considers the appointment as satisfactory and acceptable ?

**9.00 a.m.** **(శ్రీ సె. చోక్కురావు)** :— వారు చేసిన అపాయింటుమెంటుకు మన వర్త ఉండాలని లేదు పటిక్ ఇంట చెప్పులోకాని అడ్మినిస్ట్రీటివ్ కన్విని గాని వేస్తారు. మనకు అధికారం లేదు యా విషయం సభ్యులు కొంతంగా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను.

**(శ్రీ నల్లపరెడ్ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి)** — 45 సంవత్సరములలోపు ఉండాలనేది అంగీకరించారు. క్రెడిట్ సంవత్సరాలకు రిటయిరు అయినవారిని వేయడం

**(శ్రీ కె. వెంగళరావు)** — శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు చెంగుసత్తరువాత వేసుకూడా యా విషయం చూచాను వారు చెప్పినట్లుగా మన రాష్ట్ర ప్రఘత్వం ఉద్యోగులకు ఎక్స్‌చెస్టును యివ్వాము. రీసెంటు ఆమెండుమెంటు ఉంది. ఉన్నానియా యూనివెర్సిటీకి ఆప్టీన్ చేసే వారికి రెస్ సంవత్సరాలుంది. మానేజ్ మెంట్ కోర్టుశారిక శక్తమంగా అందరికి యా పెనిఫిట్ యివ్వడానికి మానేజ్ మెంట్ కు వచ్చు ఉన్నాయి.

(శ్రీ నల్లపెద్ది శ్రీనివాసుర్) రెడ్డి — పవర్సు ఉన్నాయి కదా అని వారి ఇప్పంచినట్లు వ్యవస్థితిను మేనా? ప్రఫుత్వం గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఇస్తున్నారు. ప్రఫుత్వమునకు అడిగే హక్కులేదా?

(శ్రీ డాకెంట్రాఫు) — అలాటి నందరాఘవలో ఏట్ల చేసేవరకు పవర్సు వారికి ఉంది

(శ్రీ నల్లపెద్ది శ్రీనివాసుర్) రెడ్డి — అధికారం ఉందికదా అని ఇప్పంచినట్లు చలాయిస్తారా?

Mr Speaker :— When the rule itself provides that the management has got an alternative and they have exercised it, it cannot be questioned.

(శ్రీ డాకెంట్రాఫు) — అరివరకుకూడా ఒక సంవత్సరాలే యూనివరిటీ నుంచి డిప్యూటీ అయినపారికి 60 సంవత్సరములు ఉంది. అందరనూ ఈక్వోర్ చేయడానికి ఇది చేశారు ముందు ఎలాగ చేయాలో సలవో ఉద్దాము.

(శ్రీ ఎం శ్రీరాములు (ఎలూరు)) :— ఈ యూనివరిటీ అటూనమన్ కాడి మనకు పవర్ ఉండా? అప్ప అయినా అమెందు చేయాలి లేక లిమిటెడు పవర్సు ఎక్స్‌ప్రైజు చేయాలి. ఈ యూనివరిటీపటిలు మనకున్న అధికారాలు లిమిటీ? వారికున్న అధికారాలు లిమిటీ? వాటిపటిలు మనం ఎంతవరకు పెత్తనం చేయపప్పు అనేది అల్సించి యూనివరిటీ అటూనమన్ దాడి కనుక అది ఎఫెక్టు కాకుండా అమెందుమెంటు చేయాలి.

(శ్రీ డాకెంట్రాఫు) — ఇప్పుడు మనం వేలపెట్టే అవకాశం లేదు.

#### CONTROL OF SAMITHIS OVER P. H. Cs.

415—

\*6000-Q Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi :—will the Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether state Government have issued orders removing the control of Panchayat Samithis over Primary Health Centres, and

(b) if so, the reasons therefor ?

Sri K. Rajamallu (The Minister for Health and & Medical):—

(a) Yes, sir. But orders were issued in G. O. Ms. No. 467 Health, dt. 18-6-1963 read with G. O. Ms. No. 640 H, dt. 31-7-73 to the effect that the Primary Health Centres should be under the administrative control of the District Medical and Health Officer concerned with effect from 1-8-1973 to the extent of only Preparation of Budget Estimates, its distribution, passing of T.A. Bills etc. and that as for the rest, the status-quo prior to the issue of orders in G. O. Ms. No. 467 H dt 18-6-73 will continue. A write petition was filed in the High court which suspended the orders issued in G.O.Ms. No. - 467H, dt 18-6-73. The High Court gave a Judgement. As certain clarification is required on the judgement given by the High Court the Government pleader has been addressed for certain clarification after which further action will be taken by the Government in the matter of implementation of the orders issued in the said G. O.

(b) When it was brought to the notice of the Government that friction between the Medical Officers of the primary Health Centers, on one side and Block Development Officers on the other side was standing in the way of smooth running of the Primary Health Centres, it was decided to issue orders as mentioned in clause (a) above.

**శ్రీ నలవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి** — ఒకటి రె డుబోట్ల ఈ ప్రయమరీ పొల్లు సెంటర్సుకు విడి ఒ లకు తగాదాలున్నాయి అని అన్ని ప్రయమరీ పొల్లు సెంటర్సు ప్రఫుత్వ అజమాయిషిలోకి తీసుకోవడం అన్యాయమవుతుంది. వికేంద్రికరణ తరువాత పంచాయతి సమితుల కంట్రోలులో యా ప్రయమరీ పొల్లు సెంటర్సు పెట్టారు శాగా ఉన్నాయి ఎక్కుడో ఒకచోట తగాదా వన్నే ప్రఫుత్వ అజమాయిషిలోకి అన్ని కేంద్రాలు తీసుచుటూ మనడం బాగుతేయి ప్రైవేట్ రైట్ బణ్డిమెంటు ఎప్పుడు యింపీ మెంటు చేస్తారు ?

\* **శ్రీ కె రాజమల్లు** — అడిక్షిప్పేర్టివ్ కంట్రోలు ప్రైవేట్ మియర్లు కంట్రోలు ఎవరికుండాలనే తగాదా ఇది తగాదా దాక్టర్సుకు సమితి ప్రసిద్ధం టుకు, దాక్టర్సుకు విడి ఒ లకు మధ్య తగాదా ఇది

**శ్రీ నలవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి** — డి.ఎం.బి కంట్రోలు చేయాలంచే అనేక డివెన్షన్ సరిలున్నాయి కనుక ఓ యం ఒ అజమాయిషి చేయలేదు సమితి కంట్రోలులో ఈ పొల్లు కేంద్రాలు ఎందుకు ఉండరాదు ?

\* **శ్రీ కె రాజమల్లు** — అది కాదు. ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను అర్థం టుగా ఒకగ్రామం పేపెంటును మాడడానికి పోవాలని దాక్టరు అనుకుంచే అందుకని కివ్ తీసుకునిపోవాలంచే the driver refused because the Samithi Chairman was not present. This was because there were no good relations existing between the P. H. C Doctor and the B. D. O. అందుకని చేశారు. కోర్టువారు చెప్పారు కాబట్టి పాత పద్ధతి అనులులో ఉంది.

**Sri A. Sreeramulu:**— There is a feeling among the Medical officers of P.H.C, that they are not given the due place. Who is the drawing officer in regard to the draw of the salaries of Medical Officers ?

\* **శ్రీ కె. రాజమల్లు** — బి.డి.బి.ల్లు దార్చి చేస్తారు. కాబట్టి విడి ఒ. సక్రమంగా విలు చేయడందేదు. విల్సు సకాలంలో విడి ఒ చేయలేదు కాబట్టి తగాదాలు వస్తున్నాయి.

**Sri A. Sreeramulu:**— I want to know whether the B. D. O. is superior to the Medical officer because in the same set up who is the drawing officer. This question came in the conference of the Civil Assistant Surgeons very recently. We have to make a distinction. If both are equal why not the Medical officer draw his own salary ? Why should he depend on the discretion of the B. D. O ?

**శ్రీ కె. వెంగళరావు** — ఆటు కొత్తగా అమెండు అవుతుంది. సెలక్టు కమిటీ వస్తూంది అందులో తమరు సలహాలు యివ్వండి.

**శ్రీ ఎ. వానుమంతరావు** :— మరిత్తిగారు చెబుతూ దాక్టరు బయటకు వెళ్లాడు కి.డి.బి. కివ్ యివ్వలేదన్నారు. రూర్లో అలోపశిక్ డివెన్షన్ సరిలు

కూడ వంచాయితి సమితి కంట్రోల్ ఉన్నాయి మందులు యివ్వడం లేదు 2400 రూపాయలు గ్రాంటు వుండి మందులు యివ్వడం లేదు జీతాలకు గ్రాంటు లేకపోయినా జీతాలు యిస్తున్నారు కాబట్టి రూరల్ అలోపశికు దీన్ పెన్సిల్లు గవర్నర్ మెంటు తీసుకుంటారా?

**శ్రీ కె రాజమల్లు:** — ఇప్పుడు లేదు.

**శ్రీ జి సోమిశేఖర్** (హిందూపురం) — చ్చికు పొలు సెంటర్స్‌లో యిద్దరు మెడికల్ ఆఫీసర్స్‌తో కలిపి 20 మంది ప్రైవేట్ ఉంటారు సమితి ప్రసిడెంట్స్‌కు పాలటిక్సు ఉంటాయి కాబట్టి మెడికల్ ఆఫీసర్లు ఇఖ్యందిగా ఉంటుంది కాబట్టి యా పొలు సెట్టర్సు ప్రథమం స్వాధీనం చేసుకుంటారా?

**శ్రీ కె రాజమల్లు:** — ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారుకారా.

**శ్రీమతి కె తశ్యురీభాయి:** — పశి సమితిలోను యిలాగే ఉంటుంది Doctor is a M B B S. man and will qualified. కొంత మంది జీలూ పరిషత్తు చే ర్స్వెన్ వదువురాని వారు ఉపయోగించు జీలూ పరిషత్తు చే ర్స్వెన్ వదువురాని వారు ఉపయోగించు Majority of the persons are uneducated persons.

**శ్రీ కె వెంగళరావు:** — అది బి డి బ వెర్ సెన్ డాక్టర్సు. మనం కూడా అంతగా చదువుకోలేదు. శక్రిటరీన్ జాగా క్వాలిఫైడ్. So, are we unfit to administer the State?

**శ్రీమతి కె తశ్యురీభాయి:** — బి. డి. బ లు ఆజ్ఞలు చేసే డాక్టర్సుకు టూర్ చేసి వేపెంట్యును చూడలేదు కాబట్టి యిని ప్రథమం అండర్ లో ఉండాలి.

**శ్రీ కె రాజమల్లు:** — లిలు వచ్చినప్పుడు అలోవిద్దాము.

**శ్రీ యం టంకార్:** — అధ్యాత్మా, యిప్పుడున్న వ్యవస్థలో సమితి అధ్యాత్మాలు బి డి బ. లను కంట్రోలు చేయడం, బి డి బ లు వారు చెప్పినట్లుగా వ్యవహారించడం ఉంది. యా ప్రయమరీ పొలు సెంటర్స్ మందులు లేక పేకాట కేంద్రాలుగా మారే పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి అడ్డనిస్తేలివ్ కంట్రోలు మెడికల్ డిపార్ట్మెంటుకు వుండాలి. అక్కడున్న ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రజలకు సాక ర్యాలు చేసే ఆజ్ఞాలుపి ఏమి చేస్తారు?

**శ్రీ కె రాజమల్లు:** — యా సమస్యలన్నీ లిలు వచ్చినప్పుడు చూడాము.

**శ్రీ సి పౌచ్. కాశియ్య:** — అక్కడ ప్రశ్నేక మయిన ఆజ్ఞలో యా ప్రయమరీ పొలు సెంటర్సు ప్రవేశ పెట్టారు. ఎక్కడో ఒక చోట తగాదా వచ్చిందని మనం యిలాగ మార్పుకుంటుపోతే మయిన ఆజ్ఞలు దెబ్బ తింటుంది, మయిన ఆజ్ఞలు దెబ్బతినకుండా ఏమి చేస్తారు?

**Sri K. Rajamallu:** — Where the objective is understood by both the people, there is no trouble.. Where they would not understand the objective, philosophy, there we are getting difficulties. At the time of introduction of the Bill, we will take all these points into consideration,

9-10 a.m.

శా. వి. చక్రవర్తి — ఇప్పుడు ఇస్క్యా చేసినటువంటి జి.ఓ. ఇంపీ మెంటు కావడంలేదు లిడిట్ స్క్యూలు రు 800—600 లు. మెడికల్ ఆఫీసర్సు గేడు 400—800 వారు మానుసంగా చాధమదుతున్నారు డి.ఎం.బ్ కూడా కీలా పరిషత్ లో మెంబరు. లిడిట్. కు అప్పనికి డిఫరెన్సెన్ ఉంచే కీలా పరిషత్ అడుగవచ్చు. డి.ఎం.బ్ చెక్కికల్ మాన్ కమిక వారి ఆధినంలో ఉంచే శాగుంబుంది. ఇప్పుడు పొల్చు సెంటరుకు 12 వేల రూపాయలు ఇస్తున్నారు. ఇది చాలంలేదు అని పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

\* శ్రీ కె. రాజమల్లు — ప్రశంసన కష్టం ఇరుగుండా చూడటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము

శ్రీ నల్లపచెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి — 1973 లో ఇస్క్యా చేసినటువంటి జి.బి.ఎసలు యూట్రోలో ఉన్నటువంటి ప్రోవిషన్సును వై.లెట్ చేస్తున్నది. ఇది కాదంటారా? అటువంటి జి.బి.ఎస్ మీరు ఎట్లాగ ఇంపీ మెంటు చేస్తారు? పొల్చు అంద్ కానిచేపస్స పమితి కంట్రోలులో ఉండాలని యూట్రోలో ఉంది.

శ్రీ జె. వెంగళరావు — ఇట్ ఈక్ వెసెక్ ఫంక్షన్ టు ది పంచాయతి సమితి అని ఇందాక చెప్పాను అంచుచేత యూట్రో అమెండు అయితే తప్ప ఏమీ కాదని చెప్పాను ద్రాష్టవ్ విల్లు మీ ముందుకు వస్తుంది. అప్పుడు మీరు సలవోలు చెప్పండి.

#### Reduction of the I Year M.B.B.S. Course

416—

\* 6192 Q.—Sri Nallapareddi Sreenivasulu Reddi — Will the Minister for Health and Medical be pleased to State

(a) whether the Government of Andhra Pradesh have decided to reduce the first year M B B S, course to six months, and

(b) if so, when will the decision be implemented?

Sri K. Rajamallu.—(a) No Sir. This is a matter concerning the Universities.

(b) Does not arise.

శ్రీ ఎస్ వెంకటరమ్మం — ఆరు మాసాల కోర్సు తగ్గించారు. అందువల్ కొన్ని బిరల్ సజ్జులు తగ్గిపోతాయి. అందువల్ దాదాపుగా 100 మంది స్టేఫ్ కు దెబ్బ తగులుతుంది. వారిని రిప్రోచి చేయవలసిన అవసరం వస్తుంది అది రాకుండా గవర్నర్ మెంటు అట్ల సేటివ్ అరేంజ్ మెంటు ఏమైనా చేస్తున్నదా?

\* శ్రీ కె. రాజమల్లు — చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎమ్. ఓంకార్ — ఆశలు ఘస్తు యియర్ కోర్సును ఎత్తివేసే ఆటోచస్ ఇండియన్ మెడికల్ కాన్సిలులో ఉన్నట్లు తెలిసింది అది వాస్తవమా?

శ్రీ ఎస్ కె. రాజమల్లు :— ఇండియన్ మెడికల్ కాన్సిలు వారు చెప్పారు ద్రాష్టవ్ కు విధంగా చేయడం ఇరిగింధి.

**శ్రీ ఎన్. వెంకటరత్నం :**—ఇప్పుడు రె మాసాల కోర్సు తగించడంవల్ల ఎఫెక్టు అయ్యే టీచర్సుకు ఇంకొకచోట చేయడానికి ఏర్పాటు చేస్తామని అంటున్నారు వారికి ఏ రకంగా రకఱ కల్పిస్తున్నారు?

\* **శ్రీ కె. రాజమల్లు** —వారికి మాట్లాడాలిను. రిప్రోంచి చేయడం ఉండదు వారిని ఏదో రకంగా అభ్యర్థు చేస్తాము.

### Implementation of Inams Abolition Act

417—

\* 5656 Q.—**Sri Nallapareddi Sreenivasulreddi**.—Will the Minister for Revenue be pleased to state

(a) whether it is a fact that the Inams' abolition Act has not been implemented in a number of villages in Andhra Pradesh even though the Act came into force about seventeen years ago,

(b) the reasons for the delay in implementing the provisions of the Act, and

(c) the number of Inam villages existing in Gudur taluk of Nellore district?

The Minister for Revenue (Sri P. Narasareddy) —(a) The provisions of the Inams Abolition Act 1956 have yet to be implemented in 330 villages in the State,

(b) After the disbandment of the Special Staff in 1961 the work was entrusted to the regular Revenue Staff, but the Tahsildars in view of their multifarious duties could not take up enquiries under the Inams Abolition Act. Further the implementation of the provisions of the Inams Abolition Act posed some problems, therefore, to obviate those difficulties certain amendments to the Inams Abolition Act for vestiture of porambokes in the Government, for conferment of pattas on alienees of service Inams and for recognition of customary occupancy rights of tenants in 'Garbhakandrigas' etc., have been taken up and they are under consideration.

(c) There are two Inam villages in Gudur Taluk.

**శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :**—అధ్యక్షా, ఇంకా 350 గ్రామాలలో ఈనామును అబోలిషన్ యాక్టు ఇంపీమెంటు కాలేదని అంటున్నారు అప్పులు ఎన్ని గ్రామాలలో ఇంపీమెంటు చేసారు? చట్టంలో పొరపాటు ఉన్నాయి, సవరఱలు తీసుకొని రావాలి—అందువల్ల ఇంపీమెంటు చేయలేదన్నారు. ఇంతవరకు ఇంపీమెంటు చేసినటువంటి గ్రామాలలో సవరఱలు చేసి ఈ చట్టాన్ని ఇంపీమెంటు చేసారు కదా. దానిలో పొరపాటు ఉన్నాయి దానిని ఏ విధంగా సవరిసారు? గూడూరు తాలూకాలో 2 గ్రామాలు అన్నారు అవి ఏది గ్రామాలు. అక్కడ ఎందుకు ఇంపీమెంటు చేయలేదు? అక్కడ వినామీ ట్రూన్స్‌ట్రస్టున్సు జరిగినాయని మీ దృష్టిక వచ్చిందా? ఎవరై తే ఉనంటున్నగా ఉండి సాగు చేస్తున్నారో వారి పేర తో కరణాలు సాగు ప్రాయకుండా చేస్తున్నారు ఆ కాగితాలు అన్ని మార్పినట్లుగా అరోవణలు మీకు అందాయా?

**శ్రీ పి. నరసారెడ్డి**.—దీని పూర్తి వివరాలు లేకు.

**శ్రీ సలవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :** — ఈ ప్రశ్నలోని ఎథాగంలో కీయర్ గా ఉంది.

9 20 a. m      **Sri P Narasa Reddy** — Regarding the implementation in Nellore District is concerned, I don't have the details So far as the entire state is concerned, to the extent of 330 villages, the Act is yet to be implemented. But due to certain defects which I had earlier enumerated, we are now bringing an amendment to that Act. We want to regularise all those transactions which require urgent attention to see that the landless poor and the persons who had purchased the unenfranchised inams, get their due share. So far as the villages in Gudur Taluk, one is Ponnavolu and the second is Kondavallipadu

**శ్రీ సలవరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :** — అధ్యక్షా, పొన్నవోలు, కొండవల్లి పాడు—యా రెండు చోట్ల ఇనాము టాంక్స్ ఉన్నవి. 15, 20 సంవత్సరాలుగా అవి రిపేర్ చేయకుండా పడి ఉన్నాయి పొన్నవోలులో ఒక టాంక్ మాత్రం రెఫిన్యూడిపార్క్ మే ట్ రిపేర్ చేసింది ఆ టాంక్ క్రింద సాగు ఎట్లా జరగాలి? ఇనాము ఎథాలిషన్ యాట్ ఇంట్లో మొట్చేపన్ కాలేదు కాబట్టి అవి సమితికి గాని, పిడబ్బుడికి కాని వెంచకుండా పోయినవి. అవి మైనర్ ఇరిగెషన్ కాకుండా పోయింది, పిడబ్బుడి చెరువు కాకుండా పోయింది మరి, వారి గతి ఏమి కావాలి? పొన్నవోలులో 70 సంవత్సరాల నుండి హరిజనులు సాగు చేస్తుంచే — వారి వేరుతో 15, 20 సంవత్సరములు సాగు ప్రాయకుండా, ట్రుయిన్ ఆఫీసర్స్ లో తోతియం దార్ వేరుతోనే అక్కడ సాగు ప్రాసేసి, యా హరిజనులను మెడపట్టి బయటకు గెంచేసి ఇప్పుడు ఆ టోతియదారులు ఆ భూమిలన్నీ అమ్మివేళారు ఇప్పుడు వారు ఏమీ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు దానిపైన మీరు ఏమి చర్య తీసు కొంటారు?

**శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :** — కేశినెట్ మొన్ను నే డిసివన్ శిసుకొన్నది No<sup>t</sup> notwithstanding the vestiture of the porambokes and all that in the Government, we are going to take up repairs of all those minor irrigation works i.e., we will take up restoration. We have taken a decision That is no impediment. రెండవ యాస్ట్రీష్ వారు సెలవిచ్చింది — అక్కడ హరిజనులను వారు బలవంతంగా పెట్టి వేస్తున్నారని అంటున్నారు. Earlier under the Act, the Board has no revisionary powers to look into those matters. Now we are trying to amend the Act so as to see that wherever a person was in possession of those properties when the inams were abolished సట్లో పొట్ ఆఫీసర్స్ ఎప్పుడో తీఱ్పు ఇచ్చి ఉన్నారు రెమ్ములో గానే — after the amendment Act comes, all these revision petitions will be entertained. The Deputy Collector will go into all those matters. డివిపోతెన్ అయినప్పటికీ వారికి అక్కుపేస్తే రైట్స్ ఉండి వోనర్సివ్ ఉంచే వారికి తగు సహాయం చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము.

**శ్రీ వి. రామశర్మ (దేవరకొడు) :** — అధ్యక్షా, ఈ ఇనాము ఎథాలిషన్ యాట్ కోర్టుల వెళ్ళటము వల్ల కోర్టు వాటిని కెలదని తీఱ్పి ఇచ్చింది అంతకు ఇచ్చిందు నివరణ పిసుకువస్తామని ఇసన సఫలో మంత్రిగారు వామీ ఇచ్చారు, ఈ

సెప్టెంబర్ యి సవరణ తీసుకువస్తున్నారా? ఆ విధంగా తీసుకువచ్చి వీటిని అమలు జరపటానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

**శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:**—సవరణ తెస్తున్నాము. అది రేపు 29 వ తేదిన వస్తుంది

**శ్రీ సల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:**—ఈ పోరంబోకులు గవర్నర్ మెంట్ కు వెన్న కావాలి అంటున్నారు అది చాలా పొరపాటు కేటిల్ పొండ్ పోరంబోకు గాని, గ్రెజింగ్ పోరంబోకు గాని, గుంట పోరంబోకు గాని—అవన్నీ వంచాయి తీలకు వెన్న కావాలి అవి గవర్నర్ మెంట్ కు వెన్న కావాలని మీరు అమెండ్ మెంట్ తీసుకువ చేస్తే—అది వంచాయితి యాక్కుకు కాంట్రాక్ట్ ను అవుతుంది అది మీరు ఆలోచిస్తారా?

**శ్రీ పి. నరసారెడ్డి:**—ఆ యాక్కు వచ్చినపుడు ఆలోచిద్దాము వంచాయి తీలకు ఏది వెన్న చేయాలో అని ఇస్తాము

#### EVICTION OF PROTECTED TENANTS AT KAKULAKONDARAM VILLAGE BY THE LANDLORDS

418—

\*6205-F Q.—**Sri M. Omkar**—Will the Minister for Revenue be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the protected tenants at Kakula-kondaram Village in Nalgonda taluq and District have sent their representation in January 1975 to the Chief Minister in connection with their eviction from their lands by the local and lords,

(b) if so, the action taken by the Government to protect the protected Tenants ,

(c) whether it is also a fact that the Police are acting against the Protected Tenants in collusion with the land lords , and

(d) if so, the action taken thereon ?

**Sri P. Narasa Reddy:**—(a) No Sir. But on 24-7-1974 the Member had submitted a petition to the Chief Minister on the same issue and it was communicated to the Collector of Nalgonda for taking necessary action. The matter was also enquired into by the Revenue Divisional Officer concerned.

(b) It is learnt that the protected tenants were made to surrender their protected tenancy rights in favour of the landlord. But no proceedings took place before the Tahsildar under Section 19 of the Tenancy Act, 1920. If they are dispossessed from the lands held by them the protected tenants have to apply under section 32 (1) of the Act for restoration of tenancy rights, which the protected tenants did not do.

(c) The Police did not act against the tenants in tenancy matters. But the landlord lodged a complaint with the police stating that the protected tenants have constructed residential huts in his patta lands, when the protected tenants failed to remove the huts on his demand. Therefore the huts were removed with police assistance.

The names of the protected tenants are included in the provisional lists prepared under section 38-E of the Act to confer ownership rights to them. The matter is pending disposal with the Revenue Divisional Officer concerned, who functions as Tribunal under the Act.

(d) In the process of the complaint made by the landlord, eight Harijans were arrested and the case is under trial in Munsit Magistrate Court, Nalgonda and is sub-judice

శ్రీ ఎం టికార్ — అధ్యక్ష, ఈ భూస్వామియే పట్టారీ కావడం అన్నచి సంఘవించింది నుమారు 50 సంపత్తిరముల నుండి హరిజనులు సాగు చేస్తాన్నారు కాని, ఆయన పట్టారీ అవటంవలన, ఔస్తుకారు కానాలో హరిజనుల పేరు వ్రాయలుండా, తన పేరు వ్రాసుకొంటున్నారు ఆ ఇంద్లు కూడ కొత్తగా వేసుకొన్నవి కాను 40, 50 ఏడ్లు క్రింద వేసుకొన్న గుడిసెలు అని. మంత్రిగారు స్టిక్ సమాధానం ఇస్తూ పోలీసులువచ్చి గుడిసెలు పీకివేసినమాట వాస్తవము అని ఒచ్చుకొన్నారు. పట్టారీ అవటం మూలంగా—ఆయన రక్షిత కౌలుదారు చేస్తున్నటువంటి సాగుతు మథ్యపరచి తన సాగు ఉన్నట్లుగా రెవిన్యూ రికార్డులో వ్రాసుకొన్న విషయం మీరు నమ్ముతున్నారా? నమ్మి—అతనిని వెను వెంటనే పట్టారీ పరచి నుండి సస్పెండు చేసారా? ఆయన పోలీసులతో ద్వాజస్వం చేయించటం, మునిసిఫ్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టులో కేసు పెట్టిపచడం గుట్టాల్సి, మీరు ఆర్ డి. ఎ. ను కావుండా, డి ఆర్ పి ను ఎంక్యూయిలిక పంపిస్తారా? ఆర్ డి. బి. భూస్వామి కౌలుద్వాద్ అయినట్లు మాకు రిపోర్టు వచ్చింది కనీసం డి ఆర్ ఒ ను పంపించి ఎంక్యూయిలి చేయించి హరిజనుల రక్షిత కౌలుదార్ల యొక్క హక్కులను కాపాడటానికి ఏమి చర్య తీసుకుంటారు?

శ్రీ. పి. పరాపెర్రెడ్ - ప్రొటెక్ట్ చెసంట్గా డిక్కేరు ఆయన తరువాత ఆ పట్టారీ ఏమి వ్రాసుకొన్నా చెల్లదు పొత్తిపన్ వారికి లేదని వ్రాసుకొన్నప్ప టికి పీరికి రక్షిత కౌలుదార్ హక్కు ఇచ్చినప్పుడు—పీరు ఉనర్ను అణుతారు. పీరి పేర్లన్నీ ప్రావిషన్లో లిస్ట్ అన్ ప్రొటెక్ట్ చెసంట్గా వ్రాయబడినని About his suspension I will again write as to what extent he tampered the records and suitable action will be taken. 38-ఇ-డి ఆర్ ఒ తో ఎంక్యూయిలి చేయించాలి అన్నారు ఆపుడు 38-ఇ-లో We have constituted the Deputy Collectors as the Tribunals వారు వ్రాయ నా జడ్జమెంట్ ఇచ్చిన తర్వాత—వారు ప్రైవెట్ రైల్వేవచ్చుగాని—ఇప్పుడు నారదగర ఉన్నటోగట్టాప్రకారం They are tenants and they are entitled to it. If there are any other shareholders, provisional list గా తయారుచేసి దిప్పుటీ కలెక్టరు ఎన్నాన్ని చేశారు. Under 38(e) whether these people have got more than one family holding or the landlord is having two family holdings, అన్నచి ఏమి కే డిక్కేరెచ్చక ఇవ్వాలో అది ఇచ్చినారు So far these people being tenants, it is admitted and it is on records.

శ్రీ ఎం టికార్ :—అధ్యక్ష, ఇందులో వేసుకోరెది రెండుపాయింట్స్ ఉన్నవి 38-ఇ-క్రింద మీరు డిక్కేరు చేశారు. ప్రెట్యుషన్లో డిప్పుటీ

కల్కర్ ఉన్నారు అది వేరు మీరు డి ఆర్. ఒ ను పంపి-ఆక్కడ 50 సంవత్సరాల నుండి సాగుచేస్తున్నప్పటికీ, ఈ రక్తిత కౌలుదార్లను భాస్తు కారుకానాలో ప్రాయకుండా-తాను మాత్రం కాస్తు చేసుకొంటున్నట్లు దొంగ ప్రాతలు ప్రాసు కొన్న ఆ పట్టారీని-విచారణ జరిపి అతడిని సమైండు చేయాలని టోరుతున్నాను. ఇతడు ఎంత పలుకుబడి కలవాడు అంటే-సర్వే సెంబరు 99 లో బంచరాయిలో 11 ఎకరాలు తాను స్వయంతంగా లాయసీ పట్టాలు చేయించుకొన్నాడు పోలీసు ఉను పంపేంచి గుడిసెలు పీకించారు ఇటువంటి అక్కమ చర్యలు చేసినటువంటి పోలీసు మీద మీరు ఓమి యాకున్ తీసుకొంటారు ?

**శ్రీ పి. నరసారెడ్డి** — ఈ కేసు సబ్ ఐడిన్ అవటంవల్-నేను డిచెయల్స్ ఆస్ట్రీ తీసుకురాలేదు వారు కంప్లెయింట్ వేళారు ప్రైన్ పాస్ లో కంప్లెయింట్ నేసి-50 సంవత్సరాల నుండి కాదు, కొత్తగా వీరి పట్టా భూమిలో అంటే సర్వే సెంబరు 175 లో సేసుకొన్నాడు అని కంప్లెయింట్ This is now under the examination of the Court Now we cannot say whether the action of the police is correct or not. రెండవది వారు సలవో ఇచ్చినట్లు-ఈ రికార్డు ఉద్దేశ్యంలో చేశారా పొతివన్ కాలంలో ఆయన ఆయన వేరనే పొతివన్ ప్రాసి, ఇంకా బంచరాయి భూమి కూడ తన ఆక్రమణాలో ఉంటే-I will write to the Collector for enquiring into the matter and take suitable action.

**శ్రీ కొండా లక్ష్మణ పాపూజి ( భువనగిరి )** — రక్తిత కౌలుదారుల విషయంలో రెపెన్యూ అఫీసర్లో ముఖ్యంగా ఆసిల్చారుకు సంబంధించినంతవరకు అంత ప్రశ్నగా వని చేయసం లేదని చాల సార్లు చెప్పడం జరిగింది, ప్రతి గ్రామంలో రక్తిత కౌలుదారుల ఫారాలలో వారికి తెలుసు, దానికి స్పేషట్ సిబ్బంది ఏర్పరచి ఈ రక్తిత కౌలుదారులకు జరిగే అన్యాయం అరికట్టడం అవసరం. వా నియోజక వరగంలో పెద్ద చావుల పరిలో మూడు సంవత్సరముల నుంచి కేసు పెండింగ్ లో యున్నది. లాండ్ లార్డీసు పొతివన్ నుంచి తొలగించారు చీఫ్ మినిషర్ పెంగళరాపుగారు స్వయంగా లాన్ యియర్ ఎన్సపిడైట్ చేయమని ఆర్క్స్ ని యిచ్చారు ఇంతవరకు ఆ కేసు డినీ పోక్ ఆఫ్ చేయలేదు. మూడు సంవత్సరాల నుంచి పెండింగ్ లో యున్నది. ఈ అన్యాయం అవమని సేను కల్కర్ కు ప్రాశాను. ఎన్సపిడైట్ చేయడం లేదు అనేక కారణాల వల్ల అందులో లాండ్ లార్డీసుయుక్క అన్యాయి యెస్ట్యూయన్ యున్నది. స్పేషట్ సిబ్బంది దీనికి ఏర్పరచి ఎక్కడెక్కడ రక్తిత కౌలుదారుల సమస్యలు ఉన్నాయో, వాటి పరిష్కారం తొందరగా చేయడానికి పూసుకుంటారా ?

**శ్రీ పి. నరసారెడ్డి :-** మేము యిదివరకు స్పేషట్ ప్రాఫ్ వేళాము. Special Staff for regularising the Deputy Tahsildar, R. I were there. They will assist the Deputy Collector We will have to appoint a Tribunal to go into these matters. The person who is a landholder and if he has a land less than two family holdings, as according to the previous Hyderabad Act, then the protected tenant will not be entitled to be

declared as owner but he will be in possession of the property paying rent to the landholder. The other point is, if the tenant himself has more than one family holding then, he will not be entitled to claim the entire ownership. That is according to the Hyderabad Agricultural Tenancy Act. For that purpose the special staff is going into that. We have given special instruction to the Collectors to expedite matters. Efficient Deputy Tahsildars have been put to expedite these matters. We have also asked the Tribunal now under the Land Reforms Act to take up some cases in between so that it will be expedited. RDO will see these cases. In telangana area the cases of more than 2 lakhs have been practically enquired into and some are remaining and they are likely to be finished earlier. With regard to a particular case which the hon member has referred I will take up the matter with the concerned people.

**శ్రీ ఎమ్ టంకార్** — కాంగ్రెస్ గా తీసుకురమ్మని ఎప్పుడు అంటూ ఉంటారు మేము స్పెషిఫిక్ గా కేసెన్ తీసుకువచ్చాము. వీరు హారిజనులు, రష్ణత కౌలుదారులు థూస్యామి, ప్రశ్నేధారు అయ్యాడు. 174, 175, 176 మూడు సర్వే నంబరులకు సర్టిఫికెట్స్ ఉన్నాయి. 38 (ఇ) క్రింద టనర్ గా డిక్రెండ్ చేశారు. 175వ సర్వే నంబరు మీద యిండ్ నే పీక్ పోరేశారు కోర్టులో కేను నడిచే తీరుగా నడవనీయదు పోలీసు ఈ రకంగా పోయి యిటర్ ఫియర్ అయి తీసుకొన్న చర్యలను డిపార్ట్ మెంట్ ఎంక్యూయరి చేసి ఆపించవచ్చుగదా? రెండు రకాల అధికారాలు ఉన్నాయి. కౌలుదారును 38(ఇ) క్రింద టనర్ గా డిక్రెండ్ చేశారు. వారు హారిజనులు. వెంటనే పట్టారిని సన్ పెండ్ చేసి పీరి హక్కులను రష్ణంచడానికి స్పెషల్ గా డి.ఆర్.బి.గారికి కొన్ని యిన్ స్టీప్లిక్స్ నే యచ్చి అధికారాలు యిచ్చి పంపిణ్ఱా? పట్టారీని వెంటనే సన్ పెన్ పన్లో పెట్టించాలి. విచారణ ఇరగాలంచేపీరికి అన్యాయం జరుగుతుంది. న్యాయం జరగదు

**శ్రీ పి నరసారెడ్డి** — ఇది. పి.టి. ఆయన కంపీట్ గా టనర్ గా డిక్రెండ్ కాకముందు వాటు వార్ట్ పేసినట్లయితే కంపీట్ టనర్ పివ్ రాదు. 2/3rd ownership, Harijans has the ownership. Unless there is an agreement the tenant is allowed to have a hut legally, that man has a right to complain to the Police, రెండవది యాదివరకు మనవి చేశాను. పట్టారి యిష్టం వచ్చినట్లు ప్రాసుకొన్నాడు అంటే డి.ఆర్.బి.గా ప్రత్యేకంగా పటర్ యిచ్చేది అక్కర శేడు. They have powers to enquire into it and I will get the matter enquired.

#### SHORT NOTICE QUESTIONS AND ANSWERS

##### LIFTING OF WATER FROM THE RIVER ABOVE PAIDIGAM PROJECT IN SRIKAKULAM DISTRICT BY ORISSA GOVERNMENT

426-A —

\*6212-C. Sri Majji Tulasidas (Sompeta).—Will the Chief Minister be pleased to state.

(a) whether the Minister has received any information that the Government of Orissa in their limits have installed about twenty machines to lift the water from the river above paidigam project in Sompeta taluk of Srikakulam District;

- (b) if so, the action taken in this regard,
- (c) whether they have addressed the Orissa Government in the matter,
- (d) if so, the reply received thereon,
- (e) whether any further action has been taken in the matter,
- (f) whether it is not a fact that by installation of the machines above for the lift irrigation the ryots of the Paidigam Project area will be affected, and
- (g) if so, the remedy thought of ?

The Minister for Medium irrigation (Sri V Krishnamurthy Naidu)- Clauses (a) to (f) It is not necessary for the Government of Orissa to inform any lower State about any minor or lift irrigation schemes in its territory. However, the Chief Engineer, Orissa has been requested to furnish the capacities of machines (Pumps) erected by the Orissa Government and the extent of ayacut irrigated. The particulars are awaited

(g) The remedy to be thought of in this regard will arise only after knowing the extent of abstractions by the Orissa Government. ఇది మనకు సంపంచము లేదు ఒరిశా వరియాలో వారి శాఖలు ఏరియాలో కావ్ మె ట్లో వచ్చిన నీరు ఉపయోగించుకోడానికి హక్కు. మనం క్షయిన చేయడం లేదు We can only request. ఇప్పటికి ప్రైడిగాం ప్రాణైక్లో వచ్చిన ఆయికట్టు, ప్రాణైక్ ఆయికట్ అంతా యిరిగేట అవుటుంది. ఇరిగేవన్ పొచ్చెన్ని యల్ క్రిమేట్ అవుటుంది Ayacut lands are not affected by this. However, we have requested. Our C E addressed the C F Orissa We asked the particulars and it is awaited

**శ్రీ ఎమ్ మలసిదాన్ : -** దాదాపు 10 ఫోవి మిషన్స్ పెట్టారు లిట్ లురిగేపన్ విషయంలో 25 ఫోవ్ పి 10 మెషిన్స్ ఉన్నాయి టక్కోక్కు పోవ్. పి యింజన్ పని చేసినట్లయితే 500 ఎకరాలు సాగు చేసే నీరు తీసుకు పోతుంది అని చెప్పుతున్నారు. 5 పొయింట్ ఆట రైట్ ప్రైంజన్ పని చేయడానికి 10 మెషిన్స్ పెట్టినారని తెలుస్తున్నది అటువంటప్పుడు 2500 ఎకరాలుకు తగిన నీరు తీసుకుపోతారు. ఆ నదిలో నర్చా కాలంలో నీరు వస్తుంది పెద్ద కావ్ మెంట్ వరియా లేదు. 10 మెషిన్స్ పెట్టి వర్చూ కాలంలో నే నీరు వచ్చేటప్పుడే 2500 ఎకరాలకు తగిన నీరు వారు తీసుకొని పోతున్నారు. 4,950 ఎకరాలు ఆయికట్టు ఉమున్నది 2500 ఎకరాల ఆయికట్టుకు గలిపోదేమే నీరును వారు తీసుకుపోయే టప్పుడు దాదాపు రగం ఆయికట్టు బెబ్బితినే పరిసీతి యున్నది అందుచేత దీనిని గురించి వాళ్లను రిక్యుప్పు చేసి అగ్రిమెంట్ చేసుకొని గాని, లేక యింకో విధంగా గాని ఉండే ఆయికట్టుకు దెబ్బుతగలకుండా చుండవలసిన శాధ్యత యున్నదిగా?

**Sri V. Krishnamurthy Naidu:-** We have no right to question that. However our C. E. has already addressed the C E Orissa province and reply is awaited. We are taking steps on that and anyhow we have no right to question them.

**శ్రీ కె నరసయ్య (పాలకొండ).**—ఇచ్చాపురం తాలూకా ఒరిస్సా జరడా ఉండేను. జరడాలో లిప్పు ఇరిగేషన్ స్క్యూమ్ పెట్టడంలో శాంఖాపురా నది కోత్త అయింది రైలులంతా దెబ్బతిన్నారు సోంపేట తాలూకాలో ఒరిస్సా ప్రాంతంలో లిప్పు ఇరిగేషన్ ప్రావేడ్ చేయడంలో పైడిగాం ప్రాశెట్ దెబ్బతిన్నది. మహాంద్రగిరి సెంటర్ లో మన స్టోన్స్ పోయినది. అలా ఉండేటప్పుడు మహాంద్రగిరికి హర్షురా ఈ గార్ధమాలు ఉన్నాయి అటురంటప్పుడు వానిపై స్థితిస్వంగం ఏమి చర్య తీసుకుంటోంది?

**శ్రీ వి కృష్ణమూర్తి నాయుడు.**—చెప్పాను. ముం వారిని ప్రాప్తమే చేసే అధికారం లేదు. మన కాచ్ మెంట్ ఏరియాలో నీరు తీసుకుపోయే అవకాశం లేదు తీసుకుపోయినా మనా గట్టిగా అంగుళాను వారి ఎగర నుంచి కొంత నీరు వస్తుంది వారు మన్నన లిప్పు ఇరిగేషన్ నేపుకొనేటస్తుడు మాకు ఎచ్చెత్త అవుటండి కాబట్టి ఆ నీరు ఎగలి పెట్టండి అని రిక్వెస్ట్ చేస్తున్నాము లెటర్ ప్రాసినాము. దానిపై రిప్పయి రావడం లేదు. We will take necessary action on that.

**శ్రీ పి శ్రీరామమూర్తి (సాగరికట 0):**—మంత్రిగాను వారి ఏరియాలో వారు లిప్పు ఇరిగేషన్ స్క్యూమ్ పెట్టుకున్నారు మన ప్రఫుత్తాయిన్ని వారు అడిగి చేయ్యలేదు అందులో మన ప్రఫుత్తాయికేమీ అధికారం లేదు అంచే క్రిందపు ఆయాట్టు పరిస్థితి ఏమిటి? దానిపై మన ప్రఫుత్తయిం తీసుకునే చర్య ఏమిటి?

**శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తి నాయుడు** —మన కాచ్ మెంట్ వరకు మన కెపాసిటి వరకు మనం కట్టుకున్నాం. వారు వారి కాచ్ మెంట్ ఏరియా ప్రకారం వారు కట్టుకున్నారు సభ్యులు చెప్పిన విషయాలను ఇంతకుముండే దృష్టిలో పెట్టుకుని, మంచిగా వారితో సంప్రదించి చేయడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాం. ఇస్కుడు ఆప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

#### ALLOTMENT OF FUNDS FOR TUNGABHADRA HIGH LEVEL CANAL

420—B

S N Q No 6212-Y.—**Sarvasri E Ayyappu Reddy, (Panyam)**  
**G Somasekhar, and C Dass (Satyavedu)**—Will the Chief Minister be pleased to state

(a) the amount allotted for the Tungabhadra Project High Level Canal during 1974-75,

(b) whether any sheet piles are necessary in Tungabhadra Project High Level Canal and if so the amount required for the sheet piles,

(c) whether the Superintending Engineer, Tungabhadra Project High Level Canal directed to purchase sheet piles worth nearly Rs 50 lakhs and to deliver the sheet piles to Superintending Engineer, Godavari Barrage Project, and

(d) if so, the reasons for the diversion of the funds of the Tungabhadra Project High Level Canal in an indirect way?

Sri V Krishnamurthy Naidu —(a) Rs. 240 lakhs.

(b) No Sir

(c) Yes, Sir.

(d) The sheet piles were purchased to avoid lapse of funds provided for Tungabhadra Project High Level Canal Scheme Stage II for 1974-75.

**శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — లావ్స్ అయ్యె పరిస్థితి ఎందుకు వచ్చింది ? తుంగభద్ర ప్రాంతమే కెనాల్ కు అవసరం లేదా ?** 9.40 a. m.

**శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు :** —టు కోరైస్ వైన ఎలాట్ చేశాము. అరైస్సినిలట్లో అక్కడనుంచి ఒక కోటి రూపాయలవరకు డైవర్ట్ చేశాము మళ్ళీ ఒక కోటి రూపాయలు వచ్చింది వచ్చిన తరువాత, ఇక్కడ 240 లాక్స్ కంపీట్ గా అర్పు చేయడానికి—సూపరింటిండెంట్ ఇంజనీరు యా ఫినాన్సీయర్ బడ్జెట్ లో అర్పు పెట్టలేదు అన్నారు. అర్పు పెట్టకపోయినప్పటికీ, ఆయన జారిన్ డిసెప్ట్ న్లో ఎక్కడయినా అవసరముంచే అక్కడ అర్పుపెడితే, తిరిగి ఆమోంట్ ఇక్కడ రీ ఎంబర్స్ అయిపోతుంది లావ్స్ కాకుండా పుండడం కొరకు యా విధంగా చేయడం ఇరిగింది

**శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) :** — ఈ విధంగా చేయడం ఎంతవరకు సమంజనం ? లావ్స్ అయిపోతుందని డైవర్ట్ చేశామంటున్నారు. ఈ సంవత్సరం కూడ అదేవిధంగా డైవర్ట్ చేస్తున్నారు ? అక్కడ సూపరింటిండెంట్ ఇంజనీరు అర్పు చేయ్యిలేదున్నారని అంటున్నారు. అటువంటి పరిస్థితి ఎందుకు వస్తున్నది. రెండున్నర కోట్లు ప్రాంతమే అర్పు పెట్టలేని, చాతగాని సూపరింటిండెంట్ ఇంజనీరును అక్కడనుంచి తీసి, ఇంకొకరిని పెయ్యింది. లేకపోతే, అక్కడనే వేరే వర్షాన్ తీసుకోండి ప్రాంతమే కెనాల్ కు ఇంత ఇస్తున్నట్లుగా పేరుపై చూపించడం, కానీ అది అక్కడ అర్పుపెట్టకుండా, డైవర్ట్ చేయ్యడం, ఇది ఏ విధంగా సమంజనం ?

**శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయుడు — లాప్స్ అవుతుందని ఉధేశంతో డైవర్ట్ చేయడం ఇరిగినప్పటికీ, వచ్చే సంవత్సరం బడ్జెట్ లో అది వచ్చిన తరువాత, ఇక్కడ తిరిగి రీ ఎంబర్స్ చేయడం ఇరుగుతుంది ఆ మొత్తం అర్పుకాకుండా పోయేదేమీ వుండదు.**

**శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — ఇప్పుడు అంతా పౌల్ ఎల్ సి. కి ఎలాట్ చేసిన దబ్బు యిది, ఆ ఏరియా, అక్కడ పరిస్థితులు మీకు తెలుసు. కాక్ వర్ష ఏరియా, ప్రోట్ ప్రోట్ ఏరియా అటువంటప్పుడు అక్కడనుంచి డైవర్ట్ చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చినదని ఎక్స్ప్లానేషన్ అడిగారా ? ఎందుకు ఎక్స్ప్లానేషన్ అడగలేదు ?**

**శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ — ఈ వెంగళరావు ఏగత సంవత్సరం అర్పుపెట్టకపోతే, ఈ సంవత్సరం అర్పు పెట్టడం ఇరుగుతుంది, డైవర్ట్ చేసినది రీ ఎంబర్స్ చేయడం ఇరుగుతుంది.**

మార్పి ఎండ్ లో అన్న కాకుండాపోయి, లాప్పు కాకుండా వుండడంకొరకు జరిగిన ఎకెంత మెంట్. యాచ్చువల్ గా ఎంత డైవర్టు అయినదో అది రి ఎంబర్న్ అవుతుంది.

**శ్రీ వి. కీక్లప్ప —** లాప్పు కాకుండా చేయడం మంచిదే. అసలు ఎలాట్ చేస్తున్నదే తక్కువ అనుకుంటున్నాం, పని త్వరగా జరగాలని మరొక ప్రక్కన అనుకుంటున్నాం కన్సర్వ్ ద్వారా నూపరింటిండంక్ ఖర్చు చేయలేనని అన్నప్పుడు ఎందుకు ఎక్స్ప్రెస్ సేవన్ అడగలేదు? ఈ కొట్టెన్ ఇక్కడ రాకి ముందే, స్క్రెచ్ రైట్ లెపెల్ లోనే అడగవచ్చునుగదా.

**శ్రీ జె వెంగళరావు : —** దానిలో చాలా ఇబ్బందులువున్నాయి. మార్పి ఎండ్ లోపల, బెండర్సు వచ్చిన తరువాత, ఖర్చు పెట్టడం విషయంలో, ప్రాసీజు రల్ గా అంతా జరిగిన తరువాత, లాప్పు అయ్యెం పరిస్థితి ఎస్తే లాప్పు కాకుండా చేయ్యడంకొరకు డైవర్ చేయడం, తిరిగి బడెట్ రాంగానే రి ఎంబర్న్ చేయడం జరుగుతుంది ఖర్చు చేయ్యడం జరుగుతుంది

**శ్రీ యం నాగిరెడ్డి — హెచ్. ఎల్ సి. క్రింద ఖర్చు పెట్టలేకపోయి నందువల్. యా ఫండ్ క్రెడిట్ వర్ష చేయ్యడం జరిగింది అన్నారు రాయలీస్ ము డెవలప్ మెంట్ కు నంబంధించి — ఇరిగేషన్ సల్వెషన్ మిటి విచారించినప్పుడు — ఇక్కడ అడిషనల్ ఫండ్ కావాలని అడగడం. ఇప్పుడు ఎలాట్ చేస్తున్నరని చాలాదని, వర్కు అగిపోతున్నరని, ఫండ్ చాలినంత లేనని, నూపరించుండింట్ ఇంజనీరు, చీఫ్ ఇంజనీరు చెప్పడం, వారికి అడిషనల్ ఫండ్ ఎలాట్ చేయించడం ఇప్పుడు ఖర్చు పెట్లలేమన్నారని డైవర్ చేస్తున్నామనడం ఎంతవరకు యార్డు? ఇది విచారించవలసిన విషయం. ఇంక, డైవర్ న్నే ఆత్మవసరమనుకున్నప్పుడు — కె. సి. కెనాల్ లొలపెల్ క్రింద చేయవలసినది చాలా ఫున్నది. దానికి చేయవలసినుండగా, దీనికి ఎందుకు చేశారు?**

**శ్రీ వి కృష్ణమూర్తినాయిదు : —** 1973-74 లో వచ్చిన ఇబ్బందులను ఆధారం చేసుకుని 74-75 లో అటువంటి కాకుండా చేసే విధంగా చేయడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరంకూడా అటువంటి ఇబ్బందులు కాకుండా వుండే విధంగా సరియైన ప్రోగ్రాం చేసుకోవడం జరిగింది. ఇక, లాప్పు వుండదు. అంతా స్క్రమంగా జరుగుతుందని మనవి జేస్తున్నాను. We will take action against the person concerned for the delay in the execution of work if there is any fault of him.

**Sri A. Sriramulu —** There is a fundamental point in this particular question. Budget estimates are provided to the Assembly. We study the budget estimates and they are approved. While including a particular project or a particular work in the budget estimates, the Government is expected to keep the plans ready, and also make an assessment of the capacity of the engineering staff to execute that particular work. Having done that we approve the estimate. Later the C. E. or somebody feels that he cannot spend the amount according to the budget manual. The procedure is, he will have to surrender the

allotment. Can he be asked to purchase sheet piles which are not necessary for that particular project

**శ్రీ శ్రెంగ్ రావు** — ఈ చెస్టుకాలిటీన్ కోసం నరిందర్ చేసే 9-50 a.m.  
ఎవోంటు పోతుంది. ఇది ప్లాను ప్రాపిజను. మాణ్య రాదు.

Sri A Sreeramulu :—I call this a typical example of mis-management and incompetency of the Minister in execution of the Plan Will the Chief Minister explain ?

**శ్రీ శ్రెంగ్ రావు** — ఉదాహరణకు నాగార్జునసాగరుకు ప్లానులో  
5 కోట్లు వచ్చింది. మన దగ్గర వున్న డబ్బునుంచి 5 కోట్లు అదవంగా యిచ్చాము.  
వారు యా థార్మలిటీన్ వర్ల ఖర్చు చేయకపోతే మూడున్నర కోట్లు ఖర్చు  
చేయలేకపోతే మిగిలా 1½ కోట్లు పోచంపాడ మీద ఖర్చు చేయాలన్నాము కేవు  
మప్రిలులో యవన్నీ రీ ఎడసు అయిపోతాయి, యిఖ్యంది వుండదు.

Sri A Sreeramulu :—According to the Budget Manual, the Department has to surrender the money. What is this type of transaction asking the Superintending Engineer to purchase..

**శ్రీ శ్రెంగ్ రావు** .—వారు ఆర్ట్రా ఖర్చు చేయలేము అన్న తరువాతే  
యా ఎడస్ట్రుమెంటున్న అన్నీ వచ్చాయి.

**శ్రీ వి. కృష్ణమూర్తినాయిలు** :—ఈ ప్రశ్నక సర్కిలులో ఆ సూచరిం  
చండింగు ఇంజనీరు దేనిక్రిందనో ఛాజీ చేసి ఆ డబ్బు అయిన జారిస్తికనులో వున్న  
ప్రాప్తున్నపే న ఖర్చు చేసినట్లు చూపించుతాడు అక్కడే నెనిసిటే వుండదు,  
సిమెంటుకానీ, మెటలియల్స్ కాని—దానిక్రింద ఎక్కుంటులో చూపించి ఇంకొక  
దానికి అప్పు యిచ్చినట్లు యిస్తారు.

Sri A Sreeramulu :—What is the action taken against the concerned officials who are inefficient ?

Sri V Krishnamurthy Naidu :—There is no inefficiency.

**శ్రీ శ్రెంగ్ రావు** :—అది చేయకపోతే సేటుకు లాన్ వస్తుంది ప్లాను  
ప్రావిజనులో వచ్చిన ఎవోంటు 31 మార్చి లోపల ఖర్చు చేయకపోతే సేటుకు  
లాన్ వస్తుంది.

**శ్రీ సి. దాన్** .—రాయలసిమ పెనకబడిన ప్రాంతం అక్కడ వున్న వే  
రెండు ప్రాప్తులు. వాటిక 74-75 సంవత్సరానికి రెండున్నర కోట్లు ఇచ్చారు.  
అది ఖర్చు చేయలేకపోయారు ఆ ఉద్దేశంతో ఒక కోటి క్రైవర్టు చేశారు. ఖర్చు  
చేయలేదని 75-76 వ సంవత్సరంలో వచ్చే డబ్బు కూడా నిరిపివేస్తామా? కె. సి  
కెనాలు, మంగళ్దర కెనాలు—ఆ కాలవలన్నీ పూడిపోయాయి. ఆ డబ్బు విని  
యోగించి పూడిపోయిన కాలవను రిపేరు చేసి ఉండవచ్చుకదా?

**శ్రీ శ్రెంగ్ రావు** :—కె. సి. కెనాలు మీద ప్లాన్ ప్రావిజన్ ఉన్న  
చోటునే ఖర్చు చేసి రీయింబున్న చేయాలి. తుంగభద్ర ప్రాత్మకెలు కెనాలు ప్రావిజన్  
సైలవరం కెనాల్స్. ఆ రెండింటి మీద ఖర్చు చేయాలి. మారిస్తే ప్లాన్ ప్రావిజన్  
ఉన్న ప్రాప్తు మీదనే మార్చాలి.

**శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ** — రాయలునేను ఏరియాలో కేటాయించిన సామ్యు ప్లాన్ ప్రావిష్ట కనుక దానిని బ్రతికించుకోడానికి యితరచోటు డైవర్లు చేసి మరల దానికి పంపించడమనేది—గవర్ను మెంటు రీత్యా డబ్బు పోకుండా ఉండడము కోసం చేసిన పని. అయితే, ప్లాన్ ప్రాపెట్సు క్రింద ఆ ఏరియాలోనే ఉన్న వర్గునుకు డైవర్లు చేయడమనేది ప్రయారిటీగా ఉండాలి. అలా ప్రయారిటీ ఉంచడం జరిగిందా లేదా? ఇట్లో ఆ ఏరియానులో యా డిఫరెన్స్ వస్తుంచే దానికి అభిషియల్స్-బ్యారోక్రసీయే కారణం. ఎలాట్ చేసిన డబ్బు ఖర్చుచేయ కుండా—వ కారణంచేతనో కాంట్రాక్టరో లేకపోతే అభిసర్సో—అన్న తైములో పూర్తి చేయకపోవడం, ఎక్కుతెన్నున్న యివ్వడం—బ్యారోక్రసీ—ఇంజనీరువల్ల ఇటువంటి నమస్కరణులు వస్తున్నాయి కనుక ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించి పూర్వచరులో ఏ ఏరియాకు ఎలాట్ మెంట్ అయినదో ఆ ఏరియాకే ఖర్చు చేసే విధానం ప్రవేశ చెట్టుడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటుందా?

**శ్రీ కె. వెంగళరావు :** — తప్పకుండా తీసుకొంటుంది

**శ్రీ కొండా లత్కుణ్ణ శాపూటి** — మంత్రిగారు ఎక్కిక్కుటిప్ప ఇంజనీరులోపం చేసినట్లయితే చర్య తీసుకుంటాను అని మొదట అన్నారు. ఎవరిలో పముం ఇరగ లేదని కొండాక ప్రశ్నకు సమాధానం ఇస్తూ చెప్పారు. అయ్యపు రెడ్డి గారు స్వప్తముగా ఫండును తక్కువ ఉన్నాయని డిమాండు చేయడం జరిగిందిన్నారు. లోపం జరిగిందనేది యచ్చార్థం. వెనుక బడిన పొంతాల విషయంలో ప్రత్యేకశ్రద్ధ ఉండా లనేది ప్రభుత్వ సీతిగా కూడ ఉన్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు అనేకసార్లు ప్రకటనలు చేశారు. అయితే, ఈ లోపం ఎందుకు జరిగింది? విల్స్-ఫుల్గా జరిగిందా లేదా? విల్స్-ఫుల్గా జరిగిందనే థావం రాయలునేను ప్రజలు కలగటం కూడా మంచిది కాదు అటువంటి థావం తొలగించడానికి, రిజిసలు డెవలవ్ మెంటు బోర్డు వారి పర్స్-హ్యాలో ఇది ఉన్నదా లేదా అనేది స్ట్రీటుగా రూల్స్ అండ్ రెగ్యులేషన్స్ చూడవలసిన అవసరం లేకుండా ఆ రిజిసియన్లోనీ డెవలవ్ మెంటు వర్గున అన్ని కూడా పనులు ఇరిగెటప్పుడు వాటి ప్రాగ్రస్, ఎక్కిక్కుష్ట్ సరిగా జరుగుపున్నదా లేదా అనేది పరిశీలించే అధికారం ఆ రిజిసల్ డెవలవ్ మెంటు బోర్డుకు ఇస్తారా?

**శ్రీ కె. వెంగళరావు :** — దానికేమీ అభ్యంతరం లేదు.

**శ్రీ టి నరసింహారెడ్డి (జమ్ములమదుగు) :** — హెచ్. ఎల్. సి. లో వర్గు చేయలేదవ్వారు. అది నిజం కాదు. సంవత్సరం ప్రారంభంలో 240 లక్షలు, వంద లక్షలు ఇంకొకసారి డైవర్లు చేయారు అక్కడ పని సరిగా ఇరగలేదు కాబట్టి డైవర్లు చేయారు అటువంటి వార్షిక పనిలును కొనసారి నిర్మించారు. అటువంటప్పుడు ఖర్చు పెట్టలేదని డైవర్లు చేసి, సంవత్సరం చివరలో మలా డైవర్లు చేయడం అయించ్చుట్టున్నారు ఇది ఇంజనీరు చేసిన పొరపాటు కాదు, ఇది ప్రభుత్వం చేసినది.

**శ్రీ కె. వెంగళరావు :** — ఈ 240 లక్షలు వచ్చే సంవత్సరం 48 లక్షలు వుట్టం రు. 288 లక్షలు ఖర్చు పెట్టలోకున్నారు కాబట్టి ఇఖ్యంచి ఉండదు.

**శ్రీ డా. అయ్యపురచెడి.** — [ప్రొసెంజర్] డిలేన్ వల్ల వర్గ తీసుకోలేకపోయారనీ, సఫిషియంట ఎవోంట్ ఖర్చు చేయలేకపోతున్నారనీ చెబుతున్నారు. ఆ ప్రొసెంజర్ డిలేన్ ఏమిటి? ఎస్టీమేట్స్ కాంక్స్ కాకనా, దుండర్స్ కాకనా—కారణం ఏమిటనేది తెలుసుకున్నారా? లేకపోతే కాంట్రాక్టరు వచ్చి తగిన విధముగా పెద్దలను గౌరవించలేదని ప్రొసెంజర్ డిలేన్ వచ్చిందా?

**శ్రీ డా. వెంగళరావు.** — ఆ అలవాటు ఇప్పటివరకులేదు, ఎనుకటివారికి ఉన్నది.

**శ్రీ ఎస్. జయపాల్ రెడ్డి** (కల్యాచరి) — పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్, సర్. ముఖ్యమంత్రిగారు ఒక గ్రేట్ సైటుమెంటు చేశారు. ఆ అలవాటు ఇప్పటివారికి లేదు, పూర్వపు వారికి ఉన్నది అన్నారు. ఆ అలవాటు లక్ష్మింతరకర మైతే వారు చర్య ఏమీ తీసుకోవడం లేదు చర్య తీసుకోనటయితే అక్రమంగా భాద్యత తప్పించుకోవడం కాదా? ఈ విధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు నేటుమెంటు ఇప్పుడం ఆర్డర్ వుతుందా?

**Mr Speaker:** — It is not a point of order.

(Interruptions)

**శ్రీ వి కృష్ణమూర్తి నాయుడు :** — నేను మొత్తమొదట చెప్పిందేమంచే— ఇంబెన్సువల్ల లాపెన్ ఉన్నట్లయితే యాతన్ తీసుకుంటాము అని లాపెన్ ఉన్నట్లయితే తప్పకుండా తీసుకుంటాము. This is only an adjustment. ఎందుకు డైవర్టు చేయాలి అంటే వర్గ బ్రిస్క్‌గా ఇరిగినప్పుడు, ఇంకోకచోట జరిగినప్పుడు ఎడ్జెప్ట్ మెంట్ కోసం చేపోరు డబ్బు ఖర్చు చేయకుండా సనులు అవడం లేదు. 78-74 లో వేసుకున్న ప్రోగ్రాములో ఉన్న అవకఱవకలు 1974-75 లో అనుభవించవలని ఉంటుంది. అందువల్ల ఇది ఎవరి తప్ప కాదు. ఇది పరిస్థితుల ప్రభావం తప్ప మరొకటి కాదు ఇప్పుడు అనుకునే ఆరోపణకు అవకాశం లేదు ఎటువంటి ఆరోపణకయినా మేము ఉన్నే ఎంక్యూయిరికి రెడిగా ఉస్తాము, మేము జాగ్రత్తగా చేస్తున్నాము ఇక మీదట కూడా ఒక వైన కూడా దుర్యినియోగంకాదు. రు. 48 లక్షలు కూడా యో సంవత్సరంలో ఖర్చు చేస్తాము. ఇంకా ఫండును వస్తే ఎక్కువ ఖర్చు చేయలనే అథిప్రాయం ప్రభుత్వానికి ఉన్నది కానీ దురథిప్రాయం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

**Sri A Sriramulu :** — Half-an-hour discussion may be allowed, 10-00 a.m. Sir.

**Mr Speaker :** — I have no objection, please give notice.

**Sri S. Jaipal Reddy :** — The Chief Minister has made a grave statement.

**Mr. Speaker :** — He said there is no such practice now.

**Sri S. Jaipal Reddy :** — He said this practice was indulged in by people in the past. He should be able to illustrate the statement.

శ్రీ ఇంగళరావు — ఆ సమయం వన్నే తప్పకుండా చేస్తాము. మామీద  
చేసన చ్ఛర్చిక్ కొంటరు చెప్పాను నేను

(Interruptions )

Sri S Jaipal Reddy —Sir, I would like the Speaker to rule whether Government is a continuous process or not; if so can the Leader of this Government make statements on previous Governments without taking action. This is the point of order

Mr Speaker —I have nothing to say on these matters.

#### Survey of Lands Situated in Yousufguda

420-C —

S.N Q 6213-A Q.—Sarvarsi Kasani Narayana (Jangaon), Ch. Kasaiah, P. Dharma Reddy (Parkal).—Will the hon. Minister for Revenue be pleased to state :

(a) whether it is a fact that the lands situated in Yousufguda, Hyderabad Urban taluk, bearing S. Nos 128, 145, 146, 122 123, 125 and 126 are Government lands ,

(b) the area of each of the said survey numbers ,

(c) whether any piece or pieces of land out of these S. numbers have been assigned to any person or persons or official or non-official institutions or Municipal Corporation of Hyderabad ,

(d) if so, whether a detailed statement with the names and the extent of the land assigned with survey numbers will be placed on the Table of the House ,

(e) whether the Government received any complaints alleging that the lands were illegally occupied by some persons on the strength of forged documents ;

(f) if so, who are they and what was the action taken ; and

(g) whether any houseless and landless persons have applied for assignment of land ; and

(h) if so, the action taken thereon ?

Sri P. Narsa Reddy :—(a) Yes Sir. But land in S. No. 128 and 145 is partly patra land and partly Government land.

(b) The area of each of the said survey numbers are furnished below :—

S. No.	Extent Acs.—Gts.
122	13—09
123	51—32
125	18—34
126	224—39
128	218—34
145	88—33
146	47—38

(c) Yes Sir.

(d) A statement containing the information is placed on the Table of the House

(e) and (f) Yes Sir. One petition signed by one Sri S Jagan-natham, and various others was received. Similar petition on behalf of Venkateswara Hutsman Association, Yousufguda, signed by Sri Y B Swaminathan, President and 18 other members was also received. In both these petitions they alleged that S No. 146 ad measuring about 70 acres situated at Yousufguda village is a Government land and Sri A. Ramaswamy, Proprietor, Venkateshwara Lodge, Lakdi-kapool, Hyderabad with the help of forged documents has sold it to different co-operative Societies.

Supplementary Sethwar and K. J Patrika was issued, to an extent of land measuring Acs. 20-20 guntas in this S No. The Board of Revenue had issued orders for its cancellation under Revisional powers and Section 166 (B) of Hyderabad Land Revenue Act. Aggrieved by the orders of the Board of Revenue Sri A Ramaswamy, purchaser of the land from Sri Sharnappa has filed a Revision Petition before the Government. It is under examination. No action was therefore taken on the above said petitions as the case for cancellation of the said patta is pending before Government.

(g) and (h). Yes Sir. Number of persons have recently applied for assignment of land in this village and the Collector has forwarded their representations to the Tahsildar, Hyderabad Urban for enquiry whether they are houseless and landless persons as contended in their petitions. Proposals for assignment will be initiated by the Collector after completing the required formalities.

**Statement Showing the Names and the Extents of the Lands Allotted with Survey Number wise in Yousufguda Village, Hyderabad taluk.**

Survey Number	Extent Acs.—Gts.	To whom land allotted	
		(1)	(2)
1. 122	13—09	Allotted to S.I.E.T. Institute. (Small Industry Extension Training Institute )	
2. 123	46—04	Allotted to Police Department.	
	5—28	Allotted to S.I.E.T. Institute	
3. 125	18—34	Allotted to Police Department.	
4. 126	12—02	Under Quary lease.	
5. 128	45—30	Allotted to S.I.E.T. Institute.	
6. 145	6—12	Patta land acquired and allotted to Accountant-General's Office Colony.	
7. 146	18—31	Allotted to S.I.E.T. Institute.	

**శ్రీ కె. నారాయణ :**—128, 145 నంబరులలో కొంతథాగం ప్రయవేటు వారి పట్టా, కొంత థాగం గవర్ను మెంటు ది అన్నారు. ప్రయవేటువారు ఎవరెకి ఎంతెంతథామి పట్టామీద వున్నది? ఎప్పుడు పట్టా యిచ్చారు. ఎవరిచ్చారు? ఇది ఒకి వషుల్ లాందు కాదు. గుడిసెలకోసం, యిండ్రుకోసం యిచ్చారా? ప్రశ్నలోని ఆ మరి ఎఫ్ కు సంబంధించి కోస్టు ఇంపు యింటున్న వచ్చాయి, ఫోర్మిడ్ డాక్యుమెంటున్న డ్యూరా యొ థూములను అముగ్గులన్నారనేటి వచ్చింది అని చెప్పారు. ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య. ఇప్పటికే నాలుగు వేలమంది అమాయకులైన ప్రజలు వంచింపబడి సుమారు 60-70 లక్షల రూపాయి లను ఆసాధరైట్ ఏంతెంటున్న యిచ్చుకొని ఆ స్టులం ఎవరిదో తెలియక ఆయోమయ పరిస్థితులలో ఉన్నారు. గుడిసెలు వేసుకొనివున్న వారున్నారు క్రిందటి సంవత్సరం 2 వేల గుడిసెలను కూలగొట్టిదం జరిగింది. ఇప్పటికి 300 యిశ్శు అక్కడ వున్నాయి ఇప్పటికి యింకా అక్కడ థూమి వుంది. 500 ఎకరాల థూమిని ఎవరికి చేకచ్చే వారు ఆథూమినాని అనిచెప్పి అయాయకులైన ప్రజలనుంచి లభ్యపలటలు కలెక్టు చేస్తున్నట్లుగా ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? వచ్చిన ఐరువాత కూడా ప్రభుత్వం ఎంక్యూయరి చేయకుండా దిలే చేసినట్లయితే అమాయకులైన ప్రజలు వంచింపబడమనేది చాలా సీరియస్ మాటల్ అవుతుంది. దిని సీరియస్ నెన్న గురించినట్లయితే వెంటనే సీరియరు రెవిన్యూ అధికారినో లేక ఎ.సి.చి అధికారినో వేసి ప్రజలను వంచించడానికి కారకులైనవారి మీన చర్య తీసుకొని ఇంద్లులేని వారికి పట్టాలు రెగ్యులారై జా చేసే విషయమై చర్య తీసుంటారా? ఎప్పుడు తీసుకుంటారు

**శ్రీ సి నరసిరెడ్డి :**—సర్కే నంబరు 128 గురించి వారు ప్రశ్న వేళారు పట్టా థూమితో సహా సత్తీ డివిజను అయింది.

Regarding Survey No. 12; an area of 173 acres is patta land of Smt. G. Rajyalakshmi Devi and the remaining area of 45 acres 30 guntas is Government land which is alienated to SIET institute. Regarding S. No. 145, 82 acres and 21 guntas is patta land of Smt Rajyalakshmi Devi; that is according to records. స్వార్యియస్ డాక్యుమెంటున్న, ఫోర్మిడ్ డాక్యుమెంటున్న గురించి ఎలిగేవున్న వచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం ఏమి యాకుమ తీసుకోలేదంటున్నారు. చాని Board of Revenue has suo motu taken action; they have conceded the patta. A Revision Petition was filed in the Court on various pattas. The matters has been examined and the records have been called for Member, Board of Revenue has been asked to go into details. If the hon. Member feels that in any particular case there has been fraud we will surely have the matter enquired into.

**శ్రీ సిహెచ్. కాశయ్య .**—గవర్ను మెంటు లాందు 580 ఎకరాల సుమారు వున్నది ఎల్రగడ్ ఫోస్పుటలు దగ్గర—చౌను మర్యాదలో వున్నదది. లోగ్గుగా కొంతమంది అభీసర్పుతో పహా పట్టాలు చేయించుకున్నారని కూడా మంత్రీగారి దర్జిటికి వచ్చినట్లుగా చెబుకున్నారు. లోగ్గుగా పట్టాలు చేయించుకున్న వారు కోర్టులోకూడా వేళారు. అయితే గవర్ను మెంటు శాసుకూడా ఒకపార్టీగా యింపవరకూ ఎందుకు యింపీడ్ కాలేదు? వెదవారికి రిచ్ పిప్పులో కోర్టులో

వ్యవహారాలలోక వెళ్డం యిబ్బంది అవుతుంది గవర్ను మెంటు లాండు అని మంత్రిగారు అంగీకరించారు కాబట్టి గవర్ను మెంటు యిస్టుటికైనా ఒక పాటీగా యింపీడ్ అయి గవర్ను మెంటు ప్రాప్తిని ప్రాచైన్ చేసి అధికారులు కలిసి పట్టాలు చేయించుకున్న దానిని ఎగ్గామిన్ చేసి, వారికి కాన్సిల్ చేసి, వర్సాంగు సాసైటీలకు యితరులకూ అమిగ్నిదానిలో మాహరాలుజనం ఖర్చు పెట్టారు, యిండ్లు వేసు కున్నారు కాబట్టి యిండ్లు లేనివారికి రెగ్యలరై జు చేయుస్తారా?

**శ్రీ పి నరసారెడ్డి** — కోర్టులో కేసు వేసినది ఎ రామస్వామి, శదంపు పట్టాదారు అని—వారు ఏరూ వేసుకుంటున్నారు మధ్యలో మేము వెళ్డం ఏమిటి? We have cancelled the patta wherever it has come to our knowledge so far as these alienations and occupations are concerned. We have also initiated action to evict all those persons who are in illegal occupation to the extent of 50 acres. They have gone to the Court. How can we go and implant ourselves? We are here to rectify if there are encroachments గవర్ను మెంటుకు వచ్చారు. కోర్టుకుకూడా వెళ్వారు

**శ్రీ వి, శ్రీకృష్ణ :**—ఆది చాలం సీరియస్ యిస్టు ఎ రామస్వామి అనేవారు యింటిలో వెద్ద రాకటీరు పోక్కె డాక్యుమెంట్స్ కూడా— దాలామంది అమిగ్నివి వున్నాయి. ఇవి కొనీ మోసపోయినవారు సాసైటీల వారు పట్టా వున్నవి కొన్ని వున్నాయి భూమికావాలనే ఆర్జ్ వుండి, యిండ్లు కావాలన్న పచాన్ లెన్ స్టార్ పీపుల్ వున్నారు. ఈ లాండ్స్—పట్టాలపీ. పట్టాలు కానివి కూడా 400 కాణ్సినవి వున్నాయి ఒక పోలిసు ఆఫీసరు కూడా సభాలు ఆక్రమించి కాంపౌండు కట్టాడు ఇలాంటివస్తు పరిశీలన చేసి. నిజంగా పట్టాలన్నవి ఎన్ని వోగ్ పట్టాలన్నవి ఎన్ని. ఎ. రామస్వామి వ్యవహారం ఏమి అనేది చూచి, జనాన్ని రెచ్చగొట్టి 200 రు ల 3పు రూపాయి” చౌపూరు స్థలానికి తీసుకొని కాణ్సినప్పుడు ఒక సైపలు ఆఫీసరును వేసి యిస్టేస్తి గేటు చేయుస్తారా?

**శ్రీ పి నరసారెడ్డి :**—అధ్యక్ష, ఎవరై తే కొంటున్నరో వారు Under the law the man who purchases must ascertain whether the man who is selling has got proper title. ఎవడో ఎక్కుడో అముకుంతే మేము ఎక్కుడ ఓయలు దేరుతాము?

That man could give a complaint. Suppose a man has been defrauded, he must go to the Police or the appropriate authority and say that he has been defrauded ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చిన నంధర్పులో చర్య తీసుకుంటాము మధ్యలో ఎవరో చేసుకుంటే అదే మామా? Wherever there is encroachment, we will surely see that no one will encroach on Government land.

**శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :**—వారు ప్రశ్న ప్రశ్నంగా వినిటేదు పై టీఱు చూడకుండా ఎండుకు కొంటారు. భోగన్సగా ప్రయావేటుగా ఉన్నట్లు పట్టాలు స్టాప్ పీటించి రికార్డు టాంపరు చేస్తున్నారు అని తెలుస్తున్నది దానిని కలెక్టరు చేత పెరిఫై చేయుస్తారా? సలం డ్యూమని వసూలు చేసిన రాకెట్ ఉంది అందుచేత పెరిఫై చేసి లాండ్ లెన్ పూరికి డైరెక్టగా యిస్తారా?

Sri P.Narsa Reddy.—We will ask the Board Member to enquire into all these matters suo moto because we have ordered a survey in the twin cities and the area around. When it is felt that there is encroachment on Government as per our records, we shall evict the encroachers. And even if it be a police officer we shall evict if he has occupied Government land.

**శ్రీ వి నాగేశ్వరరావు (నందిగామ)** :—ఆధ్యాత్మ యూసెఫ్ గూడాలో కోఆపరేటివ్ స్టోర్స్ టీఎస్ కి భూమి ఏ విధముగా వచ్చింది. ఇంద్లు వేసుకుంటున్న తేలు దగ్గర ఒకాయన ప్రతిపాని దగ్గర 200 రూపాయలు కల్పు చేస్తున్నాడు దిని మీద సమగ్రమైన విచారణ జరిపిస్తారా?

Sri P Narasa Reddy —We have given some lands క్రాన్ 4 ఎంపొయాలుకు యూసెఫ్ గూడాలో యిచ్చినాము గవర్నర్ మెంటు తరఫున ఎవరి<sup>రోడ్</sup> 10 వసూలు చేస్తున్నారంచే లోర్డు మెంబరును వేసి—Wherever Government land is there and encroachments are there we will evict the encroachers.

**శ్రీమతి కె తశ్వరీచాయి** :—ఆధ్యాత్మ, గవర్నర్ మెంటులాండ్స్ కొన్ని జాగాలలో తహసీద్దారు పట్టా యిచ్చినట్లుండి కానీ కొంతమంది ఎక్స్ప్రెస్ రూలు టర్స్ రబ్బులు వసూలు చేస్తున్నారు భూమి ఎవరికి చెందినది నిర్ణయించి ఈ విధముగా వసూలు చేసిన వారి మీర కరిన రై విధిస్తారా?

Sri P Narasa Reddy —We must have a special enquiry.

**TENDERS FOR TAIL RACE CHANNEL FOR POWER HOUSE  
AT SRISAILAM PROJECT**

420-D—

S N Q 6213-D. Sarvasri S Jaipal Reddy, A Venkat Reddy (Anantapur) —Will the Minister for Power be pleased to state :

(a) what was the time fixed for receipt of tenders for execution of Tail Race Channel for power House at Srisailam Project according to PERT chart prepared during the Advisers regime;

(b) whether tenders were called for by the Chief Engineer Srisailam Project for the execution at Tail Race Channel on 30-12-1973 for the above said work,

(c) which were the companies that filed tenders and what were the tender rates on various items ,

(d) whether the tenders were called for the second time on 13-9 1974 or whether any negotiation was entered into with Rayala-seema Construction Company, and

(e) what were the rates quoted at the second time by the same Company ?

The Minister for Power (Sri G. Rajaram) —The answer is placed on the table of the House.

**ANSWER TO SHORT NOTICE QUESTION NO 6213—D**

- (a) Up to 15-10-1973
- (b) Yes, Sir.
- (c) 1 M/s Associated Engineering Company, Hyderabad and  
2 M/s Rayalaseema Construction Company, Srisailam  
Project

The tendered rates for the works are shown in the Statement given below

(d) Negotiations were conducted with the lowest tenderer who quoted in response to the first tender call, but were not successful. Hence, tenders were called for a second time with the last date for receipt fixed as 30-9-1974

(e) The rates quoted for works by M/s Rayalaseema Construction Company at the second time and the rates finally negotiated are shown in the statement-II given below:

**[ STATEMENTS ]**

## STATEMENT-I

Item No	Description of work	Unit	Rates quoted by M/s Asso- ciated Engineering Com- pany		Rates quoted by M/s Rayalaseema Construc- tion Company	
			Rate Rs	Rate Ps	Rate Rs	Rate Ps
1	Excavation in hard rock for tail race channel from ground level to bed level upto finished line of excavation including all leads and lifts and conveying and depositing the spoil in the dump area as specified with an average lead of $\frac{1}{2}$ Km. and inclusive of all preliminary and incidental charges, dewatering etc , complete as per special specifications	1 Cum	34 00		26 00	
2.	Excavation in hard rock for tail race channel from ground level to bed level upto the finished line of excavation including all leads and lifts and depositing as directed by the Executive Engineer incharge and conveying the spoil with an average lead of 50 metres and inclusive of all preliminary and incidental charges, dewatering etc , complete as per special specifications.	1 Cum.	30 00		20 00	

3. Excavation in hard rock for tail race channel for the portions in the slopes and bed (where concrete lining is to be provided) by line drilling and controlled blasting for the last 609 mm thickness including all leads and lifts and conveying the spoil to the dump area as specified with an average lead of $\frac{1}{2}$ Km and inclusive of all preliminary and incidental charges dewatering etc , complete as per special specifications	1 Cubic metre	65 00	40 00
4. Removal of silt, Debris etc accumulated in the excavated bed of channel as a result of floods in the river after the work is let out and depositing the same as directed by the Executive Engineer in the dump areas inclusive of all leads, lifts and conveying the spoil to dump area and inclusive of all incidental charges, dewatering etc , complete as per special specifications.	1 Cum.	25 00	10 00

---

N.B. The rates quoted by M/s Rayalaseema Construction Company are exclusive of the main Dewatering

## STATEMENT-II

Item. No.	Description of work	Units	Single Tender of M/s Rayalaseema Construction Company	Negotiated Rates of Rayalaseema Construction Company.
			Rs Ps	Rs Ps
1.	Excavation in hard rock for tail race channel from ground level to bed level upto finished line of excavation including all leads and lifts and conveying and depositing the spoil in the dump area as specified with a lead of upto $\frac{1}{2}$ K.M , and inclusive of all preliminary and incidental charges. (but excluding) dewatering charges, etc , complete as per special specifications.	1 Cum.	31-00	30-00
2.	Excavation in hard rock for tail race channel for the portions in the slopes and bed (where concrete lining is to be provided) by line drilling and controlled blasting for the last 600 mm thickness including all leads and lifts and conveying the spoil to the dump area as specified with a lead upto $\frac{1}{2}$ K.M , and inclusive of all preliminary and incidental charges (but excluding) dewatering charges etc., complete as per special specifications	1 Cum.	50-00	50-00

- 3 Removal of silt, debris etc , accumulated in the excavated bed of channel as a result of floods in the river after the work is let out and depositing the same as directed by the Executive Engineer in the dump areas inclusive of all leads, lifts and conveying the spoil to dump area as specified with a lead upto  $\frac{1}{2}$  K.M., and inclusive of all incidental charges (but excluding) dewatering charges etc , complete as per special specifications.
4. Constructing R.R Masonry in C.M. ( 5 ) for the Cofferdam located at Downstream of the tail race channel including all leads and lifts and all preliminary and incidental charges complete
- |       |        |        |
|-------|--------|--------|
| 1 Cum | 15-00  | 12-00  |
| 1 Cum | 120-00 | 115-00 |

Sri S Jaipal Reddy -- Sir, this is a very important matter because the tail-race channel work is an important component of a major project like the Sriram Project. During the Advisers' regime a PERT chart regarding work was drawn up according to which this work should have been started in December, 1973 and the tunnel work in June, 1974. The tenders were called in December, 1973, they were not decided for very flimsy reasons, they were called for a second time and the rates accepted by the Government were higher by at least Rs 5 lakhs than on the previous occasion. There are two questions emanating from this - one because the tenders submitted earlier were not accepted and Government incurred a loss of Rs. 5 lakhs, that apart, it involves a delay of one year thereby delaying the entire schedule of the important project. When the legislators were recently taken to Sriram Project - Mr Srikrishna was also there - Engineers told us that the tenders were not being finalised in an expeditious manner at the Secretariat level. This delay of one year has in fact led to a loss of several crores of rupees because the entire project is being delayed; the 1st unit of 110 MW cannot be commissioned by 1977 according to plan, it will be delayed by more than 2 years only because of this.

Sri G Rajaram:—It is a fact that during 1973 when there was President's rule a PERT chart was drawn for the expeditious completion of the Sriram project and accordingly tenders were called for the execution of the tail-race channel, there were two companies which tendered, negotiations were carried on with both but ultimately the tenderers could not agree with the Government offers. Therefore the Government thought it fit to take up the work departmentally. For sometime the department carried on the work but ultimately the Chief Engineer reported that such a huge work cannot be taken departmentally and therefore it is better to recall for the tenders. The Government wanted that a short notice tender may be called but the Chief Engineer said that as the season is very short left, it is better to give wide publicity and call for tenders so that competitive tenders may be received. Thus delay has occurred, there is no doubt about it. Ultimately when the tenders were called for a second time, there was only one company it is Rayalaseema Construction company. Of course the subsequent rates were higher than the previous rates that amounts to Rs 4½ lakhs. This is because during that one year the prices of materials such as drill rods, hose pipes, explosives and equipment like air compressors, jack hammers, skips and winches, etc have gone very high. The Financial Adviser to the Project and the other concerned have ultimately found that this increase is very reasonable and therefore it should be accepted. Hence it has been accepted, the work is in progress.

10-20 a.m.

Sri S Jaipal Reddy,— The Minister admitted that the lowest tenderer in the first instance was Rayalaseema Construction Company which again was the company entrusted with the work on the second occasion. In view of the continuing price spiral it is natural to anticipate the price increase with the efflux of time. It was stupid on the part of anybody not to have anticipated this. Secondly, what exactly were the terms of negotiation on the first occasion? Were those terms observed when the tender was accepted on the second occasion?

Sri G Rajaram —The main contention between the Contractor and the Government was about de-watering. The contractor was not prepared to accept de-watering to do himself. He wanted that it should be done by the Government and departmentally. The Government said all right, it will do it subject to a maximum expenditure of Rs. 15 lakhs to which the contractor refused. He said the entire expenditure, whatever it may be, the Government should bear. As the Government has added only Rs 15 lakhs to the tender amount as de-watering amount, it said it cannot accept. On that score, the Contractor has gone back and has withdrawn his tender.

**శ్రీ వి శ్రీపతి** — నంవత్సరం డిలే అయినదని మంత్రిగారు అంగిక రించారు డివాటరింగ్ కాకుండా ఫల్లు తుండరు పెద్దుల్లత్కి సెకండ్ తుండరు పెద్దుల్లత్కిను పున్న బటమ్. స్పృశికేషనులో ఎందుకు ఆల్రైషమన్న వచ్చినవి?

శి రాజురాం — మెటీరియల్ ధర పెరిగినది కాబట్టి ఆల్ట్ రేషన్ వున్నది.

(శ్రీ) వి. శ్రీకాళాష్ట — ఐటమ్స్, స్పెసిఫికేషన్సల్ ఎందుకు ఆల్ట్ రేమన్ వున్నది?

శ్రీ జి. రాజారాం — కాఫర్ డామ్ కట్టాలని అనుకొన్నారు. తరువాత అవసరము లేదనుకొన్న పదు 1, 2 లు కల్బ్ అయినవి అది హరిపోయినది. తక్కినది మారలేదు. మేఘవరీ కాఫర్ డామ్ కట్టాలని సెకండు తై ము నిర్ణయ మునది. ఆ తేడా వుంది మిగిలినవస్తీ సమాచే.

శ్రీ వసంత నాగేశ్వరరావు — మొట్టమొదట అనోసియేడైడ్ ఇంజనీరింగ్ కంపెనీ, రాయల్సీఎస్ కెస్ట్రోషను కంపెనీ వారు తుండరు పెట్టారు. మొదటి వారి రేటుకు మీరు కన్ఫర్మ్ చేయశేము. రాయల్సీఎస్ వారు లోయల్ కొచ్చే మనతో పెట్టినప్పటికి యివ్వక తిరిగి వారే ఎక్కువ రేటుతో పెట్టిన తుండరును అంగీకరించారు సంపత్తిరము తరువాత. వాటరు తోడడానికి వారే బాధ్యతలనీ వారు మొదట చెప్పినప్పటికి బ్లౌకోస్ కరెండవ తుండరు పెట్టినప్పమ నీరు తోడడానికి ప్రభుత్వము అంగీకరించిప్పట్టు వుంది రెండవ తుండరులో రేటు ఎక్కువ చేచారు. అదే రేటుకు మొదట కంఠాక రుకు ఎందుకు అంగీకరించలేదు ?

Mr Speaker. —He has already explained.

**Sr1 G Rajaram:**—I have already answered.

శ్రీ ఇ అయ్యపురెడ్డి:—గత సమావేశమలో కాలింగ అపైన్ మొషను యిచ్చాను పైయిల్ రేన్ చాసర్ గురించి చెప్పాను. అప్పుడు లోయిస్ట్ శుండరును యూకెప్పు చేయాలని బీఫ్ ఇంజబీరు రికమెండ్ చేశారా రేడా? చేసే ఆ రికమెండేషన్ ని ఎందుకు యూకెప్పు చేయలేదు? ఇప్పుడు అదే కంట్రాక్టరుకు అదే వని నాలుగు న్నూర రూపాయిల లాప్టముతో సంవత్సరము తరువాత యవ్వడము జరిగింది. దీనికి ఎవరు బాధ్యత. ఇన్ ఎఫిషియంటా: కరప్పనా, నెగ్గిజెన్స్, గ్రాన్ మిల్ మేనేజిమెంటా దీనికి ఎవరు రెస్పోన్సిబిల్ట్.

**శ్రీ జి. రాజారాం :** — ఎవరూ రెపోన్సిబల్ కాదు. కరప్పన్ లేదు, నెగ్గిపెన్న లేదు. ఏమి లేదు It was only to safeguard the interest of the Government that these things were done. కొన్ని కంటివన్న వున్నవి. మనవిచేస్తాను. గవర్నర్ మెంటు ప్రాసిషండి.

The Chief Engineer is informed that the tender of M/s. Rayalaseema Construction Company can be considered if the tenderer accepts the following conditions

1. The ceiling of Rs 1.5 lakhs only be placed on the expenditure that will be borne by the department with regard to the de-watering.

2. All other conditions should be withdrawn by the tenderer—the mode of payment and other things are there.

3. As already agreed by the Contractor, the Department should in no way be responsible for any consequences on account of failure in regard to de-watering అయిన త్లైమ్ పెడ్యూల్ యిచ్చారు. గవర్నర్ మెంటు ఇద్దముగా తున్నది. We will do it. If the contractor is not agreeable to the above condition, then the main uncertain element is being carried on and the work of excavation could not be done by a job work system. It may perhaps be cheaper గవర్నర్ మెంటు సి ఇ.కి ప్రాశారు. కొన్ని రోజులు సి ఇ. ప్రయత్నం చేశారు Afterwards it is huge work and therefore, it had to be entrusted to the contractor అన్నపుడు మరల పార్ట్ చెండర్సు నోటీసు చెండరు పిలవాలని అన్నారు పార్ట్ నోటీసు లేకండా వైడ్ పల్లిసిటీ యిచ్చి చెండర్సు పిలిచారు. మరల ఒక్కచే చెండరు వచ్చినది.

**శ్రీ ఆయ్యపురుచెడ్డి :** — గత సమావేశములో కాల్ అచ్చెన్న మోహను ఇచ్చాను The Hon Minister made a statement in the House and assured that there will not be any delay and the Schedule will be kept up and that would be a saving of additional revenue to the State Government. Now, within a period of six months he is coming forward with an explanation for the delay and he is also admitting that there is an additional expenditure of Rs 4 lakhs Who is responsible for this?

Mr. Speaker :—He has explained the whole thing.

Sri G Rajaram :—Only circumstances, Sir.

Sri S. Jaipal Reddy :—The question is of processing the tender quickly. The project wing has been set up to quicken the pace. How did the Projects Wing help in the matter of quickening the decision on tenders? Why is it that these important tenders are decided through the process of correspondence? Why not the Engineers and officer

meet, sit together and decide upon the tenders so that the time can be saved and stupidity avoided

Sri G Rajaram — We are doing it now, Sir.

Sri E Ayyappu Reddy — Sir, in view of the recent visit of the Governor to the project, a press statement was given that the Governor found that the work was not satisfactory and it was not progressing upto the schedule. In view of the statement and in view of the various information and questions that are being raised in the House with regard to the unsatisfactory nature of the progress of the work, will you kindly allow half-an-hour discussion on this important project?

Mr Speaker — There is procedure. Certainly, I have no objection for it. You apply for it and it will be done

### CONDOLENCE MOTION

re: DEMISE OF SRI R. JANARDHAN RAO DESAI, A FREEDOM FIGHTER

Sri J Vengala Rao — Sir, I beg to move.

“This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of R. Janardhana Rao Desai, freedom fighter and conveys its deep sense of sympathy to the Members of the bereaved family”.

Mr. Speaker — Motion moved.

శ. పెంగళరావు :— అస్యాకా, జనార్దనరావు దేశాయిగారు వెనుకటి ప్రాదరాశాము రాష్ట్రములో నిజాము ప్రభుత్వ పరిపాలనలో స్వాతంత్ర్య సమర యోధులలో అగ్రగణ్యులు. స్వామీ రామానందతీర్థ, బార్టుల రామకృష్ణరావు. కొండా వెంకటరంగారెడ్డి గార్ల కోపకు చెందినవారు జనార్దనరావు దేశాయిగారు. అనేక శాస్త్రాలు చేసి స్వాతంత్ర్యము కోసము ఎన్నో యిఖ్యందులు వడినారు. ప్రాదరాశాము సంస్థానములో మొటమొదటి సత్యాగ్రహుల శాఖలలో అరెస్టు అయి తైలుకు వెళ్లారు. పోలీసు యూకను తరువాత కూడ అనేక కార్య క్రమాలలో పాల్గొనినారు. గాంధిభవన్ కట్టడానికి మూలకారకులు వారు. కొంతకాలముగా అస్వాస్థులుగా పుడి మొన్న 20 వ తేదీన కుమారుని రగర దివంగులైనారు. వారు కొంతకాలము రాజ్యసభ సభ్యులుగా కూడ వుండిరి, వారు రాజ్యసభ మొబిలుగా పున్నారు. కర్మాటకలోని చిత్తలదుర్గ అనే 10.30 a.m. గ్రామములో చనిపోయినారు. ఈ రాష్ట్రములో వున్న వెనుకటి ప్రాదరాశాము సంస్థానములోని కాంగ్రెసువారికి పన్ని పోతులు అయినవారు అలాంచి వెద్దలు పరమపదించడం విచారకరం, మనందరికి శాధాకరమైన విషయం అని మనవి చేస్తూ వారి అత్మకు కాంటి కలగాలని భగవంతుచి ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ యూ తీర్చునాన్ని ప్రవేశపెడుతున్నాను.

**శ్రీ వి. శ్రీకప్ప** — అధ్యక్షా, జనార్థనరావు దేశాయ్యగారు ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పినట్లు **శ్రీ రామానందతీర్థ** యితర స్వాతంత్ర్య యోధుల కోవకు చెందినవారు. ఆ రోజులలో బ్రిటిష్ వారికి వ్యక్తిరేకంగా నిజం సంస్థానాధిశులకు వ్యక్తిరేకంగా జరిగినటువంటి పుద్యమాలలో పాల్గొనడం అంతే చాలా త్యాగముతో కూడుకున్నటువంటి సమస్య ఆనాటి యోధుల కోవకు చెందినటువంటివారు, మూడు ప్రాంతాలు కలని సైకాం క్రింద పున్నప్పదు అందరు సమైక్యంగా పోరాడినటువంటి పుద్యమం వుంది, అందులో రామానందతీర్థగారు వీరు ప్రముఖ పాత్ర వహించారు, వారి మరణానికి సంతాపాన్ని తెలియజేస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియజేస్తూ సభా నాయకులు ప్రవేశచేట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను.

**శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులు రెడ్డి**.— అధ్యక్షా, నిష్పత్తిలంక దేశభక్తుడు, స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు జనార్థనరావుగారి మరణానికి ఎన్ డి. ఎఫ్. తరఫున నా తరఫున సంతాపాన్ని ప్రకటిస్తూ వారి కుటుంబానికి సానుభూతిని అందజేస్తున్నాను.

**శ్రీ కె. రంగచాసు (కొల్లాపూర్)**.— అధ్యక్షా, పూర్వాపు ప్రైదరాణాదు రాష్ట్రములో నాటి కాంగ్రెసు స్థావకులలో ఒకరు అయిన జవార్థనరావు దేశాయ్య గారి మరణం యిం ప్రాంతానికి తీరని లోటు అని చెప్పకతప్పదు మనకు స్వాతంత్ర్యం రాగానే అప్పటి పరిస్థితులలో యిక్కడ పున్నటువంటి సేఱు కాంగ్రెసు రెండుగా చీలినప్పదు ఒక గ్రూపుకు రామానందతీర్థగారు మరొక గూర్చిపుకు దేశాయ్యగారు అధ్యకులుగా వుండేవారు, దేశాయ్యగారి అధ్యక్తత క్రింద మేము అంతా పని చేశాము. వారు నిస్వార్థముతో నాటి ప్రైదరాణాదు రాష్ట్రానికి చాలా సేవ చేశారు, మొట్టమొదట సత్యాగ్రహం చేసిన వారిలో గోవిందరావు నానల్, మందుముల రామచందరరాష్ట్రగార్డులో పాటు వీరు కూడా ఒకరు నాటి కాంగ్రెస్ వాదులు ఎవరు మరవలేనివ్యక్తి వారు పోవడం మా అందరికి, ప్రశ్నక్రించి నాటి ప్రైదరాణాదు రాష్ట్రవాసులకు విచారకరం వారి ఆత్మకు కాంతి కలగాలని భగవంతుడిని ప్రార్థిస్తూ వారి కుటుంబానికి నా తరఫున నా గ్రూపు తరఫున సానుభూతిని తెలియజేస్తున్నాను.

**Sri A. Sreeramulu**.—While fully sharing the sentiments and feelings expressed by the Chief Minister, on behalf of myself and the Members of my group, I support this Resolution and convey our condolences, to the bereaved family

**Sri Syed Hasan**:—Sir, people leave foot-prints on the sands of time. Mr. Janardhanarao Desai was one of them. He was a colleague of my father in the Bar. When I was a boy, I was aware of his activities. In the days of difficulties in the country, he has given a lead and he was the famous freedom fighter. Now, before we claim to be a freedom fighter, we should go into the matter as to how he struggled and we should try to follow the foot-steps of such a person. I fully associate myself with the Resolution moved by the Chief Minister,

**శ్రీ యం టింకార్ :** — అధ్యక్షా, ప్రముఖ జాతీయవాదులలో ఒక తేన జనార్థనరావు దేశాయ్యగారి మరణంపట్ల సభా నాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్త వారి మరణంపట్ల ప్రగాఢ సంతోషాన్ని తెలియజేస్తూ వారి కుటంబానికి నా తరఫున నా పారీ తరఫున సాముఖ్యాతిని తెలియజేస్తున్నాను

**శ్రీ కొండా లక్ష్మిచ్చ శాపూజి :** — అధ్యక్షా, నైజాం రాష్ట్రములో రాజకీయ చైతన్యం లేనటువంటి కాలములో, ప్రాంశుక చైతన్యం లేనటువంటి కాలములో ప్రజా వుద్యమం ప్రారంభించడం చాలా కషమైన సమస్యగా వుండినది. ప్రక్క రాష్ట్రాలలో ముఖ్యంగా రాయలీమ, అంధ్ర ప్రాంతాలలో, ఆ ప్రక్కన మైసూరు, మధ్యప్రదేశ్ ప్రాంతములో బ్రిటిష్ రాజ్యం వున్నందున అక్కడ జరిగే రాజకీయ కార్బీక్రమాలలో ఏ కొండరో వెళ్లి పని చేసేవారు. కానీ యిక్కడ ఛైర్ణింగా పనికి పూనకోవడం సాధ్యం గాని వాతావరణం వుండినది అటీ వాతావరణములో క్రమేణ ప్రజా రంగం కలిగించిన కొండరు మహావ్యక్తులలో జనార్థనరావుగారు ఒకరు. మొదటిసారిగా 1988 లో ప్రజా హక్కుల కొరకు ప్రైద్రాశాదునందు సత్యాగ్రహం జరిగినప్పుడు తొలి సత్యాగ్రహ రకములో వున్న నలుగురిలో పీరు ఒకరు. తరువాత ఆనేక పద్ధతులలో రాజకీయ వాతావరణం నిర్మాణం చేయడములో వారు ప్రముఖ పొత్త వహించారు అప్పుడు మూడు ప్రాంతాలు కర్మాంగా, మరాటాప్పద, తెలంగాణ నైజాం రాష్ట్రములో వున్నప్పటికి, యో మూడు ప్రాంతాల నాయకులు కిలు యావత్తు నైజాం రాష్ట్రములో ఒక సమేక్య భావ నిర్మాణం చేశారు, నైజాం ప్రభువులకు వ్యతిరేకంగా పోరాటం సాగించడములో ప్రజాశిప్రాయాన్ని పేకరించినారు. రామానందశిర్గారి నాయకత్వంలో విజయం సాధించడంరిగింది. వారితోపాటు ప్రముఖ నాయకులలో దేశాయ్యగారు ఒక నాయకులు మూడు ప్రాంతాల భాషలు వేరుగా వున్నప్పటికి అప్పుడు ప్రజలలో కలిగినటువంటి క్రొశావం చాలా ప్రశంసనీయ మైనటువంటిది. విడిపోయే విషయములో రిపర్ నైట్ ఎస్ ఆస్ టేట్స్ జరిగినప్పుడు వ్యక్తిగతంగా అనుకూలత దేశాయ్యగారికి లేకుంచినది ఆయనా రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత మాసం పూర్వం వరకు ప్రైద్రాశాదులోపుండి గాంధి భవన్ ట్రాఫ్ట్ కు చైర్మన్ గా వుండి గాంధి భవన్! నిర్మాణం చేయడమే గాకుండా ఆ వ్యవస్థను సక్రమంగా జరుపుకుంటూ ఆనేక నిర్మాశాత్మక మైన కార్బీక్రమాల ద్వారా ప్రజానేవ సాగించి పెద్దలు వారి సేవలు మరహానివి, అంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలు గాంధి భవన్ చిహ్నంగా దేశాయ్యగారిని గుర్తు పెట్టుకుంటారని నమ్రుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ దేశాయ్యగారి ఆత్మకు శాంతి కలగా లని భగవంపుడిని ప్రార్థించూ వారి కుటంకానికి సాముఖ్యాతిని తెలియజేస్తున్నాను

**శ్రీ టి. హయగ్రీవాచారి (మనావురు) :** — అధ్యక్షా, నాటి ప్రైద్రాశాదు రాష్ట్రములో ప్రముఖ కాంగ్రెస్ నాయకులలో జనార్థనరావు దేశాయ్య ఒకరు నాటి ప్రైద్రాశాదు రాష్ట్రములో ప్రముఖ పొత్త వహించారు. నాడు యువకులు, మధ్యతరగతివారు చేపట్టిన వుద్యమం కొనసాగించి దేశానికి ప్యాతంత్ర్యం వచ్చి ప్రైద్రాశాదు రాష్ట్రమీకి ప్యాతంత్ర్యం రాని సమయములో

10-40 a.m. అప్పుడు పోరాటివిధానం వేరుగా పున్నప్పటికి సహాయివిరాక్తరణ వుయ్యమం చేయవలసిన రోజులలో పెద్ద వయస్సులో పున్న దేశాయ్యగారు కర్ణాటక ప్రాంతానికి యించాళ్ళిగా వుండి, తెలంగాంచా ప్రాంతానికి . యించాళ్ళిగా మేమందరము కలసి పని చేసి స్వాతంత్ర్యం రావడానికి పోరాటం చేశాము అయితే ఆయన అక్కాటకులయినా మహారాష్ట్ర<sup>1</sup> అంధ<sup>2</sup> అనే బేధం లేకుండా పైదారీశాదు ఒక యూనిట్ గా చేయడానికి యువతరమును పట్టిపుం చేయడానికి | పముఖపొత్త వహించారు. ఎప్పుడుయినా రాజీవ్ యాలలో బేధాభిప్రాయాలు వచ్చినప్పుడు పరిగ్రితులు చక్కడిదేవారు. పోలీసుయాడును తరువాత ఎన్నో నిర్మాచాన్నక కార్బ్రూక్రమాలు నిర్వహించారు మనకు ఆక్సప్రైంగా ఉంటుంది, ఒకే వ్యక్తి ఆనాడు గాంధిఫవన నిర్మాణంలో కృషి చేశారు. పోలీసు యాడును కాగానే అప్పటికి ప్రజాప్రభుత్వం రాలేదు అప్పుడు 1952 లో రామ్ ఏస్ రావు గారి సహాయంతో గాంధిఫవన నిర్మాణం పూర్తి చేశారు ఇంకా డెవలమ్ చేద్దా మనుషున్నారు కానీ చేయలేకపోయారు. ఆయనకు ఒక తుది కోరిక ఉండేది ప్రకాశంగారి మరణం తరువాత గాంధిఫవనంలోన్న ఆడిటోరియముకు ప్రకాశం హాలు అని వేరు పెట్టాలనుకున్నారు. కానీ ట్రిస్టువారు పెద్దలు ఆహాలు రపిందర్థారతి మాదిరిగా ఇంప్రూవ్ చేయాలని అనుకున్నారు. కానీ వారు మాత్రం ప్రకాశంవోలుగా ఉంచే ప్రకాశంగారి వేరునిలుస్తుందిఅని అనుకున్నారు. వారు అనేక కార్బ్రూక్రమాలు చేసినప్పటికి తాను మంత్రి<sup>3</sup> కావాలని వదపులు అలం కరించాలని అనుకోలేదు ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ సంతాప తీర్మానంతో వీకిఫిస్తూ దేశాయిగారి కుటుంబానికి సానుభూతి తెలియచేస్తున్నాను.

**శ్రీ సి. వి. కె. రావు (కాకినాడ):**— అధ్యాత్మ, నిజాము పాలనలోను ప్రజల తరఫున తన క్రీస్తీసామర్థ్యాలను వినియోగించి జనార్థనదేశాయిగారు అకాలమరణం విచారం కలిగిస్తున్నది. వారు వృద్ధులయినప్పటికి ఆరోగ్యంగా ఉండేవారు. దేశాయిగారి కుటుంబానికి నా సానుభూతి తెలియచేస్తూ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన సానుతాప తీర్మానంతో వీకిఫిస్తున్నాను.

سری یم - ناگاریڈی (ٹھہیر آناد) صاحب اسپیکر صاحب - جناردہن راؤ دیسائی صاحب کے اسماں برملاں کی خبر آئدہ رہا پرہدش میں اور خاص طور پر سابیں ریاست حیدر آناد کے علاقوں میں انتہائی دکھ اور رنج کے ساتھ سی کی - واقعہ یہ ہے کہ

هزاروں سال نرگس اپنی بے نوری پہ روئی شے

بڑی مشکل سے ہونا ہے چمن میں دیدہ ور پیدا

جناردہن راؤ دیسائی صاحب سابیں ریاست حیدر آباد کے ایک سمتاز کا نگرسی تھے - وہ یہاں کے سیاسی اور سماجی کارناموں کی وجہ سے کانگریس کے رہنماوں میں ایک نمایاں مقام رکھتے تھے - سنه ۱۹۳۶ء میں میری کانسٹی ٹونسی کے ضلع ییدرمیں ایک کرنٹک کانفرنس منعقد ہوئی تھی - اس میں بن سمتاز رہنماوں نے حصہ لیا تھا ان میں دیسائی صاحب بھی تھے اس وقت سے مجھے ان سے واقفیت تھی - اسکے بعد بھی نہ

**re : Condemning the attempt on the life  
of the Chief Justice of India.**

کانگریس آرگانٹریس میں ذمہ دارا ہے جنہوں کے حاصل رہے اور ادھیکن لے کئی کارہائے مایاں ابھام دیا۔ حصوصاً گلندھی بھوپ میں ہمیرا انہی کے سو شہ وہ افسدار کی حواہن کے دعیر کانگریس کی حدمت کرتے رہے۔ حیدرآباد کانگریس کی ناریخ لکھنے والا سورج کھنہ حماردھن راؤ دیسائی صاحب کے نام کو فراموش نہیں کریں گا۔

جیف مسٹر صاحب نے حوقہداد تعریض نہیں کی ہے میں اس کی نائیڈ کہ نا ہوں اور بھگوان سے برار بھاکریا ہوں کہ وہ دیسائی صاحب کی آنماگو سماں دے۔

Mr Speaker —I had not the privilege of knowing the deceased. I fully associate myself with all that has been said by the Chief Minister and the hon members individually in their capacities and on behalf of their groups. I now state that as a mark of respect for the deceased, all the members will stand for a couple of minutes.

Mr Speaker.—The question is

“This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Shri R Janardhan Rao Desai, a freedom fighter and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family.”

The motion was adopted nem con all members standing in silence.

### RESOLUTION

**re . CONDEMNING THE ATTEMPT ON THE LIFE OF  
THE CHIEF JUSTICE OF INDIA**

శ్రీ శెంగళరావు :—ఆధ్యాత్మ. 20 వ చేదిన మన భారత ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారి పయన జరిగిన హక్కాల్పత్రముత్వం మన దేశానికి అందోళన కలిగించింది. యా మధ్యనే మన ప్రధానమండి పయన అలహాబాదు ప్రాకోర్టలో జరిగిన సంఘటన తరువాత కొద్ది రోజులకే యా సంఘటన జరిగింది దేశంలో కొన్ని అరాచక కట్టలు ప్రజాస్వామ్యమును నాశగచేయడానికి తలెత్తుకున్నాయి. ప్రజాస్వామ్యం పయన విశ్వాసం ఉన్న అందరకూ యా సంఘటన అందోళన కలిగిస్తూంది. ఇటువంటి దౌర్జన్యకాండవర్యులను ఖండిస్తూ యా తీర్మానం ప్రవేశపెడుతున్నాను.

“This House expresses its grave concern at the attempt on the life of the Chief Justice of India and condemns the dastardly attempt and further expresses its happiness over the providential escape of Chief Justice of India on 20th March, 1975.”

Mr Speaker.—Resolution moved,

**శ్రీ యన్ వెంకటరత్నం** — అధ్యక్ష. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. ప్రజాసాగ్రహ్యమైన ఎక్కిక్కుయ్యిటివ్, లెజిస్లేచర్, జడిపియరి ఈ మూడు ఉన్నాయి. ఈముఖ్య నేమూడు నాలుగు రోజుల క్రితం మన ఎగ్గిక్కుయ్యిటివ్ హాండ్ ఇందిరాగాంధిగారివయిచ హాత్మాప్రయత్నం జరిగింది తరువాత వెంటనే జడిపి యరి హాండ్ అయిన రేగారిపైన హాత్మాప్రయత్నం జరిగింది 20-3-75 న సాయంత్రం జస్టిస్ రేగారు తమ కుమారుడు ఉత్తర స్టేఫ్ లో కారులో వస్తుండగా తిలక్ మార్క్ కూడిలవద్ద కారు ఆగినస్సుడు బాంబు విసరబడింది రేగారి ఎడిము భుజం మీదకు బాంబు వచ్చింది. కానీ వమాదం జరగలేదు ఇది పార్టీ నమస్క్య కాదు, ముల్యమంత్రిగారు చెప్పినటుగా కొన్ని అరాచక శక్తులు ప్రజాసాగ్రహ్యమైనిన్న వాళనం చేయానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాయి ఇందిరాగాంధిగారిపైన గోవింద మిశ్రా అనే కాంగ్రెసు కుర్రీవాడు విసిరినటుగా పేంచులో వచ్చింది...

**శ్రీ కె వెంగళరావు** — తమరు కాంగ్రెసు కుర్రవాడు అనవద్దు. ఎవరో ఉన్నాదుడు.

**శ్రీ యన్ వెంకటరత్నం**.— నిన్న పేపరులో యి.పి. సఅంబ్లిలో చర్చ జరిగినస్సుడు కాంగ్రెసు కుర్రీవాడు అని పేపరులో చూచాము. తప్ప అయితే తమించాలి ఈ రెండు బాంబులు మిలటటే బాంబులు అని వచ్చింది వార్త. రాజకీయాలలో నిమిత్తం లేకుండా పెద్ద ఎత్తగడపైన కుటు జరుగుతున్నది. మనం లాండు సీలింగు తెస్తున్నాము, అర్గన్ సీలింగు కూడా తేలోమున్నాము. చీఫ్ జస్టిస్ రేగారు ప్రోగ్రెసివ్ జూరిల్ కాబట్టి కౌట్ అఫ్ ది వే అయినప్పటికి వారికి థిఫ్ డెస్టిన్ పదవి ఇచ్చారు రీట్క్వసరి కోర్సెన్ కానీ ప్రోగ్రెసివ్ కోర్సెన్ కానీ స్టేపుగా ఇది చేస్తున్నాయంచే తమాచాగా ఉంటుంది 10-50 a.m. అతను బాంబు వేసి పరుగెదుతూ ఉంచే అక్కడన్నటువంటివారు ఎవరూ పట్టు కోలేదు. ఇనం అంతా వెంట పడ్డారు అతను పరిశీలించి పోయిన రబ్బరు చెప్పులు అక్కడేఉన్నాయి. అక్కడన్నటువంటి ట్రాఫిక్ కానిస్టేబుల్సు నస్పెండు చేసినట్లు తెలుస్తున్నది ఇది ఒక రకంగా లాపుల్గా ఉంటుంది నిజమైన రూట్ కాట్ ను తెలుసుకొనడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేయాలని మనవిచేస్తున్నాము. ఈ విషయంలో ఎటువంటి తేడాలు లేకుండా అందరూ గ్రౌస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన తీంగ్లిషాన్ని హృదయపూర్వ కంగా బాపరుమ్మా నెలవు తీమ్కొంటున్నాము.

**శ్రీ వి శ్రీకృష్ణ :**— అధ్యక్షా, దీనిమీద ఎక్కువగా మాట్లాడవలసిన అవసరంలేదు ఇవి రాజకీయాలకు సంబంధంలేకుండా మద్దరు చేయాలనుకున్నారని అనడం నేను అంగీకరించను. దేశంలో కన్వ్ఫంచేషను జరుగుతున్నది. ఇలాంటి శక్తులు డెలిట్ చేటుగా చేస్తున్నాయి. దీనికి అటువంటి బ్యాక్ట్ సౌండ్సు సృష్టిస్తున్నాయి. ఇతర దేశాలలో జరిగినటువంటి విధంగా మన దేశంలోకూడా భావ శిథెల్ నుంచి అనేక రాజకీయ పార్టీల నాయకులమీద ఇటువంటివి జరుగుతున్నాయి.

re: Condemning the attempt on the life  
of the Chief Justice of India.

దీనికి వ్యతిరేకంగా అన్ని పార్టీలుకూడా పెద్ద కాగ్యంతైన్ పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది ఇది సిరియస్ గా తీసుకొని అటుకంటి ప్రమాదము వ్యతిరేకంగా ప్రజలను తయారు చేయాలని కోరుతూ ఈకీర్తానాన్ని బలవరుష్మా సెలవుతీసుకొంటున్నాము.

**శ్రీ నల్లపకెడ్డి శ్రీనివాసుల్ కెడ్డి** — అర్ధాన్నా, న్యాయ నిరైతలమీద, న్యాయస్తోనాల ఆదినేతలమీద ఇటువంటి ప్రటెక్ట్ ఇచ్చుటంవలన స్వేచ్ఛగా, స్వేచ్ఛందంగా, నిష్పత్తపాతంగా తీర్పు చెప్పడానికి అవకాశాలు తేనటువంటి పరిస్థితులు దేశంలో కలిగేటటువంటి వాతావరణం కనిపిస్తున్నది న్యాయస్తోనాల ఆదినేతలను, రాజకీయ నాయకులను, అధికారులను ఇటువంటి వ్యక్తులు హత్యలు చేస్తూ పోతూ ఉంచే ప్రజా స్వామ్యానికి ముప్పు వాటిల్లే ప్రమాదంఉంది. అందువలన ఇటువంటి చర్యలను మనం ఖండించాలి. బయట కూడా గ్రీంచాలి. సభానాయకులు ప్రవేశపెట్టిన తీర్మానాన్ని పూర్తిగా బలవరుష్మా సెలవు తీసుకొంటున్నాము.

**శ్రీ కె. రంగాదాన్** — అధ్యాత్మా, దేశంలో కొంతమంది పిచ్చివాటు చేస్తున్న పనులలో ఇది ఒకటిగా కనిపిస్తున్నది ఇటువంటి విధానాన్ని అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఖండించాలి. ఇది ఒక రాజకీయ పార్టీకి అంటగట్టడం న్యాయ మైనదికాదు. గాంధీగారిని హత్యచేసినటువంటివారే దీనికి పాల్వడి ఉంటారు. ఈ విషయంలో కటనమైనటువంటి చర్యతీసుకొని అసలు కారణం ఏమిలో వెతికి తీయవలిన అవసరం ఉంది ఇలాగే ఇంతకు ఎందు ప్రధానమంత్రిగారిమీదకూడ హత్యాప్రయత్నం జరిగించి. దేశంలో ఇంకా ఎంతోసుందిమీద ఇటువంటి ప్రయత్నాలు చేయవచ్చు. కాబట్టి సరైన రకణ చర్యలు తీసుకొనడం అవసరం ఇప్పుడు థిల్లీలో ప్రధానమధ్యాతి, ప్రధానన్యాయమూర్తుల విషయంలో ఎటువంటి రకణ చర్యలు తీసుకున్నారో అటువంటి చర్యలు ప్రోకోర్టు ప్రోజెక్ట్, ముఖ్యమంత్రుల విషయంలో తీసుకొనడం అవసరం. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి తీర్మానాన్ని హృదయపూర్వకంగా బలవరుష్మా సెలవు తీసుకొంటున్నాము.

شري سلطان صلاح الدین اویسی - اسپیکرسر - هو ریزولوشن بیشن ہوا ہے میں اسکی تائید کرتا ہوں - واقعی جمہوریت میں اس قسم کے تشدد کی میں اور میری جماعت مخالفت کرنی ہے - ہم چاہتے ہیں کہ کوئی یہی مسئلہ ہو وہ تنقید کے ذریعہ حل نہ کیا جائے - اس موقع پر میں یہ بھی کہونگا کہ ایسے معاملوں میں محض قرارداد میں کوئی پیشہ کوئی، ماننے نہیں ہو گا - ہمیں اس بات پر بھی غور و فکر کرنا چاہئے کہ ہندوستان میں مسائل کے حل کے لئے اس طرح سے بلٹ (گول) کا استعمال کیوں ہو رہا ہے۔ اسکے وجوہات معلوم کریں اور انکے سدابات کی کوشش کریں۔ ورنہ ہو گا یہ کہ ہم ایسیں سوچوں پر صرف تقریریں کر دیں - قراوردادیں پاس کر دیں اور انہیں جائزیں باہم سے کچھ ہوئے۔ ہوئے نہ والے نہیں ہے۔ اسکے وجوہات کا سدبات ہونا چاہئے۔ ان خیالات پر ساتھ میں پرقداد کی تائید کر رہا ہوں -

**శ్రీ ఎం. కెంకార్ :—**ఆరత ప్రధాన న్యాయమూర్తివేన జరిగినటువంటి హత్య తాన్ని ఖండిస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశచెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. శ్రీమతి ఇందిరా గాంధిగారి హయాంలో 11 సంవత్సరం కాలంలో వెస్టు బెంగాలులో 1500 మార్కిష్టు కమ్యూనిస్టులను హత్య చేశారు. ఈ సంవర్షంలో పాలకపకుం, కాంగ్రెసు పార్టీవారు అత్యివిమర్శ చేసుకోవాలి. దేశంలో సి. ఎ. ఏజంట్సు యొచ్క హాస్టిం ఏ ఏ రూపంలో ప్రాకుమన్సుడో పరిశిలించాలి. పాలకపకుం ఆత్మ పరీకు చేసుకోకపోతే ఈ పరిస్థితి చక్కబడరని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

**శ్రీ సి.వి.కె. రావు :—**ఆధ్యాత్మా, దేశంలో ఆకతి భాదలు, అవినీతి, అక్రమాలు ప్రబలినప్పుడు ప్రజాస్వామ్యం దెబ్బతింటుంది. ప్రజాస్వామ్యనికి దెబ్బతించినప్పుడు దౌర్జన్యాలు, వివాదాలు—అనేక రకాలుగా వికృత స్వారూపాలు ప్రబలుతాయి. అయినా మనిషి మనిషిని చంపుకునే విభానం హర్షించడానికి విలువేదు దానిని ద్వేషించాలి. ప్రధాన న్యాయమూర్తిని చంపాలనే ప్రయత్నం చాలా ఫోరమైనటువంటిది. అది ఆరత దేశ క్రామిక ప్రభలయొక్క నాగరికతకు విఱుద్దమెనది. ఈ సంవర్షంలో అటువంటి చర్యను నేను పూర్తిగా నిరాస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశచెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

**శ్రీ సి. పిటర్ పాల్ :—**ఆధ్యాత్మా, ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశచెట్టిన తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. దేశంలో అప్పున్నత స్థానంపీద జరిగిన ఈ చర్యను అందరూ ఖండించాలి. సంఘ వ్యక్తిరేక కక్తల విషయంలో ప్రభుత్వం తీవ్రమైనటువంటి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

**శ్రీ వి. నాగేశ్వరరావు :—**ఆధ్యాత్మా, ఇటీవల కాలంలో ప్రధానమంత్రివేన, ప్రధాన న్యాయమూర్తివేన జరిగినటువంటి హత్యలు ప్రయత్నాలు చూసే ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థకు ప్రమాదం సంభవించేట్లు కనిపిస్తున్నది. అయితే మన ఆరత దేశంలో కాంబుల వర్షాలు పడినాకూడా చలించనటువంటి హృదయం కలిగినటువంటి ప్రజానికం ఈ ప్రజాస్వామ్యనికి వచ్చే ప్రమాదాలను ఎదుర్కొనడంలో వెనుకాడరని మనవి చేస్తున్నాను. ఇది మనమందరం గట్టిగా ఖండించాలని మనవి చేస్తూ సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

**Mr. Speaker :—The question is :**

**"This House expresses its grave concern at the attempt on the life of the Chief Justice of India and condemns the dastardly attempt and further expresses its happiness over the providential escape of Chief Justice of India on 20th March, 1975."**

**The motion was adopted.**

### BUSINESS OF THE HOUSE

Sri S. Jaipal Reddy :—Government has agreed to place on the Table of the House, the report of the Director of Fisheries on the Rani of Hyderabad Boat and you also agreed for the discussion on the subject. The report has not been placed on the Table of the House. రెండు రోజులలో పెదతామున్నారు. ఇప్పటికి ఒకు రోజులు అయినది

శ్రీ డి. మునుస్వామి :—అధ్యక్షా, ప్రినీపాల్ గారు వ్రాసిన శెటర్ మీద మీరు దూరింగ్ ఉస్తామున్నారు. అది చెప్పిన తర్వాత పెదతాము అని చెప్పాము.

Mr. Speaker :—That is different. You place the report on the Table.

Sri D. Munuswamy :—Yes Sir.

### MATTERS UNDER RULE 341 re: LAW AND ORDER IN WEST GODAVARI DISTRICT

శ్రీ ఎ. హానుమంతరావు :—అధ్యక్షా, నుమారు నాలుగు మాసాల నుండి 11-00 a. m. వచ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కొఫ్ఫూర్యారు, తాడెపల్లి గుచెం, థిమవరం తాలూకాలలో లా అండ్ ఆర్డర్ మెయిన్ చెయిన్ చెయటం ఇరగటంతేదు. ఒకరుకాకుండా— 20 మంది దకాయిట్స్ పట్టపగలు గ్రామంలోవడి దౌర్జన్యంగా ఇండ్ తలుపులు కొట్టి వారినిలేవగొట్టి దోషించేస్తున్నారు. అటువంటి పరిస్థితిలో వారిని ఎవరైనా ఎదురొక్కన్న ప్పుడు అనేకరకాలుగా దాడుణంగా హింసాకూండ జరిగిన సంఘటనలు ఉన్నవి. త్రీలను అవమానసరిచి, దౌర్జన్యంచేసి, చంటిపీల్లలను చంపే పరిస్థితిలో మారుమాలలో దాచుకొన్న బంగారు నగలనుకూడ తీసుకువెలిన పరిస్థితులు వచ్చినవి. ఈ మూడు నాలుగు మాసాలలో ఇప్పటికి 7 కేసులు జరిగినవి. ఈ ఏదుకేసులలో ఒకటికూడ ప్రైవ్ అవుట్ కాలేదంచే—అదిచాలా ఆక్స్ప్రెస్ క్రెస్ట్ విషయము. కొఫ్ఫూర్య తాలూకాలో గృణంగ్రామంలో—యో మధ్య—గ్రామం గ్రామం అంతా లేచి బయటనిలబడినప్పటికి— 20 మంది మనమ్ములు ఆ గ్రామాన్నంత నిలబట్టి వస్తువులు పటుకు పోయారు. ఇంతకుముందు పదారు మాసాల క్రిందట లకవరం గ్రామంలో ఒకరిని చంపివేళారు. మొత్తం గ్రామమంతా లేచివచ్చినప్పటికి ఆ పాపుకారు ఇంటిలో నుమారు లక్షురాపాయిల ఆ స్ని దోషకు పోయిన విషయం తమకు తెలుసును. ఇందులో ఏ ఒక్క కేసుకూడ నిరూపణ కావడం ఇరగలేదు. మూడు మాసాలక్రిందట అనంతపల్లిలో మా తమ్ముద్ది ఇంట్లో 22 పేట రూపాయిలల స్ని దోషుకొనిపోతే నేను స్వయంగా డి. యస్. పి. కి నర్స్ ల్ ఇన్ పెట్కరుకు ఆరిభోన్ చేస్తే—నేను అక్కడ రెండు రోజులు కొర్కు నప్పటికి—ఒక ఆయనతనకు సు స్థిగా ఉన్నదనిచెప్పి రాలేదు. అ సంఘటన జరిగిన మూడవరోజున మధ్యాహ్నం డి. యస్. పి. వచ్చారు. ఆ భుట్ ప్రెట్స్, ఫింగర్ ప్రైంట్ తీసేవారుకాలేదు. ఇది అనంతపల్లి గ్రామంలో జరిగిన దోషించేలో జరిగిన సంగతి. ఆక్కడ ప్రజలు నిర్దఖోపటంలేదు. ఎవరిఅండ్లు వారు కాపోలా

కాచుకోవటమే సరిపోతున్నది. అక్కడ మూడుమ్మడి కమిటీలు వేసో, లేక ఏడైనా కొత్తఫంధా ఏర్పాటుచేసి యాదోపిడి విధానం అరికట్టే విషయం ప్రశ్నత్వం ఆలోచించాలని కోరుతూ ముఖ్య మంత్రిగారిని ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు** — అధ్యక్షా, ఇవివరకు కొఫ్ఫ్యారు పోలీసు సేవన్ లిమిట్ లో జరిగిన దానిమీద వచ్చిన కాల్-ఎచ్చెన్ మోహన్కు ఆప్సర్ చేశాను. ఇప్పుడు వారు ఉదారు నెలల క్రిందట జరిగిన వాటిని గురించి చెప్పారు అక్క వరంలో జరిగింది డిచెట్టు చేశారు అది స్టోర్చర్చరు గ్రాంగ్ వారు చేశారు అని ఆ కేవ్ డిచెట్టు అయినది. వారిని పట్టుకొన్నారు. వారిని అరెష్ట్ చేశారు ప్రాప్తి కొంత రికవరీ అయినది. ఈ మధ్య మూడు నాలుగు క్రయిమ్సు జరిగాయి. కొన్ని నిడుదవోలు పోలీసు సేవన్ లిమిట్ లో కొన్ని కొఫ్ఫ్యారు పోలీసు సేవన్ లిమిట్ లో జరిగినవి వాటి విషయంలో నాకు కంపెయింట్ వస్తే దానికి సేవల్గా అక్కడమంచిక్రయిమ్ప్రాంచ్ సి ఓ డి. దీనికి డిఫ్యూషన్ చేయటం జరిగించి. డి.ఎ.జి.కూడ రెండు మూడు రోఱల మండి అక్కడే ఉన్నారు. కంపీట్ గా తరో ఇన్సెప్టర్ గేట్ చేసి, ఈ కేవ్ డిచెట్ అయ్యేదాకా ఈ స్పెషల్ ప్రార్టీ అక్కడే ఉండాలని ఇన్సెప్టర్ క్వార్టర్ ఆవ్యాటం జరిగింది. ఈ మధ్య అక్కడ ఎడిషనల్ ఎన్.పి. లేకపోతే, కొత్తాతిథిని ఎడిషనల్ ఎన్.పి ని కూడ వేసి—ఆతడు పరిక్రమల్గా ఆ వరియాలో వర్గవుట్ చేయమని గవర్నర్ మెంట్ ఆర్డర్ ఇచ్చింది.

**శ్రీ ఎ. హనుమంతరావు** .— అధ్యక్షా, ఆ గ్రామాల పేర్లు, ఒకొక్క గ్రామంలో జరిగిన సప్పాలు మీరు చెబుతాను.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు :**— అవసరం లేదండి. నాడగర ఆ వివరాలు అన్ని ఉన్నవి, సి.ఐ, 'డి క్రయిమ్ ప్రాంచ్' వారిని, ఒక టీమ్సు—డి. ఎన్.పి. సర్కిల్ ఇన్సెప్టర్, కొంతమంది సట్ ఇన్సెప్టర్ లో—ఒక టీమ్సుమే నేడిఫ్యూషన్ చేశాము పారు ఎంక్షయిసి చేస్తున్నారు. అక్కడేడి. ఐ.ఐ. కాంవ్ వేసి అక్కడే ఉన్నారు. ఎడిషనల్ ఎన్.పి. ని కూడ వేశాము. ఆయన చార్జ్ తీసుకొన్నారు.

**శ్రీ ఎన్. ఘేమకురుత్తుం :**— అధ్యక్షా, వైప్ గోదావరి కెల్లాలో ఇని జరగటం ప్రథమం కాదు. దాదావు రెండు మూడు సంవత్సరాలనుండి ఇది ఇరుగుతున్నది. శేషు సంవత్సరాల క్రితం గుంటూరు కెల్లాలో సిరియస్ గా ఇవి జరిగినవి. ఇప్పుడు వాటిపురం-అనే గ్రామంలో ఇదే పేర్లనో జరిగింది. 30, 40 మండి మునుగులు వేసుకొని, రావడమ్ము. అక్కడ ఇంట కూడితే—నాటు బాంబులు వారి మీద నెఱిందమ్ము—చుట్టపోవడమ్మటపగలు. ఇంగుతున్నది. ఇది గుంటూరుకెల్లాలో ఇంటపుతున్నది. వంగిపురం కేసులో—రెండు సంవత్సరాలు అయినా ఇంతవరకు ఇంటపుతున్నది. ఇవి కాలా ప్రాణ్ గా, ఇంగుతున్నవి పోలీసులు ఎప్పటి ఇంటపుతున్నది పరియవచ్చులు తీసుకోవటం లేదు. ఎప్పుడూ ప్రామినెన్ ప్రాణ్ నీమీలు, ఇంగుతున్నది.

22nd March, 1975.

667

శ. వెంగళరావు.—ఆప్తదు 841 వెస్ట్ గోదావరి జిల్లా గురించి  
అడిగితే—వారు గుంటూరు జిల్లా వంగిపురం గురించి చెబుతున్నారు. లాప్టు వన్  
అయిర్ లో ఐగిన విగ్రసు దెకాలుట ఇన్ బనగానపల్లి...

The Police recovered some lakhs of rupees in the Banagana-pally decoity case. తర్వాగా ఇన్ వెస్ట్ గేట్ చేఱారు. కొన్ని కేసులు డిచెక్ట్ అవుతున్నాయి. కాలేదనే సమయం ఎక్కుడ వచ్చింది?

re : POLICE RAID ON A RESTAURANT IN HYDETABAD CITY

Sri Syed Hassan :—Sir, on 10th March, Police Patrolling Car bearing No APX 4941 raided on a restaurant called Cafe Waheed situated at Fateh Darwaja. The police have thrown all the furniture of the Cafe on the road and beaten the inmates of the cafe severally. The Chief Minister in his reply to the Police Demand accepted that police work is a thankless job Does the Chief Minister want us to thank the police activities ?

Sri J Vengala Rao :—Sir, during the enquiry conducted by the Asst Commissioner, Police, it is revealed that CAFE WAHEED is situated in a small narrow lane at Fathe Darwaza. During the evenings, chairs and tables were kept on the road and as a result of this, traffic, in that narrow lane was obstructed, It was very difficult for the cycles and also for the rickshaws to pass by The Sub-Inspector, Petrol Team, Sri Khaja Moinuddin, when he was on petrol duty some chairs and Tables were kept on the road. The Sub-Inspector called the servant Mr. Sarvar and told him that all the chairs and tables should be kept in the cafe. On his refusal, the Sub-Inspector told his men to remove all the chairs and tables from that place and keep them in the cafe. The Sub-Inspector left the place by giving him final warning. During the enquiry, the concerned Sub-Inspector Hussaini Alam, Police Station recorded the statement of the pan shop keeper attached to the hotel. and the proprietor of the hotel In their statement, they did not mention about the beating of police as alleged. Allegations are made against the police only to escape the action by the police. There is no panic in that area as alleged.

**శ్రీ పి. ఇనార్దన రెడ్డి (కమలాశ్వర్)** :—అధ్యక్ష, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పింది అక్కడ జరిగిన దానికి పూర్తిగా సంబంధం లేకుండా ఉంది. మీకు కావాలంచే ఓంకార్ గారి దగ్గర ఫోటోలు ఉన్నవి, చూపిస్తారు. ఇది రాత్రి జరిగిన విషయం, పోలీసులు ఏ కండిషన్ లో యా వని చేశారో, అది ముఖ్యమంత్రి గారు తెలుసుకోమండా పోలీసు ఇచ్చిన రిపోర్టు మీద ఆధారపడి చెబుతున్నారు. ఇప్పటికయినా ముఖ్యమంత్రిగారికి లా అండ్ ఆర్డర్ మీద ఇంటరెస్ట్ ఉంచే, ప్రక్కన వున్న దుకాణం వారిని, అక్కడ ఉన్న ఇనాస్సి-వీ విధంగా పోలీసు లిఫోవ్ చేశారో—అడగమనండి. పోలీసు ఏ విధంగా లిఫోవ్ చేశారో, ఈ ఫోటోల చ్యార్టు తెలుస్తుంది. ఎంత అన్యాయం జరిగిందో తెలుస్తుంది. పోలీసు వారికి టీఎలు చాలక హాంట్ల్ మీదవడి దోషకుతుంటం అలవాటు అయినది. దీని విషయంలో మళ్ళీ దర్శాయ్య ప్రతి చేయించాలని కోరుతున్నాను.

**శ్రీ కె. చెంగళరావు** :—నాకు అభ్యర్థం లేదు. ఇప్పుడు ఎ. సి. బి. ఎంక్యూయిలి చేస్తున్నది. మీరు కావాలంచే-తిరిగి—I will ask the concerned Deputy Commissioner of Police to re-enquire. I have no objection.

شري سلطان صلاح الدين اويسى (ياقوت بوره) - سوال یہ ہے کہ ایسا انکروچمنٹ ہوا ہے اگر انکروچمنٹ ہوا ہے تو یہ دیکھنا بلدیہ کا کام ہے۔ اگر انکروچمنٹ ہوا ہے تو آپ چالان کیجئے۔ وہاں ڈیکولم کا فرنیچر توڑ دیا گیا۔ ڈیکولم کا فرنیچر توڑ دیں تو ایک غریب آدمی کی زندگی کا کیا ہوگا۔ سرور کو لیجا کر راستہ میں چھوڑ دیا گیا۔ چالان نہیں کیا گیا۔ تم ہمارا خیال نہیں کئے۔ یعنی معمول جو دہنا تھا وہ نہیں دیا گیا۔ اسکو معلوم نہ تھا۔ اگر پرانے ہوتے تو معلوم ہوتا کہ معمول دینا ہے۔ یہ ایک چھوٹی ہوٹل پانچسو روپیئے کی اور فرنیچر تین سو روپیہ کا ہوگا۔ اگر کہانا ہے تو بڑی بڑی ہوٹلیں ہیں۔ ریٹھوٹل ہے۔ چھوٹی ہوٹلوں پر رحم کیجیئے میں بس اتنا ہی چاہ رہا ہوں۔

**శ్రీ యం ఓంకార్** :—ఇందులో చెందు అంశాలు ఉన్నాయి. హాంట్ల్ యంఘనాని ట్రాఫిక్ నియంధనలకు వియద్దంగా రోడ్ మీద చెట్టుకున్నాడు. దానిని విచారించానికి పోలీసు తీసుకున్న చర్చ. హాంట్ల్ ముందట కుర్చీలు వేయడం తప్ప అప్పుప్పుడు వాళ్ళమీద తీసుకోవలసిన లీగల్ యాక్సన్ ఉంటుంది. కానీ యిక్కడ అప్పటికప్పుడు కుర్చీలు విరగగొట్టారు, వై కల్ప విరగగొట్టారు. చివరకు పాన్ కొట్టు అంతా ఫాట్ అయిపోయింది. ఈ ఫోటోన్ చూస్తే తెలుస్తుంది. పోలీసు స్టోక్ గా ముదటినుంచి అందరిగురించి యిలా ఉన్నటుయికే ఇట్లా బరగవు. దబ్బులు యచ్చివుటోట చూసి చూడనట్లుగా ఉంది, దబ్బులు యవ్వసివారిమీద ప్రక్కిషణతో చేసినప్పుడు ఈ గొదవలు వస్తూవుంటాయి, అందించేత ఇంద చేయించండి. కుర్చీలు బయట చెట్టుకుండా చూడండి. ఈ ఫోటో తమరు చూసి చీఫ్ మినిస్టరు

re: Death of five people on consumption  
of arrack in Timmapuram village,  
Nandyal taluk.

గారికి పాన్ అన్ చేయండి. అది ఎట్లా జరిగింది విచారించి యికముందు ఏడై నా  
రూల్ పెడిత స్టీప్లిగ్ గా పెట్టండి. అందరికి ఒకరకంగా వర్తించేటట్లు చూడండి  
డబ్బు యిల్చినవారిని ఒకరకంగా, డబ్బు యివ్వనివారిని ఒకరకంగా చూడవద్దని  
నా మనవి.

**శ్రీ కె. వెంగళరావు**.—డి.సి పి ని వేళ్ళ థర్మగా ఎంక్యూయరీ చేయ  
మంటాను.

Sri Syed Hasan —This enquiry should have been made earlier  
Though it is a very serious matter, it was taken so lightly. Without  
ascertaining whether it is a fact or not, replies are being given

**శ్రీ కె. వెంగళరావు**.—341 లో ఇదంతా యొలా పాకిబాల్ అవు  
తుంది? సాయంత్రం యిచ్చి తెల్లవారేటప్పటిక చెప్పమంచే యొలా  
వస్తుంది?

Sri Syed Hasan :—It happened on 10th, There should not be  
any impossibility.

**RE : DEATH OF FIVE PEOPLE ON CONSUMPTION OF ARRACK  
IN TIMMAPURAM VILLAGE, NANDYAL TALUK.**

**శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి** :— అధ్యాత్మ, తిమ్మాపురం అనే  
గ్రామంలో యారక్ క్రాగి అయిదుమంది మరణించడం జరిగింది. నిజంగా ఈ  
యారక్ గవర్న్ మెంట్ యారక్? ఇలిసిట్ యారక్ అనేది తెలుసుకోవలసిన  
అభంగం యున్నది. తరువాత మరణించిన వారికి ఎక్స్‌గ్రేమియా ప్రఫుత్యం  
మంజారు చేసినదా? అదికూడ తెలుసుకోవలసిన అవసరం యున్నది, మరణించి  
నందుకు కంఠాలు, వారికి జరిగిన సహాయాన్ని గురించి ఒక ప్రకటన  
చేయాలని కోరుతున్నాను.

Sri V. Purushothama Reddy :— The following 5 persons died in  
Timmapuram village after consuming some liquid on 7-3-1975. —

1. Boya Maddileti
2. Boya Maddaiah
3. Boya Hanumanna
4. Vadla Sankaraiah
5. Chakali Krishnabab.

They are farm servants who migrated to Timmapuram, Nandyal Taluk about 6 months back to take up farm labour work in the village. They were engaged as farm servants by local ryots.

On 7-3-1975, there was a local Urs (Jamal Saheb Urs). About 1,500 people gathered. The wives of these five persons cooked goat meat and left to witness the Urs. The deceased persons were reported

to have consumed the liquid from a bottle passed on as brandy by a local Vysa farmer to one of the deceased engaged as servant in his farm. The liquid was consumed along with meat.

By the time the wives returned about 2.30 p.m., they saw their husbands lying semi-conscious. Immediately, they administered the local remedy known to them (a concoction of tamarind juice and buffaloe-dung). Seeing no revival, they brought the victims to the local Primary Health Centre about 3.00 p.m.

The two doctors at the local Primary Health Centre were not present in the hospital when the cases were brought. The compounder did not take up the responsibility of administering any medicine. He advised the wives to give the victims glucose water and take them to Nandyal. The wives being strangers could not secure bullock carts. The first person Boya Mhddileti died about 3.00 p.m. and others in the night.

The village Munsif sent the report to Taluk Police Station about 9.00 a.m. on 8-3-1975. The Sub-Inspector of Police, Nandoal taluk, Rural Police Station who was enquiring into another case in the next village reached Timmapuram about 1.00 p.m., on 8-3-75. He held inquest and suspecting nothing, handed over the dead bodies without the sending them for post-mortem. The cause of death was noted as excessive drinking and sun-stroke. The bodies were cremated about 6.00 p.m. on 8-3-75.

The Collector has addressed the concerned authorities to take disciplinary action for the lapses noticed on the part of the officers. The Village Munsif has been kept under suspension for his failure to send a report immediately. The Sub-Inspector of Police, Nandyal has been shifted to facilitate impartial enquiry.

The Collector has requested the Superintendent of Police, Kurnool to get the case transferred to the State Crime Branch for impartial investigation.

The samples taken from the Government arrack depot were analysed and found to be free from adulteration.

The enquiry revealed that no cases of liquor poisoning have been reported in adjoining villages.

In the absence of Post-mortem it is difficult to ascertain the cause of death. Either the substance they drank was poisonous or the container was contaminated. The Superintendent of Police who had also visited the village, is personally investigating into the matter,

**శ్రీ నల్లపురెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి :**—వాళ్ళను తీసుకుపోయినప్పుడు హాల్లు సెంటర్ లో యిద్దరు డాక్టర్సు లేరినారు. వారిమీద ఏమి చర్య తీసుకొన్నారు ఎక్కువగా త్రాగినందువల్ల ఒక్కసారి ఈ మంది చనిపోవడం అనేది అసాధ్యమయిన విషయం పోటుమార్పమీకు పంపించలేదని స్పష్టంగా చెబుతున్నారు ఎందుకు పంపించలేదు? ఎక్కువ త్రాగితే కొంతమందికి వామిట్ అయిపోతుంది. లేకపోతే పడి నిద్రపోతారు. ఎక్కువ త్రాగి అయిదుగురు చనిపోవడం అనేది జరగను ఒక్కరు ఎక్కువ త్రాగి చచ్చిపోతే అర్థంయన్నదిగాని అయిదుగురు ఎక్కువగా త్రాగి చచ్చిపోయినారని పోటుమార్పమీకుకూడ పంపించకుండా చేయడం అంచే మంచిది కాదు. దానిమీద ఏమి చెపుతారు?

**శ్రీ వి. పురుషోత్తమరెడ్డి —**మా అథిప్రాయం కాదు. ఎస్సైనివ్ డ్రింక్ తో చనిపోయాడు అని సబ్ యినస్సైకర్ చెప్పడం జరిగింది. సత్యాలు అనే అతనిదగరి బాటిల్ తీసుకుపోయి త్రాగినందువల్ల చనిపోవడం జరిగింది అది ఏమిటి అనేది యిప్పుడు ఆన్యేమించాలిన అవసరం యున్నది డాక్టర్స్ లేకపోవడం, అది వేళే చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం యున్నది.

**శ్రీ యి. టంకార్ —**1975 వ సంవత్సరమో రాసున్న తెలుగుంగాదికి ముందు ఆశ్చర్య శాఖావారు యిచ్చే దురదృష్టమైన కానుక కావచ్చు. నూర్యా పేటలో, గుంటూరులోను లోగ్గడ జరిగింది. కాల్ మర్యాదల వందలాది మరణించడము జరిగింది ఇప్పుడు మళ్ళీ జరుగుతున్నది. దీనివల్ల రాష్ట్రమో చాల తీవ్రంగా కాల్ అనేది నడుస్తూ పున్నది ఈ సందర్భమో రెండు విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకోవలసి యున్నది ఈ సారాను చెక్క చేయడానికి యిదివరకు ఎవో కొన్ని ప్రికాషనరి మెజర్స్ తీసుకొన్నాము అన్నారు. ఆ ప్రికాషనరి మెజర్స్ యిస్యుడు ఏమి అయినాయి. ఇది వచ్చినతరువాత తీసుకొన్న ప్రికాషన్ నీ ఏమిటి? మా ముందట రిపోర్టు చదివి వినిపించ రుతప్ప ఎవరు శాఖ్యాలు అని థిక్స్ చేశారు. వారిమీద ఏమి యాక్స్ నీ తీసుకొన్నారు? ఇకముందు చచ్చిపోతుండా ఏమి జూగ్తలు తీసుకుంటారు? డబ్బుకు డబ్బు పోయింది ప్రాచార్ణిక ప్రాంతము పోయింది.

**శ్రీ వి. పురుషోత్తమరెడ్డి :**— ఇది డిపార్ట్మెంటుది కాదని మొదటి మనఫి చేశాను, సత్యాలు అనే అతని దగర ఒక బాటిల్ తీసుకువెళ్ళాడు ఆ బాటిల్ త్రాంది అనే దానితో అతను యిచ్చాడు. వీరికి తెలియక త్రాగిన ఈ మంది చనిపోవడం జరిగింది. దీనిగి గవర్నర్ మెంటులోగాని, డిపార్ట్మెంటులోగాని నంబంథంలేదు. మేము యిచ్చిన కానుక కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

**శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి :**—అయిదుగురు చనిపోయారంటే మంత్రిగారు ఈగ దోష చచ్చిపోయినట్టుగా చూస్తున్నారు. అవన్ని ఇయన ఇర్చి చేసుకోవాలి. సోర్ట్ ఏ ఏమిటో యింకా మూకు తెలియదు అంటారు. గవర్నర్ మెంట్ దిపో నుంచి వచ్చిన లిక్కర్ అయినా కావాలి. ఇల్లిసిట్ లిక్కర్ అయినా కావాలి. ఇల్లిసిట్ లిక్కర్ కూడ అమ్మిస్తున్నారంటే ప్రభుత్వంయుక్క ద్వర్జ

ఎట్లా యున్నది ? వారి పకడుగారి, వారి నిగరాని, వారి యస్పెక్టర్ న్న ఎట్లా యున్నది ? అది డిపార్ట్మెంటుమీవరిప్పక్కన్. ఆయన ఏరో తప్పించుటందామని ఏరో శార్పింది శాటల్ అని అంటున్నారు. ఇది తమించరాని విషయం ఉసులు ఆ ఊరికి కాంట్రాక్టరు ఎవరు ? సభ్ యస్పెక్టరు బండి కావాలని లోతినాగాని బిందువూడ ఉలిలో దొరకకుండా సారా కాంట్రాక్టర్ చేసినారు అంటే యారి చాల విధూరంగా యున్నది. పట్టారి దవాభాసాకు పంపిడ్దాము అంటే బండి కూడ లేకుండా పోయిందని అంగుధమంచి ఎమ్ ఎల్ ఎ లు చెప్పుతున్నారు అయిశే, దీనిమిద వారు ఎందుకని ఇంకా సోర్పు దొరకలేదు అంటున్నారు పోస్టమార్కెటు పంపించక పోవడానికి కారణమేమిటో మం తిగారు చెప్పాలి దానికి కారణం చెప్పాలేదు. అది ఒక కారణంగా థావిస్తారా ? అది చాలా పెద్ద పోరాటని మనవిచేస్తున్నాను.

11.20 a.m.

**శ్రీ టి పురుషో త్రమరెడ్డి :**—అక్కడ మునసబు తక్కణ మే చర్య తీసుకో తెరవి నస్పెన్స్ లో పెట్టడం జరిగింది సభ్ ఇన్సెప్కర్ ను | టాన్స్పర్ చెయ్యడం జరిగింది. కట్టెకరు వెళ్లాడు, ఎన్ఫార్మెంట్ డై కెట్టరు వెళ్లారు, కై మీ శార్పించు యివ్వాలని చూస్తున్నాం. ఇది డిపార్ట్మెంటువల్ల జరిగిందికాదు. ఎవరో వై వైమేటు వ్యక్తి యాసే. దానిపై మేము చర్య తీసుకోచాలికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాం.

Sri Syed Hasan:—It is not a matter which can be left like that. Five human lives are involved.

Mr. Speaker :—That is why they are taking steps.

Sri Syed Hasan —These steps would only serve local problems. What step the Government is taking to check this illicit liquor making. Every year they try to increase the contract rate and this is the only cause. What steps the Government is going to take about it?

**శ్రీ టి. పురుషో త్రమరెడ్డి :**—మేను మనవిచేకాను. ఇది వై వై వైమేట్ వ్యక్తిది మాడిపోకు సంబంధించింది కాదు. కాబట్టి, వేరే చర్య తీసుకోవారి.

**శ్రీ నల్లపరెడ్డి శీనివాసులురెడ్డి :**—వై వైమేటు వ్యక్తిది అని వడిలి పెడతారా ? ఒక సీసా అంటున్నారు. ఒక సీసా అయిదుగురు త్రాగితే ఎట్లా ఎక్కున్ అనువంది ? పురుషో త్రమరెడ్డిగారిని చెప్పమనండి.

### CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re: ALLEGED RAPE OF A WOMEN IN BALLEPALLI VILLAGE,  
KAMMAM TALUK

**శ్రీ కి రామశర్మ :**—అర్ధా, ఇమ్మగా శాలూకాకు సంబంధించి, బల్లేపల్లి గ్రామంలో చేముల మల్లిమ్మ అనునామెను మానథంగం చేయడం విషయమై ముఖ్యమంత్రిగారిని ప్రకటన చేయవలసినదిగా లోగుతున్నాను.

re Non-availability of food grains in  
Cuddapah market.

**శ్రీ జె. వెంగళరావు** — ఈ సందర్భములో ఎంక్యూలురి చేయడం జరిగింది. మానవంగం జరిగినదనేది కరెక్టుకాదు మూడు, నాలుగు |గామూలలో ఇంతకు ముందు అనేక యిన్నిడెంట్సు జరిగాయి కలెక్టరు, డి.ఐ.జి., యస్.పి. అక్కడ వున్నారు. ఈ మూడు నాలుగు విలేషన్లలో యా యిన్నిడెన్ను జరగకుండా చూస్తున్నారు. అక్కడ చాలా ఫాక్ట్ న్స్ వున్నాయి. అవి సెటీల్ చెయ్యమని అఖిసర్పుతో చెప్పాము దే ఆర్ ఆన్ ది జాబ్ నో.

re . NON-AVAILABILITY OF FOOD GRAINS IN CUDDAPAH MARKET

**శ్రీ మహాల్ హాబిబుల్లా (రాయచోటి)**.—అధ్యక్షా, కడవ జిల్లాలో చాదావు నవంబరు—'74 నుంచి పుడ్ సప్లైస్ సరిగా లేక, లెపి వసూల్లాలో అధికారులు చేస్తున్న కొన్ని లోటుపాటువల్ అయితేనేమి, ప్రభుత్వం యిచ్చిన ఆదేశాలను సరిగా అమలుజరపకుండా, లెపి ఎవరి దగ్గర వసూలుచేయాలి, ఎంత వసూలు చేయాలి ? అనేదానికి ఏం నంథించి స్క్రమ్ మైన ఆదేశాలా ఇంవ్యూకుండా ముఖ్యంగా ప్రొడ్యూసర్స్ లెపి ప్రెక్సున్ వుండేది మిల్లుర్పు లెపి మా ప్రాంతంలో ప్రెచ్యున్ మిల్లుర్పుగా వుండేవారు కోపుల్ డిప్రీట్సన్లో వుండేటట్లుగా, రాయలసీమ జిల్లాలలో లేదు మిల్లుర్పు లెపి తీసుకుని ఇంపోర్ట్ చెయ్యడం వల్ల, వారివద్ద పోల్ సేల్ లెపిలో 50 పక్కెట్ ఇవ్వాంచే చాదావు 1500 క్వింటాల్ రైన్ యిన్వుమని మా జిల్లాలో కలెక్టరు అనడంతో గత సంతృప్తం వేసిన లెపి రేటుకు మార్కెటు రేటుకు కంపెనీ చేస్తే చాలా డిఫరెన్స్ వుండడంసల్ 22 లక్ష రు.లు నప్పంపుటాని '74 నవంబరునుంచివ్యాపారప్పులు వ్యాపారం చెయ్యక, కొనుగోలు చెయ్యకంటా ఇబ్బందులకు గురించున్నారు రిప్రెయిల్ గా ఒకటిరెండు మూలు తీసుకొచ్చి, చిల్లరగా అమ్ముకుని ప్రజలకు అందుబాటులో వుంచే, యా రోజున రేటు 4 40 నుంచి 5 00 రు.ల వరకు వుంచే, మద్రాసుకు అమ్ముదుపోతున్నది. అందువల్ పోలీషువారు కూడా ఇంటర్ ఫియర్ అయి. హరాన్ చేసి వారివద్ద మామూలు వసూలు చేసి వదిలిపెయ్యడం, లేకపోతే చాలా ఇబ్బంది పెటుడం బరుగుతున్నది. నాలుగురోలు మునిసిపల్ మార్కెట్ బండ్ అయి, సరుకు లేక కడవలో రైన్ దొరకని పరిస్థితి వీర్పుడింది. ఈ పరిస్థితి గురించి ముఖ్యమంత్రి గారిని ఒక ప్రకటన చేయవలసినదిగా కోరుతున్నాను.

**శ్రీ జె వెంగళరావు** — అధ్యక్షా, హాబిబుల్లాగారు యా విషయం నా దృష్టికి తీసుకువచ్చారు అక్కడ ప్రటిలుల్ గురించి రైన్ మిల్లుర్పు లెపి ఇప్పు మంచే. అది ఎక్కువ వుంది, మిగతా జిల్లాలలో యిస్తున్నా వాగు పాయ్కాట్ చేశారు. అనేది. కలెక్టరుకు వారికి డిఫరెన్స్ ఆఫ్ ఒపీనియన్ వచ్చింది అన్నారు. కమిషనర్ ఆఫ్ సివిల్ సప్లైస్ ము చూడమన్నాము వారు వెళ్లి వుంటారు. సాధ్యమైనంతవరకు ఎజ్యట్ చేసి, గవర్నర్ మెంటు కోటా ఇంకీట్ చెయ్యమని, ఇతర డిస్ట్రిక్టుల నుంచి కూడా ఎడపు చెయ్యమని చెప్పాము. అక్కడ ఆ ఇబ్బంది లేకుండా పోతుంది.

Calling Attention to matters of Urgent  
Public Importance .  
re: Compensation to villagers for lands  
taken for revitalization of Vizia-  
nagaram aerodrome

**(శ్రీ) యమ్ వి. సుఖ్యారెడ్డి (కోయిలకుంట్ల)** —నుఖ్యమంత్రిగాదు అక్కడ ఎటువంటి ఇబ్బందికరమైన పరిస్థితి లేదన్నట్లుగా చెబుతున్నారు. కానీ, అది నరికాదు కపడలో పరిస్థితి చాలా ఇబ్బందిగా ఉన్నది, సకాలంలో అక్కడ నీరు అందక యొ సంవత్సరం పంటలు నరిగా లేవు. ఇప్పుడు యొ హార్స్ మెంట్. పోలీసులు అమ్ముతున్న వారిని తీసికెళ్లి హార్స్ చేస్తున్నారు అక్కడ కావలసినది—2,500 టన్నుల ధాన్యమునకు దిమూండు వుంది. రాష్ట్రయ్యర్ 3,600 టన్నులు ప్రాక్యూర్ చేశారు కడవ జిల్లాలో. గవర్నర్ మెంటు ఆదేశం 5,200 టన్నులు. కడవలో కావలసినది యివ్వడం లేదు. అక్కడి ప్రజల అవశ్యాల మేరకు అందజేయవలసి వుంది. పోలీసుల హార్స్ మెంటు గురించి, అక్కడి పరిస్థితి గురించి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి వచ్చిందా?

**(శ్రీ) జె. వెంగళరావు :—**కె.సి. కెనాలు క్రింద వసూలు కావలసిన లేపి వసూలు కావాలి రెండువేల టన్నులు కావాలంచే ఎట్ల వస్తుంది మరి? హార్స్ మెంట్ ప్రాప్త చెయ్యమాన్చం. కమిషనర్ ను వెళ్లమన్నాము వారు చూస్తున్నారు.

**(శ్రీ) జి రంగారెడ్డి (కడవ) :—**ప్రోకెన్ రైన్, ఆయిల్డ్ రైన్కు మార్కెట్లో పరిచ్చివన్ యస్తారా?

**(శ్రీ) జె వెంగళరావు :—**ప్రోకెన్ రైన్ ఎంతయినా ఇస్తాము. స్టు చాలా వుంది. ఎంత కావాలన్నా ఇవ్వడానికి అశ్యంతరం లేదు.

re: Compensation to Villagers for lands taken for Revitalization  
of Vijayanagaram aerodrome.

**(శ్రీ) కి. సూర్యనారాయణ (పాయకరావుపేట)** .—అధ్యక్ష, శిమనిపట్టుం తాలూకా చింతలవలన రగ్గర ప్రభుత్వం ఎయిర్ ఫోర్స్ నిర్మాణం చేస్తున్నది. దీని వలన సుమారు రెండువేల ఏక రాల పరకు, రైతులు నష్టపోతున్నారు. అక్కడ వున్న వారు చాలా బీద రైతులు లింపివలస, మలిచెల్ల, కాళువల, పెదతాడి వాడ, చిల్లారు, రఘుమండ మొదలయిన అయిదారు గ్రామాల రైతులు చాలా పేద రైతులు. వారు నష్టపోతాడా. హాచ్చుధరకు వాడికి నష్టబరిహారం యిచ్చి. పెంటనే చెలించాలనీ ప్రభుత్వ ర్భాషికి శిసులు వస్తున్నామ.

**Sri P. Narsa Reddy :**—The Air Force authorities have consulted the Collector, Visakhapatnam about the feasibility of acquiring about 2,300 acres of land in Bhimunipatnam taluk of Visakhapatnam District for re-vitalisation of the Vizianagaram Air field. The following are the particulars of lands involved in the proposals.

re Delay in announcing the names of candidates selected as Assistant Security Supervisors in A P S E B

Name of the Village	Dry	Wet	State Land	Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1 Raghumanda	714-76	124-46	274-30	1,113-52
2 Boddavalasa	122-43	—	12-38	134-81
3. Peda Tadivada	101-16	225-59	256-13	582-88
4 Chintalavalasa	225-26	125-57	121-68	472-51
	1,163-61	475-62	664-49	2,303-72

The Air Force Authorities were informed that rehabilitation of the affected families have to be at their cost. No further communication has been sent by the Defence Department to the Collector, Visakhapatnam in this regard. As no formal requisition has been received from the Defence Department for acquiring land for the Air Force and no land acquisition proceedings have been initiated, it will not be correct to say that thirty or forty villages have been affected, as mentioned in the Call Attention Notice and as such the question of rehabilitation does not arise.

re : Delay in announcing the names of candidates selected as Asst Security Supervisors in A.P.S.E.B.

11-30 a.m

శ్రీ సి హెన్. కాశయ్య :—అధ్యక్షా, 1974 వ సంవత్సరంలో ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు పేపరు నోటిఫికేషనుద్వారా గ్రామ్యమేట్టు అయినవారిని సెక్యూరిటీ సూపర్ వై ఇర్పు పోస్టులకు నీరూపాయల డబ్బు కట్టి దరఖాస్తు పెట్టుకోమన్నారు రాష్ట్రంలో ముత్తమీద మూడు నాలగు పేలమంది ఆంసెంపొయిలు గ్రామ్యమేట్టు యిం పోస్టులకు దరఖాస్తులు పెట్టుకున్నారు. ఆ తరువాత మూడు నాలగు మాసాల వరువాత కొన్ని సెంటర్స్‌లో యింటర్చాప్ట్లు కండక్టు చేశారు. ఓ జయ వాడ, వరంగల్, హైదరాబాదు, విశాఖపట్టణం మున్జుగు సెంటర్స్‌లో యింట రూప్యలు అయినాయి. కీ అడుగుల కీ అంగుళాలన్న వారిని దరఖాస్తు పెట్టుకోమని మొదట నిబంధన పెట్టారు. కానీ, తరువాత, డిసెంబరు, జనవరి మాసాలలో కీ అడుగుల కీ 1/2 అంగుళాలన్న వారిని మాత్రమే యింటర్చాప్టులకు పిలవాలని, కొంతమందిని మాత్రమే పిలిచారు. ఎత్తులో మార్పు విషయం ఎలక్ట్రిసిటీబోర్డు వాళు తమలో కామే నిర్దిశించుకొన్నాడు. కీ అడుగుల కీ అంగుళాలన్న వారిని పిలవకపోవడానికి కారణం విభిటీ కీ అడుగుల కీ అంగుళాల ఎత్తుపున్న వారిని క్లెర్కును, టోర్డు సెక్రటరీ, విజలెన్సు ఆఫీసరు యిం ముగ్గురూ కలిసి కీ రోజులు, యింటర్చాప్టు చేసి దుస్పటిక మూడు నాలగు మాసాల్లంది. ఇంటర్చాప్టు తెఱు ఎంచుకు క్లెర్కును క్లెర్కు చేయడం లేదు? గవర్నర్ మెంటు టోర్డుకు

re Delay in announcing the name of candidates selected as Assistant Security Supervisors in A P.S E B

విమైనా డైరక్టరు ఇన్స్పెక్టరు యిచ్చిందా? ఇన్నే బోర్డు వాటిని ఎందుకు పాటించలేదు? బోర్డుకూ గవర్నరు మెంటుకూ మధ్యలో జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుషరాల పల్ల నాలుగు వేలమంది నిరుద్యోగ యువతల విషయంలో బోర్డు నిర్దిష్టుంగా వ్యవహరించడం, దానిని ప్రభుత్వం పట్టించుకోకపోవడం చాలా దారుణమైన విషయం. ఈ విషయంలో పత్యరమైన నిర్దిశయం తీసుకొని నెల రోజులలో పలనే యింటర్వ్యూ చేసి, అందరికీ అవకాశం కల్పించి సెలక్షను పూర్తి చేయించాలని మంత్రిగారిని కోరుపున్నాను

Sri G Rajaram —The Andhra Pradesh State Electricity Board issued an advertisement in the News Papers inviting applications from degree holders possessing a minimum height of 5'-6" and a chest measurement of 32"-34" for selection and appointment to about 30 posts of Assistant Security Supervisors in the A P. State Electricity Board in the scale of Rs 250-15-325-20-485 Interview cards were sent to 2058 candidates. The interview committee consisting of the Chief Security and Vigilance Officer and the Director of Industrial Relations of the Board conducted interviews at various centres in the State viz , Hyderabad, Warangal, Karimnagar, Vizag, Vijayawada and Thirupathi. About 1554 candidates turned up for interview and all of them were interviewed by the Committee. Intimations were sent in the month of December, 1974 to 124 candidates for attending the final interview before the selection Committee consisting of the Chairman, Secretary and the Chief Security and Vigilence Officer of the Andra Pradesh State Electricity Board. The interviews were held on 20th and 24th of December, 1974 at Hyderabad

శ్రీ సిహెచ్ కాశ్యు - ఫైనలు పెలెక్షనుకు కూడా అనేకవేలమంది డిఫరెంట్ పెంటర్సులో ఎత్తండ్ర అయినారు. ఫైనలు ఎలక్షనుకు 160 మిలిమీ అంటున్నారు మొదటిలో 5 అడుగుల ను 16 అంగుళాలని చెప్పి తరువాత ఏ క్రైటీరియూ మీద 5 అడుగుల 9 అంగుళాలని నిర్ణయిం చేశారు. అటవంటి అధికారము వున్నదా డిపెంబరు 27 28 కేదీలలో ఇంటర్వ్యూ ఉంపారు. ఇప్పుడు మార్చినేల కూడా అయిపోతున్నది. పెలెక్షను లిష్టు ఎందుకు అలన్స్యము చేయాలి ఇందులో గవర్నరు మెంటుకూ బోర్డు కూ వేదాలిప్రాయాలున్నాయా దానివల్ల యా యూక్స్ ఎందుకు పఫర్ కావాలి?

Sri G. Rajaram:—Subsequent to the final interview, representations were made by three legislators that candidates consisting of height of 5'9" and above only as against the height of 5'6" were called, during the final selection all the candidates possessing a height of 5'6" were not called for. The legislators requested the Government to advise the Board to call for those candidates who possess a height of 5'6" and consider them also. As a result of this representation the government, after careful examination, informed the Board

that it is not advisable to eliminate candidates on the basis of height alone. A height of '5'6' was advertised. The Board was advised to call for them, hold a written test and at the time of final selection to have physical fitness also as a contributory factor. It is at that stage

Ch Kasayya — Whether the board agreed for the Government's direction?

Sri G Rajaram — The Board has to agree to the Government's directions.

శ్రీ సిహెచ. కాశయ్ — గవర్న్‌మెంటు డైరెక్షన్ యిచ్చిన తరువాత ఓర్డర్ లుంపర్కు ఎందుకు యింపి మెంటు చేయలేదు?

Mr Speaker — It will take time. Recently the Government has given instruction.

#### PRIVILEGE MOTION

re · Wrong and misleading information given by the Dy Director and the Director of Public Instructions

Sri C.V K Rao.— Day before yesterday, I brought this matter to your notice and now I am placing this before this House. In the first instance. I will read out the privilege motion "I give notice of the question of privilege under Rule 194 and 195 that the Director of Public Instruction and deputy Director of Planning and Statistics of the D P.I.'s Office have committed breach of privilege to a Member providing wrong and misleading information and the matter is mentioned below. On 18th February, 1975 I addressed a D O letter to the Director of public Instruction calling for information about the sanction of B. Ed. posts and for allotment to Kakinada municipality. The Government in G O Ms No 143, Education, dt. 15-3-1975 have sanctioned B Ed. posts in reference such and such But, the Deputy Director, Planning and Statistics in his D.O. letter No. 40 such and such dated 3-3-1975 wrote to me that the B.Ed posts were not yet sanctioned which is working and misleading information given to the Member and hence the D P.I. and the Deputy Director have committed breach of privilege to be dealt with by the House and hence this notice "

This is a matter on which I have got to act because as a representative of the People, when I found in a particular area which I am representing that the B.Eds. who passed their examinations and ought to be posted as B.Eds. in the posts, when that information reached me, I have got to ask for the Government for necessary information with regard to that. Therefore, on 18/2/1975 I addressed a letter to the Director of Public Instruction who is the departmental head and the highest authority

As a representative of the people I did it and as an administrator in a particular set up, he is bound to reply to me. He did not reply to me. Under the rules whenever a Legislator, as a representative of the people addresses any official, the official, the head of the department has got to reply to me. He has got first to acknowledge to me. He may have information or may not have. He did not even acknowledge I wrote on 18-2-1975 and all of a sudden nearly fifteen days after my letter I receive an information from another source, the Deputy Director, which I have also submitted to you for your kind perusal. Even in that it is not mentioned as being directed to reply to my letter by the Director. I am giving the import. In that letter the Deputy Director states that the additional posts of B Ed Assistants were not sanctioned and the question of allotment to municipality arises after that. Actually, was it a fact, was that the position on 3rd March? That was not the position. The position was even three days prior to my writing the letter, there is a G O No 143, Education-I, dated 15-2-1975. In that it concerns Elementary education, extension of facilities for Upper Primary Education, creation of posts of B Ed. Secondary Grade Basic trained teachers during 1974-75—Orders issued. And orders have been issued. It concerns about the teachers who were qualified as B.Eds. who had to be absorbed in the posts of B Ed. Higher posts. According to that G O it is very clear. The G O has already mentioned that the proposal to create trained graduates has been examined and that has been accepted. Sanction for the creation of 2,854 posts of trained graduate teachers in the scale of such and such has been approved. That is the position. This is para 3 of that particular G.O. dated 15th. As regards the allotment of Kakinada Municipality they may say that they will allot at the time they like, but as regards the sanction of these posts that cannot be kept away from the representative of the people because that amounts to breach of privilege. The Director of Public Instruction has committed breach of privilege. Not only the Director of Public Instruction, but also the Deputy Director who perhaps was orally instructed — but it is not mentioned — all the same he has committed the breach of privilege for giving wrong information and misleading information.

Sir, I am quoting May's Parliamentary Practice. Under this, parliamentary privilege is some of the peculiar rights enjoyed by the Members in the House as well. Page 42 and also Page 109. Now, what is it that amounts to breach of privilege? It may be stated that any act or commission which obstructs or impedes a Member amounts to breach of privilege. Now, Sir, as you know pretty well I consider

it as a matter not as an individual, it is not a matter of individual. The issue here is it involves the function of the representative of the people, and not only functioning, the administration must be run on democratic lines and water-tight compartments cannot be created and the work of a Legislator concerning in the discharge of his duties to the people should not be impeded. If this is done, it is a threat to democracy. It is not only a threat to democracy it is in fact contempt of the democratic system itself and therefore, it is very strange time and again it is coming before us that a particular constituent of an administrative set up do not realise the responsibilities and as such I consider that the Director of Public Instruction and the Deputy Director have committed breach of privilege and it has to be dealt as such I have got number of cases but I do not know if you will permit me time, But, I think from the entire gist and the substance the purport of this particular subject I think I am able to impress you that need that you have got to protect the democratic institutions as Members to function effectively and properly. Unless and until the cases like this are dealt with seriously, the entire democratic procedure will become null and void. Therefore, it has to be dealt with under the provisions of the rules.

Mr Speaker —After I received this notice, I sent the same to the Hon Minister for Education to find out what he has to state in regard thereto. The explanation has been sent by the Minister in which he explained the whole position and stated that there was no intention on the part of any of his official, to mislead the Member. But I have found/after reading the same, this is what I thought—that the reply sent to the Member was not intended to mislead. But I am of the opinion that it tends to mislead. There is a difference between intending and tending. The answer was so brief that it is likely to mislead any Hon Member. Unless the explanation now given by the Minister is taken into consideration, it will be very difficult to understand the things properly. I therefore, felt that though the intention was not to mislead, the answer was so brief that it was not calculated to mislead but likely to mislead. Except for the explanation now offered by the department sent to the Minister, the Member cannot understand the position correctly. The very fact that an explanation has become necessary makes me feel that the statement which is very brief though not calculated to mislead tends to mislead. This is the attitude that I have taken. I have given the information also the Member and I have shown the whole correspondence as well as my views. Therefore, whatever it is, even if there is no question of privilege, I would say that the Minister should direct his department that when dealing with questions or answers

to questions given by Members they should be more careful and try to explain them the entire position so that they can understand things without calling for further explanations With these remarks, I say there is no privilege.

Sri C V K Rao —The other day you have suggested in your room that you are calling for further information before you come to a decision Apart from intending and tending, the tending is more dangerous with the result you have approved that the result has become more dangerous so it has to be dealt with.

Mr. Speaker —I have already said that I have given the direction to the Minister It is finished

Sri B Srirama Murthy.—Sir, the other day while answering a short notice question regarding the Girijan Corporation, I agreed for appointment of a House Committee I request that a House Committee may be formed

Mr. Speaker —I will appoint a Committee on Monday.

#### PAPER PLACED ON THE TABLE

re . Final notification proposed to be issued for enhancement of rates of water cess.

The Minister For Revenue (Sri P. Narasa Reddy).—Sir, I beg to place on the Table a copy of the final notification which is proposed to be issued for enhancement of rates of water cess in the State

Mr. Speaker.—Paper placed

#### IV. GOVERNMENT BILLS

The Indian Tolls Laws (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1975 (Introduced).

The Minister For Public Works (Sri Ch Venkata Rao).—Sir, I beg to move "that leave be granted to introduce the Indian Tolls Laws (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1975".

Mr. Speaker :—Motion moved.

The question is. "That leave be granted to introduce the Indian Tolls Laws (Andhra Pradesh Extension and Amendment) Bill, 1975"

The motion was adopted and the Bill was introduced.

THE ANDHRA PRADESH (MINERAL RIGHTS) TAX BILL, 1975

(Introduced)

Sri V Purushotham Reddy—Sir, I beg to move

11 50 a. m.

"That leave be granted to introduce The Andhra Pradesh (Mineral Rights) Tax Bill, 1975"

Mr. Speaker.—Motion moved

(Pause)

The question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh (Mineral Rights) Tax Bill, 1975".

The Motion was adopted and the bill was introduced.

Voting of Demands for Grants for 1975-76 (Education)

శ్రీ వి. కృష్ణ — అధ్యయన, మనకున్న డిమాండులలో చాలా పెద్ద మొత్తాన్ని కేటాయించిన డిమాండు ఎద్దుకేషము డిమాండు. మనం చాలా సార్లు చెబుతున్నాము. ఈ సారికూడా రీయిటరేట్ చేయాలి మన విచార్య విధానంలో ఉన్నటువంటి ప్రధానమైన ఎయిమ్సు అండ్ ఆస్ట్రోక్యూన్ ఎమిటీ ఆనేటి దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి, మన లక్ష్య సాధనకోసం రానున్న జనచేపనము తయారు చేసే ఈ మాధవ సాధనం ఈ డిపార్ట్మెంటు అనేటట్లు కృష్ణ చేయవలసి ఉంది. అనేక సందర్భాలలో అనేక దేశాలలో ఉన్న అనుభవం మనకు ఉంది. సోవియట్ యూనియన్లో 1917 అకోబద్ధ విష్ణువం జరిగినటువంటి నాలుగు రోజులలో ఆక్రూడ్ ఎద్దుకేషము మినిస్ట్రీసుగా నిర్ణయించబడిన ఒక ఎమినెంటు కౌట్ సాండింగ్ ఎద్దుకేటరు ఎ యూ. లునాచర్పీకు ఒక స్టేటు మెంటు యిచ్చాడు. "In the field of education in a country where illiteracy and ignorance reign any truly democratic Government must make a struggle against them is its first and foremost aim. But a true democracy cannot stop at mere literacy and universal elementary education Our ideal is an equal and highest possible education for all citizens." అధికారంలోకి వచ్చిన నాలుగు రోజులలో డిక్కేరు చేసి చాపి లెటరు స్కూలిటు యించి మెంటు చేయడానికి ఎంతో త్వరగా ప్రయత్నం చేసి యులిటరసిని పోగొట్ట చానికి కంపనీరీగా అమలు జరిపి వై ప్రాయికి పోతున్నారు. అంతకుముందున్న చానిని స్కూలీస్ చేసి క్రొత్త పరిస్థితులకు అనుగుణంగా చిద్దుకున్నారు. ఆ పరిస్థితు లను గమనించి మనం ఏ దళలో ఉన్నామో గమనంలో ఉంచుకోవాలి. అదే రకంగా ఇర్కుసీలో కెయిలర్ ప్రశ్నత్వం ఉండిటోయిన తరువాత, నాకీతత్వం నడించిన తయారాత జరిగిన విషయం యాది : —

"The Democratization of the German School Act adopted on 1st September, 1946 faced the school with the task of making an active contribution to the strengthening of the new order during the antifascist and democratic revolution, to clear the educational

system of the inhuman fascist ideology and, above all, to educate the rising generation in the spirit of peace, friendship and democracy. For the first time, ever a German school law proclaimed as its goal to instil in youth a genuine sense of humanity, to free it from Nazi and militarist views and to educate it in the spirit of peace and international friendship and real democracy ”

ఇలాంటివన్నీ ఎయిమ్ము పెట్టుకుని అన్ కెట్టుని నిర్దయించుకోవడం ఎరిగింది. మనం కూడా స్వతంత్రులం అయి చాలా సంవత్సరాలైనది. కమిటీ అన్ కాంప్రెశాన్స్ ఎద్దుకేవన్ విలు ఎయిమ్ము ఈ విధముగా నిర్ణయించారు

(a) that, such Education should help the fullest development of both the society and the individual

(b) that the consistent with our national goals and aspiration it should emphasise the importance of education being developed as an instrument of establishing the strengthening a secular democratic, casteless and socialistic society and also promote national integration.

(c) that the educational system be firmly linked at all levels to Science and Technology, developing at the same time that spirit of scientific humanism in the pupils ”

ఇటువంటివి మన అన్ కెట్టున్నగా పెట్టుకున్నాం ఇక మన వెర్ ఫార్మెన్టు నురించి చెప్పాలంచే యిదివరకు ఒసారి మరవిచేశాను. నీ ప్లాన్ అన్ ఎద్దుకేవన్ మీద ఒక పేపరు సతీ పుత్ర చేస్తూ రాజుగోపాల్ గారు ఈ విధముగా ఎండ్ చేశాడు.

“Probably many eye-brows might be raised if it is stated that the educational system in most of the States of our Union, though they may be numerically much larger and have attained probably gigantic proportions in a purely physical sense of the term, continue to retain the stale characteristics of a by-gone past ”

ఇది మనం కషుక ఒకసారి చూపుకుంటే దానికి తారకాల మంత్రిగారు యచ్చిన నోట్లలో మొన్న చేశారు—

“I might as well admit that in view of the financial constraints, we have not been able to do all that is necessary to maintain and improve the quality of education imparted”. క్యాల్పిం యీవ్ ఎద్దుకేవన్ యింపార్ట్ కగిచ్చిపూర్వికి కారణం ఔనానియర్ రీజన్సు చెఱుతున్నారు. మన అన్ కెట్టుకి అనుగుణిలుగా ఓరియంటేషను చేపేటటు మనం ప్రిన్స్‌రీయిం చేపే పెక్కాబాటు ఉన్నవా అని చూసే శ్రీ రాములుగారు కొన్ని కోపాలు చూపించారు. బి.ఎ. ఇంగ్లీషు ప్రోఫెసర్ ఒకే రాగాన్ని ఉడుపుకాను —

“Communism has definitely allied itself to the approach of violence, even if it does not indulge normally in physical violence. Its language is of violence, its thought is violent and it does not seek to change by persuasion or peaceful, democratic processes, but

Coercion and, indeed, by destruction and extermination. Fascism has all these evil aspects of violence and extermination. Fascism has all these evil aspects of violence and extermination in their grossest forms and, at the same time, has no acceptable ideal.,,

కమ్యూనిషం గురించి యాంచీ భావాలు ప్రచారం చేస్తా మన ప్రభుత్వం సోషలిస్టు సమాజాన్ని విర్మించాలి అనువైన విద్యను ఏ విధముగా గరవగలదో కొంచెం పరిశిలించాలి. మరొక ఓ చదువుతాను.

‘In a democracy each individual has both types. In the Soviet he gets only the specialized the whole plan is to make him a state slave.’

“Meanwhile, the Soviet acquires millions of workers, docile assets, yet skilful as our own craftsmen. Aiming deliberately at the creation of a mass mind, it will easily defeat the free world where opinions are shallow and divided..

ఇలాంచ పన్నీ టెక్నికల్ పెట్టి పిల్లలకు విషాస్తీ నూరి పోస్తా సోషలిస్టు సమాజాన్ని ఏ విధంగా ఇర్కుస్తారు?

శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణరావు .—ఏ పుస్తకం నుంచి చదువుతున్నారు ?

శ్రీ వి. శ్రీ కృష్ణ — వి. ఎ ఇంగ్లీషు ప్రోట. 1978లో ప్రింటు అయినది. లేందును మేనేజెంట్ గురించి ఎగ్జిక్యూటివ్ గురించి యిలా ప్రార్థించారు.

“The executives chosen to run a modern business know more about its problems than anyone else. If they don't they will be removed and those who have greater abilities will be put in their places. ఏరండచి పంపించి మనలను ఉద్దరిస్తారా.

Those men know the market for the goods, they know the past history and the future expectancy of the company ,

“Those who champion the right of free workers to strike must likewise champion the right of free men in management to say no in the face of a strike. Freedom is not unilateral but multilateral

ఎక్కువాయిల్, ఎక్కువాయితాద్ పెట్టి సిద్ధాంతము తయారుచేసివారు సోషలిస్టు సమాజాన్ని విర్మించారా? కావలెన్ సామై లీని విర్మించారా? జపిన్ చేసారా? ఎండుకు తయారు అవుతున్నాహా చూడాలి.

12-00 noon

Competent education in the proper techniques of collective bargaining won't work with such men. They have no intention whatever of bargaining honestly. Their lives are a fraud and they can be dealt with in only one way.

In the case of Trade Union leaders..

They must be met with complete firmness on the part of management and every effort must be made to expose their bad leadership to the public and to the workers involved. Such firmness and such effort at exposure will cause management frequently to be attacked by methods which only the stout hearted can endure but

such attacks must be endured for the sake of our American way of life. కేపిలలివ్ సిస్కు. లిరింగేర్ గా ఇంపీరియలిజమ్ ని పాస్టర్ చేస్తూ ఎగెసివ్ అయిన వారి లెన్స్‌ప్రైవేట్ తీసుకువచ్చి మనదేశములో షేనేట్‌మెంట్ ఏబ్సంట్‌గా తయారుచేసే సిస్కులో ఎక్కుకేషను యివ్వడము ఫోరము. మనము కాంతిని వాంచిస్తున్నాము మనది హివ్ పాలసి. 1972-73 బి.ఎ., బి.కామ్., బి.ఎన్.సి. స్టూడెంటులకు పెట్టిన తెప్పన్ యాది.

When the tactical use of nuclear weapons in land warfare was first seriously canvassed in the United States in about 1950, it represented, in my view, a militarily feasible policy and an advance on the previous doctrine. It was feasible for the West because the Soviet Union then had very few atomic bombs to use in reply, and it could be argued that it was sensible because it was at least one step away from the rigidity and horror of all out war. Ignoring its political disadvantages, it remained perhaps a possible military policy for a few years more—so long in fact as the West as had a big numerical preponderance of nuclear weapons. It could be argued then that the threat of massive retaliation by the U.S. Strategic Air Command was adequate to make the U.S.S.R. conform to the West's own set of rules for waging limited atomic war.

In this way—

Secondly there is no point in initiating the use of tactical nuclear weapons unless they are likely to give some military advantage to the West.

Kissinger argues - indeed it is one of his main theses - that the West should use tactical nuclear weapons in limited wars, even if the enemy did not.

ఈ రకముగా నూకీయర్ వార్ ఫేర్ ని ఎంక రేసి చేయడానికి కావలసిన పద్ధతిలో చెబుతూ చివరకు క్యాప్చన్ ఫారమ్ చేసి ఎట్లా గైడ్ చేస్తున్నారో చూడండి.

Examine Blackett's arguments to prove that the West would not desire any military advantage from Limited nuclear war.

What counter-move does Blackett suggest against Soviet-technological achievements? ఇది క్యాప్చన్ అట. అంచే పోవియాట్ రఘ్య ఉర్లింగేర్ గా వార్ మాంగరింగ్. At the same time, it is the anti-national and anti-democratic ideals. This kind of ideals ఉదియోగ్ కూడ మారి గాంపే ఉక్కుట్ లక్కు ఎందుకు పెట్టారు? According to prisoners, the business, all privacy is the torture that has been often used by the Communists. ఇంకాయి వఫికియావి చేతువుక్కు పెట్టి చెబుతున్నారు. అంచే ఉర్లింగేర్ అశ్వాధ తూర్పు పోత్తులో చెంచివక్కొనథణిన. అవసరమై వుంది. కంటింగ్

చెక్కుటు బక్కు గురించి చెప్పాను సెచ్చుల్లో వైటు అని చెబుతారు. కానీ చెక్కుట్ బక్కు మా నేనే కమ్యూనిస్ట్ ఫీలింగ్స్. కావ్య ఫీలింగ్స్ ని రెచ్చగాటి దేశములో ఉన్నాడని చెబ్బు కొట్టిదానికి కుట్ట ప్రారంభిస్తే ఉండు తీర్మానాలను చేచాము ఇలాంటిది జరుగుతున్నపుడు మనము ఏమి చేస్తున్నాము. మనము రి ఉరియుంట్ చేసి కొత్తగా హాస్టర్ బక్కుని ప్రాయించామా? ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలు జరుగుతున్నవి మన తెలుగు చరిత్ర వరకైనా రి ఉరియుంట్ చేసి ప్రాయించడానికి ఏమి చేయదలమకొన్నారు, అనే భయము నాకు వుంది. జాగ్రత్త తీసుకొనాలని చెబుతున్నాము. కాంగ్రెసు కిరపునసుభద్రజోషిగారు ఒకమిటీని నీర్మాణు చేసి పెద్ద కృషి చేస్తున్నది ప్రథమం వాటిని చదువుతున్నదో టేస్ తెలియదు అరజ్యరోదన తప్ప మరేమీ కాదు. దేశములో ఇలాంటి శాఖలు పోగాటడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నది. అమరసాగ విద్యాలంకార్ ఒక నంచర్చములో చెప్పారు ...

"The pernicious things continued of foreign domination as a result undermined the potentialities of unifying factors. The most important and strategic field where the forces of national unity were astutely but somewhere subverted, curtailed and annihilated and germs of sectarianism and disruption were nurtured and fostered for the field of education. Like that even the present history textbooks by the large, were based primarily on the earlier textbooks and even nothing better than the text books the long chronical of intensifying strike and conflict in which divergent elements in Indian population continue to engage themselves. ఇంచంటి చెక్క బక్కు విషయములో జాగ్రత్తగా కలిపించకపోకి చాల ప్రమాదము వుంటంది. 1947 ల మహాత్మగాంధిగారు చెప్పారు.

Communal harmony could not be permanently established in our country so long as highly distorted versions of our history were being taught in schools and colleges and through the history text books.

Pandit Nehru in his Discovery of India may be noted—

The histories of India that most of us have had to read chiefly written by Englishmen are usually long apologies and penegories of British Rule and thereby yield Penegarous and contemptuous amount of what happened here in the milony of proceeding it. In the real, history of them begins with the advent of Englishmen into India. Even the British period is distorted with the object of glorifying the British Rule and British virtues,

వాట దృష్టి మస పార్ట్యు పుత్రశాలమానే మనము ఎట్లా వున్నా మో అర్థమపు ఉంది. సిగియన్గా అర్థాచించి సరిచేసుకొనేడానికి ప్రయత్నము చేయాలి. శేకష్టాకే మన ఎద్దుకేమన్ కర్వన్ నెరవేరదు. 110 కోట్లు ఇర్పు పెట్టనది అంశారండుగ అప్పుతుంచి తప్ప ప్రయోగము కూన్చుము. ఇయట ప్రాధ్యాన్ అమ్మేయలాంటి పార్ట్యు పుత్రశాలము ఉప్పుకొండామా అనేది దృష్టిలో పెట్లుకోవాలి. రి ఉరియుంట్ చేసి, ఇంప్రొక్సెసి, అపసరమైక ఎన్లైట్సెసి పాత చరిత్రము మరం ప్రాయివలసిన అవసరము వుంది. ఇంగ్లీషు మనకు. లింక్. కాంగ్రెస్ శా

పుండి. మీడియమ్ ఆఫ్ కోల్ స్ట్రీక్స్ ను, మీన్ ఆఫ్ ఇంటర్ కమ్యూనిసేపను, చదువుకొన్న వారికి చదువుకోనివారికి మధ్య వున్న అగాధమును హుదుకొన దానికి స్థితి ఉన్న అవడము, హాడావుడిగా చెట్లకొనకబోయినా పొను ప్రోగ్రామ్ వైన వెళ్లవలసిగ అవసరము వుంది. 20 సా. లు అఱునా కేస్ట్డ్ ప్రోగ్రామ్ రాలేమ బియన్.సి వరకు తెలుగు మీడియం పెట్టాము. యమ్ యన్.సి.లో తెలుగు మీడియం చేయాలని కాదు దానికి కావలసిన ప్రియరేషన్ వుండాలి పొను ప్రోగ్రామ్ వేసుకొని అవరి మైన మొత్తమును ఖర్చు పెట్టుకోకుండా దిలే చేస్తూ ఇంగ్లీషు మీడియన్.కి మారాలనే ప్రథితా చేయడదము సరియైనది కాదు. మీడియమ్ ఆఫ్ ఇన్స్ట్రీక్స్ నే విషయములో ఉప్పులుండా తగు చర్య శిసుకోవాలి మనకు గోరియన్ పిరిండ్ వుంది 7 కశాభిములో గజిని మహామృతమ్ మన దేశములైక వచ్చేవరకు మనకు ఆరట్ దేశాలలో ప్రఫండ్ రిలేషన్స్ వున్నవి అంత గోరియన్ పిరియం మనకు వుంచే దానిని హింస రిముంచి పూర్తిగా శిసివేసి మహామృదియుల పిరియం, హిందువుల పిరియం అని క్లాసిఫై చేసి విద్యార్థులకు విషయము ఎక్కుస్తూ వుంచే ఎట్లా కాగు వడణానికి అవకాశము ఏర్పడువుంచి. అటువంటి గొప్ప పిరియంని తీసివేళారు డాన్నిగురించి ఎన్తై తేసిన పెన్ హిస్టోరియన్ ఆర్చానదలీ వున్నారు ప్రంటీ రిలేషన్స్ వున్న ఆ గోరియన్ పిరిండ్ శిసుకువ్యాపై ఫిసివేసన్ చెండస్టీన్ ని రెచ్ గొట్టు విధానాలలకొత్త జీవుడెపన్ గరి కాపండా వుండేచానికి అవకాశము కలగుతుంది యూనివ్యూట్ పిరియం్ ఏమిటి ? ఎప్పుడు యూనివ్యూడి స్టేటు వుంది అసెది పాత దాట్రి చెప్పుకుండా ఇంద్ర, తెలంగాంచా, రాయలసిమ అని, శర్మాతు కొల్లాలో కోస్తు, నార్త్, సెంట్రల్ డిస్ట్రిక్టు అని ఎందుకు వస్తున్నవి? వెనుకవున్న హిస్టోరియి చెప్పుకొని పోతుటవల్లనే ఇవన్నీ వస్తున్నవి శాఖిని ఏకముచేసే విధంగా, సేవనల్ ఇంటిగ్రేషన్.కి సరిపోయేవిధంగా చెప్పుడం అవసరం. పిష్టా శాఖలను రెచ్చుగొట్టే శాఖాలను రద్దుచేసి సరియైన ఎద్దుకేషము యివ్వాలి. ఎంత డబ్బు ఖర్చు పెట్టినా మన ఆశయమునిర వేరకబోకే ఉపయోగము వుందరు.

- 12-10 a. m. ఈస్టు ఇర్కునీలో ఇర్కున్ ఇమెక్రాటిక్ రిసల్ట్టుకోలో, ఛాస్ట్రు కావాల్టో పిట్లరు ప్రైవేట్ కోలో పారు ఎద్దుకేట అయి వుంచే దురవాంకారములో ఆర్థిన్ అని తొంర్చుకొన్న అని విషం నూరి పోస్టే, రానిని కారని మ్యాజిన్ జనరేషనును పీక్ పోతునీలో తయారు చేయంచి చివరకు వెష్టు ఇర్కున్ వైన కూడా యింపాటు వడేట్లు చేయగలిగినప్పుడు మనము మన దేశములో, వీని కొల్లి చెప్పేశారము, యింపి యింపి ట్రైస్ట్ ఏక్స్పెస్ లో లాంగులో అయి అఱుబోయిన పారము. మనము న్యూ ఇన్రెషనును కణియు చేసుకోవలనే అవసరం వుంది రానిని గుర్తించడంలేదు. అది గుర్తించ వల్లిన అవసరం వుండి. మనకు మ్యాంక్ ఎవరిష్టు వుంది. ఎవరిష్టు ఇంజినీర్స్ లుంబియి చేరు. తెల్లుమ్ము కాంచచుగుర్గు, వందాటేవి, యిలాంటి యికర చేస్తుకొనుటకుమాన్చి ఇంజినీర్స్ కార్పొరేషన్.ఎంటి యింయా సెస్టు వరిపోక్కు చెంకి కాటి కొండులు చూకాశించాలి. ఏంధింటా కేవ్సు

వున్నవి. They remained as the vulgarify and vandaslim or Portugese pirates and invaders. అంతవరకు ఆ హిస్టరీ చూపిసారు దాని వెనుకాల వున్న హిస్టరికల్ బైగౌండు ఏమిటి ? యివాళ పోర్చుగల్ లో ఫాసిజం డిఫిటు అయి డెమ్యూక్రాటిక్ ప్రథుత్వం వచ్చి అక్కడ మార్పు వస్తుంది గాని మన దేశ ములో మార్పులు రావడం లేదు. టు రేసెన్ ఆర్యన్ న్న అనార్యన్న్, డ్రవిడియన్ న్న నార్తు ఆర్యన్ న్న, సాత్ డ్రవిడియన్ న్న. యిలాంటివి హిస్టరీలో నూరి పోసి టు రేసెన్ ఎడ్యూకేషను ఎంక రేక్ చేస్తున్నారు గాని సరిగా ఎడ్యూకేట్ చేయడం లేదు. అది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఇంటిగ్రేచెండ్ పిక్చర్ అఫ్ ఆవరు హాస్టరీ ప్రశ్నేకంగా కృషిచేసి సాధించాలి. ఇండియన్ హిస్టరీ ఆ విధంగా చేయాలి. తెలుగు దేశ చరిత్ర ఆ విధంగా చేయాలి. మన కాంపోషిట్ కల్చర్ అఫ్ యిండియా ఏ యిండివీస్ వ్యవల్ ది కాదు. మొత్తం అంతా సారాంశం తీసుకొని కాంపోషిట్ కల్చర్ యింటిగ్రేట్ చేశామని చెప్పకపోతే దేంటరు వుంది మైథాలోజి తీసుకుంచే పుక్కటిపురాచాలుగా ఉంటున్నాయి; రావణాసురుడు అని పదితలకాయలుచూపించే కంచే సైంటిఫిక్ నాలెడ్జ్లో పనిచేయాలి సైంటిఫిక్ ప్రినిషల్ అఫ్ సోషలిజింపెట్టి కేపిటలిజింటు దినికి డివరెన్సుఎమిటి అనేది చెప్పకుండా కలగావులగంచేసి ప్రి సొన్నె టీ అనే వద్దతిగాకుండా ఎడ్యూకేషనులో యి మార్పులు రావాలి. నా ఉద్దేశం, దిని కొరకు ప్రశ్నేకంగా కమీషను వేసి పాసు టెట్టును బుక్కును పరిశీలించి రీటరియంట్ చేయాలి, ఆ రకంగా మార్పు చేయడం చాలా అవసరమని మంత్రిగారు ఆలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను మన ఎడ్యూకేషనిస్తులు నేపచల్ డెమ్యూక్రాటిక్ మూవ్ మెంట్సుకు ఎలూఫ్ పార్టీసిపేట్ చేస్తే వారి వుద్దీగాలు పోతాయి. పార్టీసిపేట్ చేయరు. రెండవది స్టుడెంట్స్ Students are asked to keep aloof from life. Institutions lacked cohesion and coordination. యి ప్రింట్స్ లేకుండా నేపచల్ కరంటులో మన ఆజ్ఞక్కును సాధించాలంచే వారిని థాగస్తులుగా చేసే పని చేయాలి. పోతే యిలిపి టూర్మిషన్ ల్యాట్ కోఆర్డినేషను, ఒక సెంట్రల్ టైపిస్ లేదు, డైవర్సటీ అఫ్ పొండర్సు వుంటున్నవి సెంట్రల్ టైపిస్ తీసుకువచ్చి అన్ని చోటు యూనిఫార్స్ ప్రోపెంటరు ఉండేటు చేయాలి, ఇక మాన్ సూక్త్ న్న పరిక్ సూక్త్ న్న మధ్యన గల్ప క్రియేట్ చేయలోకండి పోవియట్ యూనియన్ లో ప్రశ్నేకంగా సూక్త్ న్న వున్నవి. వాటి గురించి శ్రద్ధ వహించారు. The school system was built on class principle. Two systems were actually in operation in the country, one offer the children of landlords, capitalists and officials. The other serve the children of the working people and taught them only the three Rs. The schools were taught in Russian. అని చేస్తే శారు అన్నింటిని పోగొట్టి యూనిఫార్స్ లేబరు సూక్త్ న్న స్టిప్పం వెట్టి ప్రతి సిటిజన్సుకు హాయ్లర్ ఎడ్యూకేషన్ ఇచ్చేవద్దతిలో ప్రయత్నం చేశారు. ఎప్పుడై హ్రాండలిస్టుల నుండి వున్న పాల్కి సూక్త్ న్న గ్రామర్ సూక్త్ న్న అనే డైవర్సు వెట్టి పర్ పెచ్చుయైట్ చేసే వద్దతులలో చేయకుండా నీపు మన పరిశీలించి అది లేకుండా చేయాలి. సూక్త్ న్న యినస్పెక్ట్ న్న మెథడ్ వుంది పోతిసు యినస్పెక్ట్ య్యు అనుకోకూడదు, కై నొండ్ డిష్ట్రిక్ చేయడానికి వచ్చారని. ప్రైట్ ఆండ్ పిక్ పాలన్ వుండేకూడదు, విండ్ క్రిస్టింగ్ పనికరాదు. అయిన వస్తుాదని తెలిసి వీటుగా

పెదుతారు బోర్డును, ఎటుండెన్సు చూపిసారు. ఈ ప్రినీపల్ గాకుండా వారికి వన్న ప్రాబ్లమ్సును వారు ప్రాంగ్ గా చెప్పుకోడానికి వీఱండాలి, వారి రిలేషన్సివ్ ఎలా వుండాలి అంచే యిద్దరు కలని దిస్కున్స్ చేసే ప్రాబ్లమ్సును సాల్ట్ చేసే విధంగా వుండాలి, విండో డ్రెసిసింగ్, గెట్ట్ షో, వుండకూడదు. ఆ మార్పులు మన నూచ్చే ఎద్దుకేషన్ తిల్లలో తీసుకురావాలని చెబుతున్నాను ఇప్పుడున్న దానివల్ల విద్యార్థుల విలువ ఏముంది, టీచర్సు విలువ ఏముంది? సిస్టం వల్ల లాభం ఏముంది? ఇన్ సెప్క్టరు పచ్చినప్పుడు సీటుగా కొక్కులు వేసుకుంటారు, దొంగ నటన కషట వేషం వేసి ఒకరిని ఒకరు మోసం చేసుకుంటున్నారు, విద్యార్థులకు అక్కడి నుండి మోసం సేర్పుతున్నారు, అందుకని యా రిలేషన్సివ్ కాగా వుండే వద్దితిలో చేయాలి ఎగ్గామిసేషన్ సిస్టం వుంది, మొట్టమొదట ఇంగ్లీషు వారు ఎందుకు చేశారు. To put a premium on the end product rather than on the process of education. మరం కంటిన్యూ చేస్తున్నాం, లట్టే పెట్ట దానికి, గైడ్స్ కెట్టుకోడానికి లేకపోతే Artificial stimulation of results in public examinations through elaborate process of cramming guess papers and other more objectionable devices. ఆర్టిఫిషియల్ స్ట్రేచ్యూల్ రిజిస్ట్రేషన్ రావాలని అన్ని విధాల తంటాలు పడుతున్నారు అలాంటి సిస్టం ఆఫ్ ఎగ్గామిసేషన్ మానివేసి సిస్టం ఆఫ్ కంటిన్యూన్ యింటర్వ్యూల్ ఎవాల్యూ యైషన్ కొరారి కమిషను యిచ్చిన వద్దితిలో పెట్టి టీచరు అండ్ టాట్ రిలేషన్సివ్ కోస్ట్ గా వుండేటు చేయాలి. ఇది కాకినాడ యింజినీరింగు కాలేజీలో యిటరీ దూర్ఘాత చేసి పర్సంటే ఆఫ్ ఎటుండెన్స్ కాగా పెరిగింది. రిజల్టు శాగున్నవి, రిపేసన్సు శాగున్నవి, ఎక్స్పెంట్మెంట్ గా పెడితే శాగుంటుంది, ఎగ్గామిసేషన్ సిస్టమలో మార్పు తీసుకురావాలి. ఈ ఎద్దుకేషను తిల్లును ఎప్పటికి వాయిదా పేశారు? ఎప్పటినుండి ఇరుగుతున్నది? ల్రిట్స్ వారు వుండగా మూడు కమిటీన్ పేశారు, 1802, 1977, 1985లలో. తరువాత ప్రతి రెండు మూడు ఏండ్రుకు కమిటీలు, వేస్తున్నాం, జాకీర్ హు స్టేవ్ కమిటీ పచ్చించి, ఆచార్య నరేంద్రదేవ్ కమిటీని యు.పి. గవర్నర్ మొంటు వేసింది, తరువాత సాత్కంటు రిపోర్టుపచ్చి పోర్ట్ వార్ రిపోర్టున్నారు కొరకు కంషణరి ప్రాయమరి ఎద్దుకే షన్ యింటర్ దూర్ఘాత చేయమని చెప్పింది కాగా ప్లానువచ్చి 15 సంవత్సరాలలో మొత్తం క్రంపల్చరి ప్లైమరి ఎద్దుకేషను తీసుకురావాలని చెప్పింది. సెంట్రల్ అష్ట్రోబ్యూజరీ బోర్డు, 18-19 లలో కేస్కూర్ కమిటీని వేసింది మొదలియార్ కమిటీ వేశాకు, దాని రిప్ప్రో అమలువరిచే ముండు రాథాకృష్ణన్ కమిటీ 1848లలో యోసాివర్కిటీ ఎప్పటికేషన్ మీదుపచ్చింది, ఆఖరు కొరారి కమిషనును పేశాం, 1848లలో పెమినార్ట్ పెట్టి ఉన్నార్ గా 1848లలో క్రాస్క్రూల్ విల్లు తయారుచేశారు 1872లలో రెప్యూబ్లికేషారు 1874, మార్పిలో పెశునార్ పేటారు. సెమివార్ అభివృద్ధి దాచి ఏప్పటికేషన్ స్క్రోపింటు కమిటీ ప్రాసెసింగ్ అయింది. కాప్టెన్ కమిటీ కమిటీ అండ్ ఎప్పటికేషన్ ప్రాప్టెన్ అయి క్రాస్క్రూల్ విల్లు పచ్చింది. అచె ఎక్స్పోర్టులలో తెలియడు. క్రింరటి సెప్క్టు అక్కురు. యా షిష్ట అన్నారు. అండ్ అభివృద్ధిత్తుతుంది తెలియడు. అండ్ క్రాస్క్రూల్ అభివృద్ధా పడుతున్నదంచే క్రాస్క్రూలికి తీసుకురావాలనికి సుదేరం స్టోరాల్స్ అనిపిస్తుంది. బియట అభి

ఆలాఅనుకుంచే తప్ప ఏమీవుంది. ఎందుకు వాయిదా వేస్తున్నాయి? ఎన్నోర్లు పడుతుంది చెప్పండి. ఈ రకంగా అలస్యం చేయకుండా వేటనే శైఘల్ సెషను చెట్టి ఎద్దుకేషను బిలును ప్రవేశపెట్టాలని కొరుతున్నాము. దీతోపాటు ప్రీ-ప్రయుమి ఎద్దుకేషన్ పుండి నన్ను అడిగితే కొంత మందిని ఇతరదేళాలకు సంపించి వేరియన్ నర్సరి సిప్పమ్సను స్టడీ చేయించాలని చెబుతాను, నేనుచూశాను వాటిగురించి నేర్చుకోవలసినవి వున్నవి. స్పీరిచువల్ వాల్యూస్ వారిలో వెంచాలి. యంగ్ జనరేషన్లో—ఇప్పుడే యంటిక్కువల్ డెవల్వ్ మొంటుకు కొంత అవకాశం పుంటుంది. ఫిజిక్ రావడానికి అరోగ్యంగా పుండటానికి విలుంటుంది గుడ్ హ్యాథిట్స్ నేర్చుకోడానికి విలుంటుంది. ఇతరవోట్ల నర్సరి మార్కెట్ బాగా పనిచేస్తున్నవి. వాటిని ప్టడీచేసి వాటిలోపుండే మంచిలంచాలను ఎడాప్పిచేయడం చాలా అవసరం. వానిని స్టడీ చేయడానికి కొంత ఖర్పు అయినా అలాంటి ప్టడీ అవసరమని మనవిచేస్తున్నాము.

యానాడు పై మరి ఎద్దుకేషన్లో యానివర్తనల్ ఎద్దుకేషను 12-20 p.m. ఇవ్వాలం కే 27 లక్షల మంది ఇంకా చదువుకునే వారున్నారని సన్యాసిరావు గారు చెప్పారు. సంవత్సరానికి లక్ష మంది అంచే క్రి సంవత్సరాలు పడుతుంది దీనికి మన కాన్ స్టీట్లుయిషన్లో ఏమైనా టార్జుట్ ఉన్నదా అని అడుగుతున్నాము. తరువాత మిడ్ డే మీల్ కేర్ సంస్థలద్వారా సెక్రెట్ చేస్తున్నారు ఇది చాలా డిస్కార్చెంగింగా ఉంది. ఇందులో పింభ కేసి ఎప్పుకూ ఉండి విటమ్స్ ఔషధ పుడ్ చెదుతున్నారు బాగానే ఉంది. కాని పూడెంట్టు ఆ పుడ్కు అలవాటు పడాలి. పిలప్పచేసి ఉండకుండా చూడాలి. తరువాత నాచ్ ఎ మిలియన్ జాతీ ప్రోగ్రాము వివయం ఉంది. సెంట్రెల్ గవర్నర్ మెంటు కాంక్షను చేశారు మూడు వేల పోస్టు పోస్టు గ్రామ్యయొట్టుకు, 1,000 పోస్టులు సెకండరి గ్రేడు టీచరుకు అన్నారు. 2,544 పై న్నె గ్రామ్యయొట్టుకు 1921 సెకండరి గ్రేడు టీచరుకు 1978-74 లో అవకాశాలు కల్పించాలని స్టోన్సరు చేశారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చిన 166, 80 పోస్టులు ఎందుకు ఉపయోగించుకోలేదు? యా పోస్టులు కాంక్షను చేసినప్పుడు సర్వీసులో ఉన్న సెండరి గ్రేడు టీచర్లు కి. ఇం. లో క్యాలిషెన్ అయిన వారిని పడతికే వారికి ప్రశ్నలేచిన వస్తుంది. కెలంగాడూ వారిని కూడా అట్టసార్ట్ చేయాలి. Number of teachers who were promoted are all awaiting for absorption. వారికి జాతీ ప్రాప్తేదు చేయాలం కే మహర్న్యమరి పోస్టులు క్రియేట్ చేయాలి, యా పరిస్థితిలో క్రిప్పులు కాంక్షను చేసినప్పుడు సర్వీసులో ఉన్న సెండరి గ్రేడు టీచర్లు కి. ఇం. లో క్యాలిషెన్ అయిన వారిని పడతికే వారికి ప్రశ్నలేచిన వస్తుంది. Pension Rules : Teachers retired on 1-1-1971 in Local bodies ఇది చూలు ఖోరంగా ఉంది. మిణియలు, చైన్ ను 45 రూపాయలు కూడా ఇవ్వడం లేదు. ఛైనర్ సెట్టెడ్ కోర్పులలో చదివినవాటు అయిదు సంవత్సరాలనుంచి ఉన్నారు. వారిని పాలిట్టుక్కొండి లోను కి. ట. ట. లోనూ అట్టసార్ట్ చేయాలి. తరువాత ఛైనర్ పేమెంట్ కు టీచర్లు ఉండి. " కాపిచ్చు ధర్మపంచు పది లభిలు దొఱియలు గ్రాంట్స్ ఇచ్చాయి. అంత క్రొత్తాలక్కుట ప్రశ్నలు ఉంది.

నిరావోరదీకు ఇరుగుతోంది. 14 మందిని ట్రాన్స్‌ఫర్ చేశారు. 44 రిలస్ పెండు చేశారు ముందు అవికాన్ సిలు చేయాలి. కాలరీన్ టీచర్స్‌కు డైరెక్టగా వేషమెంటు ఇరగాలి ఆ సంస్కరు ఇచ్చే గ్రాంటు పైన ప్రభుత్వ అజమాయిమి ఉండాలి. యా మూడింటి పైన చర్యలు తీసుకోవాలి మంం ఇచ్చే గ్రాంటును టీచర్స్‌కు స్క్రమంగా అందేట్లుగా నుపర్ విషము చేయాలి.

తరువాత లోన్సు విషయం ఉంది. గవర్నర్ మెంటు మారేట్ లోన్సు ఛెస్టీవర్ల్ అడ్వ్యూన్సులు ప్రొవైడ్ చేశారు. ఆ డబ్బు ఇక్కడ ప్రొవైడ్ చేసినట్లుగా చూపించలేదు ఇంతపరకూ దిన్‌బర్స్ చేయలేదు ఆ లోన్సు ఈ విషయం కూడా పరిశీలించాలి తరువాత టీచర్స్‌కు కాలరీ ఎరియర్సు విషయం ఉంది. The amount of Arrears of salaries for teachers, who are working in Panchayat Samithis and Zilla Parishads prior 1-4-1968 and after 1-4-1968 is not provided in the budget. యా విషయంలో ప్రభుత్వం శర్ధ తీసుకోవాలి. ఆ ఒ మరియు ఎద్దుకేషన్ ఇన్ సెప్క్టర్ ను ఇద్దరు ఎందుకీ ఒకపోస్టుకుంచి మిగిలిన వారిని మరొక హోట అంతసార్స్ వేయాలి.

12-30 p. m. ఈ సమితులు ఏమి చేస్తున్నాయో మనకు తెలుసు. చాలా కంప్యూటింటు వస్తున్నాయి ట్రాన్స్‌ఫర్ వారి ఇష్టం వచ్చినట్లుగా చేస్తున్నారు. ఏ రకఱ లేదు. గవర్నర్ మెంటు ఆర్డర్ రూపు థిక్కరిస్తున్నారు. ఇష్టం కొన్ని కైటును గవర్నర్ మెంటు తీసుకోన్నది. కానీ మీ రగ్గరకు వచ్చేలోగా వారిని యిఖ్యంచులు పెదుతున్నారు. క్రత్తను ఒకచోటకు థార్యను మరొక హోటను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేస్తున్నారు. నమితులకు ఇదే వణి ఈ ప్ర మరొక వసి లేదు. ముఖ్యంగా ఎద్దుకేషను గవర్నర్ మెంటు తీసుకోవాలి. మునిసిపాలిటీలు గవర్నర్ మెంటు కచ్చిన డబ్బు తినివేసి టీచర్స్‌కు తీశాలు ఇవ్వాలి పరిస్థితులున్నాయి. 'కిందటిసారి పుల్ గ్రాంటు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు అయినా కి మునిసిపాలిటీల నుంచి కంప్యూటింటు వచ్చాయి. మేము మళ్ళీ పర్ స్కూల్ చేత్తే సెలక్షన్, రెండు సెలక్షన్ ఇసార్య. ఇటువంటి ఇఱ్పుంది ఇరుగుతున్నది. గవర్నర్ మెంటు పుల్ గ్రాంటు ఇవ్వడానికి సిద్ధమైన తరువాత మొత్తం ఇన్ని మునిసిపాలిటీల నుంచి గవర్నర్ మెంటు ఎందుకు తీసుకోదు? కిల్లా పరిషత్. నమితులు. ప్రయివేటు ఇన్ స్టీటుయాస్టస్ ఇవ్వాలి లేపండా మొత్తం అన్ని గవర్నర్ మెంటు తీసుకొని ఎద్దుకేషను ఒక పాలిక్ ఇన్ స్టీటుయాస్టస్ గా ఎందుకు చేయరు? ప్రయివేటు కాలేజీలు, ఇన్ స్టీటుయాస్టస్ ఉన్నాయి. ఇదివరకు రెండింటి గురించి మేము మీ దృష్టి తీసుకొని చూచాము. ఒకటి పొన్నారుది, రెండవది పి. వి. సశ్వత్సు కాలేజీ ఈ ప్రయివేటు ఇన్ స్టీటుయాస్టస్ లో చాలా దుర్భాగ్య పమలు ఇరుగుతున్నాయి కులానికి ఒక కాలేజీ చొప్పున పోటే వడుతున్నారు. ఇది మనం అనవసరంగా ఎంకాదేక్ చేస్తున్నాము. అలాగ కాకుండా మొత్తం ఎద్దుకేషను గేపర్ మెంటు చేతిలోనికి తీసుకొని వని చేయాలని మనవి చేస్తున్నాము. తరువాత అట్టుల్లు ఎట్టుకేషను గురించి రెండు మాటలు చెప్పవలని ఉంటుంది. కొత్తారి క్రిష్ణాము రిపోర్టలో గవర్నర్ మెంటు విషిస్తిల ఇంగ్లా ఎద్దుకేషను జరపదం

కాధ్వం కాదని చెప్పారు. మన దేశంలో యూట్, విద్యార్థుల, టీచర్లుయొక్క ప్రహారం తీసుకొని గపర్నమే, టు చానికి కావలసిన మొకానిజం సృష్టించి, ఫండ్సు ఇచ్చి వేయలి. కాబట్టి కొరారి రిక్ మెండెమన్స్ ప్రకారం వ్యవహరించి అందరకి విద్య వచ్చేట్లు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. డిమోక్రసీ అవ్ హోల్సు చేసాడానికి తప్పనిసరిగా అదుల్లు ఎద్దుచేషను కావాలని మనవిచేస్తూ నెలపు తిముకొంటున్నాను.

శ్రీ సిహెచ్. ఎస్. ఆర్. వి. వి మూర్తిరాజు — అధ్యక్షు, ఈ విద్య పద్ధాను లభపరుస్తున్నాను. విద్యను గురించే చాలా కాలం నుంచి చెబుతూనే ఉన్నాము కానీ మన దేశంలో మనకు కావలసిన విద్య నడవడం లేదు. మనం నడవడం కూడా అనుమానమే ఇప్పుడు మన విద్య విధానంలో ఉన్నటువంటి లోపాలను సరిదిద్దుడానికి మన దేశంలో ఉన్నటువంటి పెద్దలు అంచోచిస్తున్నారే కానీ ఏ విధానం కావాలో ఇప్పటికే ఎవరికి తోచలేను అమలు పరచడం లేదు చేసేటటువంటి వనికి చెప్పేటటువంటి విగ్రహు సంబంధం లేకపోవడంవల్ల మన దేశం అభివృద్ధి కాకుడా పోయింది. విద్య విధానంలో మార్పులు పెద్దగా తీసుకొని రాపాలని చెప్పుడు మే కాని అమలు జరగడం లేదు. మహాత్మా గాంధీగారు పోయిన లుఱవాడ మనం బేసిక్ ఎద్దు కేమన్ ను మరచిపోయాము. మన దేశానికి కావలసిన విద్య విధానం రాకపోవడం దురదృష్టకరం అతి అమలు జరవలేక పోతున్నాము. దీనిని ఎవరయినా చేయించాలనుఖంచే అటం కాలు ఎక్కువ కలుగుతున్నాయి. ఈ విధానంలో ఎంత మార్పు తీసుకొని రాపాలని ప్రయత్నం చేసినా. ఎంత ఆస్తి దాని మీద పెట్టినా, ఎవరికి దాని మీద దృష్టి ఎక్కువ ఉంటుంది. వారిని దూరంగా పెట్టడం అలవాటు అయిపోయింది. ఈ విద్య విధానంలో రాజకీయాలు ఎక్కువ అవడంవల్ల విద్య విధానాన్ని పెంచలేకపోతున్నాము. ప్రశ్నేకంగా మన ఉపాధ్యాయులకు ప్రతినిధులను యివ్వడం, వారు వారి వాన మాట్లాడడం తప్ప విద్యను ఎలాగ చెప్పాలని చూడడం లేదు. ఉపాధ్యాయుల కోరికలు మిగులుపున్నాయి. విద్య చెప్పడం లేదు. విద్య చెప్పడం లేదంచే వారు ప్రాయికులు చేస్తున్నారు. నిరాపార దీకులు చేస్తున్నారు. పాపిరాజు ధర్మసంప్ర అసెది రి ఇన్ స్టీటుఐమ్స్ నడుపుతూ ఉంచే ఈవేళ దానిన్న దుయ్యబట్టడం దురదృష్టకరం. ఈ సంస్కును సరిగా నడవడం లేదని అనుకుంచే మీరు వెంట చే తీసుకొంది. లేకపోతే మీరు దానికి కావలసిన గ్రాంథును ఇవ్వండి. లేకపోతే నడవలేము. నడవలేకపోతే మీరు తీసుకొనడానికి సిద్ధంగా లేదు, దట్టు ఇవ్వడానికి సిద్ధంగా లేరంచే దురదృష్టకరం దానికి ఇంకొక మార్గం లేదు. కాబట్టి ప్రథుత్వం యిప్పటికయినా అర్థం చేసుకొని, విషయాన్ని తెలుస్తుకొని, నికాన్ని తెలుసుకొని దానికి న్యాయం కలుగజేస్తారని అనుకొంటున్నాము. మన రాష్ట్రంలో ప్రయివేటు యిన్ స్టీటుఐమ్స్ ఉంచే వాటి మీద కషతో చేయడం అసెది మంచి పరి కాదు. ఎవరికి మంచిపరి కాదు. ప్రయివేటు మేసిమెంటు అంచే చెడ్డ అంప్రాయంలో ఉండడం మంచిది కాదు. తప్ప చేస్తూ ఉంచే కొరు కోమని ఎవరూ అనరు. మీరు గ్రాంథును సవ్వంగా ఇచ్చి అవి స్కూలుంగా ఇస్తు తెల్లుకపోతే మీరు చుట్టు తీసుకొవలసింది. అందులో అనుభూతం లేదు, ప్రింటింగు

వచ్చిన రిపోర్టలు చూడకుండా గాంటున్న లుప్పుగాండా ఉంచే ఎలాగు నడపాలి మీరు ఈ యుస్టిష్యూమార్కెట్ గొప్పిండని చోటే ఈ ప్రఫుత్యానికి కొంత దయ కలిగి, యిధామని యాదిపుట్టి 10 లక్షల గాంపాయలు యిచ్చారు. ఆ 10 లక్షల రూపాయలతో నడపడం ఎలాగా? గత మార్చి నాటికి రు.27 లక్షలు యివ్వాలని అంచే ఈ మార్చిలో 10 లక్షలు యిచ్చి అందగి. ఆలు యిమ్మని అంచే ఎలాగా? మొత్తం 40 లక్షలు యిచినట్లు ఉపాధాన్యయలు అగ్గం పేసుకొని నేను తిన్నట్లు వాయ అసంఘారు దీనిపల్ల రాజకీయంగా చాలా చెడ్డలు వస్తున్నాయి నేను రాజకీయాలలో పాదించుకొనియానికి ప్రవేశించాడు. ఒకప్పడు నేను పెద్ద ఆపశరుడను పూర్ణంగా గారు నారు 1800 ఎక్కాలు ఇచ్చారు. నేను విద్యాధానం అన్నింటికి గోప్యకిలములుగానీ, శాఖాగంతముగానీ, పరమార్థం ఉంటుందనుకొని మంచి ఉద్దేశకోటు ప్రారంభించాను. మొట్ట మొదట ఆడపిల్లల కళాకాలకు 100 ఎక్కాలు ఇచ్చి పూర్ణంగా చేశాను. ఎదువాత మా తండ్రి గారి పేరుతో యింకొక ప్రటస్ట పెట్టి చేస్తూ ఉంచే ఈపేశ దానిని దుయ్యబట్టి నమ్మ రాజకీయంగా పతనం చేసాలనే చూస్తున్నారు మీరు సహాయం చేసి ఈ సంస్థను బలపరచి అక్కడ విర్య ఎలాగా ఉంది, యిన్నింటిలను ఎలాగ నదుపు తున్నారని చూడండి నేను చేసిన పొరపాట్లు కూడా ఉన్నాయి. నేను రాజకీయాలలో ఉండడం వల్ల, నాకు తీరుబడి లేక ఎవరినో ఒకరిని చెట్టాలి. పెట్టిన వారు రగా చేసి నామీన వేసే నాకు చెడు వస్తుంది. అది దురదృష్టికరం, అలాగే వచ్చింది. ఉన్న వాడు చేసిన సాధులన్నీ-వారు చెప్పిన మాటలు పట్టుకొని నామీద రుద్రడం న్యాయం కాదు నేనే కనుక విద్యాపంపిలను తినాలని అనుకొంచే ఎందుకు యా వసి చేస్తాను?

Sri A. Sriramulu :—Point of order. Is the Hon'ble Member giving the personal explanation or is he participating in the debate?

శ్రీ సి.పాచ్.ఎస్. ఆర్.వి.ఎ. ముర్తిరాజు :—వరపులో ఎక్కువైషణవ్ శాసనసభలో చెబుతున్నాను. నిన్ననే ఆ కొన్సిల్ లో యూ సంస్థలమీద వచ్చిన దానిని గురించి నేను సరిగా చెప్పకపోతే నా తప్ప అపుతుంది ఏది వచ్చినా వా కాధ్యత ఉంది. నేను చెప్పకపోతే ఇదంకా వా మీద పడుతుంది.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ :—మీరు డిమాండ్ మీద మాట్లాడితే కాగుంటుంది. It is not the proper time to give any personal explanation.

Sri A. Sriramulu :—He may request you for some time, and you may certainly give. Let not this debate be used for personal explanation.

శ్రీ సి.పాచ్.ఎస్. ఆర్.వి.ఎ. ముర్తిరాజు :—ఉన్నటువంటి కాథమ చేపుకోకుండా డిమాండుతేన మాట్లాడినా సరైన పదం కాదు. ఇవాళ నిరవార్ధికలు ఇఱుగుపున్నాయని అనెంట్లులో కృష్ణారావుగారు చెప్పారు. మేము బ్రావ్స్ టైర్ చేసినటుడు నిరావారదిక చేసే—దానిమీద ప్రఫుత్యం కూడ కాగ్గత్కగా క్షూడకపోతే ఆర్డర్ నేను వచ్చిన తర్వాత విద్య తగ్గటమేకాదు, టిప్పన్ ఎంత బ్రెక్యూట్ ప్రైవేట్ మేనేజ్మెంట్ కు కలుగజ్యెన్నురో అది మీరు తెలుపుకోవటం

దీదు, దానికి కావఁ సిన ఏర్పాట్లు కూడ మీరు చూడాలి అవుడు ట్రాన్స్‌ఫర్  
సినంత మాత్రమున అని తప్పు అంటే ఎట్లా ? మేము నిజంగా అడ్డినైటివ్ గా  
కొను అంటున్నాను. అది విద్యామంత్రిగారుగాని, ముఖ్యమంత్రిగారు గాని  
మాని-నిజంగా మేము తప్పు చేసినట్లయితే, దాన్ని వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు మేము  
ఏయటానికి సిద్ధంగా ఉంటాము. మేము న్యూరైకంగా చేయాలనిగాని, మాస్టర్స్‌ను  
ప్రవేటులని కాని కామ మేము థాగ్యశు, థర్మసు, ఇద్దరికి ఉద్యోగి గాలు  
చేసేవారము ఈ రోబటో అలా ఉన్నేగాని ఇరగదు కష్టం అవుటందని నమ్మిన  
నారము. అట్లా ఇన్నే-ఒక సూక్ష్మాలో పనిచేసే టీచర్ థాగ్య ఇంకోచోటుంచే,  
ఇక్కడకు వెర్మి పోట మార్కెట్ మీద సగపు పెడితే మేము ఏమి చేయాలో మాతు  
శోచటం శేరు. మాప్రార్థమీని కత సాధించాలనే గృహిమాకు ఉన్నట్లయితే ఇక  
మాకు యూ సంప్రదులు అనవసరమని నన్నుశాను. అది ఏమాత్రం బుజువు అయినా,  
వాటిని వదలుకోటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మేము స్క్రమంగా సంప్రదులు నదవడం  
లేదని మీకు అభిప్రాయం ఉంటే అవస్థి తిస్కోమని ఇంటున్నాను ఇక్కడిక్కుడ  
అవి ఆప్సగించటానికి డ్రెంగా ఉన్నాను కాబట్టి మీరు సరైన ఉద్దులలో  
ఇన్సిపిట్యూషన్స్ నదవటానికి సహకారం చేస్తారని ఇశిస్తున్నాను ఇవాళ విద్యా  
విధానంలో ఎక్కడ లోపం ఉన్నది, ఆక్కడ ఆర్థిస్ట్స్ పెట్టి దానిని తొలిగించండి  
ఎక్కడ తప్పు ఉంటుందో దానిని అండించండి ప్రీటియన్ మిషన్ వారు, బాక్  
వర్క్ కావెన్ వారు, మైనార్ట్ ఎక్కడైనా కాలేజీలు, సూక్ష్మల్స్ పెడితే వాటిని  
మీరు ఏమీ నుట్టుకో లేదు ఎదడంతే కాన్సిపిట్యూషన్ ఆడ్డం వస్తుంది. కాని  
అవి హిందువై పుట్టినవాడు పెడితే అతడు మంచిపరి చేసినాసరే-అవి మాత్రం  
ఉంచటానికి నీల లేదు-అని చేయగలరేమో శప్ప మిగశా ఏ మశాలవారు పెట్టినా  
మీరు ఏమీ చేయలేరు. కాన్సిపిట్యూషన్ ఆడ్డం వస్తుంది. మామూలు మిషన్  
మామూలు ప్రాటస్వన్ ఇచ్చినట్లు మేము చేసే మంచి ఉర్ధ్వాలకు పూర్తిగా  
సహకారం ఇచ్చి. ఇచ్చవలసిన గ్రాంట్ ఇచ్చి. టీచర్స్‌కు పూర్తిగా ఈతాలు ఇచ్చే  
టట్లు చేసి-వారు శాగా చదువు చేపేలాగు చేయండి. ఇప్పటికి మా సంప్రదులలో  
టీచర్స్‌ను ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసే ఆలవాటు మాకు లేదు. వారి రిక్వెస్ట్ మీద చేయటం  
తప్ప-చేరే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేసే అలవాటు మాకు లేదు ఇప్పటికే-వారు నోటిగా  
ఆడం తిరిగి మేము ఈగాలు ఇచ్చేకూడ ఆ ఈతాలు వుచ్చుకోకుండా రిక్వెస్ట్ చేసి,  
పట్టిన్న పెట్టి ఆ ది ఇ.ఎ. తో ప్రాయించుకొని-చేస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా ఒక  
డి.ఎ.ఎ. ను ఆక్కడ చెట్టారు. ఇయన వని ఏమిటంచే-టీచర్స్ దగ్గరకు వెళ్ళటము  
వారి దగ్గర పట్టిన పుచ్చుకోజటను. దానిమీక వారికి డైరక్ట్ పే మొంత్  
ఇవ్వటము ఇరుగుతస్వారి. అది ఎక్కడి రూలో నాకు తెలియదు మేసేక్కొమంత్  
చేసే ట్రాన్స్‌ఫర్ సస్పెండ్ తేసే అధికారం ఎక్కడ ఉన్నదో నాకు తెలియదు  
ప్రత్యేకంగా మేసేక్కొమంత్ ను ఆటంకపర్చటం నుర్మాద కాదు ఇప్పటికే నా  
యిర్చుం అర్థం చేసుకొని-మేము ఏ ఉద్దేశ్యంతో అవి పెట్టామో ఆలోచించి  
మన జాతి సారవం చే చాలని. ఇట్లలను దేశభక్తులగా తయారు చేయాలని  
వారిచి అద్భుతంకులుగా తయారు చేయాలని పెట్టిన ఆ సంస్థకు సహార్థులగా  
సహకరించి-వాటికి గ్రాంట్ ఘండ్ ఇవ్వాలని శోభతున్నాను ప్రవర్తిసా  
గ్రాంట్ ఉంటే వారిని ఉఱ్చోమని చెప్పేవారము కాదు. గ్రాంట్ నివర్తైలా

తించే వారిని వదలిపెట్టవద్దు. యా సంస్లకు గ్రాంట్ ఇచ్చి నడిపించాలి. ఇవ్వకపోతే వాటిని మొత్తం మీరు వోండోవర్ చేసుకొంచే—ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

**శ్రీ వి.కృష్ణ —** ప్రభుత్వం కచ్చే టీచింగ్ గ్రాంట్ దై రక్కగా టీచర్స్ కు ఇచ్చేదానికి మీరు ఒప్పుకొంచూ రా?

Sri A. Sriramulu :—Point of order, I am repeating my point of order. If Mr. Murthy Raju is to be permitted to give a personal explanation with regard to those schools. We must also have the right of asking him further questions. Are we converting it into a special debate and not a debate on Education Demand? My serious objection is to that. That cannot be allowed as part of this debate.

**శ్రీ సి హాచ్ ఎస్. ఆర్. వి.పి. మూర్తిరాజు (ఉంగుటూరు) :**—మనకు కావలసిన విద్యకు మనం 108.14 లక్షల రు లు ఖర్చు పెదుతున్నాము. ప్రతివాడికి విద్య అంచాలి. ప్రతి గ్రామంలో కుల జాతి మతభేదం లేకుండా చేయాలంచే— ప్రతివాడికి కంచలురిగా విద్య ఇవ్వాలనుకొన్నాము. దానికి కావలసిన ఏర్పాటు ప్రభుత్వానికి ఇంకా అలన్నం అపుతున్నది. దీనికి ఎంత డబ్బు అయినా ఖర్చు పెట్టి ప్రతి గ్రామంలో ప్రతివాడికి జాతి కుల మత విచేధం లేకుండా విద్య యిచ్చే పూఢి పడవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి తుంది. మనం కల్పర్ గురించి చూడటంలేదు సూక్షులు— మనం ట్రైయినింగ్ ఇన్ స్ట్రోగ్యావన్స్ పెదుతున్నాము. నెకండరీ గేడ్, బి.ఐ.డి. పెదుతున్నాము. సంస్కృతం వచ్చినవారికి టరియంటల్ నెకండరీ ట్రైయినింగ్ సూక్షులు పెట్టమంచే ప్రభుత్వం ఒకటికూడ పెట్టడంలేదు. టరియంటల్ ట్రైయినింగ్ సూక్షులు పెట్టకపోతే ఆప సరిగా రాదు. సంస్కృతం లేనిదే తెలుగు అర్థం కావటంలేదు తెలుగులో సంస్కృతం ఎక్కువ తుంది కాబట్టి టరియంటల్ నెకండరీ గేడ్ ట్రైయినింగ్ సూక్షులు తవ్వుకుండా పెట్టి యా ఆప తప్పకుండా అభివృద్ధి పరచినట్టయితే మనకు సంస్కృతి ఎక్కువగా అభివృద్ధి కావడానికి దోహదపడుతుందని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, I have carefully gone through the Note on Demand of Education. I regret to know that it is a Note of an Accountant, not that of Education Ministry. The Note refers to various items of expenditure. It does not tell us as to the educational strategy of a Government, nor does it tell us about the education policy. It is difficult for me or for anybody to exaggerate the importance of education in the building up of the society. All social dreamers and political thinkers conceived of education as central to their scheme of things. In our country, the criticism on education has been continuous, although the system of education is supposed to have undergone a change. I will personally quote to you-students themselves say, though we are free to-day from the British Colonial Rule, yet, we are changed by their education, economic policies and structure. This is a very important criticism. In my view, the criticism on education falls broadly under three heads.

లేదు. దానికి కావణిన వర్షాట్లు కూడ మీరు చూడాలి ఇప్పుడు ట్రాన్సెఫర్  
చేసినంత మాత్రమన అవి తప్ప అంటే ఎట్లా ? మేము నిజంగా అడ్డినైటివ్ గా  
చేశాము అంటున్నాము అది విద్యామంత్రిగారుగాని. ముఖ్యమంత్రిగారు గాని  
చూసినిజంగా మేము తప్ప చేసినట్లయితే, దాన్ని వారి ఇష్టం వచ్చినట్లు మేము  
చేయటానికి సిద్ధంగా ఉంటాము. మేము వ్యక్తిరేకంగా చేయాలనిగాని, మాప్రోను  
కష్టపెట్టాలని కానీ కావు మేము భార్యలు, భరతు, ఇద్దరికి ఉద్ఘోగి గా లు  
ఇచ్చేవారము ఈ రోలట్లో అలా ఇస్తేగాని జరగదు. కష్టం అపుతుందని నమ్మిన  
వారము. అట్లా ఇస్తే-ఒక మూర్కలులో వనిచేసే టీచర్ భార్య ఇంకోచోటుకంటే,  
అక్కడకు వెళ్లి పొడ్చి మాప్రో క్రమీద నగవు పెడితే మేము ఏమి చేయాలో మాకు  
తోచటం లేదు మాప్రోలమీ కత సాధించాలనే దృష్టి మాకు ఉన్నట్లయితే ఇక  
మాకు యా సంస్థలు అనవసరమని నమ్మితాను. అది ఏమాత్రం బుఱవు అయినా,  
వాటిని వదలుకోటానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను. మేము సక్రమంగా సంస్థలు నడవడం  
ఉదసి మీకు అశిప్రాయం ఉంటే అవస్థి తిసుకోమని అంటున్నాను ఇక్కడిక్కుడ  
అవి అప్పగించటానికి ఇద్దంగా ఉన్నాను కాబట్టి మీరు సరైన ఇద్దతులలో  
ఇన్సెప్టుర్యాపన్ నడవటానికి సహకారం చేస్తారని ఇస్తున్నాను ఇవాళ విద్యా  
విధానంలో ఎక్కడ లోపం ఉన్నదో. అక్కడ ఆర్డినేషన్ పెట్టి దానిని తొలగించండి  
ఎక్కడ తప్పు ఉంటుందో దానిని అండించండి ప్రపియన్ మిషన్ వారు, భాక్  
వర్క్ కౌనెస్ వారు, మైనార్టీన్ ఎక్కడై నా కాలేజీలు, సూక్షల్సు పెడితే వాటిని  
మీరు ఏమీ ముట్టుకోలేదు ఎందసంచే కాన్సెప్టుర్యాపన్ అడ్డం వస్తుంది. కానీ  
అవి హిందువైపుట్టినవాడు పెడితే అతడు మంచిపచి చేసినాసరై-అవి మాత్రం  
ఉంచటానికి పీలిలేదు-అని చేయగలరేమో తప్ప మిగా ఏమికాలవారు పెట్టినా  
మీరు ఏమీ చేయలేదు. కాన్సెప్టుర్యాపన్ అడ్డం వస్తుంది. మామూలు మనిషికి  
మామూలు ప్రోట్టున్ ఇన్విట్టు మేము చేసే మంచి ఇర్యాలకు పూర్తిగా  
సహకారం ఇచ్చి, ఇవ్వపలసిన గ్రాంట్ ఇచ్చి. టీచర్ ను పూర్తిగా కీశాలు ఇచ్చే  
ట్లు చేసి-వారు భాగా చదువు చెప్పేలాగు చేయండి. ఇప్పటికి మా సంస్థలలో  
టీచర్ ను ట్రాన్సెఫర్ చేసే అలవాటు మాకు లేదు వారి రిక్వెస్ట్ మీద చేయటం  
తప్ప-వేరే ట్రాన్సెఫర్ చేసే అలవాటు మాకు లేదు ఇప్పటికి-వారు బోతిగా  
అడ్డం తిరిగి మేము కీశాలు ఇస్తేకూడ ఆ కీశాలు పుచ్చుకోవడా రిఫెల్ చేసి,  
పిటీపన్ పెట్టి ఆ ది ఇ.బి. ఓ ప్రాయించుకొని-చేస్తున్నారు. ప్రత్యేకంగా ఒక  
డి.ఎ.ఎ. ను అక్కడ పెట్టారు. ఆయన పని ఏమిటంచే-టీచర్ ను దగ్గరకు వెళ్లటము  
వారి దగ్గర పిటీపన్ పుచ్చుకోవటము. దానిమీర వారికి డైరక్ట్ వే మొంట్  
ఇవ్వటము ఇదగుహన్నది. ఇది ఎక్కడి రూలో నాకు తెలియదు మేసేక్ మెంట్  
చేసిన ట్రాన్సెఫర్ సస్పెండ్ చేసే అధికారం ఎక్కడ ఉన్నదో నాకు తెలియదు.  
ప్రత్యేకంగా మేసేక్ మెంట్ ను ఆటంకపర్చుటం నుర్మార్ద కాదు ఇప్పటికే నా  
యిచ్చుకొని మేము ఏ ఉద్దేశ్యంతో అవి పెట్టామో ఆచించి-  
మన జూతి గౌరవం చెప్పాలి, పిల్లలను కేళతలుగా తయారు చేయాలి  
వారిని ఆదగ్గుశంకుఖాగా తయారు చేయాలి. పెట్టిన ఆ పంచికు సప్పుతోగా  
పనాళరించి-వాటికి గ్రాంట్ శండ్ర్ ఇప్పట్లని కోణాన్నాము ఏవ్వేసా  
గ్రాంట్ తింటే వారిని ఉరుకోమని చెప్పావారము కాదు. గ్రాంట్ ఏవ్వేసా

ఓంతే వారిని వదలిపెట్టవద్దు. యా సంశోధకు గ్రాంట్ ఇచ్చి నడిపించాలి. ఇవ్వడకపోతే వాటని మొత్తం మీరు హేండోవర్ చేసుకొంచే—ఇష్టానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము.

**శ్రీ వి.కృష్ణరాజు** — ప్రభుత్వం ఇచ్చే టీచింగ్ గ్రాంట్ కై రక్కగా టీచర్స్కు అచ్చేదానికి మీరు ఒప్పుకొంటారా?

Sri A. Sriramulu :—Point of order, I am repeating my point of order. If Mr. Murthy Raju is to be permitted to give a personal explanation with regard to those schools. We must also have the right of asking him further questions. Are we converting it into a special debate and not a debate on Education Demand? My serious objection is to that. That cannot be allowed as part of this debate.

**శ్రీ సి హాచ్. ఎస్. ఆర్. వి.పి. మూర్తిరాజు (ఉంగుటూరు)** :—మనకు కావలసిన విద్యకు మనం 108.14 కోట్ల రు లు అర్థా పెదుతున్నాము. ప్రతివాడికి విద్య అందాలి. ప్రతి గ్రామంలో కుల జాతి మతభేదం లేకుండా చేయాలంచే— ప్రతివాడికి కంపన్యరిగా విద్య ఇవ్వాలనుకొన్నాము. దానికి కావలసిన ఏశ్వరులు వ్రీధుత్వగా చేయటానికి ఇంకా ఆలస్యం అవుతున్నది. దీనికి ఎంచ డబ్బు ఆయునా ఖర్చుపెట్టి ప్రతి గార్ముడలో ప్రతివాడికి జాతి కుల మత నిపేధం లేకుండా పిగ్గయి లుచే పూచి వదవలసిన కాధ్యత ప్రభుత్వానికి తుంది. మనం కల్పర్ గురించి చూడటంలేదు సూక్షులు— మనం ట్రియనింగ్ ఇన్ ప్రిట్యూన్స్ న్న పెదుతున్నాము. నెకండరీ గ్రేడ్, బి.ఇ.డి. పెదుతున్నాము సంస్కృతం వచ్చినవారికి టరియంటల్ నెకండరీ ట్రియనింగ్ సూక్షులు పెట్టమంచే ప్రభుత్వం ఒకటికూడ పెట్టడంలేదు. టరియంటల్ ట్రియనింగ్ సూక్షులు పెట్టకపోతే శామ సరిగా రాదు. సంస్కృతం లేనిదే తెలుగు అర్థం కావటంలేదు. తెలుగులో సంస్కృతం ఎక్కువ తుంది కాబట్టి టరియంటల్ నెకండరీ గ్రేడ్ ట్రియనింగ్ సూక్షులు తప్పకుండా పెట్టి యా శామ తప్పకుండా అశివ్యాది వరచినట్టయికే మనకు సంస్కృతి ఎక్కువగా అశివ్యాది కావడానికి దోహదపడుతుండని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

Sri S. Jaipal Reddy :— Sir, I have carefully gone through the Note on Demand of Education. I regret to know that it is a Note of an Accountant, not that of Education Ministry. The Note refers to various items of expenditure. It does not tell us as to the educational strategy of a Government, nor does it tell us about the education policy. It is difficult for me or for anybody to exaggerate the importance of education in the building up of the society. All social dreamers and political thinkers conceived of education as central to their scheme of things. In our country, the criticism on education has been continuous, although the system of education is supposed to have undergone a change. I will personally quote to you-students themselves say, though we are free to-day from the British Colonial Rule, yet, we are changed by their education, economic policies and structure. This is a very important criticism. In my view, the criticism on education falls broadly under three heads.

One is, the education that is obtained in the country does not impart correct values, promote correct attitudes among the students Second is, it imparts information but does not promote the thirst for knowledge and it does not increase the aptitudes for knowledge Thirdly, it does not impart skills and astutues that would enable a student to provide employment to himself and add to the productive processes of our country.

Dealing with the first criticism Sir, with which I agree, it is not necessary to say that our education should contain certain curriculam which would impart vision. I may recall you the Kothari Commission which emphasize the importance of instrument of spiritual and moral values in our education. John Ruskin who inspired Gandhiji said " Education does not mean teaching people to know what they do not know;it mean teaching people to behave as they do not behave ". So, if you see our syllabus-I am now referring to History Book that is prescribed S S.C -although this book run into 300 pages, our freedom struggle is dismissed in five pages. Even these five pages deal more with Montague Chemsford Reforms Act of 1935 than with the struggle of our people for freedom Sir, it is not so very important to impart information as to impart to the boys but the struggle, the agony and the intensive feeling which we experienced by the fighters of freedom, Sir, with a full sense of responsibility, I would like to state that the period of Renaissance ranging from Raja Ram Mohan Roy to Indira Gandhi is the most glorious period of India's History If this History is dismissed in five pages, how can we expect the students to become anything other than Naxalities Our system is only good to produce Naxalities and nobody else

Sri V. Srikrishna referred to three things in regard to syllabus first, about the labour and about the nuclear war fare. In regard to this criticism of the expansion of doctrine of communism Sir, I beg to differ because the Communist Party may have undergone a sea change. Cut the communism is a theory which is fundamental. While I do believe as a liberal educationist that our education cannot get divorced from imparting the values which are not also leading to a system which is Soviet System in a way of intellectual indoctrination and academic regimentation.

Sri V. Satyanarayana.—Do you know about Soviet system of education?

Sri S. Jaipal Reddy:—Sir, I am not a communist, But I can state that I have read as much about communism as Mr Vanka Satyanarayana.

Sri Vanka Satyanarayana.—Most distorted.

Sri S. Jaipal Reddy:—This is the process of communism Distortion is what is central to the scheme of communism. A student today is a rudderless boat in a shoreless ocean of a purposeless Nation.

We are not able to keep the student with purpose I therefore urge upon the Government to see that the scheme of instruction of moral and spiritual values is immediately introduced as a part of our educational curriculum.

In regard to the second criticism, it is not very important to cram a student with lot of knowledge It was Richard Livingstone that said, 'over crowding in education as in Housing means ill-health, it turns it into intellectual slums To-day a student is over burdened with curriculum, with syllabus What is important is that he should be enabled to undergo the thrill of knowledge. To quote Lord Tennyson Sir, to follow knowledge like the sinking star to the utmost passion of human thought It is that Tennyson thought which must be imparted to the student Therefore our educational system, our syllabus must be imbued with the basic purpose.

Coming to the question of imparting skills, Kothari Commission recommended increasing vocationalisation of secondary education itself. In our state Sir, we do not find any vocationalisation at the level of secondary education In fact, the small claim of our experience which was noticed has been more observed in breach rather than in practice. Therefore, I plead for immediate diversification of our education system It must not only lend itself to postmatric strimming but also in metric strimming. This is very important for our country This is the basic educational system which Gandhiji propagated Gandhiji, Sir, inspite of many ideas of his own still, organised the greatest figure in Indian education.

Now, I would like to deal with our educational administration. Sir, our expenditure on education is Rs 114 crores which comes to nearly 1/5 of the total expenditure But our plan provision is only Rs. 5 crores. The ration between non-plan expenditure and plan expenditure at the level of the Government is 75 to 25, while the ratio in the department of education between plan expenditure and non-plan expenditure is 95 to 5 This is, in my view, the atrocious dychotomy which must be brushed immediately. Even these five crores of rupees which have been earmarked for plan expenditure, lot of it goes again to meet the salaries bill of the new teachers to be appointed. Without money, the physical conditions of the educational institutions without libraries, laboratories, without providing many things, how are you going to develop a student completely?

Sir, I am again reffering to Kothari Commission Report. It pleaded for universal primary education. But it took care as to the process of selective admissions. Even an affluent countries like America,

or the Soviet Union have not been able to universalise the process of education. Our greatest constraint to-day is voiced I think, we have been very liberal. But if you allow our higher education to expand and explore than control, we would not be able to control or regulate. I therefore, plead for imposing an immediate embargo and a moratorium on further expansion of higher education—quite apart from the financial aspect. I must bring to your notice that not all people in the country to-day are fit for higher education. They are not fit for the better talent or astute. Therefore, I am of the view that there should be proliferation of P. G Centres and P. G. Courses with dismay and surprise.

I know, Sir, that I am taking a every unpopular position. Facts of life can never be pledged. The fact of the matter is, we just can not afford this proliferation of our higher education. There is need for the Government to understand that it won't be able to meet the full expenditure and if you go on expending like that, it will only result in further dilution of standards of education. If we impose this embargo, in the first place, we will be able to improve the quality of higher education by providing more finances and more facilities to the students. Secondly, we will be able to make our scheme of compulsory primary education a success. To-day our scheme of compulsory primary education is a fiasco. Our scheme of single teacher primary schools is a myth, that remains to be exposed and exploded. You may note, Sir, that the literacy percentage of our State was 21% in 1961. To-day it is 24 and odd. In fifteen years we have been able to increase the percentage only by 3%. If you do not have a strong and sound primary education, how are you going to have a good higher education? Can you have a multistoreyed super-structure and a deep infra-structure?"

1-00 p. m.

Sir, lastly, I am very happy to note that our Government is coming forward with a Comprehensive Education Bill. We are happy to have Sri Rajagopal who is purely a technocrate among the bureaucrats at the helm of the Department of Education. But, he is only a educational planner. I also want him to be an economic planner. Educational planning divorce from economic planning will lead to an idealistic fiasco. Therefore, this comprehensive Education bill must be followed by and strengthened by a comprehensive educational structure. Our Minister for Education should be able to borrow some ideas from Members of this House. Thank you, very much.

శ్రీ వి. వి. రమణ (ఆనకాచర్లి) :—అధ్యక్ష, వేట యా విద్యావిధానంలో మార్పు రావాలని అందరూ కోరుతున్నారు. స్క్రమమైన విద్యావచ్ఛిం తేవడానికి ప్రయత్నం సాగుతున్న విషయం కెలుసు. సోషలిస్టు వ్యవస్థలో తప్ప విద్యావిధానంకూడా సరియైన పద్ధతిలో సాగుపుందనే నమ్రకం లేదు. ఏనాడయితే శోషలిస్టు వ్యవస్థ భారతదేశంలోకూడా వస్తుంది అనాడే విద్యావిధానంలోకూడా లోపాలు కొలగుకాయి. ఎన్నో చట్టాలు చేసినా, ఎన్నో మార్పులు చేసినా, ఎంత

నదుదైశంతో జరిగినా, అవి అమలు చేసేటప్పటికెమాత్రం అప్పడవన్నీ పైకి వస్తాయి కాబట్టి, ఆరకమైన విధానాలు చేయడానికి కావలసిన చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈ సమగ్రమైన విద్యావట్టం తీసుకువచ్చేటప్పుడు మంత్రిగారు యివన్నీ దృష్టితో వుంచుకోవాలి. ఈ సందర్భంలో యానాడున్న పరిశీలనలో, కొన్ని విషయాలు వారి దృష్టికి తీసుకు రావలసి వున్నది. ఇప్పుడు ఆంగ్రేయానివర్తిటీప్రాంతానించి సంబంధించినంతవరకు యామధ్వని వైన్చానస్టలర్ గారు యు ఈ సి దృష్టికి తీసుకువచ్చారు. మేరీన్ సైన్స్ సూక్తులు; అలాగే సూక్తో ఆఫ్ ఎన్వోరాన్ మెంటర్ పై సైన్స్ కోర్సెస్ ఫర్ యస్.సి.; యస్ టి., లి సి యివి యూనివర్సిటీలో ప్రారంభించినట్లయితే సుమారు రెండు కొట్లవంకు అధ్యయనానికి ప్రథమంగా కూడా సహకరించి, యా కోర్సెస్ ఆంగ్రేడ్ టిపెన్ చేయడానికి కావలసిన ప్రయత్నం చేస్తారని నేను మంత్రిగారిని ప్రార్థిస్తున్నాను. తరువాత, సిక్కెత్ వైనాన్ కమిషన్ రిపోర్టు వైనాలైట్ చేసినప్పుడు — అన్-ఎయిడెండ్ అన్స్ట్రిట్యూషన్స్కు, అన్-ఎయిడెండ్ పోస్టుకూడా గ్రాంటును, ఎయిడ్ ను ఉచ్చి, అది కాంక్షన్ చేసి, సిక్కెత్ వైనాన్ కమిషన్ రిపోర్టులో కలపాలి అన్నారు. యాక్స్యూవల్ గా ఉరియటలో ఇన్ స్ట్రిట్యూషన్స్ — సూక్తోను అండ్ కాలేజెస్ — మాత్రం ఆ స్కూలులో తీసుకున్నారుతప్ప ఈ జనరల్ ఎడ్యూకేషన్ కు సంబంధించినవి ఆ స్కూలులో ఎడ్యూల్ చెయ్యలేదు. చానివల్ మంకు చాలా పెద్ద నష్టం ఇరిగింది. తరువాత, నేను మరొక ముఖ్యవిషయాన్ని మంత్రిగారి నృష్టికి తీసుకురాదలు కున్నాను. ఇప్పుడు టీచింగ్ ప్సాఫ్ కు ప్రాచెక్కు యిస్తా ఆర్డర్ తీసుకొచ్చారు ఈనాడు కాలేజెస్లో టీచింగ్ ప్సాఫ్ కు యిస్తున్న ప్రాచెక్కు నాన్-టీచింగ్ ప్సాఫ్ కు వర్తించడం లేదు. అనేక జి.ఎ.ఎ కు సంబంధించి, ఇతరి అనేక విషయాలకు సంబంధించి యిస్తా చేసిన ఆర్డరును పున్నాయి; అవేచి నాన్-టీచింగ్ ప్సాఫ్ కు వర్తించడంలేదు. అప్పీన్-టీచింగ్ ప్సాఫ్ కు వర్తించే వస్తున్న నాన్-టీచింగ్ ప్సాఫ్ కు కూడా వర్తించేసేందుకు అది పరిశిలనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

లిబర్లైట్ పైన్స్ విషయమున్నది. అది పై సూక్తులు లో ని టీచరుకు, కాలేషి లెక్చరర్సుకు వర్తించడం లేదు. చాలా ఆందోళన ఐరుగుతున్నది. అది కూడా పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి. భోర్టు ప్లానులో వుండే యి.ఐ.సి. స్కూల్సు ఇంప్లెమెంట్ చేయడం ఇరిగింది. ఫిల్ట్ ప్లాన్ సేత్తల్సు యింకా ప్రథమంగా ఇంప్లెమెంట్ చెయ్యడం లేదు అది బెంగాల్ లోను ఇతర రాష్ట్రాలలోను అమలు చేయడం ఐరుగుతున్నది. దీనికి చేంద్ర ప్రథమం 80 పెన్సింట్ యిస్తాము. అంటున్నారు. 20 పెన్సింట్ మాత్రం మన ప్రథమం భరించాలి, అయిదు సంవత్సరాలు వారు ఇస్తాము అంటున్నారు. ఏసాటికియినో యిది అమలు చేయకితప్పుడు కాబట్టి, యితర రాష్ట్రాలు చేస్తున్నాయి. కాబట్టి, అయిదు సంవత్సరాలు కాక పోయినా, మరికొంత కాలమయినా వారిని కోరి. దీనిఫి తున రాష్ట్రప్రథమంగా అమలుకేయడలన్నిపటి.

తరువాత, యా పరీకూ విధానాన్ని సంస్కరించవలసిన అవసరం ఎంతయానున్నదని పనివిష్టున్నాను. కృష్ణారావుగారు మంత్రిగా వచ్చిన తరువాత, యా పరీకూ విధానంలో పూర్వం జరిగే లో పొ ల ను అరికట్టడానికి కట్టుదిట్టమైన ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారు దానికి ఒక ప్రకృత ఆందోళన వచ్చినప్పటికి, దానిని అధిగమించి ముందుకు వెళ్లడానికి ప్రయత్నిస్తున్నందుకు, కట్టుదిట్టమైనప్రయత్నాలు చేస్తున్నందువ వారిని అభినందిస్తున్నాను కానీ, పాత పద్ధతిలో వుండే పరీకూ విధానానికి సుబంధించి ఎంగ కట్టుదిట్టాలు చేసినప్పటికి, అది సాధ్యమయ్యే పద్ధతిలో సాగదు దానిని సంస్కరించవలసిన అవసరమున్నది విద్యావేత్తలతో ఎక్స్‌చర్చీలో సంప్రదించి ఆధ్యాత్మికిని వర్షిటీలో సెమినార్స్ కేంద్రమై చేశారు వారి అథిప్రాయాలు కూడ తీసుకుని. ఎక్స్‌చర్చు ఉద్దేశాలు తెలుసుకని యా పరీకూ విధానాన్ని పూర్తిగా సంస్కరిస్తే వున్న యానాడు విద్యాప్రమాణాలను పెంచడం గాని, విద్యార్థులలో పున్న అన్న డిసిప్లిన్ మొదిలయిన ధోరణులను అకరిట్డంగాని సాధ్యం కాదని మా విష్టున్నాను.

తెలుగు ఎకాడమీ వారు టెక్స్ పుటుక్స్ ప్రచురించడం జరిగింది తెలుగు 1-10 p.m ఎకాడమీ ద్వారా యా పల్లి కేవన్ కు అయిన ఖర్చును దానిని యితర్త్రా పల్లిక్ చేస్తే అయ్యే ఖర్చులో పోల్చి చూస్తే అయిదె రెట్లు తక్కువ ఖర్చు అన్నటుండి ఈనాడు పరిస్థితి ఎలా పున్నదోగాని, నేను ఏడెనిమిది మా సా ల క్రిందటి వరకు నరిస్తి చెబుతున్నారు. సాహిత్య ఎకాడమీవారు వేకి పది రు.లు యిస్తే తెలుగు ఎకాడమీవారు వేకికి 21 రు.లు యిచ్చారు మామూలు పల్లి కేవన్ ఖర్చుకంచే అయిదురెట్లు ఎక్స్‌చర్చు ఇచ్చారు. తెలుగు ఎక్స్‌డమీకి 8 లక్షల వరకు నష్టం వచ్చివాదని రూపర్స్‌గా పున్నది. నిష మో, కారో మంత్రిగారు పరిశీలన చేసి చూడవలసి వుంది. తెలుగు ఆకాడమీ పల్లిక్ చేసిన పున్త్రాలు గురించి ఆ విధానంలోకి నేను పోవడం లేదు. శ్రీరాఘవగారు నిసిచలిష్టు దేశాలగురించి ఉదహారించారు రష్యా నుంచి, గాంధిఱారి లైఫ్ గురింగి సెప్చులాగారి బయాగ్రథి గురించి కూడా వారు చూపించారు. వాటన్నిటివి దృష్టిలో చెట్లుకొని సమగ్రమైన విద్యా బిల్లు తీసుకు రావాలి. రేపు చుట్టం చేసిన తరువాత ఆమలు చేసేటప్పుడు ఏలాంటి అటంకాలు లేకుండా కావలసిన పాహిత్యం, మెషినరీ కూడా తీసుకొని ముందుకు వెళ్లడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుకూ సెలవు తీసుకొటున్నాను

Sri A. Sreeramulu:—Mr. Deputy Speaker Sir, in the entire administrative set up of the State, perhaps, this is the second department first one being the Medical Department where inefficiency reigns supreme. Right from 1961 till today, all the Ministers that presided over this educational empire, they will have to take the square responsibility for failure of our educational system with the sorry spectacle that we have today. From 1961-71, during the 10 long years, we have spent a total amount of Rs. 550 crores on education. In the year 1961, in the All Indian set up, we were occupying the 14th place. After spending Rs. 550 crores and after a long 10 precious years, in the year 1971 we have claimed down to the 21st place. We have lost 7 places in-

regard to our rank in the all India set up. What exactly is the reason for this? You may spend Rs 114 lakhs this year but what are the results and objectives. I went through the Minister's note every closely. Not a single word is there about eradication of illiteracy. The Minister is taking credit on page 21 with these words "There has been an unprecedented expansion of educational facilities at all levels not only in this State but elsewhere. Along with this explosion in educational opportunities, an effort has to be made to maintain the quality of education." There may be explosion of educational facilities But along with it, there is explosion of illiteracy as well. We are now to hold this world Telugu Conference I am suggesting to the Minister to supply us, to all the Members who are participating in the world Telugu Conference, the Illiteracy Badges so that we can parade about illiteracy with the illiteracy badges and show our position to all the Delegates all over the world the position after spending nearly Rs,550 crores and after a long 10 years period. This is the suggestion I am making to the Minister for the colossal failure of our educational system. We can show to all our friends our badges and we can say that the achievement of Telugu people is that we are the 21st in the All India set up as far as literacy is concerned.

Coming to our educational system, experiments are being made. We introduced Multi-purpose system, we gave up. We introduced P U C and gave it up. Then, Intermediate course with 2 years. I do not know what else would come now. This system which we will have is inherited from colonial administration. In a system of education, social, political and economic objectives of that particular nation should be there. If we are really in a democratic and socialistic country, the educational system must have a task of manufacturing the citizens who believe in socialism. An effort must be made to radically revise the structure. The Minister says in his note—"The educational system is one which has got to evolve and re-orient itself to the changing conditions of the society." The process of evolution may take 100 years or more. We do not have time at our disposal. We must see the quicker results. There should not be any delay in the process. Radical steps should be taken. Change in the educational system is absolutely necessary.

Our Minister is telling us that in the Intermediate Course, there will be job-oriented courses like Commercial Practice and technical courses are going to be introduced. My submission to you, before doing that is, kindly make this an effective body—the Board of Intermediate Education. The certificates that are to be issued in the year 1972 are not yet issued. Without streamlining the present body, there is point in trying to undertake new experiments.

In regard to aid to educational institutions, the figures are alarming. The Department is working more as an aid-giving institution rather than a controlling agency. The assistance that is proposed to be given during this year to private institutions is Rs. 331 lakhs as against Rs 224 lakhs last year. For Government institutions there is Rs 550 lakh; as against Rs 322 lakhs. With these figures, the Department has become an aid-giving institution than a controlling agency. Absolutely there is no control over the private bodies. As some of the Hon'ble Member informed, there is mis-management. What exactly is the reason for not taking over all the private institutions and keeping them under the effective control of the Government I demand that this should be done.

Coming to Comprehensive Education Bill, I have a grave apprehension that vested interest, are trying to scuttle this Comprehensive Education Bill, more particularly, the managements of private institutions would not like our Minister to push through this Bill. I believe that this is the fundamental reason for not bringing this Comprehensive Education Bill. So much was said about it. So many seminars were taken place. So much discussion was there in the last Session. Our Education Minister made solemn assurance that the Bill would be introduced in the next Session and that so called next Session has also gone. I am afraid whether the same would come in the next Session or not in the year 1976. I hope the Education Minister would have confidence and courage to bring forward this Comprehensive Education Bill, and in this Bill, you must make a specific provision for take over of all the private educational institutions so that education cannot become an industry and it cannot be allowed to be exploited by profiteers and education is the essential responsibility of the State.

If you come to the text-books prescribed, so many foulars are found in the text-books. It is dam disgrace that our children should read those books.

How can you expect standards? If forein Universities are writing to the Chancellors of Osmania University and others that people who have passed with distinction, 1st Class, are considered to be very poor students and without any knowledge, that we need not be surprised. This is the intellectual bankprucy of our system and of the people who are writing these text books. This sentence is a disgrace to be a part of the text book "In 1945 it appeared that Japan would yield to the British and Rangoon would likely be occupied by the British." I go a step further. This is a Chapter on Judiciary. There is a sentence. "Sometimes when a Judge voluntarily retires, the President can remove him from office".

1-20 p.m.

Now I am coming to Social Studies of Class X. Some of the authors of our text books are capable of providing solutions to national

problems This is a Chapter on Agriculture and Community Development. "As a result of the creation of Burmah and Pakistan, as separate countries, the problem of food shortage in India became very acute" This is how he has analysed the shortage of food in India In the very same chapter in the next page, the very same author suggests the political solution to the problem of food "The system of food zones in the country must be abolished as it proved failure" So we have to take lessons from those authors to arrive at policy decisions Finally in the same book dealing with fruits and important crops, he says "mangoes are abundant in Visakhapatnam District and grapes in Hyderabad" According to the Seasonal Crop Report I have been able to see the biggest area cultivated in mangoes is in Krishna District, not Visakhapatnam Our author is telling the students of X Class that mangoes are abundant in Visakhapatnam District.

This is Intermediate Civics Telugu He is taking about Independent Legislators

స్వతంత్ర సహృదు ఏ నాడు కూడా అధికారానికి రాలేవి వ్యక్తి కాబట్టి రంధ్రాన్వేషణ పరాయణదని వాగాదంబరానికి వాక్ చమత్కృతి ప్రీదర్శనానికి తపించే వాడని పేరు బ్రాంంయాదు

Legislators who don't belong to any political party I call this is certainly a privilege matter

Sri C V K. Rao —That fellow was ignorant that number of Independent people have become party maniacs. That fellow also is ignorant that the independent member himself in fact the President of India Mr V V Giri

Sri A Sreeramulu —I am just pointing out the ignorance of the writers of our text books Their ignorance is being passed to our infants

I want to say about our State Academics, Andhra Pradesh Sahitya Academy and Sangeeta Academy and so on and so forth. In regard to the Sahitya Academy, it has become monopoly house consisting of egoists, psychofants, and status-quo-ists This is my honest conclusion and opinion about the Sahitya Academy. The President and the Secretary are seemed to be permanent fixtures Till the Academy gets liquidated, they are not going to quit. Those old people who feel lot of pleasure and comfort in those posts have been there as the President and the Secretary for the last fifteen years. Surprisingly, this morning I came to know that the Hony. Secretary is on an honorarium of Rs 90/- per month which he has been enjoying for the past 18 years. There cannot be a greater scandal than this. There cannot be anything

Motion.

re : Extension of time for withdrawal  
of nominations to the Committee  
on Estimates.

22nd March, 1975. 703

more attractive than this I don't know what exactly the democracy is. A Committee was appointed to review the working of this Academy. The Dissent Note recorded by the Committee reads like this :

"The Chairman and the members are deeply grieved to place on record the unseemly haste with which the Andhra Pradesh Sahitya Academy conducted the election for its General Council just a day before the date for the submission of the report of the Committee to the Government of Andhra Pradesh, especially when the Academy was fully aware of the objections for which a Review Committee was constituted by the Government."

Sir, the Government made a categorical request in writing to the Academy to postpone the elections of the Chairman which would expire only on 31st December, 1973. While the Review Committee is grateful to the Government for taking prompt action in making the above request to the Andhra Pradesh Sahitya Academy, it feels that the Academy would have considered the legitimate request of the Government in the interest of healthy democratic functions. So the Government helpless. So I demand if the Minister has got any power, if he does not have the power let him apply the power the Academy should be immediately dissolved and let a new constitution be framed if necessary or afterwards when this Assembly is adjourned, you can even invoke the powers of the Governor to see that this Institution becomes a democratic body. So many others are getting sore with the work of the Sahitya Academy. With these words, I am again reiterating my request to the Minister that he should supply for all of us the illiteracy badges so that we can parade in the World Telugu Conference and exhibit the glory that we have been able to achieve after ten years of struggle and after spending Rs.550 crores.

#### MOTION

re: Extension of time for withdrawal of nomination for Public Accounts Committee.

Sri M. Nagi Reddy:—I beg to move; "That the date for withdrawal of nominations for Public Accounts Committee may be extended to 1-30 p.m. on 29th March 1975 and if poll necessary between 10 A.M. and 1 P.M. on 31-3-75 "

Mr. Deputy Speaker:—I hope House has agreed to the motion. The last date for withdrawal of nominations to P.A.C. is 1-30 P.M. on 29th March 1975. Election if necessary 10 A.M. to 1 P.M. on 31 st March, 1975. Now the House stands adjourned till 4 P. M. 1-30 p.m. today.

The House then adjourned.

The House reassembled at 4.00 P.M.

(Mr Speaker in the Chair)

VOTING OF DEMANDS FOR GRANTS-  
EDUCATION DEMAND. (contd.)

4.00 p.m.

**శ్రీ యస్. రామచంద్రారెడ్డి (బొమ్మల్):**—అద్యానా, విద్యాకూశా మాత్రయితు ప్రవేశపెట్టిన పద్ధతిను బిలపరుస్తా కొన్ని విషయాలను చెప్పిరించు పున్నాను. ఏ దేశం అయినా తన విద్యా విధానం ఆ దేశం యొక్క సామాజిక లక్ష్యాలకు అనుగుణంగా ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. మన దేశానికి సంబంధించి నంతరవరకు ప్రస్తుతం కాలం తీరిన సమాజం ఏకైక కేంద్రం దానికి బదులుగా నవ సమాజ సమస్యలముమ స్థాపించుకోవాలని నిర్దయిం తీసుకున్నాం. ఇంకా కాటగారికల్గా చెప్పాలంచే సేమీ-పూర్వాడల్ లక్షణాలు గల సమాజం స్థానే సోషలిస్టు సమాజాన్ని స్థాపించుకోవాలని నిర్దయిం తీసుకున్నాం. కానీ విద్యాలయం బయటికి వచ్చేవరపు భాందసభావాలు ఆశాప్రీయ మైన టోక్లుకోలో వచ్చేవారు కోకొల్లుగా కనిప౒స్తున్నారు. ప్రిటిషువారు క్షార్పుసు తయారుచేయడానికి ఏర్పాటుచేసిన విద్యావిధానం. మనం దీనిలో కావలసిన తీవ్రమైన మార్పులు తీసుకురాలేకపోయినాం దానినే కంటిన్యూ చేసుకుంటున్నాం. అందుకని పోషలిస్టు సిద్ధాంతములలో వరిపూర్ణ విశ్వాసం కలిగిన మండలి వెంకటకృష్ణరావుగారు రాష్ట్రప్రీస్టాయిలో చేయాల్సినది తేస్తూ జాతీయ స్టాయిలో విద్యామంత్రుల సమావేశాలలో విద్యావిధానాన్ని పూర్ణ దానికి కావలసిన క్రూపి చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. 1978లో ఆంధ్రప్రదేశ్లో 48 లక్షల విద్యార్థులు ఉంచే చారిలో రోజూ బడికి రాష్ట్రంలో ఉండేవారు గొప్ప సంఖ్యలో ఉంటారని వంచాయితి సమితి అధ్యక్షులిగా నాకున్న అనుభవంతో చెబుతున్నాను. ఈ సంఖ్య కేవలం కాగితాలు ప్రాసుకొనడానికి ఉపయోగ పదుపుంది కానీ వాస్తవమైన సంఖ్య కాదని మనవిచేస్తున్నాను. 74-75 లో 7లక్షల పెరుగుతారు, 79 వచ్చేసరికి కాలురు సంటప్పన్చంట పెరుగుతారు కాలికలు 8% చేరుతాని వారు చెప్పినారు. వారి మాటలమీద రాతు విశ్వాసం ఉంది. దిహార్టుమంటు మీద విశ్వాసం ఉంది. కానీ యిదే సందర్భంలో కొన్ని ఫిగర్స్ కోట్ల చేస్తాను. ఇది నమ్మడానికి పిలులేకుండా ఉండని చెస్తానికి విచారంగా ఉంది. ప్రయమరీ సూక్తాల్స్ 70-71 లో 82,28,000 సంఖ్య విద్యార్థులంచే 72-73 వచ్చేసరికి 81,22,000 తగిపోయింది. అదేవిధముగా స్టాయిలుకి సంబంధించి 68-69 లో 11,20,000 విద్యార్థులంచే 72-73 వచ్చేసరికి 10,65,000 కి తగిపోయింది. ప్రాథమంత్ర అండ్ చైక్కికల్ ఎద్దుకేపనులో విద్యార్థుల సంఖ్య 1969-70 లో 24,000 ఉంచే 1972-78 కి వచ్చేసరికి 16,000 కి తగిపోయింది. మిడిల్ సూక్తాల్స్ కోంట ప్రోకౌరాంగా ప్రైంగ్ పెరిగింది. కానీ కక్కునవి తగిపోయనవి. ఈ ఫిగర్స్ రుష్టిలో ఛెట్టుపుంచే ఎక్కుడికి పోతున్నామో ఆలోచించుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. టీనికి కాగితాలు మంత్రిగారు తమ జవాబులో చెప్పాలని మనవి చేస్తున్నాను. పిల్లలను బడికి రప్పించడానికి యిన్ సంటవ్ యస్టున్నాము, పుస్తకాలు కు రూపొయల నొప్పుల రీ డేల మందిశ 10 రూపొయల చాప్పున 10 వేల

మండికి యస్తామని చెప్పారు చాలా సంతోషం. ఇదే సందర్భంలో హరిజన గిరిజన విద్యార్థులు పారశాలలో ఏ సంఖ్యలో ఉన్నారని చూస్తే చాలా విచార కరంగా భయం రంగా ఉండి ప్రభుత్వం సప్పయిచేసిన ఫిగర్సు కోట్ చేస్తున్నాను. ప్రయమరీ సూక్షుల్ని 1968-69 లో 5,53,000 విద్యార్థులుంచే 1968-70 లో 5,12,000 లకు తగిపోయింది అప్పుర్ ప్రయమరీ 1968-69 లో 77,000 విద్యార్థులుంచే 1968-70 లో 76,000 లకు తగిపోయింది ప్రొసూక్షులలో 1968-69 లో 1,08,000 మంది ఉంచే 1968-70 కి 1,01,000 క తగిపోయింది అడట్ ఎడ్యూకేషన్ సెంటర్స్‌లో హరిజన విద్యార్థులు 1966-67 లో 4,000 ఉంచే 1969-70 లో 2,000 లకు తగిపోయింది. మనం ముందుకు వస్తున్నామా వెనక్క పోమన్నామా? ఇది పురోగమనమా? లేక తిరోగమనమా? కి లకుల మండికి ఉద్యోగమణి పథకం క్రింద టీచర్సులు కీతాలు యిస్తున్నాం స్ఫూర్చిం దియరీ ప్రాతిపదికమీద ఉద్యోగాలు రెగ్యులరుగా మంబారు చేశామన్నారు. మెదక్ జిల్లాకు సంబంధించినంతవరకు 8 సెలముంచి కీతాలు లేకుండా ఉన్నారు. మంత్రిగారి దృష్టికి తిస్తుకురావడం కూడా జరిగింది. వెంటనే తగు శ్రద్ధ తిస్తుని కీతాలు వెంటనే చేరేటట్లు చర్య తిస్తుకోవాలని కోరుతున్నాను. జానియర్ కాలేజీలకు సంబంధించి చెప్పాలంచే సిద్ధిపేటలో డిగ్రీ కాలేజి ఉంది జానియర్ కాలేజి లేదు. 8,000 పైగొంగ్ ఉంది ప్రతికలలో చూశాము ఆక్కడ చాలా గొదవలు జరిగినవని యిందిసిప్పిన్ పెరిగిపోయిందని, వారు మేనేజబల్గా గాని కంట్రోలబల్గా గాని లేకుండా పోతున్నారు. ఏ ప్రినిపాలూ వమీ చేయ లేకుండా పోతున్నారు. ఇంటీరియర్ గా ఉన్న దుబ్బాక వంచాయతి సమితి పొడి కొప్పర్పులో ఒక జానియర్ కాలేజి వీరాటుచేసే ఈ సంఖ్య తగి కాలేజీ కాగువదుమంది కనుక దిబ్బాకలో జానియరు కాలేజి తెరవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రయివేటు విద్యా సంస్థల అధ్యాపకుల గురించి ఆర్దినెన్న కెచ్చారు సంతోషం. నావ్ టీచింగ్ ప్రాక్ గురించి వెంటనే శ్రద్ధ తిస్తుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను ఉపాధ్యాయులవైపు విద్యా ప్రమాణాలు పెంచే కాధ్యత ఉంది. వారి సమయంలు గురించి విద్యా మంత్రిగారు శ్రద్ధ తిస్తుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. ప్రావ్ పథ్రు గురించి మనవి చేయదలచుకున్నాను. కొంతమంది 10 సంవత్సరాలనుంచి ఒక చోటు అంటేపెటుకున్న యిన్ స్వేస్సెన్ చాలా ఉన్నాయి. ఒక పద్ధతి ప్రశారం ఐరగడంలేదు. ఎక్కడివారు ఆక్కడనే ఉన్నారు. వంచాయత్ రాక్ వారు చేయలేని వని డిపార్టుమెంటువారైనా చేసి దూర ప్రాంతాలకు టీచర్సుమ ప్రావ్ పథ్రు చేయాలి. ఎక్కడివారు ఆక్కడ వే ఉండడంవల్ల విలువగాని గురింపుగాని లేక తమ విధులను స్క్రమంగా నిర్వహించ లేకుండా ఉన్నారు. అందుచేత ఈ అయిమయ పరిష్కారించి తొలగించడానికి ధూర ప్రాంతాలకు కసీసం 15—16 సైక్ల దూరంలో ఉన్న ప్రాంతాలకైనా మార్పి కారి విలువ పెంచండి ఇది లిధ్యా ప్రమాణాలు పెరగడానికి వారు పరిగా వధి చేయడానికి తోడ్పుడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

స్టేడియమ్ గురించి ఉన్నారు, సంగారెడ్డిలో కదులున్నారు, 7, 8 సం.లు 4-10 p.m. అఱువది. యింకా పూర్తి కాలేజు, వెంటనే పూర్తి చేయాలి కోరుతున్నామి.

ఈ దిపార్టమెంటు యూఎసర్పీనెన్ గురించి 1972-73 లో ప్రిమేర్ చేశారు. దీనికి 1973-74 లో 5 లక్షలు కేటాయించారు. ప్రభుత్వము యిచ్చిన లెక్కల ప్రకారం చూస్తే 5 లక్షలకు 4.5 లక్షలు మాత్రమే ఖర్పు చేశారు యింది 4.6 లక్షలు ఖర్పు చేయలేకపోయారు. ఎన్నో కార్బూక్రమాలను తీసుకొనవచ్చును ఈ 5 లక్షలు ఏ మూలకు సరిపోదు. కానీ ఆ 5 లక్షలే ఖర్పు చెట్టలేని స్థితి వచ్చినది. ఎవరి లోపము? యువకుల సంఖ్య తగిపోయినదా? వారి అక్కడ వల్లనా ఖర్పు చెట్టలేకపోయన్నారు రిక్వెట్లైషన్సు ఆఫ్ యూఎసర్పీ, కాండక్షు ఆఫ్ యూఎసర్పీ రాలీన్, ప్రయాసింగ్ ఆఫ్ యూఎసర్పీ ఇట్లా అనేక కార్బూక్రమాల కొరకు 5 లక్షలు కేటాయించారు. అంధ్రప్రాంతానికి 1 లక్ష ర్హ వేలు అలాట్ చేసే 3 లక్షలు మిగిలిపోయింది. తెలంగాచూరు 2 లక్షల 80 వేలు అలాట్ చేసే 2 లక్షల 12 వేలు ఖర్పు అయినది, 68 వేలు ఖర్పు చేయలేకపోయారు ఇక్కడ యువకుల సంఖ్య తగిపోయినదా? రాయలసిమును 65 వేలు అలాట్ చేసే వారు 90 వేలు ఖర్పు చెట్టారు. అంచే దీనిఖావమేమి తీసుమలేళా అని అదుగుతున్నాను. మొత్తముపైన 46 వేలు ఖర్పు కాలేదు. యువకులు పెదమారాన పడకుండా సరియైన మార్గంలో వుండడానికి నవనమాజంలో ఉపయోగ పడడానికి యూఎసర్పీ ఆగ్రహి జేపన్సుకు ఎక్కువ డబ్బును కేటాయించి కార్బూక్రమాలను అమలుచేయాలి. ఖర్పుకాకపోవడానికిగల కారచాలను విచారించి శాఖ్యాలైన వారిని ఇంకించి, ఇకమండ్లైనా సక్రమంగా ఖర్పు చెట్టుడానికి ప్రయుస్సుంచేయాలని కోరుతున్నాను.

**శ్రీ యం టంకార్:**—అధ్యాత్మా, విద్యాపద్ధతిపైన మాటలా చేయుందు సిటీలో గత వారము రోజులుగా ఇయిగుతున్న నామటనలు అందిరికి శాధారంగా వున్న వని మనవిచేస్తున్నాను. నిస్సు మొర్ను ఇరిగిన ప్రైర్ యాక్సిడెంట్సు రిక్వెట్ పున్నాచో అని ఎవ్వయ్యా సమర్పించేవి కావు. 'విద్యార్థులు ఇరిచే ఉద్యమానికి చానికి సంబంధము లేదని మనవిచేస్తున్నాను ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వం ప్రైవేషయమ్మగా తీసుకొనక విద్యార్థులను, వారి ప్రతినిధులను సమన్వయపరచి వారికి పున్న నిజమైన గ్రివెన్ నేన్ వి ప్రైంటంగా తోలిగించి పరిస్థితిని అదుపులోకి తీసుకు రాపాలని, కతు ధోరణీలో వ్యవహారించి పరిస్థితి విషమించేయకూడదని కోరుతున్నాను. మన సామాజిక అవసరాలు ఏమిట సేవి చూసినపుడు ఈ సమాజమును పోరపాలిస్తున్న వర్గము ఏమిటి అనే దాన్ని బట్టి దాన్ని విద్యావిధానము ఆధారపడి వుంటుంది. ఈనాడు పరిపాలకవర్గము బూర్జువా భూస్మామ్యవర్గాలవారు సాగించే, నడిపేంచే విద్యావిధానము ఆ బూర్జువా భూస్మామ్య వ్యవస్థను రాక్షించడానికి, చౌసీకి చౌసినటగా వుండే విధానంలో తర్వాదు జేసే పద్ధతిలోనూ వుంది. అటి పూరీగా మారాలి సోచిలిస్టు సమాజ లక్ష్యము అయినపుడు పోషించిం అంచే ఏమిలో స్పెషంగా చెప్పి శాస్త్రీయపద్ధతులలో రీ ఉరియుంచేపన్ యివ్వచలనిన తపసరం వుండని ఆచిష్టున్నామ. ఈ సందర్భంలో సూక్ష్మలోని విద్యార్థులకు దేశక్కి ప్రభోధం చేయవలసిన అవసరం వుంటుంది. అవగామమనకు సంబంధించి సంతపరకు, వివాదములోకి పోదలచుకొనలేదు. నదిశేడి నదుమున్నది, మన తెల్లుపు ప్రాంతములో చేయును ప్రేమించుచున్నా, ముంచిని పెంచుచున్న అను

గురజాడవారి దేశభక్తి ప్రభోద గేయమును ప్రతి సూక్తులోను పెటడము నిజమైన దేశభక్తి, ప్రజాభిమానమును కలుగజేస్తుంది తెలుగు సమైక్యతను పెంపొందించవలసిన అవసరం దృష్టాన్తి చక్కని తెలుగు గేయాలు మా తెలుగు తల్లికి మల్లెపూడండ, పాడరా తెలుగోడ, చేయెతి తై కొట్టు మొదలయిన మంచి గేయాలను సెలట్టు చేసి వాటిని ప్రార్థనా గేయాలుగా చేర్చుకొనవలసిన అవసరం వుంది. తెలుగు మహాసభలు జరుపుతున్నారు జరపవలసినదే నిజాము ప్రఫుత్య కాలంలో తెలుగువారిని అణిచే ప్రఫుత్యం వున్నప్పుడు తెలుగుభాష అభివృద్ధికి ఖోరాడిన రోజు గుర్తుకు వస్తున్నది. మనము తెలుగు భాషాభవృద్ధికి ఏమిచేశామనే సమస్య వస్తుంది. దీనికి పరిష్కారము ఒక్కచే సెక్రెటేరీ లో, డైరెక్టరీలో ఉన్నత పదవులు తెలుగు పాన్ అయినవారికి యస్తామనే నిబింధన చెడితే తప్ప తెలుగు భాష అంచే ప్రోత్సాహము వుండదు. ఏమి చేయకుండా అన్నింటికి ఇంగ్లీషులో ప్రాధాన్యత యస్తావుంచే కవులు పద్మాలూ పాటలు ప్రాసుకొనేదానికి పరిష్కారము ఒక్కచే తప్ప ఇంకేమీకాదు. జీవనసాధనముగా అభివృద్ధికి ఆటంకం కలుగుమన్నది దీనిలో మార్పులు తీసుకురావాలి శ్రీకృష్ణగారు, శ్రీరాములుగారు చాలా విషయాలు కోట్ల చేశారు డిగ్రీ పుస్తకాలలో వున్న విషయాలను చెప్పారు. చెక్కుట బుక్కు ఏ విధంగా వున్నపీ చెప్పారు. అవస్త్రీ నేను వదివి విస్మించుకోదలచుకొనలేదు. ఒక్కచే చెబుతాను చెస్టర్ బోల్సు, ప్రైసిడెంటు అఫ్ ఇండియన్ పీల్ కార్పొరేషను క్లారెన్స్ లి రెండార్ యాంటీ కమ్యూనీషం అని ప్రాసిన వ్యాసాలు వున్నాయి. ప్రేస్ యూనియన్ అనేటప్పటికి రాజకీయాలు అవసరంలేదని; కమ్యూనీసిస్టులను ప్రేస్ యూనియన్ నోరికి రాణివ్యక్తుడుడనే నించారోపణలు పుష్టంగా ఆ వ్యాపాలలో వున్నాయి. గౌరవనభుత్తోడు మాట్లాడుతూ కమ్యూనీషం సిద్ధాంతాలు హింసా విధానము కాదా అని అన్నారు. హింస విమిటునేది వారికి తెలిస్తే వారు అట్లా మాట్లాడి వుండరు. కమ్యూనీసిస్టు సిద్ధాంతం అంచే విమిటో అందరకు తెలుసు. దోషిదీ విధానం నుంచి ప్రజలు విముక్తి కావడానికి కాంతియత మార్గం ఏదై తే కోరు తారో దానిని పాలక వర్గం పోలీసు, మరీటరీ చేపట్టుకొని హింసాయుతంగా మంచిని అణవడానికి పూసుకొంటున్నారు. పాలక వర్గ పరిస్థితులకు లోంగివుండ కుండా ఆత్మరక్షణ కోసము తిరుగుశాటుకు పూసుకొంటున్నారు. విముక్తి అపుడామనే కరోరసత్యమును తెలియజేస్తున్నారు. ఈ విషయాలు అస్త్రీ అందరికి తెలిసివుండి కూడ ప్రజలను మథ్యపెట్టడానికి పూసుకొనడం దురదృష్టకరమైన విషయమని మనవిజేస్తున్నాను. తెలంగాచా పాయుధ పోరాటం గురించి, ఆనాడు జరిగిన పోరాటపు విషయాలు మరింత బా భా క రంగా తెలి పారు. నైజాముకు వ్యక్తి చేకంగా జరిగిన మహాత్మరమైన పోరాటము గురించి చెస్టర్ బోల్సు, అమెరికన్ రచయితలు ఈ విధంగా చెప్పారు. చిన్నతరగమలు ల్యాస్టకాలలోని విషయాలను మనవిజేస్తాను. ఈ వ తరగతి సామాన్య కాప్రుములో ఖామి వ్యాసము 12,800 క. మీ. వుంది అన్నారు. ఈ వ తరగతి వున్న కములో 1,28,000 క. మీ. వుంది అన్నారు. అమాంతంగా ఎస్సీ చేల్ క. మీ. పెరిగినకో దూడండి. పోషల్ టీవరు గ్లోబుము ఖామించి ఖామి గుండ్రంగా వుండని ఫెకిషె

ఆంకోక పీరియడ్ లో యింకోక టీచరు వచ్చి భూమి హిరచ్చార్యతుడు చుట్టుముట్టిన చావవలె వుందని చెబుతాడు ఏది నమ్మాలి? రె తరగతి పుస్తకములో లోసు పారము వుంటుంది. పారములో లోసు శార్ధ్యపేరుగురించి ఏమీ చెప్పుదు కాని ప్రశ్న లోసు శార్ధ్య ఎవరు అని వేస్తారు. అట్లాగే సింహాశం రాజభాని ఏమిటి ఆసెది పారములో చెప్పురు. ప్రశ్న వేస్తారు. సమాధానము చెప్పుకటోకి పిల్లవానిని కొడతారు. యన్. రాజ అనే పిల్లవాడు ఈ వ తరగతి చదువుతున్నాడు. ఇది ఒక విచిత్రమైన సంఘటన. సింధునది ఎక్కడ వుండి అని పిల్లవానిని అడిగినపుడు అమాయకంగా వాడు ఉత్తర హిందూస్తానములో వుంది అని చెప్పాడు. కాని గ్రామర్ సూక్తలోని మిన్ చిత్తరంజన్ అనే టీచరు ఇచేమిటి. You shut up అది పర్యాతము రా అన్నదట. ఈ విధమూ మన చదువులు వున్నాయి.

**4-20 p. m.** అలాగే 7వ తరగతి పుస్తకం చూస్తే సామిక్రియు దాని ముక్కు చెప్పును శాచ్చాగ్రమున కోసి అని పారములో వుంటుంది, లోమ్ము వేళారు, అందులో శాసం లేదు, విల్లులేదు, క త్తితో కోసినట్టుగా వుంది. ఒకటిక ఒకటి సంబంధం వుందదు, ఇవ తరగతి పార్శ్వాగ్రములో వేంగి దేశము రాజభానిగా తెలుగు దేశమును ఏరిన రాజరాణినెంద్రుడు అని వుంది, ఆసు సంగతి ఏమిటి అని ఆదుర్గారు ప్రాసిన సమ్మగ్ర ఆంధ్ర సాహిత్యం చూస్తే రాజరాణినెంద్రుడు, రాజమహాంద్రవరం రాజభానిగా చేసుకొని వేంగి రాజ్యం పరిపాలించాడు అని వుంది. ఎన్నో వ్యక్తాయిసాలు వుంటున్నాయి, అలాగే 18 లెక్కలు సెలక్ట్ చేశాను, ఆ వివరాలోకి భోవడంలేదు సిలబ్సిలో వున్న అవకఱకలు గురించి పోవడంలేదు. ప్రథమక్కం యొక్క ఆమోదంలో ముద్రించినటువంటి వాటి మీద గౌరవ సఫ్ట్వేరు చెప్పినట్టు కమిటీ వేసి విచారణ చేయి సే కాగుంటుంది యిప్పుడున్నటువంటి విధాని విధానము చూస్తే వేసు వేసిన లెక్క ప్రకారము నిరక్తరాస్యత నిర్మాలనకు 2500 సంవత్సరాలు పడుతుంది. మర్చిపర్పున్ ప్రైమ్సూక్తస్నము రద్దు చేసి జానియర్ కాలేజీలు పెట్టిన తరువాత వాటి ప్రైమ్సూక్తస్నము వీటి ప్రిన్సిపాల్స్‌గా వేళారు, వారు రిటైర్ అయిన తరువాత వారి స్కూలములో సీనియారిటిసిలబ్సి లీసుకోకుండా యం. ఎ. భస్ట క్లాసు వచ్చిన వారిని తీసుకుంటామంటున్నారు, సీనియారిటి లేకుండా పోయింది, అది ఆన్యాయం. అవసరం బట్టి రూల్చు మార్పుడం మంచిది గాదు. తెలంగాచాలో 80 నుండి 100 వుంటారు. సీనియారిటి ఎక్స్పీరియన్స్ ను లట్టి ప్రమోట్ చేయాలి, త్రైయినింగ్ ఎక్స్పీరియన్స్ లేకుండా చేయడం మంచిదిగాదు. ఎవ్. కి. వి. టి. ఎగ్జమినేషన్స్ నీ-8-74 నాడు 5 కాలేజీలలో జరిగినవి, ఎవ్. కి. వి. టి. పార్శ్వగ్రంథాల విషయమై పున్న తీవ్ర ఆరోపణ మంచే ప్రథుత్యం శాఖ్యకా రహితంగా న్యవహారిస్తున్నరని, మనకు కావలసినవాటిని ప్రథుత్య ముద్రణి ప్రైవెటువారు అచ్చుపేస్తున్నారా, ఊక రకమైన కొల్పుడిన్ వారితో వుండని విధానాథ శార్ధ్యదర్శిగారి త్లే ఆరోపణలు పుస్తవి. డి.ఐ.ఎ. మీద కూడా తున్నవి. ఆ వివరాలు అన్ని చెప్పుడాకి బధులు ఈ ఆరోపణలు పున్న కాగితాలు అన్ని తమ ద్వారా మంగ్రిగారికి అయి కేస్తున్నాను. పోకే స్పెషల్ కార్బూలైట్యంగ్ పెస్టు తై కెక్కరేట్ లో అందరి ఎవ్. కి. వి. లగురించి నీ-8-74 నాడు ప్రకటించారు. కాని కి.ఎ.డి. సుండి యూనివ్

పెట్ ఫలితాలు యింతవరకు రాలేదు. త్వరగా ప్రకటి సేగాని వారికి లాభం లేదు ఇంటర్వీడియట్ సర్కీసెన్ నమన్యలు కూడా ఇందులో పున్నవి. ఆంధ్ర సాహిత్య ఎకాడమీ గురించి కూడా తీవ్రమైన అరోవణలు వస్తున్నాయి. వాటిని గురించి కూడా మంత్రిగారు వరిష్ఠించాలని చెబుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

**శ్రీ విజయశిఖామణి (తిరుపతి) :**—అధ్యక్షా, మంత్రివర్గులు ప్రవేశపెట్టిన విద్యార్థీల డిమాండును బలపరుస్తూ కొన్ని మాచవలు చేయదటచున్నాను. రాష్ట్ర సమేక్యతగాని దేశ భవిష్యత్తుగాని విద్యార్థుల భవిష్యత్తుగాని మనము నేర్చే విద్యనుబట్టి మనం అవలంబించే సిలబ్స్ బట్టి విద్యావిధానాన్ని బట్టిఉంటుంది ఆనాడు బ్రిటిష్ వారు మన చేశాన్ని ఏలగలిగారు అంచే ఆయుధాలతో సేగాకుండా ఒక లాంగేస్ జీసిని కమాండుచేసి చేయగలిగారు. 200 సంవత్సరాలు మనచేశాన్ని కమ అధిపత్యం క్రింద పుంచుకున్నారు. ఈనాడు ప్రతిరాష్ట్రం తన విద్యా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టుకున్నది. మన రాష్ట్రములో మన విద్యావిధానాన్ని ప్రవేశపెటుకున్నాము. మన ధైయం, మన విద్యార్థులకు చక్కని పుద్యోగ క్రవకాళాలు కల్పించాలి. విద్యార్థ్యావముతో రాష్ట్ర సమేక్యత యమిడిపుంది. రాష్ట్ర విద్యార్థులకు పుద్యోగ అవకాళాలు కల్పించడం చానితోపాటు రాష్ట్ర సమేక్యత నిలబెట్టడం ప్రథానం. ఇప్పుడు మనము ప్రవంచ తెలుగు మహాసభలు ఇరుపుకుంటున్నాం. వాటిని నేను హృదయపూర్వకంగా ఆప్యోనిస్తు రానును. మహాసభలు ఇయిస్రదం కావడానికి నా సహకారాన్ని అంద కేస్తున్నాను. పోతే మనం విద్యా విధానములో త్రిభాషా సూతాన్ని అవలంబించాము. దేశ నక్యతలు అవసరం అన్న అలోచనను నేపనల్ లీడరుషివ్ గ్రహించి త్రిభాషా పూత్రాన్ని అమలు చేయాలని రాష్ట్రాలను కోరింది. తెలుగుకు ప్రాధాన్యం యమిడిపుంది అమలు, తెలుగు మహాసభలు ఇరుపుకుంటున్నాము, అది మంచిదే, కాని, ఇంగ్లీషు, హిందీని మరువకుండా వాటి ప్రాముఖ్యమును గుర్తించిననాడే నేపనల్ యింటి సేపనకు పునాదివేసినవారము అవుకాము. పోతే విద్యార్థులకు లుపాధి కల్పించే విధంగా విద్యావిధానాన్ని రూపొందించడం అవసరం ఒక తెలుగే అంచే విద్యార్థులు వరీషలు పాశు అయినతరువాత పుద్యోగ అవకాళాలు ఎక్కువ లేక ఒక మన రాష్ట్రానికి వరిమితం అయిపోకారు. ఒక భాషీగాకుండా శ్రీ లాంగేస్ ఫార్మ్యూలాను కట్టుదిర్టింగా అమలు జరిపి విద్యార్థులకు పుద్యోగ అవకాళాలు వెంచవలని అవసరం వుంది, పోతే యా సంవత్సరం మహిళా రంవత్సరముగా పాటిస్తున్నాము. యం. వి. కృష్ణరాష్ట్రగారు గుంటూరులోనే ఎక్కుడనో మహిళా విశ్వ విద్యాలయమును ప్రాపిస్తున్నట్లు చెప్పినట్లుగా ప్రతికలలో మహిళాను. నేను ఎలక్ట్రు అయినప్పటినుండి యాసాటివరకు రాష్ట్రములో మహిళా విశ్వవిద్యాలయము ప్రాపించాలని మొత్తకుంటున్నాను, అయినా వ్యాఖ్యానం తేలు కొని పెట్టింది. చానికి కావలపిన నిధులను టి.టి.డి.బేస్ట్రాచము ఫండ్సునుంచి యమిడిచడానికి పర్సిస్ట్ర్యూషన్ మనవి చేస్తున్నాను. మహిళా సంవత్సరములో

మహిళలకు ప్రాథాన్యం యచ్చి ఏవిధంగా నేనా మహిళా విశ్రవిద్యాలయం స్థాపించడం అవసరము. బడ్డెటులో 114 కోట్లు కేటాయించారు, దానిని ఆహ్వానిస్తున్నాను. ప్రాథమిక విద్యలో అయిదవ ప్రచారిక ప్రారంభం నాటికి చేర్చుకున్న విద్యార్థుల సంఖ్య 48 లక్షలు అని తెలిపారు, బల నవగ్రాలకు చెందిన 1 నుండి 5 తరగతులు చదివే 60వేల మందిపిల్లలకు ఒక్కొక్కరికి రూపొయిల చౌప్పునను, 6, తరగతులు చదివే వది వేల మంది విద్యార్థులకు ఒక్కొక్కరికి 10రూపా రులు చౌప్పునను పున్రకాల గ్రాంట్ యివ్వాలని సంకల్పించినట్లు యిందులో తెలిపారు, కానీ 5, వది రూపొయిలు యివ్వడం గాకుండా ప్రఫుత్తుమే పున్రకాలు సస్యయి చేస్తూ ప్రోత్సాహం కలుగజేస్తే శాగుంటుంది. 5,10 రూపొయిలు అని లేక్క కట్టం మంచిగాదు పోతే యూనివరిటీలుస్తాపించడానిఁ ఎన్నోప్రచారికలు వేస్తున్నాము. అక్కడక్కడ స్థాపించాలని ప్రఫుత్తుం మందుకు వచ్చింది కొన్నిప్రచేశాలు చూడడం జరిగింది, గుంటూరులో, వరంగల్లులో స్థాపించాలనే ఇపో జల్స్ పున్రవున్నా అనంతపురంముర్ ఎందుకుస్థాపించకూడదు? పోస్ట్ గ్రాంట్యుయిట్ సెంటరు కావాలని రాజమంగ్రి ప్రజలు ఎప్పటి నుండి అందోన చేస్తున్నారు, అక్కడస్థాపించడం ఎంతైనా ఇవసరం, నెకండరి విద్యకు సంబంధించి 128 అప్పర్ ప్రైమరీస్క్యాల్స్ పున్రవసి చెప్పారు. వాటిలో ప్రఫుత్తు పారకాలలు 8, కీలూ పరిషత్తు పారకాలలు 9, ప్రయివేటు పారకాలలు 22కి పున్రవసి తెలిపారు, ప్రఫుత్తు విద్యా విధానము ఎలా పుండి? మునిసిపల్ యాంమాన్యం క్రింద కొన్ని, వైరీవేటు యాంమాన్యం క్రింద కొన్ని కీలూ పరిషత్తు క్రింద కొన్ని సంస్థలు పుండి సక్రమమైన అధివత్తుం లేదు, అడ్డినిస్ట్రిబీవ్ కంటోలు, పాలసి మేటరు సిద్ధాంతారీక్యు శాగుస్తా ఆచరణలో కష్టంగా పుంటున్నది, ఈ పారకాలలు అన్నింటిని ఒకే అడ్డినిస్ట్రిబీవ్ క్రింద తీసుకురావడం అవసరం. మునిసిపాలిటీలకు పూర్తి గ్రాంటు యిస్తున్నాము, చాటికి ఎందుకు తీసుకోకూడదు? తైర్ వేటు కాళాలలను మనము తీసుకొని సక్రమమైన విద్యా విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టడానికి మరి వాటిపైన అజ్ఞానుమి పుండం ఎంతైనా అవసరం, వివిధ రకాల మేనేజ్ మెంట్సు ఆధివత్తుం పుండి, అడ్డినిస్ట్రిబీవ్ ఎఫిషియస్సీ పుండు, సక్రమమైన దాని క్రింద తీసుకురావడం అవసరం అని థావిస్తున్నాము. ఈనాడు అంధరీ ప్రైసేషనులో కొన్ని ఎకాడమీనీ పున్రవసి తెలుగు ఎకాడమీ, సాహిత్య ఎకాడమీ యిలా చాలా పున్రవసి. ఈని అంధరీ సాహిత్య ఎకాడమీలో 18 ఏండ్లుగా అడ్డినిస్ట్రిబీవ్లో ఏమీ మార్పు వచ్చినట్లు కన్నించడం లేదు. ఎవరో పకరి గుత్తాధిపత్యములో పుండని ప్రజలలో సంచేషం పుండి. పరిపాలనా వ్యవహారాలలో పుస్తక ప్రచురణలో తగు విధమైన మార్పులు తీసుకురావలనిన అవసరం పుండి ఈ మధ్యన కరపక్రిం చెలువడింది.

4:30 p.m.

యా మధ్య ఒక కరపక్రం పంచారు ఆ కరపక్రంచూ సే తండ్రు కాలుగుపుండి, ఇది నిఃమో అలద్దమో చూడాలి. ప్రఫుత్తుం ఇది పరికిరించి ఇందులో వది న్యాయమో చూచి అంధర్ప్రచేట్ గౌరవము రాష్ట్ర సమైక్యత కాపాదాలి కోఱతున్నాము. 18 పంచత్తురములు ఉకరి నాయములో మంచిగాదని ఇందులో

లోపాతలు చూచి మంత్రిగారు తగు వర్యులు శీసుకోవాలని కోరుతూ యాకరప్రతం వారికి అందజేస్తున్నాను.

**శ్రీ ఎ. వీరహు(నల్లమడ) :** — అధ్యికా, విద్యా జాలమంత్రిగారు ప్రవేశ చెట్టిన విద్యా పద్ధతిను బలపరుస్తా కొన్ని విషయాలు చెబుతాను, మన విద్యా విధానం జాతీ ఉరియంట్డీ ప్రాతిపాతియాలు చెయ్యాలని మొదటినుచి నినాదాలు చేస్తే న్నారు. కానీ జాతీ ఉరియంట్డీ ప్రాతిపాతిగా అమలు కాలేదు. ఒక విధాన్యరీ కాలేకి నుచి కానీ ప్రాసూక్తులనుంచిగాని బయటకు వచ్చినతరువాత పామాన్యనితో కంపీటు చేయలేకపోతున్నాడు. బయటకు వచ్చినతరువాత బ్రథికె ప్రాతిపాతి మన విద్యావిధానంలేదు. నేను క్రిందటి లడ్జెటుపమావేసంలో మాడా ఇదే విషయం చేపాస్తును, అయితే ఎవరూ యా విషయం భాతరు చేయలేదు, ఒక విధాన్యరీ యన్న. సి. కానీ, పి. యి. సి. గాని ఇంటీర్ కాని చదివి బయటకు వచ్చిన తరువాత ఏదో వృత్తిచేసుకొని బ్రథికె స్కూల్ ర్యాంలేదు, ప్రాసూక్తులు చదువుతో విద్యార్థి ఆక్రము, కాబరు ఫోరి, వారి పరిపాఠన ఎలాగ ఉందో చేస్తుకుటాడు గామాలతో యా ఆక్రము గటని సంగతి ఎవరూ వినరు, చదువు అయిన తరువాత కూరి చేసుకుని బ్రథకవంసించె, ప్రాథమిక విద్యలోకానీ ప్రాసూక్తులు విద్యలో గాని వృత్తులలు ప్రాధాన్యత ఇష్టంలేదు, ఒక డాష్టుమెంటు రైటరుకాని, ప్రైపిస్టుకాని, కార్ పెంటదుకాని బ్రథికెక్కుగా ఇంటరు పాసయిన విధాన్యరీ కంపిట్ చేసి బ్రథకలేకపోతున్నాడు వృత్తులు మోటారు పంచ సెట్స్ కాని ఇతర వృత్తులకాని ఆగ్రికల్చరల్ ఇంట్ మెంట్స్ మెకానిసిమలోకాని కికణ ఇన్సెప్ ప్రాసూక్తులనుంచి బయటకురాగానే ఆ వృత్తులు చేసుకుని బ్రథికె ఆవకాశం ఉంది. యం. ఎ. పాసయిన విధాన్యరీయవస్తు కూడా బయటకు వచ్చిన తరువాత సామాన్య మనిషితో కంపిట్ చేసి బ్రథకలేక పోతున్నారు ఇంగ్లీషు చదువుకున్నవృత్తికి కూడా బ్రథకలేకపోతున్నారు. అందుచేతనే నిరుద్యోగసమస్య ఎక్కువగుతున్నది, కాబట్టి విద్యావిధానంలో నేను చెప్పిన మార్పులు రావాలి, తరువాత పరికలటో కాపి కొట్ట కుండా కట్టుబిట్టంచేస్తున్నామన్నారు. యా విషయం గురించి కూడా ముందుచేపాస్తునేను. మంచం నెకండు శారమ లో పరికలుపెట్టి తరువాత మూడు సంవత్సరములు పరికలు లేకుండా చేసి తిరిగి ఉన్న క్లాసులో పరికలు చెడుతున్నారు. మూడు సంవత్సరాంతరువాత పరికలు పెట్టి కాపికొట్టపద్ధు అంటే వారు పరికలు ప్రాయి గలరా? యా రోజు ప్రశ్న వస్తుండంచే మంత్రిగారే ఎంతో ప్రిచేరు అయితే కాని సమాధానం చెప్పలేదు. అటువంటప్పదు మూడు సంవత్సరములతరువాత పరికలు పెడికె ప్రాయగలరా? పరిక విధానంలో మార్పులు రావాలి లేకపోతే పాస్ కాలేదు. మూడు సంవత్సరముల తరువాత వారు చదివింది ఏమి క్లాపకం బీరుగు చెప్పింది మూడు సంవత్సరముల తరువాత క్లాపకం ఉండదు మూడు సంవత్సరముల తరువాత కదా పరికలు అని సరిగా చదవరు. కాబట్టి పరికలు విధానంలో మార్పులు రావాలి. ఈట్ పేరాలో ఎప్పటికప్పదు విద్యారథం అనేకదళాలో మార్పు కెఱడావించి కృషిచేస్తున్నామన్నాడు. ఆదే ప్రాతిపాతి శిక్షాపం చేరాలు. The Educational system is one which has got

evolve and re-orient itself to the changing conditions of the society. అన్నారు యి పరిణా విధానంలో యి నిర్దియం ఏ సరిస్తితులలో తీసుకున్నారో కానిఅనుభవంలో చూసే అందులో లోటుపాట్లు ఉన్నాయి. ముందుగా క్వార్టర్లి శాఫ్ ఆయర్లి, ఏమ్యూవల్ పరికులు ఉండేవి. ఒకసారి క్వార్టర్లికి, మరొకసారి శాఫ్ ఆయర్లికి, తిరిగి అమ్మువల్ పరికులు చదిని పిల్కి ఎగ్గామి సేషన్సు ప్రానే వారు. ఆ పరికులు అప్పుడు లేనందువలన డిస్ట్రిక్ట్ లేకపోతున్నది. యి పరిణా విధానంలో తగిన మార్పులు చేపాలి. తరువాత నా నియోజకవర్గము గురించి రెండు మూడు విషయాలు చేపాలి. అప్పుడు పాలిటైక్ కాలేజి ఉంది. అనంత పురంలో ఒక కాలేజి పెట్టాలి. రెసిడెన్షన్ పియల్ కాలేజి కాలికలకు, ప్రయిల్స్ కు అక్కడ ఉండాలి. తరువాత అక్కడ జానియరు కాలేజి ఉంది. అది సినియరు కాలేజిగా చేయాలని మంత్రిగారికి చేపాము. మూడు లక్షలు రూ. లు కూడా కలిగ్గి చేశారు. కాబట్టి వెంటనే ప్రిలిమనరి ప్లేన్ తీసుకుని వెంటనే యి సంవత్సరం పొల్ చేయాలని కోరుతున్నాము. తరువాత మునిసిపాలిటీ స్కూల్సుకు పూర్తిగా గ్రాంట్లు ఇస్తామన్నారు. అందుకు ధన్యవాదాలర్పిస్తా యి అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు కృతజ్ఞత తెలియజేస్తా శలవుతీసుకుంటున్నాను.

(శ) కె. రంగదాసు — అధ్యక్ష, మంత్రిగారు గత సంవత్సరంకంచే యి సంవత్సరం 14 కోట్లు రూపాయలు ఎక్కువగా యి దిమాందును ప్రవేశపెట్టారు. ఎన్ని కోట్లు ఖర్చు చేసినా నా నాటికి తీసికట్టు నాగంభట్టు అన్నట్లుగా యి విధ్యా శాఖ ఉంది మంత్రిగారికి అన్ని విషయాలు తెలుసు. కానీ సంస్కరించ లేక పోతున్నారు. ఏది ఏమయినా యి విధ్యాశాఖలు ఎన్నో కోట్లు రూపాయలు ప్రజల ద్రవ్యం ఖర్చుజేస్తా సరయిన పద్ధతిలో స్క్రూమంగా ఖర్చు చేసి చానికి శరితం లేకపోతున్నందుకు విచారం వ్యక్తంజేస్తున్నాను. విధ్యా విషయంలో యింత అశ్రద్ధ ప్రభుత్వానికి ఎందుకు వర్షాదిందో తెలియడం 4.40 p.m. లేదు ఉపాధ్యాయుల తరపున కానీ విధ్యార్థుల తరపున కానీ దిసిపిన్ ఆసేది పూర్తిగా లేదు. దీనికి ప్రభుత్వమే కారణం ఆని చెప్పక తప్పదు. విధ్యాశాఖను రాష్ట్రియాలతో ముడిపెట్టి దాచాపు ర్, రి సంవత్సరాలనుంచి దిసిపిన్ లేకుండా చేసాడు. తత్పరితంగా విధ్యార్థులు వారి వీరితాలను పాడు చేసుకోవలసిన దుర్గార పరిస్థితి పర్పాడింది. ఈ విధ్యా శాఖలో జరుగుతున్న అవకశవకలు, అన్యా యాలు యిన్ని అని చెప్పడానికి వీలులేదు మన విధ్యా శాఖ మాత్రులు డి. పి. ఐ అసేసుకు వెళ్లి చూసి వస్తే శాగుంటుంది. అటువంటి ఆఫీసు ఎక్కుడా ఉండదు. దానికన్న మునిసిపాలిటీ ఆఫీసు అయినా శాగుంటుంది. అంత అధ్యా స్కూల్సు ఉంది డి. పి. ఐ కానీ దెహ్యాలీ డి. పి. ఐ కానీ వీమైనా వైలు. కొంచొలని అడిగితే అది ఆయ ఉండేది కష్టం. ఆయ ఉన్నా దొరికేది ఇంచా కష్టం అఛి. డి. పి. ఐ గారి చేరుట్టిద డి. పి. ఐ కి తెలియపుండా సంతకాలు పడి తగ్గర్చు అయ్యే బట్టితి హాడా పుంది. యింతకన్నా ఫోర్మేషన్ విషయం విమి తీసింది డి. పి. ఐ గారి రైప్పికి రాకుండానే ఆఫ్టట్టు చేంచిస్తున్నారు అధికి

మునుకోవాలి ? స్టోర్ ఇట్లాగ చేస్తున్నదని డి. పి. ల గారు శాథ పడుతున్నారు. దానికి మనమే కారణంగా పమో ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను ముఖ్యంగా ప్రాన్స్‌ఫర్స్‌కు సంబంధించి అణవికి 4 వైసలు ముదిచే ఛైకెట్‌రు గారికి తెలియ కుండా అర్దరుస్ పోకాయి. ఒకవేళ మినిస్టరుగారు వారికి తెలియకుండా సలవోలు ఇస్తున్నారమో. అటువంటివి శీ కృష్ణరావుగారు చేస్తూ ఉంచే అది మానుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రజల దబ్బు ఉందని విచ్చులవిడిగా ఈ శాఖకు అర్పు చెచుతూ కొన్ని అకాడమీలను పోషిస్తున్నారు. వారు పిట్టార్చులను వక్ర మార్గాలలో పెట్టి ఇరుగుతున్న పరిస్థితులకు వికృతంగా చిత్రించే పుస్తకాలు ప్రచురింప తేస్తున్నారు. తెలుగు అకాడమీ తన 18వ పుష్టాన్ని ప్రచురించింది. ఇంటర్వైట్‌టో విధ్యార్థులకు పెట్టినటువంటి శోర శాస్త్రంలోని కొన్ని వాక్యాలు ముచ్చుకు చదివి వినిపిస్తాము. రాజకీయ పథాలు—వారి ప్రయోజనాలు. రాజకీయ పథాలు ప్రభాస్మామార్గాన్ని వించివంతం చేసే సాధనాలు. ఏ రాజకీయ పకుంలోను చేరక స్వతంత్రంగా రాజకీయ రంగాన్ని వ్యవహరించగలిగే వారు ఈ రోజులలో ఏ ఫక్షార్యాన్ని సాధించలేరు. యిటువంటి వారు శాసన సభకు ఎన్నిక కావడం అరుదు. ఒకవేళ ఎన్నిక ఆయనా మంత్రి పదవి దొరకడం దుర్దాథం. ఎన్నిక ఆయన స్వతంత్ర సభ్యుడు చాలావరకు తనతో టికిఫివించే సభ్యులను కూడగట్టు కోకుండా చేయగలిగింది ఏమీ వుండదు అటువంటి వారి వ్యక్తిగత అభిప్రాయాలు గాలికి పోతాయే కాని శార్యురూపాన్ని దాల్చిలేవు. సమాసాపకాశాలు గలవారు ఒక రాజకీయ పకుంగా సంఘుతమైతే వారి బిలం ఎన్నో రెట్లు పెరిగి శార్యుసాధ నకు లోడ్చుదుతుంది. స్వతంత్ర సభ్యుడు ఏనాడు అధికారంలోనికి రాలేని వ్యక్తి. కాబట్టి రంగ్‌భ్రాస్టేషన్ పరాయణవని, వాగాదంబరానికి, వాక్పుమత్కృతికి ప్రదర్శనానికి తపించేవాడని పేరు పొందుతాడు.

**శ్రీ యం. వి. కృష్ణరావు:**—ఆయన స్వతంత్రంగా ప్రాపిస్తు ఉన్నాడు.

**శ్రీ కె. రంగురాము:**—కాంగ్రెస్ ప్రఫుత్వం కావాలని యటాగ చేస్తున్నదా అని ఆదుగుతున్నాను. చారిని గురించి ప్రాపిస్తి కూడా ఉన్నాయి. అధికార పకుంపారికి—తమ పకుం ప్రభారం సాగించడానికి శోరసంబంధ శాఖ, రేడియోలు చాలావరకు ఉపయోగిస్తాయి. నిషమే. యది మీరు చేసుకొంటున్నారు నేను దిని మీద ప్రీవిలేట్ మోహన్ తిమికొని వస్తున్నాను. యిటువంటివి మీ ప్రఫుత్వం ప్రాయించి విధ్యార్థులడేశ చదివించే పరిస్థితికి వచ్చిందంటే అంతకన్నా చాచుణ మైన విషయం లేదు. ఎంత వక్కగా ప్రాస్తారో చూడండి. ఈనాటి రాజ్యాలలో ఓటింగు హక్కుగల పయోజనులు 4, 5 సంవత్సరాలకు ఒకపారి తమ ప్రతినిధులను శాసనసభలకు ఎన్నుకుంటారు. 5 సంవత్సరాలు అని రాజ్యాంగంలో వుంటే 4, 5 సంవత్సరాలని యిక్కడి ప్రాపుతున్నారు. శ్రీమతి ఇందిరా గాంధిగారు ఎప్పుడు తలచుటంచే ఆప్యుడు చేస్తున్నది కముక ఆలాగ అనుకొంటున్నారో ఏమితో ? విధ్యార్థులకు యిలాగ నేర్చుతున్నారు. శలా పరివర్త స్టోయా సంఘాల గురించి కూడా ప్రాపిస్తారు. స్టోయా నంఘాలు పరిషత్ శార్క్‌లాపాలను సేరివేరుస్తాయి. ప్రేతి స్టోయా సంఘానికి అర్దాడుదు పరిషత్ చే ర్చున్. కలెక్టరు ఉద్దోగశిక్ష్య స్టోయా సంఘాలలో సభ్యులు.

**శ్రీ యం. వి. కృష్ణరావు:**—ఒకదానికి ఒకటి పడింది.

**శ్రీ కె. రంగదాసు:**—ఈ మంత్రిగారు మంత్రి పదవిలో ఉండడానికి ఎట్లాగ అర్థులో? ఈరోజు అంధవర్తికలో వచ్చింది. ప్రస్తుత మంత్రి వర్గంలో పనికిరాని వారు ఎక్కువమంది వున్నారని. శ్రీ వెంకటవారాయిగారు అధిప్రాయపదినట్లు వచ్చింది. అది చూచి నేను చాలా చాధవద్దాను. మా మంత్రులు 28 మంది ఉన్నారు. రోజుకు ఒకరు కావాలంచే ఇంకా నలుగురు కావారి. 30 మంది అఱుతే సరిపోతుందనుకున్నాను—ఒక్కుక్క దేటన ఒక్కుక్క మంత్రి వేరు పెట్టికొనడానికి. మన విద్యామంత్రిగారు ఆ పుస్తకం ప్రాసిన వారిని ఎలాగ సమర్పిస్తున్నారో కెలియదు.

**శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు:**—నేను సమర్పించడం కాదు. అటుది ఇటు, ఇటుది ఇటు పడిందని చెబుతున్నాను.

**శ్రీ కె. రంగదాసు:**—ఇది కావసఫ. మనం చెప్పే ప్రతి మాట ప్రాయ బదులుంది. దానిని సమర్పిస్తున్నారంచే మీ ప్రెసిడెంటుగారు అన్న మాటలు నిషమని శాఖించాలా అని నేను కాధవదుతున్నాను. ఈ రకమైనటువంటి పరిస్థితులలో ఈ విద్యా కాఖలో సాహిత్య అకాడమీలకు, లలిత కళ ఎకాడమీలకు, భాట్సోగ్రఫి ఎకాడమీలకు లక్షల దూచాయలు ఇర్పు పెదుతున్నారు. మీరు ఎందుకు పీరండరిని పెదుతున్నారు? నిషాయితి పరులకు ఎంత ఇర్పు పెట్టిపా పరవాలేదు. కొంతమంది తమ గుత్తాధిపత్యం క్రింద పెట్టుకొని, ఇది పెలం వారి క్రింద స్ట్రాప్పించిందని అనుకొని మిమ్మలను ఓగుట్టూ ఉన్నారు. వారి పొగడ్లలు మీరు తీసుకొంటూ, ఉట్టు పోతూ ప్రశలయ్యెక్క అధిప్రాయాలను తీసుకోవుండా కొంతమంది వ్యక్తులకోసం ఆకల కొలది ఇర్పు పెదుతున్నారు. ఇది మీ సాత్తు కారని గ్రహించాలి. 18 సంవత్సరాం నుంచి ఒక అకాడమీకి గవర్నరుగా ఉన్నటువంటి వ్యక్తిని తీసుకొని వచ్చి పెట్టి. వారి వేరులో అంతా లాధవదుడానికి కొంతమంది వ్యక్తులను పెట్టి ఆ ఎకాడమీకి దెబ్బ రామాదాని, ఇతరులు చేయి వేయకూడగని ఆ పెద్ద మనుమ్మలను అప్రతిష్టప్పాలు చేస్తున్నది మీరే అంటున్నాను. ఈ దేశంలో కపులు లేదా? నిషాయితిగా ప్రాసే కపులను ఆఱగ్రహిక్కుతున్నారు. అబ్దాలు ప్రాసేవారిని, ఇతరులద్వారా ప్రాయించుకొని తమ పేర్లు పెట్టుకునే కపులను ఈ ఎకాడమీలో పెట్టుకొంటున్నారంచే—ఇతకప్పా ఫోర్మెంట విషయం లేదు. ఈ అకాడమీ నుంచి ఇద్దరు కపులను సన్నాధించడానికి ఆచార్ణి ఇస్తే వారు మాకు అక్కర లేదని అన్నారు. ఇంతకంచే అవమాన ఈకమైన విషయము మీ కావారి? మీ ఎకాడమీ నిషంగా సక్రమంగా పనిచేసి ఉంటే, ఆ కపులు దిక్కురించవలసిన అవసరం మీమి ఉంది? ఈ ఇరు సూక్తాల పథకంలో పాపం—మీరంకా మంత్రులు అఱునారు. విక్యావిద్యాలయం పస్తుంది, వశ్శుంది అవ్వారు. ఈలై అభయు పెదకాము, శ్రీలం 2,100 ఎకరాలు లింగంపల్లిలో తీసుకొన్నాపులి చెబుతున్నారు. ఆ ముద్దుమిద్దుసు ఈలైలో చూపిస్తారా అని త్రాపుగుతున్నాను. పెలం ప్రచారం కొరకు, ఇదు సూక్తాల పథకం వేరు మీద కుల్లుకుమా కూర్చుండే ప్రపంచికి కాకుండా అది అన్నాలు అర్థపండి. మా తెలంగాచామ

మీకు అమ్ముకోన్నాము. తెలంగాచాను అమ్ముకోని కొండరు మండ్రములు అయినారు 4-50 p. m.

కొండరు దెవలవ్ మెంట్ లోర్డ్ నే కైర్ మన్ల అయినారు. ఏదై తే సెంటర్ చాగ్రానం చేసిందో, ఏదై తే యూనివరిటీ శిసుకువస్తామని చెప్పారో, రానిని వచ్చే ఎకడమిక్ భయర్ లో పనిచేసేటట్లు చెయవలపినరిగా కోరుతున్నాను. ఇప్పుడే నాకు రెండు కాగితాలు వచ్చాయి. ఇది ప్రినిపాల్ గవర్న్ మెంట్ కాలేజీ, కరీంనగర్ చేస్తున్న దురాగచాలు గురించి, ఏలూరు కాలేజి గురించి – రెండు పక్కాలు వచ్చినాయి. ఇని ఎన్నో వచ్చినా కృష్ణారావుగారు బుబ్రచాఖలు చేసారని నాకు తెలుసు. అయినా–ఆవి సాధాముఖంగా తమచ్చారా మంత్రిగారికి అందజేస్తూ నెలవు శిసుకోంటున్నాము.

**శ్రీమతి ట. శాంతాకాయి (గగన్ మహాల్) :**—అ ధ్వని, విధ్యా శాధా మాట్లాడు ప్రపాఠపెట్టిన ఎడ్యూకేషన్ దిమ్మాండ్ ను బలవరుస్తున్నాను. నిన్న అరున్నార గంభిలకు యూ శాసనసభలో ఒక శాసనసభ్యులు స్త్రీ జాతిని అవమాన పర్పుతము—మీకు కూడ దుఃఖమై ఉండవచ్చును. ఈ శాసనసభలో ఒక అపోషపన్ సభ్యుడు స్త్రీ జాతిని అవమానపర్పుతము అపోషపన్ వారికి సిగుచేటు అని మనవి చేస్తున్నాము అప్పుడు నేను యూ పథలో లేటుంటిని నాకు తెలియలేదు. సంఘార్థిన్ వొహాసి పెద్ద లీడర్—మెర్యాసి పరేషాసి వేసుకొని వచ్చి ఇక్కడ చెప్పటం జరిగింది. వారు ఒక స్త్రీ జాతికి అవమానం చేశారు. పోల్ క్రెడిక్టర్ ను—అ డి. ఆ. బి. ఆ మెకు మెడికల్ ఎగ్జామినేషన్ చేయమని చెప్పటము అవమానము. ఇందిరాగాంధి—ఒక స్త్రీ—ప్రధాన మంత్రిగా ఉండగా ఇది చెప్పటము విధారకరము అమె ప్రైస్‌మ్యార్ల్ నుండి వచ్చేటన్నదు అమె మోటర్ మీద రాట్లు విసరికొట్టి—ఉట్లా కోర్ కొశ్వాల్ దాంచే—ఆన్నట్లు ఇక్కడకు వచ్చి. ఆ విధంగా మాటలు మాట్లాడటము—అది చాలా చెడ్డదని మనవిచేస్తున్నాను అడమనిషిని మెడికల్ ఎగ్జామినేషన్ చేయమని అంచే ఏమి అర్థం ? అట్లా అనటము యూ ఆ ఉంటీకి సిగుచేటని మీకు మనవిచేస్తున్నాను. మీసు ఇది విచారణ చేయవలయును ఎవరైనా అఫీసర్ చేసే—ప్రివిలేక్ మోషన్ తెఱారు. వారు అఫీసర్ ను తిడికి ఏమి మోషన్ తెస్తారో మీరే కాన్ స్టైల్యూమన్ హాడండి మేము ఇక్కడ 26 మంది స్త్రీ శాసన పభ్యరాండ్రము ఉన్నాము. ఈశ్వరీశాయిగారు కూడ సారీ—అని అన్నది. అపోషపన్ వారు వక్కగా మాట్లాడాలి తణాదు స్త్రీ జాతికి అవమానం అయివదని ప్రతి పేవర్లో చేయించటానికి, ఇందిరాగాంధిగారికి పంచించటానికి తయారుగా ఉన్నాము. మాట్లాడటానికి భగవంటు మనకు నోరు యిచ్చిపుపుడు శాగ్రతగా మాట్లాడాలి. అమెను మెడికల్ ఎగ్జామినేషన్ కు పంచించమంచే ఏమిటి ? ఆ సభ్యుడు అపోషాలి అయినా యివ్వాలి, లేదా మీరు కాన్ స్టైల్యూమన్ ప్రకారం అయివైన చర్య శిసుకోవాలి. ఇది మన అసెంబ్లీకి తగిన మాటు కాదని మనవి చేస్తున్నాను. నా కాన్ స్టైల్యూయిస్ట్లో ప్రైమరీ మాక్సలు లేపు, ద్రూయాన్ వారు నాకు వాగ్గాంచేశారు. కారి ఇల్ల బొరకటం లేదని క్రెడిక్టర్ గారు చెప్పారు. కొండరగా ఇల్ల శిసుకొని ప్రైమరీ మాక్సలు చెట్టులని మనవి చేస్తున్నాము. ఎడ్యూకేషన్ దిపార్ట్మెంట్ లో అఫీసర్ ను చాలా మంచిగా పని చేస్తున్నారు. ఎడ్యూకేషన్ సైకటరీ, డైరెక్టర్

జాయింట్ కై రెక్రెన్, అందరూ కూడ చాలా వక్కగా పని చేస్తున్నారు. మంత్రిగారి అద్భుతానికి అటువంటి ఆఫీసర్లు దొరికారు. స్థిరమాతృ హృదయానికి అవమానం కలిగే విధంగా మాట్లాడినందుకు ఆ సభ్యునిచేత తు మా పణ చెప్పించాలని కోరుతూ, మంత్రిగారు కూడ వారిపైన గట్టి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ నెలవు తీసుకొంటున్నాను.

డాక్టర్ వి. చక్రవర్తారావు :—ఆధ్యాత్మా, ఈ రోజు విద్యా శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన 114 కోట్ల బడ్జెట్ ను ఆమోదిస్తున్నాను. విద్యా విధానము మనకు చాలా ముఖ్యమైనది ప్రథానమైనది. ఆ ర త దేశం అభివృద్ధి పొందాలంచే—విద్యా సంస్థలు సరిగ్గా ఉనికి, విద్యార్థులు సరైన విధానంలో చదివి విద్య నభ్యసించాలి. అప్పుడే వారు దేశానికి రకం కలుగజేయగలరు అని మనవి చేస్తున్నాను విద్యార్థికి మొదలు తల్లిదండ్రులు—తర్వాత గురువు ప్రథానులు ఈనాడు గురుళిష్టుల సంబంధం ఏ విధంగా ఉన్నదో చూడండి. గురువు లోధించేది సరైన విధానంలో ఉన్నదా? గురువుల ఆర్థిక పరిస్థితి సరిగ్గా లేక, వారు శిష్యులకు సరైన విధానంలో విద్య జీర్ణసిద్ధే యా దేశ రకం ఏ విధంగా కలగుపుంది అన్నది సమస్య. ముఖ్యంగా యా రోజు విద్యార్థులలో డిసిపెన్ లేదు. దీనికి కారణం వారి తలిదండ్రులూ, లేక గురువులూ, లేక రాష్ట్రాంధ్ర నాయకులూ, అన్నది చూడవలసి ఉంది. ఇవాళ విద్యా సంస్థలలో చదువుకొని వచ్చిన గ్రాహ్యయొట్టుగారి, భోష్ట గ్రాహ్యయొట్టుగాని టక చిన్న క్రాష్ట కూడ ప్రాయశేషి పరిస్థితిలో ఉన్నారు. ఇంజనీర్సుగా, ప్రైమ్యులుగా వారు పరీక్ష పూసై వచ్చినప్పటికీ—అందులో వారికి సామర్థ్యం లేనిదే—వారు దేశానికి ఏ విధంగా అక్కరకు వస్తారు? దీనిని మనం మార్పినిదే, వారిలో క్రమికడా తీసుకురానిదే దేశానికి రకం దేదని మనవి చేస్తున్నాను దేశానికి ముఖ్య ఉన్నదని మనవి చేస్తున్నాను.

( Mr. Deputy Speaker in the Chair )

తి. విధంగా విద్యాశాఖ మంత్రిగారు పునరాలోచిస్తారా? మిత్రులు 5-00 p. m. చెప్పినట్లు మూడు పరీక్షలు పెట్టాలి నాలుగు పరీక్షలు పెట్టాలి అనేవి కాదు. పరీక్షల కోసం వారు పాస్ అయినారు అంచే కాదు మొకటి రికిలో చూసే పరీక్షలు ఉండేదా కాదా ఆందిరి కాదు. వారికి సరైన లోధన యిస్తున్నామా లేదా అనేది గ్రహించవలపిన విషయం. ప్రథుత్వంలో ఉన్న ఉపాధ్యాయులకు సరైన వేతనాలు యిస్తున్నామా లేదా అనేది కూడ ఒకటి యున్నది. అది లేదు. విద్యార్థులకు సరైన కిత్తన లుహుకపోకే మాత్రం ఈ దేశానికి రకం లేదు. మన దేశంలో ప్రైవేటు నంస్థలు, మెషినరి మూక్లన్న ఉన్నాయి. అంతేకాద ముంచి వచ్చిన వారు కమర్స్టుల్ వర్గులుగా నదివించుకుంటున్నారు తాండ్ర. ప్రథమం మంచి ఏ మాత్రం గ్రాంట్ కేతున్న కూడ క్రమికం వేదుతూ సరైన విధానంలో నదివిస్తుస్తున్నారు. సభ్యులు, మేము కిరియంచేపట్టుకొన్నాము నెడెన్సుల్ నెడెన్సున్నాము, గ్రాంట్ కాచారి, భవం కలిగేందినచో మా నంస్థల వెదిపోతున్నాయి అంటున్నారు. మెషినర్ మూక్లన్, ప్రథుత్వం మీద అభార

పదనటువంటి సూక్తుల్ని, వారు క్రమశికణలో నడిస్తూ, చాకచక్కంగా అవసరానికి వస్తున్నారు. ఈ రోజు గ్రాంట్స్ యిచ్చిన సూక్తుల్ని ఏ విధంగా విద్యా శికణ యున్నన్నాయి అనేది ఆలోచించవలసిన విషయం. ఏ పై ఏటు సంప్రదులు వచ్చినా వారు విద్యార్థులను వారి సంస్కృతి కోసం చేపటునట్టయితే ఘరవా లేదు. కానీ గ్రాంట్ యివ్వవద్దని కోరుచున్నాను. గ్రాంట్ యిచ్చిన సూక్తులో ఎటువంటి కుంభకోణాలు ఉన్నాయో, మరియు ఎటువంటి అవకాశవలు ఉన్నాయో చెప్పడానికి ఈ రోజు కష్టం. ఈ రోజు పైకొన్న అయినా, యాజిచేపన్నే అయినా రాజకీయ నాయకులు, పెద్దలు ఉపయోగించు కోవడం వారి భవిష్యత్తును పాడు చేసేందుకే గాని ఏమి లేదని మనవి చేస్తున్నాను కాపీ కౌట్లకపోయినట్టయితే పోలీసు రావలసిన అవసరం ఏమి యున్నది ? క్రమశికణ లేదు. కాలట్టి పోలీసు తోక్కం కలుగజేసుకోవలపి వస్తున్నది. అక్కడ ఉన్న ఉపాధ్యాయులు, ప్రధానోపాధ్యాయులు ఏమి చేస్తున్నారు ? వారే ఆత్మరకు చేసుకోధానికి చాకచక్కం లేక వారికి ఈ క్రితి లేక పోలీసు రకుడి కోరుతున్నారు. ఈ రోజు నేను చెప్పేది ఒకచే. విద్యా సంప్రదాలను పరై విధానంలో నడిపించి, విద్యా శికణ పరై విధానంలో విద్యార్థులకు ఇవ్వాలిని దేశ రకుడి లేదు. అది కాపాడుకోవలసిన చాధ్యత మన దేశానికి యున్నది, మరియు మన రాజకీయ నాయకులకు యున్నది. చాధ్యతలేనికి విద్యార్థులు శాగు పదరు. దేశ రకుడి కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. నికామాశాద్ లో పోట్ గ్రాహ్యయేట్ సెంటర్ చెడతామని యిదివరకు ప్రఫుత్త్వం ఎన్నాన్న చేసినది. రెండు రూపాయలు గ్రాంట్ యిస్తామని ఆన్నారు. అది పార్టీ సోటీసు క్వార్టర్ వేసే రిహాబ్ అస్వర్కు మార్చారు. ఇప్పుడు సమస్య లేదు. యు.ఐ.సి. పరిగ్రహ యివ్వాలిని అని చెప్పారు. ఒకసారి ఆళ చూపించి తిరిగి పెనక్కపోతే లాభం లేదు. అక్కడ సోకర్యం లేదు, స్థలం లేదు అనుకుంచే అక్కడ ఉన్న ఊనియర్ కాలేజీలో సోకర్యం యున్నది. అందులో పెట్టవచ్చును. కొన్ని పెట్టడానికి అవకాశం యున్నది. మేము కలిగిస్తామని మనవి చేసుకుంటున్నాము. వారు వెళిచే పోర్ట్ చేయవచ్చును. పోట్ గ్రాహ్యయేట్ సెంటర్ లేకపోతే మా విద్యార్థులకు చాలా అందోళన కలుగుతుంది. ఈ అందోళన కలిగించేది ప్రఫుత్త్వము, రాటకీయ నాయకులు అని చెప్పక తప్పదు. మా దగ్గర 18 సూక్తుల్ని పోట్ సిస్టమ్లో నడుస్తున్నాయి. అది చాలా అచ్ఛాయమైన విషయం. ఈ రోజు గ్రామాభివృత్తిమరి సూక్తు, ప్రైస్‌మూలు కావాలి అంటున్నాము. 25 సంవత్సరముల ప్రిండట ఏమి పరిష్కారించి యున్నది ? ఈ రోజు అందే పరిష్కారి చదువుకోధానికి యున్నది. ఒక రూములో నాలుగు క్లాసులకు ఒక టీచరు ఉండి, కానేపు అటు చెప్పి, కానేపు యిటు చెపుకూ ఉంచే వాళికి ఏ విధంగా విద్య లభిస్తుంది ? ఈ రోజు అస్వర్కు సెకండరీ సూక్తుల్ని అడిగిపోత్తుకుంటుము, క్రైస్తుధారాయి ప్రాంతి ద్వమంచే ఉపాధ్యాయులను పెంచము

అనేటట్లయితే పర్మిషన్ యిచ్చేదానికి అభ్యంతరం లేదు అంటారు. ఉపాధ్యాయులను వెంచక పోయినట్లయితే ఏ విధంగా విద్య లభిస్తుంది? మేము గ్రాంట్స్ యిచ్చేది లేదు, శేకపోతే మా దగ్గర శక్తి లేదు, మీరు వెంచదానికి వీలు లేదు అనేదానికంచే మీ కాళ్లప్పిద మీరు నిలబడి మీరు చేసుకొనేటట్లయితే మాకు అభ్యంతరం లేదని చెపితే సరైన విధానం ఉంటూది అంతేగాని ఉపాధ్యాయులను వెంచ కుండా, క్లాస్‌స్ పెంచుకోండి అంచే ఏ విధమైన విద్య లభిస్తుంది? ఏ విధంగా విద్యార్థులు శాగు పడతారని నేను అమగుతున్నాను. ఆర్థిక పరిస్థితుల యఖ్యంది ఉండవచ్చు ఆర్థిక పరిస్థితుల యఖ్యంది అయినంత మాత్రాన విద్య లోధి సరైన విధానంలో నడిపించచినిది ఏమీ లాభం లేదని మనవి చేసుకుంటున్నాను. గ్రాంట్ లేకుండా మెనినరి మాక్స్‌ల్స్ వారు ప్రైస్‌క్రూల్ సెక్స్‌కు 15 రూపాయలు ఫీక్ పెట్టి సరైన విధానంలో నడిపించడం లేదా? ఫీక్ యివ్వలేని వారికి, ఉచిత విద్య లభించేందుకు ఈ మాక్స్‌ల్స్ పెట్టమని కోరుచున్నాను. ఎవరై కేడబ్బి యివ్వగలుగుతారింటి, ఫీక్ చెల్లించగలుగుతారింటి అటువంటి వారికి పై వైప్పించేటు మాక్స్‌ల్స్ పెట్టి ఏ విధమైన గ్రాంట్స్ యివ్వకుండా నడిపించండి అని మనవి చేసుకుంటున్నాను.

شی مسعود احمد (عادل آباد) - حناب صدرا - تعلیمات سے متعلق جو 5-10 p.m.

مطالبات زر ایوان میں پیش ہوئے ہیں میں انکی تائید کرتا ہوں اور ہمارے چیف  
منسٹر جناب وینگل راؤ صاحب کو سارے کباد دیتا ہوں کہ انہوں نے ایک عرصہ  
کے بعد آندرہا پر دیش میں اردو اکیڈمی قائم کر کے ایک دیرینہ تماکو پورا  
کیا ہے۔ گلشنہ ماہ اردو کاڑ سے دلچسپی رکھنے والے اراکین نقسہ اور دیگر  
متاز اصحاب کا ایک اخلاص دلایا گیا تھا کہ اردو کے تعلق سے ٹھوس اقدامات  
کی نشان دہی کریں۔ جناب صدر۔ ان مطالبات زر پر بحث کے موقع سے وائدہ  
الٹھاے ہوئے میں اس تعلق سے آپ کے توصیت سے چند ناتین حکومت کے علم ویں  
لاتا چاہتا ہوں۔ حکومت آندرہا پر دیش نے حال ہی سلامتوں کے تعلق سے  
اعلان کیا ہے کہ ملازمتوں پر تقررات کے مسلسلے میں صرف تلکو سے وقتیت رکھنے  
والے امیدواروں کو ترجیح دی جائیگی۔ یقیناً تلکو ہمارے دیش کی زبان اور  
مادری زبان ہے۔ جس طرح تلکو والے اردو زبان والوں کو یہ مشورہ دیتے ہیں  
کہ یہ تلکو پر دیش ہے۔ اسلئے اردو والے یہی تلکو سیکھیں۔ اسی طرح  
اردو والے یہی تلکو والوں کو یہ مشورہ دیتے ہیں کہ وہ بھی اس پر دیش کی  
دوسرو زبان اردو کو سیکھیں۔ لہیک ہے۔ لیکن تقررات کے اس اعلان کے بعد  
اردو والوں کے دل میں شکوک و شبہات پیدا ہو گئے ہیں کہ اب ان کا جائز  
کیا ہو کا۔ کیا ان پر سلامتوں کے دروازے بند ہو جائیں گے۔ اردو والے کی

اس پریشانی کو دور کرنا حکومت کا فرض ہے۔ کیونکہ کسی بھی جمہوریت کا دار و مدار اقلیتوں کو اعتہاد میں لیتے اور انہیں بھی مساوی موقع فراہم کرنے اور انکے مسائل کو بھی حل کرنے پڑتے۔ جیسا کہ سب ہی جانتے ہیں اردو جانشی والی لسانی اقلیت نے کبھی بھی دو زبانی ریاست کا مطالبہ نہیں کیا ہے۔ اردو والی صرف یہی چاہتے ہیں۔ لہ انہیں اپنی مادری زبان میں تعلیم کے موقع حاصل ہوں۔ اور انہیں بھی ملازمتیں ملیں۔ اردو کی بتا۔ پر انہیں ملازمتوں سے محروم نہ کر دیا جائے۔ میں حکومت سے یہی چاہونکا کہ وہ اس نات کو ساححوظ رکھئے۔

لسانی اقلیتوں سے متعلق قانون کی دفعہ (۷) کے تحت کسی علاقہ میں کسی زبان کے بولنے والوں کی تعداد ۵۰ فیصد ہو تو وہاں کی حکومت کا یہ فرض ہو جاتا ہے کہ وہ وہاں اس زبان کے چلن کا انتظام کرے۔ اس کا فائدہ شہر حیدر آباد اور ضلع حیدر آباد کو دیا گیا۔ لیکن میں چاہونکا کہ ہمارے پردیش میں دوسرے اصلاح بھی میں جہاں اردو بولنے والوں کی تعداد ۱۰ سے ۱۵ فیصد تکہ لس سے زیادہ بھی ہے۔ وہاں بھی اردو کی تعلیم اور دفتری کار و بار میں اسکے چلن کا انتظام ہونا چاہتے۔

اساتذہ کو بیسک ٹریننگ کا انتظام کیا گیا ہے۔ لیکن مجھے یہ کہنے کی اجازت دیجئے کہ آندھرا پردیش نے ۲۰ جونیر کالجس قائم کئے ہیں۔ لیکن جو بھر لکچرس کی کمی ہے۔ فوکان مدارس میں خاص طور پر ریاضی اور مائنس کے اساتذہ کی کمی ہے۔ جہاں تک اردو مدارس میں اردو ٹیچرس کا تعلق ہے میں یہ کہنے کے تعلیمیات اس سلسلے میں تسامل سے کام لے رہا ہے۔ یوسف گوڑہ اسکول کے تعلق سے کہا گیا۔ لیکن ابھی تک اسکی اصلاح نہیں ہوئی۔ میں چاہونکا کہ ان شکایات کو دور کیا جائے۔

ایک اور نات جو میں وزیر تعلیم کے علم میں لانا چاہتا ہوں وہ یہ ہے کہ ضلع پریشان اسکولوں میں جہاں تلکو پنڈتوں کی ضرورت ہے وہاں اردو پنڈتوں کو دھیحا جارہا ہے اور جہاں اردو پنڈتوں کی ضرورت ہے وہاں تلکو پنڈتوں کو دھیحا جارہا ہے جس کی وجہ سے دونوں زبانوں کا نقیضان ہو رہا ہے۔ میں چاہونکا کہ اس بد انتظامی کا انسداد ہو۔

اس ایوان میں وزیر تعلیم نے ایک سوال کے جواب میں یہ تیقین دیا تھا اور اردو کار سے دلچسپی رکھنے والی لوگوں اور اداووں جیسے انہم ترقی اردو کے اونکان کی ایک مشینگ میں جس میں دلمسکوں رام صاحب اور ڈھاونٹ کے دوسرے لوگہ ملھی۔ موجود تھے یہ کہنا گیا تھا کہ، ظالماً بہت کمیتے لاگری کالج قائم کئے جائیں گے اور جیسی، مکالمہ کو، اپ کریں گیا جائیں گا۔ لسانی مسائل کو حل کیا

جائیگا اور ڈونیشن پر اصرار نہیں کیا جائیگا۔ محکمہ تعلیماں کو نہیں اسکی اطلاع دی جا سکتی ہے لیکن اس محکمہ کے آفیسرس امن بارے میں تساهل سے کام لے رہے ہیں۔ اور ان پر کوئی عمل نہیں ہوا ہے۔ وزیر تعلیم براہ کرم امن معاملہ میں دلچسپی لئے اور دیکھیں کہ لسانی سعاسلوں میں صحیح طریقے سے عمل ہو۔ اور راست چیف منستر صاحب کی نگرانی میں اس کے لئے ایک الگ سل قائم کیا جانا چاہئے۔ اور اسکے لئے ایک ڈائٹی ڈائرکٹر کی حائقہ داد فائم ہوئی جاہئے اور ہر صلح میں امن پر عمل آوری کیلئے موثر نگرانی کیجوانی جاہئے۔

حکومت نے اپنے ایک پالیسی بیان کے دریغہ یہ اعلان کیا ہے کہ ہر تعلقہ ہید کوارٹر میں جو نیک کالج قائم ہوگا لیکن بتایا گیا ہے کہ ۲ تعلقہ ہید کوارٹر میں اپسے کالج نہیں۔ اب ۲ تعلقون میں اسکا انتظام ہو رہا ہے اور انہی ۲ تعلقے اس سے محروم رہ سکتے۔ ان ۲ تعلقون میں سے ۱۰ قسمی سے ۱۰ تعلقہ ہید کوارٹر میں عادل آباد ضلع سے تعلق رکھتے ہیں۔ بلکہ عادل آباد میں ۷ تعلقہ ہید کوارٹر میں جو نیک کالج نہیں ہے۔ عادل آباد ایک ایسا ضلع ہے جہاں لڑکیوں کے لئے نہ تو کوئی ڈگری کالج ہے اور نہ جو نیک کالج ہے۔ اس ضلع میں کوئی بالی ٹکنیک کالج نہیں نہیں ہے عادل آباد میں انڈسٹریل میں اضافہ ہو رہا ہے۔ یہ ضلع مہاراشٹر کی سرحد پر واقع ہے۔ وہاں مرہٹی بولسے والوں کی بھی کافی تعداد ہے۔ میں چاہوں گا کہ اس ضلع میں چہاں بھی ضرورت ہو مرہٹی بولسے والوں کی متوازی حاصلیں قائم کیجائیں۔ یہاں چار ہندی جو نیک کالج کی ضرورت کو نظر انداز نہیں کیا جاسکتا۔ وہاں اسکوں کھو لئے ڈیلٹنگ کا بھی مستحلہ پیدا نہیں ہوا کیونکہ ڈی-ٹی - پیس کی ایک ملڈنگ ہے۔ اس میں پیسک ٹریننگ اسکول قائم کیا جانا چاہئے۔

اسٹیٹ لائبریریز ایکٹ کے تحت ہمارے لائبریری میں جو کتابیں منگائی ہیں ان میں وہاں کی ضروریات کے مدد نظر اردو کتابیں بھی منگائی جائیں۔ متعلقہ منستر اس بارے میں دلچسپی لیں۔

شاعروں - ادیبوں اور فنکاروں کو حائب سے جو امداد دیجارتی ہے میں اسے ویلکم کرتا ہوں۔ اس بارے میں میں یہ کہوں گا کہ عادل آباد ایک پس اندہ ضلع ہے۔ اسکی ترق کے لئے زیادہ دلچسپی لی جائی چاہئے۔ پورے ضلع کے لئے ایک سیسیئر انسپکٹر آف اسکول ہے، ہمارے بازو میں نظام آباد ضلع ہے، وہاں دو سیئر انسپکٹر آف اسکولس ہیں۔ اسی طرح عادل آباد میں گریٹر ٹریننگ ہید ماسٹریں اور انسپکٹریں پورے اسکولس کے نہ ہونے کی وجہہ سے اس ضلع کی پس اندہ حالت سیئن کوئی تعلیمی پہتری نہیں ہو رہی ہے۔ میں چاہوں گا کہ ان تمام ناتوں پر زیادہ توجہ دی جائے تاکہ ضلع عادل آباد بھی تعلیمی معیار میں دوسرے قلمقوں کے برادر ہو۔

Sri Syed Hasan (Chairman) - I wonder if the conception of education or perspective of education is known to our Government or its predecessors of the Congress Government from 1947 onwards. We accepte this jugglery and they tried to experience by introducing Secondary School etc. They have no perspective nor conception of education All the time they tried to experience with the lives of the future generation. So heaps of books and expensive education is being given now. One cannot understand about the education. I am asking the Minister the difference between the Osmania Matriculation Examination and the S. S. C. Examination. He would enquire about it and he would be able to tell us. But he was not aware of it. When this particular question was raised about the Osmania Matriculation, he said that this has been abolished. But Andhra University and Sri Venkateshwara University are conducting this examination. In spite of it being repeatedly told, the Minister has not even bothered to retain this or speak to the University authorities and see that this education system is continued till the time the other Universities of our State continued it. So they have to go to other States and spend more money by sending their children for this Osmania Matriculation Examination.

The demand circulated is nothing but jugglery of figures. The number of primary schools to Upper Primary Schools and from Upper Primary to Secoudary Grade Schools is shown. This is a sort of problem of education, only by telling the numbers. But in the system prevailed- they did nothing to the students and the feature generation. So, the education must be job-oriented and it should be science-oriented. We want scientists. The children should know and become proficient in 5. 20 P.m. Science. This should be the conception of education. The present education system is no better than slavery-oriented, clerical oriented, and uothing beyond that. Mid-day mealx Scheme is another money minting scheme. It won't do any Leed to the children. If you want to give mid-day meal to the children to prove that it is really meant for the children only, get the bread directly from the milk project. About the teachers training, I would like to say that institutes are being started. We are having already number of B.Eds. They did not get jobs. What is the idea of starting more training institutes? When you are not able to provide jobs to those who were already trained? In 1974 this point was raised by me in the House. The results of the students of BNK. B School, Mahalipet were not published so far and no decision was taken by the Government in that regard, though it was agreed in a tripartite meeting the meeting was attended by the Minister, myself and the students who affected that no decision would be taken very shortly. The students who have gone to the Court were

advised to withdraw their cases. What is the reason for with-holding of results? The Minister has given assurance in this respect. I do not know the difficulty he (Minister) is facing. He cannot force his officers to see that results are published. Take immediate action. Declare the results. Avoid frustration, and confusion in the students.

**Half-a-million job scheme:** It is a scheme for short period. After some time, they are being asked to go to the Employment Exchanges again to register their names. By this, they loose their seniority. What is the good service the half-a-million job scheme doing?

**Junior Colleges:**—In the junior Colleges, we find short of staff. In Mahaboobnagar, Nagarkurnool, Yellareddi Ananthapur there is short of staff. There is no dearth of urdu knowing teachers; but they have not been appointed; and they have kept all the posts vacant. Aided Colleges are permitted to start higher classes but without staff and without giving any subsidy. The Vice-Chancellor of Osmania University is trying his level best to solve the problems. State Government should hold a meeting across the table with the students and the University officials to solve the problems. The Minister should take note of it. In the aided schools, non teaching staff had some grievances which are explained to the Minister in a petition submitted recently. The education system should be changed. Comprehensive Education Bill should come into light immediately. Introduction Flying squads during examinations is really a good thing for the students. The squad should not come in to the examination hall. Search should be made outside the examination hall and there should not be any disturbance inside the examination. Very recently 4 or 5 days back, police entered in a VIIth Class examination hall, arrested two boys and caned other boys though they have done nothing.

**Sports Council:**—The present allocation of Rs. 15 lakhs is not adequate and it should be Rs. 100 crore.

**N. C. C. :**—I feel the expenditure on this is a sheer waste.

**World Telugu Conference:**—It may add a feather in the Education Minister's cap. Number of Telugu people all over the world are comming to India to participate in this conference. If Telugu is rich, Urdu is richer. The Minister should respect Urdu also. This sort of step-motherly treatment should be given up. For example Urdu Grade-I and Grade-II Pandits were not appointed in the Zilla Parishads though there are vacancies. Male teachers are appointed in Girls (Muslims) schools where most of the muslim girls observe parda. This should be noted by the Minister. Shifting of schools from one place to another place, where not a single student attends the school. I do not know the reason. This Ultimately leads to dirty politics.

Chalkpieces and stationery were not supplied to the primary schools periodically. How can they correspond with the offices without stationery? It is a matter to be noted by the Minister. Government has firm in taking over all private institutions. In 1969 one high school in Sithaphalimandi was burnt to ashes. Not a single chair or table was supplied to this high school. No arrangements were made for the staff. So also the case with Kalasiguda High School. At the fag end of the year, most of the teachers transferred from one school to another school. This should be noted by the Government. Most of the High Schools are in the private buildings i.e. in the rented houses. Government should construct some more school buildings 5-30 p.m.

Some selection grade posts are being left vacant. No promotions are given in selection grade posts. Educational concession now being extended to the N.G.O.s. is very small (Rs. 35/-), whereas they are spending more money towards their tuition fees. It is time for the Govt. to think. The present D.E.O.'s attitude is very harsh and I am surprised how this is being tolerated. There is a proceeding No. 324/74/75 dated 27-2-1975 wherein it is clearly stated that all muslims are permitted to offer their prayers on all Fridays between 12-30 p.m. to 2-00 p.m. But the present D.E.O. made deductions from the salaries of those muslim employees who have absented themselves from 12-30 p.m. to 2-00 p.m. through there is a circular. This is too much and Government should make a note of it. Because the D.E.O. did not oblige the Minister's request i.e. keeping the jeep to the disposal of the Minister the D.E.O. was transferred within 1½ months. It is a very minor thing and the Minister should not be very particular about this and he should set an example for himself.

**శ్రీ పీటర్ పాల్ :**— అర్థాన్, విద్యాశాఖమాట్టులు ప్రాపేష్ పెట్టిన విద్యా పద్ధతిను లభపరుస్తున్నారు. చారికి కొన్ని సూచనలు ఇవ్వాలని కావిస్తున్నాను. ఏ దేశంలోనైనా ఏ కాతిలోనైనా ఆ దేశం యొక్క కాతి యొక్క నాగరికత కాని దేశం యొక్క సంస్కరితి కాని విద్యా విచారణ మీద ఆధారపడి ఉన్నా యని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంత చక్కని అట్టలతో గెట్టవుతో మాకు క్రూపిన విద్యా పద్ధతిలో మొత్తం మీద అన్ని కార్బ్రూక్స్ మాలకు కేటాయించినామని అన్నారు కాని విద్యా విషయంలో ప్రాముఖ పాత్రి వహిస్తున్న ఉపాధ్యాయుల సంఖేమం గురించి ప్రస్తుతిపడి పోవడం చాలా విచారకరమని ప్రభుతాగ్వానీకి మనవి చేస్తున్నాను. ప్రాపేటు సంస్కలనో పని చేసే ఉపాధ్యామాల సర్కిము నియంత్రించు గురించి చేసిన విద్యా బిల్లు గురించి ప్రాప్తాంచం తప్ప చారికి ఎలాంటే సదు పొయాలు కాని విద్యా సంస్థలు తమ కీవికాన్ని అంకితం చేసి విద్యార్థుల భవిత క్రూనీస్ క్లిప్పిదిట్టిన్ ఉపాధ్యాయుల విషయంలో వేరే ప్రస్తావన కాని లేక అలనత్వం వహిస్తున్న రని తెచ్చడంలో చేసుచూచేసాంచకం లేదు, ప్రాఫలికిద్దు సెంకండరీ విద్యాక్స్యూర్ దిద్దు. ఈ మూడు శాఖల విషయంలో క్లిప్పుతునించిపుటంతో విద్యా

విధానం మన విద్యార్థుల క్రిమి శిక్షణను కానీ వారి యొక్క మనిచో వికాసాన్ని కానివ్యక్తిచేసేటట్లు లేదని చెప్పువలసి ఉంటుంది. నాకుముందుగా మాట్లాడిన మిగ్రులు పార్కుగ్రేంధాలు ఎట్లా ఉన్నాయో, పరిపాలనా నిర్వహణ ఎట్లా ఉన్నదో చెప్పారు. విద్యార్థులను తగిన అవకాశాలను పరిసరాలను మనం కల్పించే ఈక్కి లేకపోయినా బిడ్డెటు మొత్తంలో ఎలక్ట్రావ ఫాగాన్ని విర్యకు కేటాయించినపుటికి, కాన్ని పంచురాలుగా మనం ప్రాయిక్కుం చేస్తున్నపుటికి, పాశ్చాత్య దేశాలలో కాని ఆతర దేశాలలో కాని విద్యార్థులకు వర్క్ గ్రే ఎక్స్‌ప్రీరియన్స్ ఇస్తున్నంతగా మన దేశంలో కాని మనరాష్ట్రంలో కాని ఇవ్వులేకపొటున్నామనివారికి గుర్తు చేస్తున్నాను. అయితే ఉంటున్నది స్క్రూమంగా ఆరుగుతున్నదాలేదా, మనంతసాదు పెచ్చిస్తున్న ధనం విద్యార్థుల భవిష్యత్తును కీర్తిప్రియిదే విషయంలో సూపర్యువై ఐఏసె విషయంలో స్క్రూమంగా జరిగిందో లేదో గుర్తించవలసిన శాధ్యత యంత్రాంగంమీద ఉంది. యంత్రాంగం చక్కనిచే తప్పకుండా వెచ్చించే ధనం ఉపయోగస్థుంచని మని చేస్తున్నాము. అంతేకాకుండా యియర్-ఎండింగ్ లో నాన్-టీచింగ్ ప్రాఫ్ విషయం గమనించడం లేదు. ఈ సంపత్తిరం ప్రయివేటు సంశోధనలో కానీయింది యితర సంశోధనలో కానీయింది పని చేస్తున్న నాన్-టీచింగ్ ప్రాఫ్ కావలసిన గ్రాంటు గాని పచోయం గాని యిచ్చింది లేదు. ఇచ్చేది కూడా లేదని తెలుస్తున్నది. అటువంటిరి ఉంచే అక్కడ పని చేసే వారికి ఎలాంటి ఉపాయం ఉంటుంది? అంతేకాకుండా బిడ్డెటు యియరు ఎండింగ్ అయ్యెటపుటికి అనేక ప్రైంటాలనుంచి నగరావికి రావడం వారి కార్బ్రూక్రీమాలు చూసుకోవడం రాసటువంటి గ్రాంటును గురించి ఆలోచించడం జరుగుతుంది. అయితే గ్రాంటును ఆన్ని యివ్వడానికి అభిధార్యులు తమ తమ స్టోనాలలో ఉండి జాప్యం డేస్కుడా ఏప్రిల్ ఫెబ్రు ఆయన తటువాత ఆర్థరు జారీకాకుండా ముందుగానే అయ్యేటట్లు నిర్వహణ కార్బ్రూక్రీమాలను చేసుకోడానికి అనుపు కల్పించాలని సేను వారిని కోరుతున్నాము. రిటైరెన్ ఉపాధ్యాయుల విషయంలో మొన్న సేను తమ చ్యారా ఒక మెమోరాండం కూడా సమర్పించుకున్నాను. వారికి లిబర్లైట్ పేను అమలు వరచడం లేదు వారి పెట్టేదు మాడడానికి క్లిటీ పేసిచారు. 31 శారీఫువరకు అంత పెట్టారు. దాని లోపల వారి సమస్యలన్నీ పరిష్కరించాలని సేను ప్రభుక్కున్ని కోరుతున్నాను. అటు సంఖ్యాలు సాంస్కృతిక సంఖ్యాలు పెట్లుకొని డబ్బు సంపాదిస్తున్నారు. నీటికి గ్రాంటు పొందడానికి ఉండవలసిన, ఆర్థరులు ఏమిటో లక్షణాలు ఏమిటో విపరించవలసినిగా కోరుతున్నాను అటులు చాలా ముఖ్యం. మేధావులెంకి అవసరమౌ దేహార్థ్యం కలిగిన యువతులు కూడా దేశ రక్షణకు చాలా అవసరం, కెంట్రం యిచ్చే కేటా కాకుండా రాప్రోప్రథుత్వం ఎక్కువగా కేటాయించాలి. గ్రామాలలో ఉండే యువతులు తమ దేహారోగ్యాన్ని కాపొడుకొనడానికి ఈక్కి వంటులు కావడానికి అగ్గినంత బిడ్డెటులో కేటాయించలేదు. ఇది జాతీయా అన్యాయం. చిన్న చిన్న వల్లెటూర్లలో యువతులు దుక్కులో అడుకొని దుమ్ము ప్రట్టి ఉంటారు. వారి అటుఫూల నిమిత్తం యివ్వడానికి సమితులలో ఘందులేవు. ఏమీ చేసే ప్రాపోవిషు లేదు. తరువాత ఇంగ్లీషు పీడియం స్ట్రోల్సు, ఇష్టుదు ఇష్టుకం ఉఱుపు-ఉఱుపు ప్రాపోవాల్సుప్పు అటుఫూలు, ప్రెరకు, ప్రెస్టుఫూలి

5-40 p. m.

నిర్దయం తీసుకున్నాం, మంచిదే అయితే మనం ఒక ప్రక్కన ఇంగ్లీషు పుడియం మూర్గాల్నిను వసనం ఎంకరేక్ చేస్తున్నాం. ఇవన్నీ పెట్టబడిచారి విధానానికి లేకపోతే దనపంచులకు : మూర్గాదేవ్ అవకాశాలు. తెలివితేటలు కలిగిన శీద పిల్లలకు గ్రామాల్లో ఉన్న వారికి అటువంటి అవకాశాలు లేమండా పోతున్నవి. ఇది చాలా ఆస్యాయం. అటువంటి మూర్గాల్ని లేకుండా చేయండి లేకపోతే ప్రతి గ్రామంలోను అటువంటి వాశావరణం అవకాశాలు కల్పించండి. మైనారిటీ సంస్థల విషయం మనవిచేస్తున్నాను. అర్దినెన్ను విషయంలో విల్లు తయారు చేసి నశ్వదు మనవిచేశాము మైనారిటీ సంస్థలు ఎంతో కాలంనుంచి సేవలు చేస్తున్నాయి. వారి సేవలకు అవకాశం కల్పించకతోతే కోస్తు చేసి ఏపీల్ 19 వ తేదిని నిరసన దినంగా దేశయూన్ చేయాలని చూస్తున్నారు. వారి సమస్య పరిష్కరించకపోతే అవస్థాలకు దారి తీస్తుంది. రేపు తెచ్చే సమగ్ర విల్లులోనైనా సరే వారి సేవను గుర్తించి వారి మూర్గాల్ని తేకోవరు చేసి వారి వేవా కార్బ్రూక్రమాలకు వారి భవనాలను ఆశ్చర్యించు వరిలీనే పరిస్థితులు కల్పించాలని మనుచేస్తున్నాను వారు మానవసేవయే మాధవసేవగా అదే ధైయంగా పెట్టుకుని పని చేస్తున్నారనేది గమనించకుండా వడకర సాకులు చెప్పి-వారందరూ లప్పు చేస్తున్నారని కుంటి సాకులు చెటుతున్నారు ఎవరూ తప్పు చేయరని అను. టు ఎం ఈ పణ్ణీ హూగ్యమన్. ఎవైరై నా తప్పుచేస్తే సుపీరిం అధారిటీ గవర్నర్ మెంటులో ఉంది. దానిని పోగటుకుంటామా ? గ్రాంటు ఆపేయవచ్చును. ఎవరో ఒకరు తప్పు చేస్తున్నారని చేయినిచారిని కూడా పరిపాలనా విధానంలో అటుంకాలు కల్పించ వద్దని మనవి చేస్తున్నాను. మధ్యమాప్పిలోజనం సక్రమంగా జరగడం లేదు. మాబ్రో విచిన్ కేనే ఆ.ఐ. కొంత. బి.డి.బి. కొంత, ఉపాధ్యాయులు సాంతు తినే నే పరిస్థితులను ఆపు చేసి తగిన సూపర్ విభిన్ చేసి ప్రజలకు అందుకాటు కతిగే విధమగా చేయాలని ప్రతుత్యాన్ని కోరుతున్నాను. ఇక ఆకాడమీ విషయం మహానుభావులు నార్ల వెంకచ్చెప్పరచావుగారు, దెపులవల్లి కృష్ణశాస్త్రి గారు, అబ్బారి రామకృష్ణో రావుగారు అక్కడ ఎన్నికల తంత్రానికి అవినీతికి నిరసనగా రిక్షెను చేసి వెన్న మనమ్ములు కనుక విరమించుకున్నారు అక్కడ పోతన కవి చెప్పినట్లు బాల రసాలసాల నవవల్లవ కోమల కావ్యకన్ధూకలను స్టపించేవారుఁడులనే పొనాలలో కలిన కర్మాంగ వ్యాధయలను ఎందుకు వేస్తున్నారు? తెలుగు ఎకాడమీలో హారిజనులకు పొనమే లేదు. అన్ క్యాలిఫ్రెడ్ వారిని వేస్తున్నాడై క్యాలిఫ్రెడ్ కేసు ఉన్న వారిని చేయపలనిసరిగా ప్రసేదించు ఆర్థరు వున్న పోతే మక్కను తీసుకోకుండా తృణికరించి చాలా విచక్కణిలో చేస్తున్నారు. అటువంటివి సాగట్రానికి వీలులేదు. మంత్రిగారికి ర్యాప్షణచేషసు చేయడం జరిగింది అయినా రూడా లో విషయంలో ఎటువంట చర్చలూ తీసుకోలేదు. హారిజనులకు మేలు చేయాలంచే దాలామంది మంచే తయించేతు గలిగిన తెలుగు కామచక్కగా ఉచ్చరించగలిగిన పాకం చెప్పగలిగినవారిది క్యాలిఫ్రెడ్ కాండచేట్టును వేసు కోండి.. అన్ క్యాలిఫ్రెడ్ పీపుల్కి-ఎగ్జిష్యూషన్స్ అవిష్కార్పించు క్రియేటు, చేయు మలదక్షిణాయితమేయాలకి ఉపరుతున్నామో క్షీరు. విషయంలో పోత్తు క్షీరు విషయంలో ప్రమాదం వేసుకొనుటకి వీలులు నిస్సాగా చేయాలి.

లయాన్ని సృష్టించాలి. రీడింగు రూపును ఏర్పాటు చేయాలని డబ్బు వృధాగా అర్థ చేయవద్దని మనవి చేస్తూ ఈలపు తీసుకుంటున్నాను

**శ్రీ వి నరసింహరావు (కొత్తారు) —** ఆధ్యాత్మా, ఈ దివోందు వెట్టి నందుకు కొన్ని విషయాలను తెలియజేయాలని అనుమంటున్నాను మన ప్రాథమిక విద్య చాలా ముఖ్యమైనది. మనిషి వెన్నెముఁ ఎటువంటిదో విద్యార్థులకు ప్రాథమిక విద్య అటువంటిది. ప్రోఫెస్చర్ లకు వెళ్లినా కాలేజీకి వెళ్లినా ప్రాథమిక విద్యలో వేసిన పునాది గట్టగా ఉండాలి. కానీ ప్రాథమిక విద్యను చిన్న చూపు చూస్తున్నారు. ప్రాథమిక టీచర్సు సరిగా హారు అపు తున్నారా లేదా అని ఎవరూ తనిఖ చేయడంలేదు. డి.ఐ.బి.కూడా చేయడం లేదుఁ బలహీన వరాలవారు, హారిషములు, గిరిజనులు సూక్షులైకి వెఱుతున్నారా లేదా అనేది తనిఖ చేయడంలేదు. కసీసం బలహీన వరాలా యినా నిర్వంధ విద్య అమలుపరచండి. ప్రాథమిక ప్రార్థాలలకు ఫర్ముచరు లేదు. బిల్లింగ్సు లేదు. ఇని ప్రోవైడే చేసే పిల్లలకు గురువులకు ప్రోటోపాకరంగా ఉంటుంది. అప్పుడ్ ప్రయమరీ సూక్షులై లేని ప్రాంతాలు చాలా ఉన్నాయి. శీర్ష విద్యార్థులు దూరంగా పోయి చదువుకోడానికి వీయాలేదు. కనుక అప్పుడ్ ప్రయమరీ సూక్షులై ఎక్కువగా వెట్టాలని నేను కోరుతున్నాను.

**జీలాలో ప్రైయినింగు సూక్షులై మూలికాలు,** దానివల్ల ఎక్కువమంది ప్రైయిన్ టీచర్సు రావడంలేదు. అదిలాశాదు, శ్రీకాకులం, విశాఖపట్నం వంటి గిరిజనులు ఎక్కువగా ఉన్న వోట యన్.యన్ సి., అంటర్ మీడియట్ చదివి ఉద్యోగాలు లేకుండా తిరుగుతున్నారు. వారి ప్రైయినింగు ఇచ్చే అవకాశము లేదు. కసీసం గిరిజనులు ఎక్కువగా ఉన్న ఆ జీలాలో అయినా ప్రైయినింగు సూక్షులు ప్రారంభించి ప్రైయినింగు ఇప్పించాలని కోరుతున్నాను. గిరిజన ప్రాంతాలలో ప్లాయిన్ లోనివారిని పోస్టు చేసినందువల్ల గిరిజల సూక్షులైని వదిలి పట్టచాలలో తిరుగుతున్నారు. ఆశ్రమ సూక్షులై వెట్టినా చదువు చెప్పే పరిశీలి లేదు. డి.ఐ.బి.కి, గవర్నరు మెంటుకు తెలియజేయము. రెసిడెన్చ్యూయర్ సూక్షులై ఉపేన్ చేస్తామన్నారు. ఎక్కువ వర్షంచేతి వున్న విశాఖపట్టణంలో రెసిడెన్చ్యూయర్ సూక్షులని ఉపేన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ఖానియర్ కాలేజీలో నైన్ సజీకునికి ఈ రోజుకి లెక్కరర్సము పోస్టుచేయలేదు. పిల్లల ఎట్లా చదువుకోవాలో అర్థంకావడంలేదు. ప్రోలిపల్ నైన్ ఫిఫ్తోకెట్స్ అంటర్ మీడియట్ ఫు ర్ రూపాయలు కట్టి చలానా పంచించినా ఎంతకాలానికి రావడంలేదు. వరిక పాసయిం కొస్టి రోజుల కే బరిజనర్ సర్టిఫికెట్ ఎండుకు యిస్క్యూ చేయకూడదుకి ప్రాచిజనర్ పర్టీ ఫిఫ్తోకెట్ బదులు బరిజనర్ సర్టిఫికెట్ యిస్క్యూ చేయండే ఏర్పాటు చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను, వరికలు ఇరుగుతున్న మైములో సంచార దళాలు వచ్చి పిల్లల శేబులు తనికి చేయడం ఇరుగుతున్నది. వరిక ప్రాముకొనే శైములో నలుగురు ఒకేపారి వెళ్లేటప్పటికి దిస్టర్ కెన్స్ ఇరుగుతున్నది. వరిక ప్రాముకొప దానికి పోతులోకి వెళ్లేముందే చెక్క చేసే చండితే పేరు న దిస్టర్ కెన్స్ లేకుండా ప్రాముకొనే పిలుంటుంది. కాపి కొడుతున్నారా లేదా అనేది అక్కయ్య కొడు కేక్ కేత్తారు. అండుపల్లి సంచార దళాలు ఇచ్చా పిల్లల క్రైండ్ ని

షైవర్పు చేస్తున్నారు. కాబట్టి ఎక్కువ విచిట్టు లేకుండా చూడాలని  
కోరుతున్నాను.

(ఉ) పెంకట సుబ్బాయ్ (వెంటగిరి):— ఐద్యాళ్ళ, విద్యా శాఖా మాత్రులు ప్రాచీకచెట్టొ ఈ దిమాండును బలపరుస్తున్నాను. ఇతిటరనీ గురించి కాగావ సభ్యులు, చెప్పాగు ఇండిడేన్స్ అఫ్ ఇతిటరనీ పైన ఏర్పాటులుని ఏమిటివారు ఏచ్చిన రిపోర్టులో మని 11-గ్గె ఇతిటరసి 80 కాలానికి పోయిందని చెప్పి ట్లు 11-6-74 డాక్యువ్, కానీలో పేరులో వచ్చింది. అంచె మండం చాలా వెనురంబడి పుంచుట్లు చెలుస్తున్నరి పై మీమరి, సెకండరీ, కాలేజి ఎద్దు కేషను అని మూడు స్కూలులు న విద్య పుంబడి మొట పై మీమరి ఎద్దుకేషన్ చాలా అపసరను, అది పేస్, దిని యొకల మన ప్రభుత్వం ఎంత శ్రద్ధ తీసు కొన్నా ఎందుకోంని నుండి అమాదుతుప్పది. మొగటి నరగణతో 40 మండి చేరికే క వ తరగతికి నక్సీపుటి, క మందించు ఎక్కువ తేలరు. వెనుక తరగమల లోనే మానివేస్తున్నాడు. పూర్వం మిడ్ జే మీల్ని వుండేవి చానివల్ల ఎక్కువ మండి పిల్లలు ఆరింపుచేవారు చానిని తీసివేయటముతో పిల్లలు మానివేస్తున్నాగా. అప్పుడ్ ప్రయుషమి సూక్షులు పెట్టాలం టు న్నారు. దానివల్ల ఏమి లాభము? హింది టీచరు వుండరు లిఖిత వుండరు. తగు శద్ తీసుకోవాలని మని చేస్తున్నాను. The formative years of the child at the primary level are very critical for the child and if we are at this stage well trained teachers are now promoted. There should be protective scale of pay for primary school teachers. So that best are trained to this profession. While implementing the U.G.C. Scales for the College teachers it should be seen that the school teacher get scales as in Central scales. సెకండరీ సూక్షుల్ని పున్నాయి వాటని మనము స్థాపించుకొంటూ పోయాము ఎకామాదేసన లేదు ఎక్కువే మెంటు లేదు. ఫర్మిచరు లేదు. మార్కెట్ లేవు కసీసము కాక్కటోద్దు కూడా లేదు అట్లా వున్నపుడు అభివృద్ధి అవేది లెక్కకు మాత్రమే కనిపుస్తున్నది. ఎయిడెం సూక్షుల్ని పున్నాయి. పై మీటు మానేజమెంటు గురించి చాలామండి చెప్పారు. ఈ మధ్యనే చానికి కొంఠంచి శాసనము చేశాము, సంతోషము. నాన్ టీచింగ్ ప్రావ్ గురించి కూడ శాసనము తీసుపురావాలి. ఎన్నో కాసనాలు చేసినా పై మీటు మేనేజమెంటుకు భయము, భక్తి లేవు. సెల్సూరులోని ఒక మార్కెటుతో ది. కె. ఆన్నారు. కై కెళ్ల వేమెంటు చేస్తాము. రికగ్రిమన్ తీసివేసామన్నారు. కాని యింతవరకు ఆమెకు రీస్టు ప్రేటు చేయలేదు. గ్రామాలలో లేడీని అప్పాయింక చేసినపుడు వారికి పనచిచూపిం చాలని మనవిచేస్తున్నాను సిలబ్స్ లేదు ఏమి లేదు. పున్నాలు, మార్కెటు కాల లీక్కగా కుంటాయి. పిల్లలు మోయలేనంత కరుతు పుంటాయి. చాటిల్ల విషాపై క విషయాలు వుండతు. కాపిల్లెట్ అన్స్ట్రీక్షన్లో కెలిటిషన్ లక్కుజీకె మెంటు గురించి చెప్పారు. 100 గ్రామాలలో 22 నిమ్మచౌలపోటు చూపువ్వారు. అందుగా ఈ కోటు రాశాయి. ఇది చాల కాస్ట్రీ స్కూలు. చెక్కుగా

వినియోగించుకొంచే మంచిరే, సక్రమముగా పడిపించుకొంటామా లేదా అనే అనుమానము నాకు పుండి. స్టేట్ కానీల్ ఫర్ ఎడ్యూకేషనల్ రిసెర్చీ అండ్ బ్రైయినింగ్ ప్రోగ్రామ్స్ పెట్టాడు చాలమందిక బ్రైయిలింగు యిచ్చారు. బ్రైయినింగ్ యిచ్చినవారికి ఈ ప్రము అర్థములయినటో లేదో నాకు తెలియదు బ్రైయినింగ్ యిచ్చినవారికి అర్థాంగు కాలేదు. బ్రైయినింగ్ శీసుకొన్నవారికి అర్థము కాలేదు. బ్రైయినింగ్ యిచ్చినవారికి అర్థము కాలేదు పొందినవారికి అర్థము కాలేదు అందువలన యిది వేస్తే స్కూలు అని సుసవిచేస్తున్నాను సేటు కానీల్ ఎడ్యూకేషన్ రిసర్చ్ బ్రైయినింగ్ అనే దానిని యింకొక విధంగా పీలుచవచ్చునని అనుమంటున్నాను సేటు కానీల్ ఫర్ ఎంటర్ చేన్ మెంటు రిక్రియేషన్ అండ్ టూరిజం అని పీలువచ్చునేమో. దానిల్ " ఎఫిషియంట్ వారిని వేసి సక్రమంగా సడిపించడం ముచిది. మంచివారిని పెయమని కోరు తున్నాను. పోతే సూపర్ రోడ్యూషన్ ఫార్మ్ అని చెబుతున్నాను నేను 11 సంవత్సరాలు ప్రభుత్వములో పని చేశాను, అస్టేంటు సూపరింటెండెంటుగా పోవడం నరకం, అ హోల్ లో పుంచే బాధ తెలుస్తుంది, యా సాక్ష్యాద్ధను వుండడం మంచిది తప్పకు.. దా చేయమని చెబుతూ కెలవు శీసుకుంటున్నాను.

కుమారి యం కమలమ్మె(నెక్కెల్) .— అధ్యాత్మ, విధ్యా మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టినదానిని బలపరుస్తూ కొన్ని విషయాలు మీదృష్టిక తెస్తున్నాను అన్నింటికంటే గొప్పది, విద్యను ఏ విధంగా పెంచాందించాలనేది, యిప్పుడు ఏమి జరుగుతుంది ? కొట్ల రూపాయలు అర్పువేదుతున్నాము. అటు ప్రతివ్వాల వారు, యిటు కాంగ్రెస్ వారు అందరను అంటున్నాము యిది జాగా లేరని, చాలా సార్లు చెప్పడం ఇరిగింది, తప్పుడు విధ్యా విధానం పుండి, దానిని మార్పాలని చెబుతున్నాము, ఫండమెంట్లో తప్పు ఉస్తున్నాఁ. విత్తుపెట్టే సీరు పోతి అది ఏ విధంగా చెరుగుతున్నదో చూడకుండా వంగ పోతున్న సరిచేయ దానికి ఎవరు పూనకోవడం లేదు, సేనువదువుకున్నప్పటిక యింపికిచాలా తేడా వుండి, యానాడు విధ్యాత్మలు మనదేశానికి ప్రధానమంత్రి ఎవరి అంచే ఏదో పేరు ప్రాస్తారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి ఎవరు అంచే ఏదో ప్రాస్తారు, వారు ఎట్లా కాగుపడతారు ? చెడుదారి తొక్కువద్దని చేస్తూంచే నిన్న ఒవాసిగారు ఉకటి చెప్పారు పిల్లలు ఎలా చెడిపోతున్నదో చెబుతాను, దారుసంస్కృత్లో ఎగ్గామివేషమ్ము నడుస్తున్నవి, ప్రమత్తిరశరథరామితెడ్డి యినస్పెక్షన్ కు వెళ్లింది, అందు కాపీ కొఱుతున్నారు, ఎందుకు కాపీ కొడుతున్నారని పిల్లలనుండి బుక్స్ గుండుకుంటే ఒక పిల్లవాడు వచ్చి ఆమె చేయి పట్టుకున్నాడు. మేడ్సిన్ ఐరోపిలలో చదువుకున్నప్పుడు ఎవరైనా యినస్పెక్షన్ కు ఉస్తున్నాఁ కేవోత్తాంతా నిశ్చల్చింగా వుండిచి, అయితే ఆ పిల్లవాడు ఆమె చేయి పట్టుకుంటే కొరదొక్కు అప్పా పట్టుకున్నావని ఆ పిల్లవాడి కెవి పట్టుకుంది. తప్ప వీట్లుతేడు. దానికి ఆమె మీద రాట్లు కొట్టి, జీవు వగలొట్టి, ముంటు పెట్టి ఉట్టి, థవాసిగారు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం చెడు చేస్తుందని ఆయశిభి చేశాడు. ఉక్కార్డు అసెంబ్లీలో ఒక ఆడ మనిషిని ఎగ్గామిన్ చేయండి అని మంత్రిగారికి

చెబుతున్నారు. ఇలాంటివారు తయారు అయినారు అంచే ఆలోచించండి, పోతే యింటర్వీడియేట్ ఎగ్జామినేసన్స్ పెదుతున్నారు. రెండు సంవత్సరాలకు ఒకసారి జరుగుతున్నాయి లలా కాకుండా పెమిస్ట్రు వద్దకి పెడితే బాగుంటుంది. ఐట్రోరులో పోతే అఱు నీ సెల్లల హూరథనే వుంటున్నారు. ఎకాడమీన్ రితీ మన్ నైట్ పెట్టాలి సిటీన్ లోనే గాకుండా మిగతా చోట్ల కూడా లేక్కిన్ కొరకు దిగ్గి కాలేజీలు పెట్టారి. ఐలంగాచాలో లేక్కిన్ కొరకు దిగ్గి కాలేజీలు లేవు, కాబట్టి యా యింట రైషిచర్ల్ వుమెన్ యియర్లో పెట్టాలని కోరుతున్నాము. శరీన్ గాదు పుస్సుస్పుడు ఒక కమిలీ వుంది. మంగ్రీగారికి వారు ఏమెనా చెప్పారా? రేపోతీ రిస్క్యూచేపన్ నచ్చిందా. సైట్ కాన్సిల్ ఆఫ్ వుమెన్ ఎద్దుకేవన్ గురించి. మంగ్రీగాదు దాని గురించి యిందులో ఏమీ ప్రాయిలేదు పోతే వేముఖదిన బాలాచారింగు నీ, 10 దూషాంయలు యస్తామని అన్నారు. అది మంచిదే గానీ ఆ డయు వారికి సప్రమంగా తేరుతుందా? అలాగాకుండా పేరే నీడే నా గద్దిగారిలో అణోచించి పెడితే బాగుంటుంది, లేకపోతే పెట్టిన దబ్బ బూడిదలో పోసిన పస్తిను అవుటుంది ఆందరికి చదువు పిళ్లానం రావాలి, అందరు ఒక చే చెబుతున్నారు. యిందులో చాలా కుంభకోణం జరుగుతున్నది, కోట్లు అర్పుపెదుతున్నాము, ఇలితం రావడం లేదని, దానిగురించి ఆలోచించాలి ఏ గ్రామానికి ఉంటాధించిన టీవర్సు ఆ గ్రామములోనే వుంటున్నారు. చదువు చెప్పేరు. పంచాంశిచారు నా రు లు పొసు పేచారు. వారు చేసింది ఎవరు అమలు చేయినిస్తాము. ప్రాతిసంఘవారు చేయ గుర్వయ్య, కాంగ్రెస్ వారు చేయ నివ్వేరు. అగ్గ కే వుండారి లాటారు. వారు రాజకీయాలు చేస్తున్నారు. మా వద్దకు దాటినాల కాగ్గిగారు వచ్చారు. మా ఒంచె, ఒక పొడిమాస్టరు ఒకచే సర్టిఫెస్టున్నాడు నాంగ్రీగారికి; లైవ్ రిపోర్టర్సు నీవు ఎవరు అని అడిగితే పొడిమాస్టర్గా అలా టి గతి వట్టిస్పుడు ఆయన పెల్లలకు ఏమి చదువు చెప్పగలదు? ఆ విషయాను ఎన్ని ఆలోచించాలని చెబుతూ నెలవు ఓష్ణ కుంటున్నాను

**శ్రీ ఎస్. వెంటుత్తుంనాయుడు (రాఘుర్):**—అధ్యక్షా, మన విద్యారంగములో దాచాపు 114 కోట్లు యా నాడు పెచ్చించడం చాలా ముదావహమైన విషయమే. కానీ ఒకసారి వెనిక్కు తిరిగి చూచుకుంచే యిది పురోగమిస్తున్నదా తిరిగిమిస్తున్నదా. తెలియదం లేదు. అక్కరాస్టుల సంఖ్య తగిపోసున్నది, నీఁక రాస్ట్యూ సాఫ్ట్ పెరిపిపోతున్నది అతర రాస్ట్రాలలో పోల్చి చూచుకుంచే నాగాలాండు. మణిచూర్, బరినాసి, అస్సాం రాస్ట్రాలకంచే కూడా వెనుకలడి వున్నామే మోనిపిస్తున్నది. ఇది తైమ్మిమరీ స్థాయి నుండి అశాంగే వుంది. ఆ స్థాయిలో రిస్ట్రిక్షన్ వున్నది, 250 నుండి 800 ఇన్ఫా ప్రైవేట్ గ్రామాలలో చౌక్కాలలు ప్రారంపించ అపచాళం వున్నది. అంతకు తక్కువ ఇఛాకా వున్న తోట ప్రారంభించే అవచాళం లేదు. దానివల్ల నిరకర కుష్కాగేసర చ్చక్రవర్తుల సంఖ్య పెరిపిపోతున్నది. ఈ సంఖ్యాను తగించడానికి గత సంవత్సరం మూడు లక్షలు యా సంవత్సరం రెండు లక్షలు కేటాయించడం ఇరిగింది, ఒక వేళ తగ్గించినా కృష్ణమైన విషయంగా వుంటుంది. అక్కరాల దిర్పత్తిలే చేప్పాశాం

చేయించే పద్ధతిగా వుంటుంది, నిఃంగా విద్యావాహను చేయించే పరిస్థితి వుందా? అంచువల్ల వై మరీ ఎడ్యుకేషన్ ను పట్టిప్పం చేసి గ్రామాలలో జనాభా ఎంత తున్నా విద్యా అవసరమును గమనించి ప్రాథమిక పాఠశాలలు ప్రారంభించడం చాలా అవసరము దానిని మంత్రితుయ్యలు గుర్తించాలి. ఈ నాడు విద్యా రంగములో ర్యాండ్ విధానం వుంది. క్లోపరిషత్తులు సమితులు ఒకవైపు, విద్యాశాఖ ఒకవైపు, రెండు శాఖల పేరు మీద పరిపాలన సాగుతున్నది ఒక వేళ విద్యా శాఖ మంచిడని తలచింది కూడా పంచాయిసి రాత్రీ శాఖ అడ్డం కొదుతుంది లా నియోజకవర్గములో రెండు సంఘటనలు ఇరిగిసి ఒక ఏకపాఠ్యాయ ప్రాథమిక పాఠశాల వుంది. దానిని తున్నపాంగా అప్పుక్క వై మరీ సూక్ష్మ చేయడం ఇరిగింది, రెండవ సమితి వుంది, అంక్కడ కు మండి టీచరులు పని చేస్తున్నారు 195 మంది పీలిలు చదువుకుంటున్నారు, ఆ వై మరీ పాఠశాలను అప్పుక్క వై మరీ సూక్ష్మ చేయమని డి.ఐ.టి. ద్యురూ కోరి పీ. డి.ఆటి.గారు ఆ గ్రావ పులను కి సేల రూపాయలు కంట్రిబ్యూషన్ ట్రూపుంచే అది కట్టిన తరువాత మరాచోట సర్వస్వేగా వున్న టీచరును య్యాక్సి ఎలాత్ చేసి అ డి.ఐ.టి. ఆ సూక్ష్మ మరీ పీపేన్ చేయమంచే ఆ పంచాయిసి సమితి ఆధారిటీ టి.పీ.ఎ చేయడానికి వెన కాదడం వల్ల యా సంవత్సరం అంక్కడ అప్పుక్క వై మరీ సూక్ష్మ లేకుండా పోవడం ఇరిగింది. ఈ ద్వ్యంగ్య విభాగం ను అభివృద్ధి ఎలా సాధించటిలుందో అర్థం కావడం లేదు. ఈ పద్ధతిని పట్లనే మార్పి ఒక రంగము క్రింద తీసుకుంచీ ఒకరి అభివర్యం పాండెట్లు చేసి సక్రమమైన 6-10 p.m. పద్ధతిలో నదిపించేట్లు చేయాలని కొరుతున్నాను. బ్రిటిషువారు 200 పంచంత్రమాలు విద్యా విధానములో ప్రపాంచటి నిటినువంటి పరిస్థితులను ఒకసారి అలోచన చేస్తే—వారు గుమాలను తగ్గారు చేసీ విద్యా విధానాన్ని పెట్టారు—ప్రోఫెసర్లు, కాలేజీ, చౌక్కల్ యిన్ సిట్యూన్ న్స్ నుండి బియిటకు వల్సిన తరువాత వారంతట వారు క్రికెట్ టీమ్సులు ఉండేట్లు విద్యా విధానము ఉండాలి. విద్యా పిలును ప్రపాంచటే ప్రాంతు ఈవిషయానికి ఉంధించి డి.పి.ఎ ఆఫీసు పీడ చాలా ఆరోపణలు చెస్తున్నాయి. ఎంక్కడ చూచినా కారప్రొటాలు కనపడు తున్నాయి. అనేక మండిక యిరైగ్యుల్గా ప్రపాంచస్వన్ యిస్తున్నారని, యిన్ కాంటిటెట్టి వ్స్స్న్ వస్తున్నారని, దానికి స్క్రోటరిగా ఉన్నటువంటి రాజు గోపాలస్విన్ గారి పీచ కూడా కరప్రాం వచ్చిట్లు మిస్టులు ఉంకార్గారు తీసుకు వ్యాప్తారు. వారు మా క్లో క లెక్టరుగా చేశారు, దురదుష్టశాస్త్ర అటువంటి పచ్చిపుటులు వచ్చిపుటుడు పీటు విధారణ చేయసామని ఉండలో అన్నారు, వంటా ట్యూషన్ రాత్రీ స్క్రోటరిగా అయివను ఒదలీ చేశారు, అయినకు ఉదితమైన శాఖ, ప్రశంస తెలుగు మహాత్మలు ఇరిగే పరిస్థితులలో వారిని తీసుకువచ్చి ఎడ్యుకేషన్ స్క్రోటరిగా గాకుండా స్టోచ్చుమైన తెలుగు వారిని వేస్తే కాగుంటుంది, ఇంచ్చే ఆఫీసు పాఠ్య గారికి తెలుగు భాషలి నేను అను అటువంటి వారిని. మంఫు య్యాక్సి రాత్రీ ఉండపిన్ని భస్టులూ, తెలుగు తెలిపిత తున్న కొలులు వారిని

పద్ధతిలో నదిపించేట్లు చేయాలని కొరుతున్నాను. బ్రిటిషువారు 200 పంచంత్రమాలు విద్యా విధానములో ప్రపాంచటి నిటినువంటి పరిస్థితులను ఒకసారి అలోచన చేస్తే—వారు గుమాలను తగ్గారు చేసీ విద్యా విధానాన్ని పెట్టారు—ప్రోఫెసర్లు, కాలేజీ, చౌక్కల్ యిన్ సిట్యూన్ న్స్ నుండి బియిటకు వల్సిన తరువాత వారంతట వారు క్రికెట్ టీమ్సులు ఉండేట్లు విద్యా విధానము ఉండాలి. విద్యా పిలును ప్రపాంచటే ప్రాంతు ఈవిషయానికి ఉంధించి డి.పి.ఎ ఆఫీసు పీడ చాలా ఆరోపణలు చెస్తున్నాయి. ఎంక్కడ చూచినా కారప్రొటాలు కనపడు తున్నాయి. అనేక మండిక యిరైగ్యుల్గా ప్రపాంచస్వన్ యిస్తున్నారని, యిన్ కాంటిటెట్టి వ్స్స్న్ వస్తున్నారని, దానికి స్క్రోటరిగా ఉన్నటువంటి రాజు గోపాలస్విన్ గారి పీచ కూడా కరప్రాం వచ్చిట్లు మిస్టులు ఉంకార్గారు తీసుకు వ్యాప్తారు. వారు మా క్లో క లెక్టరుగా చేశారు, దురదుష్టశాస్త్ర అటువంటి పచ్చిపుటులు వచ్చిపుటుడు పీటు విధారణ చేయసామని ఉండలో అన్నారు, వంటా ట్యూషన్ రాత్రీ స్క్రోటరిగా అయివను ఒదలీ చేశారు, అయినకు ఉదితమైన శాఖ, ప్రశంస తెలుగు మహాత్మలు ఇరిగే పరిస్థితులలో వారిని తీసుకువచ్చి ఎడ్యుకేషన్ స్క్రోటరిగా గాకుండా స్టోచ్చుమైన తెలుగు వారిని వేస్తే కాగుంటుంది, ఇంచ్చే ఆఫీసు పాఠ్య గారికి తెలుగు భాషలి నేను అను అటువంటి వారిని. మంఫు య్యాక్సి రాత్రీ ఉండపిన్ని భస్టులూ, తెలుగు తెలిపిత తున్న కొలులు వారిని

తీసుకువచ్చి పెట్టి ఉంచే చాలా సమయంగా ఉండేది నేను కేవలం ప్రాంతియ శాఖములో మాట్లాడుతున్నాను అనుకోకండి

**శ్రీ ఎం. వి. కృష్ణరావు :**—వారు తెలుగు భాగా మాట్లాడుతారు, చదువుతారు.

**శ్రీ ఎన్ వెంకటరమణాయుదు :**—నాకు తెలుగు మా జీల్లా కలెక్టరుగా ఉని పేళాడు, నేను వారితో కూడా వెర్పి అనేక ఉపస్థితిలు ఇవ్వడం జరిగింది. కానీ అటువంటి ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు వారి మీద ఏమి లేకుండా చేసే చాగుంటుంది. మధ్యంతరంగా తీసుకువచ్చి పెట్టడము అంచే కషం. డి.పి.ఐ ఆఫీసులో పని చేసే వారి మీద రోజు కరవ్రకాలు తెఱినేటర్సు హాప్ట్రోలో కూడ వస్తున్నాయి. కృష్ణరావు గారు వాటిని అన్నింటిని విచారించి ఏది లేకుండా చేయడం సమయంగా ఉంటుంది. **శ్రీ కృష్ణరావుగారు** నిరాదంబరుడు, చాలా నిష్కర్మమంగా కృష్ణ చేస్తున్నారు. అటువంటి నిష్కర్మ వరిస్తిని ఆంశార్థిమెటింగ్లో తీసుకువస్తారనీ ఆశిస్తూ నెలవు తీసుకుంటున్నాను

Sri Ch. Parasurama Naidu (Parvathipuram) Sir, Mr Krishna Rao is a very fortunate man. He is the richest man of the ministry. He is the master of 1/5 of the budget Rs 114 crores. Having been the master of 1/5 of the budget, certainly his responsibility is very great. I am also sure that Mr. Krishna Rao is bringing forth all the sincerity he can. He is trying to do the best. There can be no two opinions about it. Personally I am impressed by that but I cannot refrain from expressing my feeling on the matter. However, we have also a duty to contribute our thinking in order to help him in discharge his responsibility in respect of the largest amount of the budget over which he has to administer. Out of this Rs 43 crores go to primary education. Here I cannot refrain from stating that this money is really not getting for us the results we want. Out of our anxiety for universal primary education we have been allotting day after day, year after year increasing amounts. I was Samithi President for ten years and I had occasion to preside over its administration at the lower level. I can only say that this money is not really producing the results that we want.

The teachers in villages are not punctually attending classes 6-20 p.m. They are not actually producing that amount of literacy in the boys whom we are entrusting to their care - the future citizens and administrators of this country. The moment a boy is there we normally expect that he would rise to heights. But unfortunately, they cannot properly imbibe in them the literacy standards.

I had an occasion once to interview Secondary School passed candidates for the post of teachers. There was an incident. I asked the gentleman : అందించి వున్న వమ్మదం ఎక్కువ వున్నదని అడిగికి ఉత్తరాన ఉండవి. చౌపాఠ.

That is the standard which we are witnessing. If that is so, no dout the Teachers themselves require a Refresher Course, and they should sit for an examination at the end of each Refresher Course. This may be almost every two years. If they fail to come up to the required standard, necessary action may be taken, and not allowed any promotions. They must not be promoted at all to the upper cadics. It is just one idea. Something on this line may be done to improve the standards of the teachers themselves.

Vande Mataram is our national and dear song. I want the Hon'ble Education Minister to call any teacher and ask him to sing this National Song. I know they cannot.

It is the misfortune brought by our Constitution that there is representation only to Teachers Class. We do not know why our founder-fathers of Constitution thought it wise to give representation only to that class. It has brought politics in our educational system itself.

Then there are the Students Unions, and the elections are there. These two things have contributed to the politicisation of youth to the detriment of their educational career. What is the result we have been witness in the Campuses of Universities where even murders have been perpetrated. Is it a happy and healthy sign? Does it not show that reform is necessary? Elections to the students Union is a hot and passionate affair where all the evils in men will come uppermost. In the name of training them in Democracy they are being brought into this evil. This is really playing a havoc with the conduct of the boys.

With regard to mid-day meal scheme, the less said the better. No doubt it was started with a humanitarian idea but unfortunately it has become a waste and funds are being misused. In the name of giving aid to the weaker sections, we are wasting and swallowing so much money.

With regard to Higher Education I must say it should not be for all. There should be universal education only upto the standard of Matric. Further education should not be there for producing ordinary Arts Graduates. This should be only for extraordinary and brilliant students, otherwise it is a waste of public money. We should concentrate our efforts on Scientific and Technical Education and on Medical Education.

With regard to languages, I would say three languages must be made compulsory. It is necessary for national integration and for the development of the sense of one nation, to have a National Language. I have no doubt that Hindi is the only language which serves this purpose. :-

Although I have much to say, but with due respect to Chair, I resume my seat.

Thank you.

శ్రీ ఎం. ఆపుస్తుడోర (బిటయెన్సార్గం) :—అద్యాత, విధ్యా శాఖామాత్రయలు ప్రవేశపెట్టిసటునంట దైవంగును బలపరుస్తూ కొన్ని ప్రశ్నలు చెప్పిరచు కున్నాను మంచిగాగా 111 కోట్ల దూషామలు ఖర్చుచెట్టినా క్యాపిటి అట్ల ఎద్దు, నీపును కొ రూ. 1.00 లక్ష పోటుమలి అన్నారు. అది చాలా విచారకర స్థేసటుచెంగా విషయం. సూక్తాల్పు ఆదాయంలో 20% లద్దు పెట్టిసప్పటికీ క్యాపిటి ఏట్ల ఎట్టుకొన్న ము పెట్టించినదికపోవడం చాలా ఏచారకరమైన విషయం. అనుచో గాంధీ ప్రాంముఖ్యాల్ని ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాంముఖ్యాల్ని ఇవ్వాలని మనవిచేస్తున్నాను. లీచరు స్టాడెంటులు దేశించు ఉన్న చాలా నొటివస్తులు ఒపలసిన స్కాకర్మాల్లుకూడా ఈ లిగించాలి వారికి పెక్కాటిదే ఏగ్గాలు చేశాయాని అన్నాగు. లీచరుకు కావలసినటువంటి ఎక్స్ట్రోమంటు ఇస్తే నీ పాయి మీ సి.ఎ.ఎల్.ఎ. ఏక్క కొసులో 60, 70 మంది విద్యార్థులుపట్టే అతని ఏమీ చేసుగిలడనే ప్రశ్నలు గ్రంథమ్యం అలోచించాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఎలిమె టపీ సూటులు లపెయలో గుర్తు మెంటు తాలూకాకు ఒక సూక్తులు అయినా గీసుకోని ఒ. ఔ. రేడియో పెట్టి వారికి కావలసినటువంటి ఎక్స్ట్రోమె టు అంతా ఉర్మటుచేసి ఎక్కువెరిమంటు చేసే భాగుంటుండి మనవి చేస్తున్నాను. ఇం మిక్రో చేసిమీల్సు అది అంతా టోగ్వెన్, బలహీనవర్ధాలను ఎలి మెంటరీ లెవెలులో రూ. 5 లు, చౌస్ట్‌ల్స్ క్లాసులో రూ. 10 లు ఇస్తున్నారు. ఐరూ. 5 లను రూ. 25, ఉగా. రూ. 10 లను రూ. 50 లగా చేస్తే భాగుంటుంది. ఈ బిడ్ చేసిమీల్సు క్లాస్ చేస్తే అది పెంచడానికి వీలవుతుందని నానవిచేస్తున్నాను. కాబట్టి అది ఆలోచించారి ఒనెంప్లాయిమెంటు స్కూలును క్రింద అనేకమంది ఉపాధ్యాయులను ఏర్పాటు చేశారు. చాని వారికి వెతనాలు ఈందడం లేదు. 1975-76 లో హాంగారిసి శిష్టుకుంటామని ప్రథుత్వంవారు అన్నారు 1974-75 కు ఇందరూ వారి వేతనా, గురించి ఏమీ కెప్పేదేదు. ఎక్కుడై కే భాథిలున్నాయో అక్కడే కీఎగ అట్టార్క్ ప్రీయాలని ప్రథుత్వంవారు క్లి.టీ. డిస్ట్రిక్టు యొస్యా చేశారు. అక్కడన్నటువంటి అప్పారాన్నిభట్టి అక్కడున్నటువంటి ఉపాధ్యాయులందరినీ శిష్టుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. వెనుక బడినటువంటి విచారణాట్లం, శ్రీకాకుళం లలో ఏక్కువు రెసిడెన్టీ ఇంజర్ సూక్తులు ఏర్పాటు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. పెకండరీ ఎడ్యుకేషన్ లేచెన్టలో పిఃఎం.టీ ఎడ్యుకేషన్ గట్టిగా చేస్తే అతను హాయ్డ్రో ఎడ్యుకేషన్ ల వచ్చేప్పటికీ క్యార్బోక్రెట్ అండ్ దిస్ట్రిక్ట్ కంటుందని మనవిచేస్తున్నాను. హాయ్డ్రో ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి అంబర్ మీడియాట్, టిగ్రి కాలేజీలు మొట్టమొదట కు ఇన్‌దిస్ట్రిక్ట్ లోదు. అది ప్రథుత్వం అలోచించాని మనవిచేస్తున్నాను. 1-4-71 కరువాత యూనివరిటీ బూల్సు ప్రశార్ణం ద్వాగా క్లాసులలో అడిషనల్ రెక్కుల్స్, వాస్తే అప్పాయుంట్ చేసినటువంటి ఉపాధ్యాయులు గ్రాంట్ ఇవ్వ ఎఱుడ్ ఇప్పంచాలని మనవిచేస్తున్నాను. ఇం కాకుండా మళ్ళీ విఫ్పులో There should be student's representation in University.

administration. గవర్నర్ మెంటు శాసనశాఖాదా వేయాలని అనుకున్నాము. విల్లు ఎప్పటికి వస్తుందో తెలియదు. ఆరీనెన్న ద్వారా అయినా యూనివర్సిటీ ఆడ్మినిస్ట్రీషనలో ఉండేట్లు చూడాలని మనవి చేస్తున్నాము. 6-30 a.m విషయగరంలో ఒక పాలిటెక్నిక్ వరాపటుచేయాలని తెక్కికాల్ ఎడ్యూక్షన్ కేవలం మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము. లైబ్రరీను సంబంధించినంతవరకు ఇది కేవలం అంధం రణ అని అనిపిస్తుంది ప్రతి జీలాలో వారికి 4 నెలలు, 6 నెలలు కీళాలు లేకపోతే మేము విమీ చేయలేదు అనే పరిస్థితి ప్రభుత్వం చూపిస్తున్నది. అటువంటప్పుడు అవి ఎందుకు ఉన్నహో విచారించవలని ఉన్నది. మనిసిపాలిటీలు, ఇవ్వాలసిన గ్రాంటు ఇవ్వటంలేదు కాబట్టి, మేచింగ్ గ్రాంట్ గవర్నర్ మెంట్ ఇవ్వటంలేదని అనలము విచారకరమైన విషయము. ఈ సీసం గవర్నర్ మెంట్ అయినా గ్రాంటు రిలీఫ్ చేసి, ఒక యాక్టు మూలంగా మనిసిపాలిటీన్ పంచాయతీల నుంచి రావాలసిన పర్సెంచేస్ పెంటనే వాటికి వచ్చేటట్లు చూడాలని కోరు కూడా, విల్లింగ్ కెంట్ కూడా లైబ్రరీ తరవున ప్రభుత్వము ముందుకు రావాలని మనవి చేస్తూ సెలవు కీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ సి. వి. కె. రావు.—అధ్యక్ష మహా శయా. విద్యావాద్యుక్తింద గత ప్రవత్నరం సుమారు 104 కోట్ల రులు పొచ్చించారు. ఈ సంవత్సరం 10 కోట్లు అదనంగా కేటాయించారు. 114 కోట్లు కోరుతున్నారు. డబ్బు అవశరమే. అయితే విద్యను ప్రశ్నేకంగా డబ్బును బట్టి లెక్క వేయటానికి విలులేదు ఈసాదు ప్రజాస్థామిక వ్యవస్తలో విద్యకు ప్రశ్నేక స్థానము ఉన్నది; అన్నది మనం గురించ వలసింస్తుది, చాలాకాలము క్రితమే, మనకు అధునిక విద్యలేనటువంటి దాశము లోనే ఒక మహానీయుడు విద్యనుగురించి ఇలా అన్నారు. విద్య నిగూఢగుప్తమగు విత్తము, రూపము హూక షహోరిస్, విద్య యిషస్సు కీర్తి అన్నారు. శర్తులూ తన యొక్క మహాత్మరమైన, వైష్ణవానికపూరితమైన సుఖామితాలలో యామాటను అన్నారు మనము యా విద్యావ్యవస్థను ఏ వద్దతులలో వ్యవహారించాలి అని అనుకొనేటప్పుడు మనం చాలో శాశ్వతతో వ్యవహారించాలి. చానికి అనుగుణ్యమైన శక్తి సిర్పాజము మనం పొందించాన్నామా అంచే లేదని చెప్పవలసింటోంది. చదువు ఉన్న చారికి కూడ పనిపాటలు లేని పరిస్థితులు ఇవ్వాలి. అంచే విద్యానంప్పేటు ఒక విధమైన వ్యాపారసంపూర్ణ క్రింద తయారైననని. చేట్లులడించారి విధానము రోవెడి విధానము యా విద్యాల యోగిలో ప్రవేశించినప్పి. మనం ఎంత దబ్బు అట్టు చెడుతున్నప్పటికి రానురామ ససిర పెనక లడిపోతున్నాము. మనం మొత్తం 40 అందియాలో 24 వ స్కూల్సానికి పచ్చామ్మి అని లెక్కలు మనకు చెఱుతున్నాయి. మనం ఎందుకు పెనకలది పోతున్నామయి? విద్యావ్యవస్థను సిర్పాంచచానికి తగినటువంటి సైకిలం చెస్తు లేకించా పోతున్నది. ఈ విషయం విద్యామంత్రిగారు, ప్రభుత్వం గొర్రెంటించు అంచే గురించితు ఎందుకే గురించచేయు? ఈసాదు యా తీంప్రారగ్గెలో, కాళ్ళతో ఉన్నటుకలచే మహములకు వ్యవధి అంతగా చెక్కటాలి. విధి వద్దతో తిథి గుర్తు చాయకొంచామని శాపతయింటో జంగో జ్ఞానాల్లో కాకిసితులు వ్యక్తుకాయి, కలిపినంగా ఉన్న కోట్ల లభించుటాయి

దాసోహగ అందామనే సిద్ధాంతంతో ఉన్నారుగాని— న్యాయమైన, ధర్మమైన విధానంతో యి సంఘను నడుపుదామనేది లేనేలదు. ఉదాహరణము ఇవాళ మిత్రులు కొన్ని పుస్తకాలు చదివారు అని విద్యా విహానులను పశుపులు ప్రాసిన పుస్తకాలుకాని, విద్యాయందు కనీసమైన కృషి చేసిన మనములు ప్రాసిని కావు ఏపో వ్యాపారికాగ్య ప్రాశారు ఏదో ప్రాసిపోరేయటము చూసి కాపిలు కొట్టివేయడము, మిడిమిడిజ్ఞానంతో ప్రాసి అచ్చువేయించటము. వాటిని స్వాత్మకు ప్రిస్క్రీయల్ చేయించటము, ప్రిస్క్రీయల్ చేయించగా చే అపుస్తకాలు హాట్ కేక్ ను క్రింద అమ్మడై పోవటం, ఇది ఒక వ్యాపారికాగ్య—బరుగుతున్నది. విజ్ఞానపూర్తి పుస్తకాలు అయితే బయట అమ్మడుకావటం కష్టమవుతుంది. ఏపో ప్రానేసి విద్యార్థులకు ప్రిస్క్రీయల్ చేసే—ఆపుస్తకాలు తేలిగా అమ్మడై పోతాయి. అయితే ఆపుస్తకాలు పిల్లలు చదువుతున్నారా, నేర్చుకొంటున్నారా, ఇతరులు వేళా కోశం చేస్తున్నారా—అన్నది చారి దృష్టిలో లేందుడా ఉన్నది విద్యా విహాను లగు మనమ్ములు దీనివైన వెత్తనం చేస్తున్న రేమో అలిపిస్తుంది; లేదా దీనిని నిర్వహించటానికి శాధ్యత లేనటువంటివారు ఉన్నారా అనిపిస్తుంది. అందువల్ల యి వ్యవహారంలో చాలా శాధ్యత పహించాలని కృష్ణారూపుగారిని కోరుతున్నాను. చాలామంది విమర్శలు చేసాము. అయితే ఆయన చాలా గొప్ప వాడు. మేము ఏమి చెప్పినా, దులిపి వైపోతూ ఉంటాడు ఈ విషయంలో వారు బహు జాగ్రత్త పహించాలని కోరుతున్నాను, ముఖ్యమంత్రిగారికి కొన్ని అపవాదులు వచ్చాయి; కొన్ని యాక్యుషేషన్స్ కొన్ని ఎలిగేషన్స్ వచ్చాయి. విద్యాశాఖలో అనకంపకలు ఉన్నాయి అంచే అని ఎందుకు ఉన్నాయి? అని నిషమా. అబద్ధమా, అందంలో ఉన్న మంచిచెదులు ఏమిటి అన్నది రుజువు అయ్యంకవరకు—ఆ అవనిందలు, ఆరోపణలు మీ మీద అట్టగే ఉంటాయి. అని కేల్పకుండా యి నాడు విద్యా వ్యవస్థను అసందిగ్గ వ్యవస్థగా పెట్టి, నిందలకు గురి అయ్యే వ్యవస్థక్రింద చేసే—దానికి శాధ్యత ఎవరిదని అడుగుతున్నాను. ఇవాళ విద్య నిర్వహణ విషయంలో—అవినీతి ఉన్నదని అన్నప్పుడు—ఆ అవినీతి ఉన్నదో, లేదో విచారించటానికి యాంటికరప్పన్ బూర్జోకు అప్పగిస్తామని అన్నప్పుడు—ఆది ఏమి అయినది? ఈ లోగా రకరకాల కరప్రాలు వస్తున్నాయి. ఉండికే పొగాదుకచ్చా. ఎక్కడో నిప్పు ఉంచేగాని, పొగాదుకచ్చా. కాబట్టి విద్యా వ్యవస్థను సరైన ఆర్గార్టలో ఎందు పెట్టే లేదని యి ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము. ప్రభుత్వం యి పద్ధతులలో వ్యవహారించి, దేశాన్ని అప్రతిప్రపాటు చేసి ప్రణాశ్యమిణాన్ని మంటకిపి, ఎవడికై కే శక్తి ఉంటుందో, ఎవడై తే మోపం చేయగలుగుతాడో, ఎవడై తే జాక్ మేల్ చేయగలుగుతాడో ఎవడై తే లాటోచీ చేయగలుగుతాడో అతడికి స్థానం ఇచ్చేటటువంటి విధానం క్రింద యి ప్రభుత్వం వ్యవహారిస్తున్నది ప్రభుత్వం ఇంత బిహ్యండైమైన నేరం చేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాము. విద్యాశాఖానికి మనమ్ములు అధిపత్యంలో ఉన్న రేమోని తెచ్చువలని ఉన్నది. మనకు ప్రాయమరీ ఎయ్యకేవే ప్రథానమైనది. చేపరికములో కుమితిపోద్యు ప్రణాశ్యమికి వదవటం నేర్చటం ఇరగేది యి ప్రయమరీ ఎయ్య

కేసన్ లోనే కదా ఇటువంటి ప్రయిమరీ ఎడ్యుకేషన్ కు ఈర్పు పెదుతున్నది 32 లక్షల 23 వేల మాత్రమే ప్రయిమరీ ఎడ్యుకేషనులో ఇప్పుడు 31 లక్షల మంది విద్యార్థుల ఉన్నారు దానికి అంత ఖర్చుపెదుతూ- మంత్రిగారు అదే పేరా క్రింద ప్రయిమరీ ఎడ్యుకేషన్, భోజన పారశాలలు, సగిలోగా, కెక్కిందో ఎడ్యుకేషను- ప్రపంచ తెలుగు మహారాష్ట్రలు- అని వ్యాపం ప్రాన్తి సరిపోయిందా అని అడగుతున్నాను ఎందువల్ల ప్రయిమరీ ఎష్ట్ కేషన్ ఊరథలో ఉన్నదో దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసిఉన్నది. మనం ప్రయిమరీ ఎడ్యుకేషను పై తక్కువ ఖర్చుపెదుతున్నామంచే- ఏ సామాన్యప్రజాస్థితిం నుండి మనము ఉద్యోగచాపో, ఎవరి వోటువల్ల ఈ ప్రజాస్థామ్యుల్యవ్యవస్థ నడుస్తున్నదో వారిని నిర్దిష్టిం చేసి పైపై నిక్షేపించి ఉన్న నుండి ఆందులేత ఈ వ్యవహారం గలించి లోపుగా పరిశోధన చేయవలసిఉంటి. సంవత్సరానికి 2 లక్షల మంది కాలేజి విద్యార్థులు మనకు తయారపుతున్నారు మనం ఆ 2 లక్షల మంది విద్యార్థులు ఈ నీన జీవనభూతి రిప్రో చే పరిస్థితి ఉన్నదా? లేదా? ఇవాళ ఏ, ఎం ఎ చదివి సమాజంలో ఉన్నస్థాయికి వచ్చామని. పెద్ద ఉద్యోగాలకు ఆర్యులమని అనుకోసేటటువంటి ఈ యువకులు, ఈ యువతులు, ఇవాళ ఉద్యోగాలు లేక నిరాశతో కుమిలిపోయే పరిస్థితి వస్తున్నది ఎక్కుడో ఫాసిస్టులు తయారపుతున్నారని అంటున్నారు ఈ విధగా నిరాశతో కమిలిపోయేటట్లు తయారుచేసినవారు- ఫాసిస్టులా, లేక ప్రజాస్థామిక వాదులా అని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను ఇన్ని లక్షల మంది చదువుకొన్న వాగు తయారపుతున్న పుస్తకాలు- వారి జీవనోపాధికి తగినటువంటి వ్యవస్థ నిర్మించకపోతే- ఇక ఈ విద్య యొక్క కాత్పర్యం ఏమిటి? విద్యకు, జీవనోపాధికి సంబంధం లేదు, ఇద్దు మింటి యొక్క సామాజ్యాన్ని ఎక్కువ చేస్తుంది- అట్టే అది వేరు కాని కాగా చదువుకొన్నాలు పస్తాయనే ఆశలు పెట్టి- వారు చదువుకొని పాశయి వచ్చిన తర్వాత జీవనోపాధికి కల్పించకపోతే- వారు బ్రిటిష్ డామెన్ నిరాశలోపడి కొట్టుకుపోతున్నారంటే- అందుకు కాగణం మన విద్యావిధానం దోషపూరితంగా ఉన్నదని చెప్పవలసిఉన్నది. ఇక ఉపాధ్యాయుల సంగాం వేరే చెప్పనక్కారాలేదు ఉపాధ్యాయుల యొక్క పోస్టుతి చాలా అధ్యాన్నదశలో ఉంది ఉపాధ్యాయ సంస్థలు, ఉపాధ్యాయులఁ ఎం ఎల్ ఏల దగ్గరకు ఉచ్చి వారి బాధలు వారి సమయాలు చెప్పుకోటున్నారు. వాటని మేము మంత్రిగారికి తెలియిసేయటము, దిపార్టమెంట్ ఇక్కడ వాటని బుట్టరాఖలు చేయటం ఇరుగుతున్నది.

ఈ పద్ధతిలో ఇరుగుతున్నది. మంత్రికి తెలియిసేము మా కాథ్యక 6-40 p.m. అయిపోయింది అనుకోవడం, మంత్రిగారు Received your letter and acknowledged with thanks అని సమాధానం చెప్పడం, అట్టిపోట్టి మెంట్ కు వెళ్లి బుట్టలో పడిపోవడం ఆనే పరిస్థితి వచ్చినది. ఈ వ్యవస్థను ఏర్పాటంగా నిర్మాణం చేసి ఏ పద్ధతిలో చాగు చేయాలో చూడవలనిన కాథ్యక యున్నదని ప్రఫుత్తుంగా గుర్తిస్తే కాగా ఉంటుందని ఆలోచిస్తున్నాను.

మధ్యాహ్నం భోజన యిస్తున్నామన్నారు ఇది చాల సార్లు విమర్శించాను. నుండి మధ్యాహ్నం భోజన మధ్య దళారీలు తిని వేయడానికి గాని వేరవారి తిండి

కావేళాదు. మంత్రీగాని, దిపార్ట్ ముంటల్ వోర్డ్ గానిటకపరియాకు వెళ్లినప్పుడు కాసనసభ్యులను తీసుకొని, ప్రాధమిక విద్య యిది, మధ్యాహ్న భోజనం ఈ పద్ధతిలో యున్నది; ఈ సెకండరి పాఠశాలలు ఉన్నవి, ఈ కాలేజీలు ఉన్నవి మీ ప్రాంతంలో అని ఎప్పుడైనా చర్చించారా అని అదుగుపున్నాను అవేమి ఇరగనే ఇరగవు. తెలుగు భాషకు చాల వ్యామోహం ఉన్నట్లుగా, చాల అభిమానం ఉన్నట్లుగా ప్రవర్తించే తెలుగు భాషావాదులకు చెప్పవలసిభటికంటుంది నేవాసిక పాఠశాలలు అన్నారు అంచే అర్థం చెప్పగలరా?

**శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు — రెసిడెన్షన్ యోర్ సూక్త్.**

**శ్రీ సి.వి.కె. రావు:**—ఈ ప్రక్కన నేను అదుగుతానని అనుమానం వేసి డి.పి.ఐ. గారిని తెలుసుకొని ఉండాలి. నేవాసిక పాఠశాలలు అంచే అక్కడే నివాసం, అక్కడే చదువు ఉండేటటువంటి పాఠశాలలు, ప్రపంచ తెలుగు మహాభటలు ఏర్పరచే మహాసుభావులం, అంగీసు మాట తెలుసుకుంచే గాని తెలుగువాడికి ఆర్థం కాదు. ఒక్క తెలుగుమాత్రమే వస్తే తెలుగు భాష అర్థం కానే కాదు. అటు వంటిది మానివేయడం మంచిది కీ లక్షల మందికి ఉద్యోగ పదకం అన్నప్పుడు— వంచపాండవులు మంగణకోళలాగా తయారై సున్న చుబ్బివేయడం జరిగింది నావు డి.సి.ఐ. నుంచి ఉత్తరం వచ్చినది. ఏమి లేదు, బి.ఇ.డి.లు లేనే లేదు అన్నారు, ఏదైనా ఉండేటట్లయితే పాస్తవం చెప్పడానికి ఛైర్యం కావాలి పాస్తవాన్ని అమలు చెట్టడానికి ఛైర్యం కావాలి. వైరీవేటు పిద్యా సంఘాలమైన కంటోర్లో చెట్టడానికి ప్రఫుత్యం ఒక కాసనం కెచ్చినది. మంచిదే. అది ఆవసరం కూడా. కాసనం ఉన్నంత మచ్చానిన సరిపోదు. దానికి మానసిక మైన శక్తి సామర్థ్యం ఉండాలి ఈ నాదు కాసనంతోనే వ్యవహారించేది కాదు. అందుచేత ప్రఫుత్యం తగిన శ్రద్ధ తీసుకొని విద్య యొక్క ప్రధాన అవక్యతకు సంబంధించిన నియమాలను అమలు చెట్టమని నేను కోరుతున్నాను.

**శ్రీ తె. ఈ.క్యారీటాయి.— అధ్యక్షా,** ఈ ఎద్దుకేషవ్ దిమాందు విషయ ములో చాలమంది చాల విషయాలు చెప్పారు. దీనికి రూ 105 కోట్లు చాల పెద్దఎత్తున ఇంటెల్ పెట్టారు. మొదటగా ఈ నోట్లలో వైరీమరి ఎద్దుకేషవ్ విషయం చెప్పారు. వైరీమరి ఎద్దుకేషవ్ చిన్న లిడ్డలకు పొందేమన్ అన్నమాట. చిన్న లిడ్లలకు చదువు చెపుతున్నాము, వారు చదువుకుంటున్నారు. వెళ్లిపోవు వ్యాపారాలను అని కాదు. లిడ్లలకు పరీకలు తీసివేళారు. లిడ్లలకు మన్త్ర లిచ్చెస్టు ఉండడం, పరీకలు చెట్టుకొనడంచేత లిడ్లలకు భయం ఉంటుంది. టీచర్లలకు కూడా చెప్పాలనే భయం ఉంటుంది. కానీ దుప్పమ తల్లిదండ్రులకు కూడా భయంకేదు 7 వ క్లాస్ వరకు యిట్లాగే చదువుకుంటూ ఉంటారు. అట్లాగే 7 వ క్లాస్ అఱు పోతుంది. 10 వ క్లాస్ కు వస్తేదు. అది చాలా తప్ప. విద్య విషయంలో తెలంగాణా చాల శాస్త్రవర్క్ వీరియూ. ఎక్కడలునాగాని ఈ పద్ధతి తీసివేసే చాగా ఉంటుంది. తీసివేళాకు కూడా తైర్చిపేట మూడ్లుల్లో సరిగా ప్రొమీ నేపన్న జరువుతున్నారు; గపర్చ ముంట మూడ్లో టీచర్లకు మూత్రం చని తెలుఁడు తీసివేళాతు. చెట్టున్న మాత కాక ఉండవచేప్పాడు. తెలుఁడు కంటేన్ని

ప్రీమరి ఎద్దుకేపనే తీసుకురావాలి. మీరు ఈ నోట్లో యిచ్చారు ఎప్పుడు తీసుకువసారు? డిస్ట్రిక్టులలో కూడ కంపంగిగా తీసుకురావాలి. డిస్ట్రిక్టులలో షెడ్యూల్ కాస్ట్ పిల్లలకు చదువులేదు. డైరెక్ట్ గాని, యిససెప్ట్ గాని, మినిస్టర్ గాని ఎవ్వేనా అక్కడిపోయి చూస్తున్నారా? అక్కడ పల్లెటూరులో పోయి చూసినట్లయితే, అక్కడ ముస్లిం సమాజ్ చేసే అసిఫ్ థానా ఉంటుంది. అక్కడ ఒక మాపర్ ఉంటాడు. అటువంటివి నడుస్తున్నాయి, దేశం శాసు పడాలి అంచే బిడ్డలకు చదువు యివ్వాలి ప్రపంచ తెలుగు మహాసథల గురించి కృష్ణారావుగారు మదాను తిరుగుతున్నారు, ఎక్కడెక్కడో తిరుగుతున్నారు. మా రగ్గర జానియర్ కాలేజీనే ఉన్నాయి లెక్కర్ నే ఉన్నారా? ఘర్షించర్ యున్నదా? ఎక్కివ్ మెంట్ యున్నదా? పాళ్ళకు కావలసినవి ఏపి కూడ లేవు అటువంటివి జరుగుతున్నాయి. అక్కడ ఉన్న మాస్టర్ నే పిల్లల గగ్గర డబ్బు తీసుకొని అని తీసుకువస్తాము, యివి తీసుకువస్తాము అని అంటాడు. పిల్లలు పాడు అవుతున్నారు లెక్కర్ నే ఉండరు ఎగ్గామి సెన్సెన్కు కూర్చోవాలి, పాన్ కావాలి అంటారు నా ఏరియాలో ఎల్లా రెడ్డిలోపల రెండు సంవత్సరాలు అయి పోయింది ప్రీసిపాల్ లేదు ఎన్నోసార్లు డైరెక్ట్ కు ప్రాశాను. సిల్లను పంపించాను ఎన్నోసార్లు సేను ప్రాశాను వినడం లేదు. ఎమ్ ఎల్ వీన్ చెలిశేసే వినకపోతే ఎవరి మాట వింటారో నాకు తెలియదం లేదు. బుక్కు త్రైమకు యివ్వారు. ఆరు నెలలు పాశాలు అయిపోయిన సరువాత పుస్తకాలు యిస్తారు, జూన్ రిన సూక్షుల్ని ఉపాన్ అపుతాయి. ఆ నెలాఖరు లోపల యివ్వాలి అటువంటిది శైయదం లేదు. షెడ్యూల్ కాస్ట్ స్టూడెంటుకు ఒక సారి శైయల్ అయితే సాక్షర్ మిషన్ పీఎస్ దొరకడంలేదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ కానప్పుడు మెదటి తరగతిమంచి నాలుగు రూపాయలు సాక్షర్ మిషన్ యిస్టేది బి.ఎస్. పెంక్ ట్రూపు రజాకారు రిఫీమెంట్ ఎద్దుకేమన్ మినిషిస్టర్. ఆయన కొట్టడ కోటి రూపాయలు షెడ్యూల్ కాస్ట్ పిల్లవాళ కొరకు తీసుకువచ్చారు తల్లి పెంట పిల్లవాడు వెడతే నాలుగు రూపాయలు వస్తాయి సహాయం పడుతుందిని వెడుతూ ఉంటారు పిల్లవాడు చదువుకోడానికి అవకాశం లేదని, పిల్లలను చిన్నప్పటి నుంచి చదివించాలి అని మొరటి తరగతిమంచి దబ్బులుయిన్నే శాగా ఉంటుందని ఆ విథంగా తీసుకువచ్చారు. ప్రముఖ విగినింగ్ సాక్షర్ మిషన్ యివ్వాలి. కాన్ పెంట సూక్షుల్ని ఉన్నాయి. కాథలిక్ సూక్షుల్ని ఉన్నాయి అక్కడ ఫిక్స్ 20, 25 రూపాయలు తీసుకుంటున్నారు. మూడు రూపాయలకు మించి యిఫ్ఫ్యూము అంటారు. ఘనీ పొందర్లు నుంచి సెపెంట్ క్లావ్ వరకు మూడు రూపాయలు యిప్పాము అంటాడు. రానికంటే ఎక్కువ యివ్వారు. ఈ విషయాలు నేనుఖాదేవదేశభూతంచే మీదు నమి. చర్యలు తీసుకుంటున్నారో నాకు ఆర్థిక క్షేత్రఫలం లేదు శైయల్, స్టూడెంట్స్ విషయంలో—ఒక సారి శైయల్ అయితే పాటించి చామ్పి యివ్వాలి. నీరు చాలా వెనుక లడిన కమ్మానిలీవారు. ప్రిట్ వాటిక్ తుమ్మిపుట్టు తెగ్గిపుట్టు, శాగుష్టారు, ముస్లిమ్ రాజ్ తున్నప్పుడు ముస్లిమ్, శాగుష్టారు. హిందూరాజ్యా: తున్నప్పుడు హాదువులు శాగుష్టారున్నారు, విధిక్ ఏ రాజ్యమూ లేదు. నీరు ఎప్పుడు శాగుష్టారు? అపి ఒకసారి ఆంధ్రప్రదేశ్ అంధ్రప్రదేశ్ ఉపాయాలు, మించి మాత్రం ఏ కౌసిదిస్.

లేవు కాన్ ప్రిట్టూడ్యుషన్ల్ రెట్ వారికేమీ లేవు ఈ పిల్లలు కూడా చదువు కోవాలి. వారు ఒకసారి భైయల్ అయితే వారికి సాగ్జలర్ ఫివ్ యివ్వము అని అంచేవాడు వాగశాండ్ గా తిరుగుతాడు. తలిదంద్రులకు చదివించుకునే ఇక్కి లేదు, అన్నంచెట్టే పరిస్థితి లేదు. అందువలన వారు చదువుకోలేదు. వారికి ఎక్కుడా నో కే టొరకదు వారికి ఒకసారి ఛాన్స్ యివ్వాలని కూడా నేను చెబుతున్నాను

ఈక, మిడ్ డె మీల్కు సంబంధించి మీరు ఏ విధంగా యో సూక్తుల్నాకు సహాయం చేస్తున్నారు? ఇది రెండు మూడు సంవత్సరాలనుంచి అమలు కావడం లేదు. కారణమేమిటో మంత్రిగారు చెప్పాలి, ఇస్తన్నప్పుడు కూడా పిల్లలకు యిష్టంవచ్చినప్పుడు యివ్వడంతప్పి. రెగ్యూలర్ టైమింగ్స్ ప్రకారం యివ్వడ మనేది లేదు. వీసిని అడిగే పారెవరూ లేదు. డెప్యూల్టీ ఇసస్టెక్ ర్స్ రెంక్లో వుంటుంటారు. ముఖ్యంగా, సింగ్రామాద్ రెంజ్లో—సీతాఫలమండి రేంక్— వున్నది, అక్కడ డెప్యూల్టీ ఇసస్టెక్ ర్స్ వున్నారు. వారికి ఏ సూక్తులనుంచి డబ్బు దారికితే ఆ సూక్తున్నాను బాగా చూస్తారు డబ్బు దొరకకపోతే వారి మిల్స్ కూడా పాన్ చెయ్యారు ఈ మిడ్ డె మీల్ దినికి సంబంధించినది, కేవ్ నుంచి మనచు వస్తున్నప్పుడు, మనం ఇక్కుడ ఎందుకని సరిగా డానిని అమలు చేయలేకపోతున్నాం? ఈ మధ్య దీనిని ఎందుట అప్పజేశారు<sup>1</sup> టు ఇయర్ ఆ కట్టలకు బాగా డబ్బు యిచ్చేవారు. ఇస్తుడు ఆ డబ్బు కూడా యివ్వడంలేదు. ఈ విషయాన్ని గురించి నుంతిగారు వివరంగా తెలియజేయవలసి వున్నది.

అంకోక విషయమున్నది. ఈ వోఫ్ మిలియన్ బాల్స్ అన్నారు. దీనిక్రింద ఎంపుందిని ఎప్పాయిట్ చేశారు? ఎంతమందికి బాల్స్ ఇచ్చారు? ఎంతమందికి ఇవ్వలేదు? ఇంక, యో డిగ్రీ కాలేజెన్ డిస్ట్రిక్ట్ టెక్నికల్ గా ఉండాలి. పిల్లలకు ఎక్కుడనుంచో సిలీకి వచ్చి చెందుకోవాలంచే చాలా కష్టమవుతుంది. ఈ రోఱన బన్ చార్జెన్ విపరితంగా పె గిపోయినవి. బయటవుండి కినాలంచే పేద పిల్లలకు కష్టం, గొప్పవారు ఏ హోటల్లోనో, బంధువుల ఇంట్లోనో వుండి తింటారు. పేద చిల్లపు కష్టమవుతుంది. అందువలన, బాయిస్ టొరకేగాక, గరల్స్ విషయమై కూడా—గరల్స్ కాలేజెన్ లేదు. గరల్స్ కాలేజెన్ కావాలి.

శరువాత, ముప్పీరామాద్ టైలు వుంది. ఆక్కడ ఇప్పుడు మొత్తం రిల్యూస్ అయినవి. ఆ బిల్లింగ్స్ మధ్య టైలు వుండడం బాగుండ లేదు. ఆ టైలును ఆక్కడ నుంచి మార్పాలి డానిని గరల్స్ కాలేజిచెయ్యాడి, ఆ టైలును ఆక్కడ నుంచి ప్రైపరామాదులో ఎక్కుడయినా పెడికే బాగుంటుందని మన్నిట్టెన్ను న్నాను.

శరువాత, మరొక ముఖ్యమైన విషయం—యాది చేపట్టులో కూడా వచ్చింది; అందరికి భాలిసిన విషయమే. ఉన్నానియూ యూనివర్సిటీకి యిచ్చె గ్రాంట్లు ఆ చేశారు. భాన్సికి కారణమేమిటో ఎట్లానయినా సరే మీరు ఇప్పారు; కాని, టైమస్ యిస్టే లీచన్సుకు కేంద్రం తొఱువులుది, అది కూడా పారిశీలన్స్ చేసే ఎట్లా, సూక్తుల్లోను, క్లాలేషన్లోను, యూనివర్సిటీలోను యూ విధంగా;

పాలిటీన్ ప్రవేశ చెట్టడం మంచిది కాదు టీచర్స్ విషయంలో మనం ఆ విధంగా చూడకూడదు ఆ టీచర్స్ కేనిదే పెద్ద పెద్ద సైంటిస్టులు. వంగిమలు, మేళా పులు మనకు వచ్చేవారు కాదు. కానీ ప్రిట్టార్స్ ప్రెస్ కుడిన్ కూడా వారు లేనిదే తయారయ్యేవారు కాదు. అందుచేత, వారికి యొక్క జీతాలు సుగా యివ్వాలి మనింపాలిటీన్, జిల్లా పరిషత్తులు వున్నాయి టీచర్స్ విషయంలో గవర్నర్ మెంచే అక్కడ నుంచి చేకవ్వే చెఱ్యాలి అప్పుడే తైముకి వారికి జీతాలు దొరుకుతాయి.

ఆంక, యూ నాదు మనం ఎక్కడ చూసినా, ఒక్క స్వీంత విల్డింగు కూడా లేదు గవర్నర్ మెంటు యూ విషయం ఎందుకు ఆలోచించదు? మనం రెంట్ యున్నాం విల్డింగుకు సంబంధించి, ఎల్.ఐ.సి నుంచి లోన్స్ తీసుకుని యివి ఏర్పాటు చేసుకుంచే, యిప్పుడు కడుతున్న రెంట్ వారికి కట్టేసే విల్డింగు మనకు స్వీంతమవుతాయి అప్పుకూడా తీరిపోతుంది. రెంట్ యిచ్చుకుంటూ పోవలసిన అవసరముండదు కృష్ణారావుగారు యూ విషయం ఆలోచించాలి. మనకు టీస్ విల్డింగు వుండెందుకు ప్రయత్నించాలి. అప్పుడే మనిషేస్టు కాదు. ఆంక. జూనియర్ కాలేజెన్లో లాస్ ఫైలిటీన్ లేను స్థాడెంటును ప్రాటికల్స్ చేయ్యాలంచే ఆ సదుపాయం లేదు. డిసెక్షన్ కు కప్పులు కూడా వారే కొనుక్కొపాలి. ఆ సదుపాయమేమీ వారికి లేదు, కృష్ణారావుగారికి ఇవన్నీ తెలుసో, తెలియదో, ఇవన్నీ చూడమని చెబుతున్నాను.

తరువాత, ఇంటర్ మీడియేట్ లోర్డు. అప్పుడు చాలామంది తెలంగాచా వారికి అప్పాయం జరుగుతుండని గొడవ. ఇంటర్ మీడియేట్ లోర్డులో వుండే వారి తర్వానెంట్ మొహాపాలి వారుగాక ఇంకొకరు వుండకూడదు. ఆటు వంటి దృష్టి వుండకుండా చూడాలి. ప్రైసింట్ డి.ఎ.ఎ.—“మె టీచర్స్ మరాయ దగ్గా మాట్లాడడం లేదని అభిప్రాయమన్నది. ఆ విధంగా చేయడం మంచిది కాదు. ఆమె కూడా ఒకప్పుడు టీచరే. ఒక టీచర్ ఇంకొక టీచర్ ను కార వించాలి. మర్క్యూదగా ప్రవర్తించాలి ఆమెతే యూ విధమైన కంపెయింట్ వున్నాయి.—ఆమె వీరితో మర్క్యూదగా మాట్లాడడం లేదని. ఆ విధంగా కాకుండా చూడాలి.

ఆక, శైఫ్రో యువక కేంద్రాన్ అన్నారు. ఇవి ఎక్కడ వున్నాయి లేకపోకి ఎప్పుకు మొదలుపెడుతున్నారు? ఆ విషయాలు చెప్పాలి.

ఆంక, ప్లయింగ్ సౌక్రాంతిక్ విషయం నేను చెప్పుదలచుకున్నాను. ప్లాలు ఎక్కామేచెప్పే ప్రాయధానికి పోతారు. వ్యాస్‌లో పోలిసులమ దింపి నానా గందరగోళాన్ని ప్రశ్నిపుతున్నారు. సీలులు పరికలు ప్రాస్తున్నప్పుడు వచ్చేగా లోపించపోయి—కమాన్, సీ పాకెట్ లో దిష్టండి చూపించు. ప్రైసింట్ అని ఆ పరిషత్ కోలుతలో ఈ జీలు ప్రాస్తున్న పరికలు శెడగిడుతున్నారు. మీతు దఱులు యిచ్చి చారిని తపివించడం లేదు. తతిరంద్రులు కాధవడి తపివిస్తున్నాడు పరికలు రాస్తున్న చీల్లలను దీస్తర్న చేస్తూ, నీ వద్ద తపివిస్తున్నది చూపించు అని చెప్పుతో చెంచ్చుకుండా సరికాదు; అంత్యతి మందిచి ఉండు. క్రెస్క్యూటి అప్పెస్టర్,

పోలిసు ఇన్స్పెక్టర్. తహసిల్లాదు వీరంగా యా విధంగా పిల్లలను దిస్టర్ట్ చెయ్యి  
చానికి ఎందుకు పోలిసివస్తున్నది? వని పాటలు శేవా మీకు? అని అధుగు  
వున్నాను బయటవుండి వాగు లోపలకు వెదులున్నప్పుడే ఈక్స్ చేసి వంపించండి.  
అంతేగాని, లోపలకుపోయి పిల్లలను దిస్టర్ట్ చెయ్యడం మంచిదికాదు దీనివలన  
ఆనేక మంది పిల్లలు రికొలో ఫైబుల్ అయినాను కటక యా వద్దతిని ఆన  
మని చెబుతున్నాను

అద్యా. ఇ.క. క్లాస్ - 4 ఎంపొయిన్ వున్నారు పూర్వమ్మ—కాలేజెన్ లో,  
సూక్ష్మల్నాలో పున్నటువటి వారు వారిని ఎన్ని సంవస్పర్శాల గున్నా చెంపారాగి  
గానే పుంచుతున్నారు. నొ వద్దచ కొంచెంది వచ్చి చెంపున్నారు. ఆ విషయం  
కూడా చూడవలసి పుంది. సైట్ వేటు సూక్ష్మల్నాలో అన్ని సక్రమంగా మెయిన్  
చెయిన్ చేస్తారు గవర్నర్ మెంటు సూక్ష్మల్నాలో నీటు పుండళు, పిల్లలకు కూర్చునే  
పటం పుండదు. గవర్నర్ మెంటు సూక్ష్మ అన్న శాఖ చెయ్యమని చెబుతున్నాను.

అలాగే, స్టోడింట్స్లో పున్న అన్ రెస్ట్, మంత్రిగారు యా విషయాలు  
వచ్చినప్పుడు మమ్ లాగా కూడ్చుంటూ పుంచారు దీని గురించి ఏమి ఆలోచిస్తు  
న్నారో వారిలో పున్న అన్ రెస్ట్ పోగోటునికి ఏమి కార్బ్రైక్ మూలు తీసుకుంటు  
న్నారో చేపాలి. ఈ అవకాశం యచ్చినందుకు తమకు కృతజ్ఞత కెలుపుతూ  
సెలవు తీసుకుంటున్నాను పూడి ఉప్పులో యప్పుడు శాగా అన్ రెస్ట్ పున్నది.  
శగలశైట్స్ న్నారు. మంత్రిగారు యా విషయంలో మెవలకండా ఉన్నారు. 7-00 p.m.  
దీనిని గురించి కూడా వారు సమాఖ్యానం చేపాలి.

ఇ నల్లపరాడై కీ.సివాములు చెడ్డి :—అద్యా, విద్యకు సంబంధించి యా  
కైరెక్ట్ చేటును విట్టిం చేయవలసిన ఆవశయమేర్పడింది. ఒకప్పుడు బుల్లెయ్య  
గారు, ఎం వి రాగుపాల్ గారు—యిద్దరు కైరెక్ట్ రు పుండెవారు. ఆప్పుడు  
యిప్పుడున్నాన్ని పైసూక్ష్మీ, జూనియరు కాలేజీలు, డిగ్రీ కాలేజీలు, పోస్ట్  
గ్రాఫ్యూయేటు కాలేజీలు కూడా లేపు విచార్ణవిషయాల్లో విస్తరణ కార్బ్రై  
క్రమం శాగా ఐగిన తరువాత ఒక్క కైరెక్ట్ రు క్రిందనే యా వ్యవహారమంతా  
పెట్టడం ఆంశే వని ఇరగడం కష్టముగా పుంటుంది. ఆందువలన యా కైరెక్  
ట్ చేటును ఆచ్చితంగా కైరెక్ట్ టు చేయడం. : రీసెన్ లో సహ చేయడం చాలా  
మేలని మనవిచేస్తున్నాను. కైరెక్ట్ ఆఫ్ వాయ్యర్ ఎద్దుకేషన్ ఆఫీసు వేరు  
చేయాలి. సంకాలి ఎద్దుకేషను వేరుగా పెట్టి, కైరెక్టు అప్పర్ కైరెక్టు  
ఎద్దుకేషనుకు ఎడిషినల్ కైరెక్ట్ రును వేయాలి. ఆదే కేడరులో మూడింటి  
ముగ్గురు కైరెక్ట్ రులను వేసినట్లయితే యది స్టోమంగా సదవదానికి పీలుటుంది.  
సంవక్షరానికి 114 టోల్లు రూపొయిలు అర్పించున్న ఒక్క కైరెక్ట్ రెట్లో వ్యవ  
హారం చేయడమంచే యిచేస్తే విన్న వనికాదు. అందువల్ల వెంటనే రగు చ్యాలు  
కిషుకాన్ని కిషుకాన్ని కాంక రెస్టుపూడా కిషుకాన్ని, కావిసెట్ దెసిషను కిషుకాన్ని  
వచ్చే విచార్ణ పంచకూరం లోపలనే వేరు వేరు కైరెక్ట్ రెట్లు ప్రారంభించే  
కాగుంటుంది వేసు సూచన చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఒక ప్రాథమిక్ ప్రార్థన

వున్నది వైసూక్లుగానీ, అప్పర్ వైమరి సూక్లుగానీ ఆ ప్రాఫింగ్ పాట్న్ ప్రకారం నియమకాలు ఇరగడంలేదు. దై రెక్టరేటుమనిచి గవర్నర్ మెంటుకు కొన్ని ప్రపోషల్ని పోయినట్లుగా కూడా తెగిసింది లి.ఐడిలు, లాంగేస్ పండిట్స్, ఫిజిక్ యిన్ ప్రైకర్ న్ని విషయంలో కొన్ని పోషులు క్రియేట్ చేయాలని కోరతూ దై రెక్టరేటుమనిచి గవర్నర్ మెంటుకు, ఫినాన్స్ డిపార్ట్మెంటుకు వెళ్లినట్లు, అని అక్కడ సడినున్నట్లు తెలుప్రోంది దానిని బయటకులాగి మంఖారు చేయకపోతే పోషులు లేకుండా సూక్లుల్ని నడపడం న్యాయంకాదు. స్ట్రాఫింగ్ పాట్న్ ప్రకారం ప్రతి వైసూక్లులోను, అప్పర్ వైమరి సూక్లులోనూ కూడా ఉద్దోగులను నియమించవలసిన అవసరమున్నది మాచ్చుకు ఒక ఉదాహరణ చేప్పాలంటే—గ్రేడ్ 2 హింది పండిట్స్ చాలా అప్పర్ వైమరి సూక్లులో లేదు గ్రేడు 1 తెలుగు పండిట్స్ వైసూక్లులో లేదు. ప్రతి వైసూక్లులో కూడా గ్రేడు 1 తెలుగు పండితుడు చాలా అవసరం. గ్రేడు 2 తెలుగు పండిట్స్ లేకుండా పుల్ లోన్ వైసూక్లు ఇరిగిపోతూ పున్నాయి. గ్రేడు 2 తెలుగు పండితుడు, గ్రేడు 2 హింది పండితుడు ఉండడం చాలా అవసరం. తెలుగులో, హిందిలో కూడా మినిమం మార్గులు రావాలి. పండిట్స్ లేకుండా ఎగ్గామి నేపచ్చోళచ్చితంగా మినిమం మార్గులు రావాలని నిబంధన కూడా ప్రకటిస్తున్నారు. అందువల్ల ప్రాఫింగ్ పాట్న్ ప్రాగం పోషులను క్రియేట్ చేసి, నియమించాలని కోరుతున్నాను

యు జి.సి స్కూలు యింతవరకూ అమలు చేయడంలేదు. అవి నినాదాలు గానే మిగిలిపోయాయి ఇంకా అలన్నిం చేయడం న్యాయంకాదు. వచ్చే ఎకడమిక్ యియర్ ప్రారంభమయ్యే లోపున అయినా యు జి.సి. స్కూలు అమలుచేసే శాసుంటుందన్నాను.

వాకాదు విర్యానంష్టలలో రి సెలలమంచి కీతాలు యివ్వేదు. మంత్రిగారు తలెకి దై ర్యాంగా పోరాదమంటున్నాను. దై రంగా, సాహచంగా చర్చ తీసుకోవాలి విర్యానగర కళాశాలలో వారు కీతాలు యివ్వేదు, టిరియంటల్ కాలేజీలో యివ్వేదు వాకాదు గరల్నీ వైసూక్లు, బాయిన్ వైసూక్లులో కూడా యివ్వేదు ఎక్కిపున్నాలలో బలవంతంచేసి నంతకాలు తీసుకుంటున్నారు. రి సేలలు కాలి యిచ్చినా, యాంటి దేటుతో సంతకాలు చేయించుకోంటున్నారు. ఇప్పుడు వారిని తెలిపోను చేసి నమాచారం తెప్పించమనిండి. లేక సెక్రెటరీని గాని, డిపిఎసి గాని పర్ ప్రయత్నో చక్కోసం పంచించమనండి. లిన్సుచిన్సు ఉద్దోగమ్మలను యిసెస్పెక్చుకును పంచిస్తున్నారు. దీ ఇ.బ. లాంటి వారు ఆ కల తెరచుకొని బయటపడడం కష్టం. ఎం. వి. రాజగోపాల్ వంటి వ్యక్తులే క్లార్సీ. వేలుగోపాల్ ప్రాసెచ్చుచ్చుప్పు చేయమని యుచ్చిన రిపోర్టును కూడా సీఎకార్పె పరిస్థితిక వచ్చారంటే దీ ఇ.బ. లమ పంచిసే దీ ఇ.బ.లు ఒకప్రాద ఆ వైగ్రహకులతో పోట్లాడి టీచర్సుకు న్యాయం కి లిగించగలడా? టీచర్సు కీతాలు కైలుపుతోపున్నారు. టీచర్సు సమ్మేళని చేసినా ప్రతిక లేదు, వారిని కొడక్కాదు, విష్ణుసౌమ్యులు, హింసిస్తారు. రాష్ట్రాస్సులురి రాజ్యంలో, ఆ రాష్ట్రం

దాసోహగ అందామనే సిద్ధాంతంతో ఉన్నారుగాని— న్యాయమైన, ధర్మమైన విధానంతో యిం సంస్కరు నడువుదామనేది లేనేలేదు. ఉదాహరణకు ఇహాళ మిత్రులు కొన్ని పుస్తకాలు చదివారు అవి విధ్య విహానులగు చదువులు ప్రాసిన పుస్తకాలుకాని, విద్యయందు కనీసమైన కృషి చేసి మనములు ప్రాసినవి కావు ఏదో వ్యాపారారీళ్ళు ప్రాశాగు ఏదో ప్రాసిపారోచేయటము చూసి కాపీలు కొట్టివేయడము, మిడిమిడిజ్యానంతో ప్రాసి అచ్చుపేయించబడు. పాటిని సూక్తుల్నికు ప్రిస్క్రీయిం చేయించటము, ప్రిస్క్రీయిం చేయించగానే ఆ పుస్తకాలు హాట్ కేస్ క్రింద అమ్మడై పోవటది, ఇది ఒక వ్యాపారారీళ్ళు—జరుగుపున్నది. పిళ్ళావహారిత పుస్తకాలు అయితే బయట అస్సుదుకావటం కష్టమవుతుంది. ఏదో ప్రాసేసి విధ్యార్థులకు ప్రిస్క్రీయిం చేసే—ఆ పుస్తకాలు శేలిగా అమ్మడై పోతాయి అయితే ఆ పుస్తకాలు పిల్లలు చదువుతున్నారా, సేర్యుకొంటున్నారా, ఇతరులు వేళా కోళం చేస్తున్నారా—అన్నది పారి దృష్టిలో తెండా ఉన్నది విధ్య విహాను లగు మనమ్ములు దీనిపైన వెత్తరం చేస్తున్న రేమో అనిపిస్తుంది; లేదా దీనిని నిర్వహించటానికి కాధ్యత లేనటువంటివారు ఉన్నారా అనిపిస్తుంది. అందువల్ల యిం వ్యవహారంలో చాలా కాధ్యత వహించాలని క్రష్ణరావుగారిని కోరుతున్నాను. చాలామంది విమర్శలు చేసాము. అయితే ఆయన చాలా గొప్ప వాడు. మేము ఏమి చెప్పినా, దులిపి వెళ్ళిపోతూ ఉంటాడు ఈ విషయంలో వారు ఒపు జాగ్రత్త వహించాలని కోరుతున్నాను, ముఖ్యమంత్రిగారికి కొన్ని అపహాదులు వచ్చాయి; కొన్ని యాక్యుషెషన్స్ కొన్ని ఎలిగేషన్స్ వచ్చాయి విధ్యాశాఖలో అనకంతకలు ఉన్నాయి అంటే అవి ఎందుకు ఉన్నాయి? అవి నిజమూ, అబద్ధమూ, అందులో ఉన్న మంచిచెడులు ఏమిటి అన్నది రుజువు అయ్యించవరకు—ఆ అపనిందలు, ఆరోపణలు మీ మీద అట్లాగే ఉంటాయి అవి కేల్కుండా యిం నాడు విధ్య వ్యవస్థను అనందించ వ్యవస్థగా పెట్టి, నిందలకు గురి అయ్యి వ్యవస్థక్రింద చేసే—దానికి కాధ్యత ఎపరిదని అడుగుతున్నాను. ఇహాళ విద్య నిర్వహాణ విషయంలో—అనిసీతి ఉన్నది, లేదో విచారించటానికి యాంటికరస్స్ బూగ్రలోకు అప్పగిస్తామని అన్నప్పుడు—అది ఏమి అయినది? ఈ లోగా రకరకాల కరపక్షాలు వస్తున్నాయి. ఉరికి పొగరాదుకదా. ఎక్కడో నిప్పు ఉంటేగాని, పొగరాదుకదా. కాబట్టి విధ్య వ్యవస్థను సరైన ఆర్థరులో ఎందుకు పెట్టలేదని యిం ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాము. ప్రభుత్వం యిం పద్ధతులలో వ్యవహారించి, దేళాన్ని అప్రతిష్టప్పాలు చేసి ప్రభుత్వాన్ని మంటకలిపి, ఎవడికై తే శక్తి ఉంటుందో, ఎవడై తే మోసం చేయగలుగుతాడో, ఎవడై తే క్లాక్ మేల్ చేయగలుగుతాడో ఎవడై తే లాలోచీ చేయగలుగుతాడో అపడిక స్థానం ఇచ్చేటటువంటి విధానం క్రింద యిం ప్రభుత్వం వ్యవహారిస్తున్నది ప్రభుత్వం ఇంత బిహ్వాండమైన సేరం చేస్తున్నదని మనవిచేస్తున్నాను. విధ్య విహానులగు మనమ్ములు అధివశ్యంలో ఉన్న రేమోని చెప్పవలని ఉన్నది. మనకు గ్రౌయిమరీ ఎద్దుకేషవ్ ప్రభావమైనది. పేదరికముతో కుమిలిపోయే ప్రణాసికానికి చదవటం సేర్పటం ఇరగేది యిం గ్రౌయిమరీ ఎద్దు

శేషన్ లోనే కదా ఇటువంటి ప్రసుమరీ ఎడ్యూకేషన్ కు ఒర్చుపెడుతున్నది 82 లక్షల 28 వేల మాత్రమే స్టాయిమరీ ఎడ్యూకేషనలో ఉపుదు కి! లక్షల మంది విద్యార్థులు ఉన్నారు దానికి అంత ఖర్పుపెదుతూ- మంత్రిగారు అదే పేరా క్రింద క్రయిమరీ ఎడ్యూకేషన్, భోషణ పారాశాలు, సంస్కరణ, కైక్కిల్లో ఎడ్యూకేషను- ప్రపంచ శేలుగు మహారథలు- అని వ్యాపం ప్రాచీన సరిపోయిందా అని అడుగుతున్నాను ఎందువల్ల ప్రయిమరీ ఎష్యూకేషన్ తారథలో ఉన్నదో దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పువలసిఉన్నది. మనం ప్రయిమరీ ఎడ్యూకేషనుకై తక్కువ ఖర్పుపెడుతున్నామంచే- ఏ సామాన్యప్రణాళిసీరిం నుండి మనము ఉర్ధువీచామో. ఎవరి వోటువల్ల ఈ ప్రణాస్యామ్యుల్యువ్యవస్థ సదుస్తున్నదో వారిని నిర్ణయిం చేసి పైపైన కాస్తీలు పడుతున్నామే మౌనసిప్పున్నది అందుకేత ఈ వ్యవహారంగ రింది లోతుగా పరిశోధన చేయవలసింటుంది. సంఘత్వరానికి 2 లక్షల మంది కాలేజి విద్యార్థులు మనకు తయారపుతున్నారు మనం ఆ కి లక్షల మంది విద్యార్థులకు కనీసి జీవనభూతి నిర్పరచే పరిశీలించున్నదా? లేదా? ఇవాళ ఏ, ఎం ఏ. చదివి సమాజాలో ఉన్నస్తాయికి వచ్చామని, పెద్ద ఉద్యోగాలకు ఆర్థులమని అనుకొనేటటువంటి ఈ యువకులు, తా యువతులు, ఇవాళ ఉద్యోగాలు లేక నిరాశతో కుమిలిపోయే పరిస్థితి నస్తున్నది ఎక్కడి ఫాసిస్టులు తయారుచేసినవారు- ఫాసిస్టులా, లేక ప్రణాస్యామిక వాదులా అని సేమ ప్రశ్నిస్తున్నాను అన్ని 82 లక్షల మంది చదువుకొన్న వాగు తయారపుతున్న పుపుడు- వారి జీవనోపాధికి తగినటువంటి వ్యవస్థ నిర్మించకబోతే- ఇక ఈ విద్యు యొక్క కాత్పర్యం ఏమిటి? విద్యుతు, జీవనోపాధికి సంబంధం లేదు, ఇద్దు మసి యొక్క సామర్థ్యాన్ని ఎక్కువ చేస్తుంది- అంటే అది వేరు కాని శాగా చదువుకొంచే ఉద్యోగాలు పస్తాయనే ఆశలు పెట్టి- వారు చదువుకొని పాశయి వచ్చిన తర్వాత జీవనోపాధి కల్పించచ బోతే- వారు బ్రిచ్చైండ్ మైన నిరాశతోపడి కొట్టుకబోతున్నారంటే- అందుకు కాగఱం మన విద్యావిధానం కోపపూరితంగా ఉన్నదని చెప్పువఁసిఉన్నది. ఇక ఉపాధ్యాయుల సంఘిత వేరే చెప్పుకొన్నరిలేదు. ఉపాధ్యాయుల యొక్క పోస్టీలిచ్చి చాలా అధ్యాన్యదశలో ఉంది. ఉపాధ్యాయ సంస్కరణ, ఉపాధ్యాయులు ఎం ఎల్.ఎల్ డగ్గర్కు సచ్చి వారి శాశవలు వారి సమస్యలు చెప్పుకొండి. వాటిని మేము మంత్రిగారికి తెలియ సేయటము, దిపార్ట్మెంట్ అక్కడ వాటిని బుట్టదాఖలు చేయటం ఇరుగుతున్నది.

ఈ పద్ధతిలో జరుగుతున్నది. మగ్గులికి తెలియ కేశాము మా శాఖ్యత 6-40 p.m. అఱి పోయింది అనుకోవడం, మంత్రిగారు Received your letter and acknowledged with thanks అని సమాధానం చెప్పడం, అచ్చి దిపార్ట్మెంట్కు పెళ్ళి బుట్టలో పడిపోవడం అనే పరిశీలి వచ్చినది. ఈ వ్యవస్థను వచ్చిన విచారణం చేసి ఏ పద్ధతిలో శాగు చేయాలో చూడవలసిన శాఖ్యత యున్నదని ప్రథమంగా గుర్తిస్తే శాగా ఉంటుందని ఆలోచిస్తున్నాము.

మధ్యాహ్నం భోజనం యిస్తున్నామన్నారు ఇది చాల సార్లు విమర్శించాను. మధ్యాహ్నం భోజనం మధ్య దశారీలు తిసి వేయడానికి గానీ వేదవారి తిండి.

కావేరాదు. మంత్రీగాని, డిపార్ట్ మెంట్లో హెడ్ గానికపరియాకు వెళ్లినప్పుడు కాసహసభ్యులను తీసుకొని, ప్రాధమిక విద్య యిచి, మధ్యాహ్న భోజనం ఈ పద్ధతిలో యన్నది; ఈ సెకండరీ పాఠకాలలు ఉన్నవి, ఈ కాలేజిలు ఉన్నవి మీ ప్రాంతంలో అని ఎప్పుకైనా చ్ఛించారా అని అదుగుతున్నాను అవేమి ఇరగనే ఇరగవు. తెలుగు భాషాకు చాల వ్యామోహం ఉన్నట్లుగా, చాల అభిమానం ఉన్నట్లుగా ప్రవర్తించే తెలుగు భాషావాదులకు చెప్పువలసికటింటుంది. సైవాసిక పాఠకాలలు అన్నారు అంచే ఆర్థం చెప్పగలరా?

**శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు — రెసిడెన్షనీయర్ స్కూల్స్.**

**శ్రీ సి.వి.కె. రావు:**— ఈ ప్రశ్న నేను అదుగుతానని అనుమతానం వేసి డి.పి.ఐ గారిని తెలుసుకొని ఉండాలి సైవాసిక పాఠకాలలు అంచే అక్కడే నివాసం, అక్కడే చదువు ఉండేటటువంటి పాఠకాలలు ప్రపంచ తెలుగు మహాభాషయలు ఏర్పరచే మహానుభావులం, ఇంగ్లీషు మాట తెలుగుకుచే గాని తెలుగువాడికి ఆర్థం కాదు. ఒక్క తెలుగుమాత్రమే నున్న తెలుగు భాష ఆర్థం కానే కాదు. అటు వంటిది మానివేయడం మంచిది నీ లక్షల మందికి ఉద్యోగ పదకం అన్నప్పుడు— పంచపాండవులు మంచగోళలాగా తయారై నున్న చుట్టివేయడం జరిగింది. నాకు డి.సి.ఐ. నుంచి ఉత్తరం వచ్చినది ఏమి శేడు, బి.ఆండి.లు లేనే లేదు అన్నారు, ఏదైనా ఉండేటట్లయితే హాస్తవం చెప్పడానికి కైర్యం కావాలి వాస్తవాన్ని అమలు చెట్టడానికి కైర్యం కావాలి. వైపీటు విచ్చా సంఘంపైన కంబోర్డ్ పెట్టడానికి ప్రథుత్వం ఒక కాసహసం తెచ్చినది. మంచిదే. అది అవసరం కూడా. కాసహసం ఉన్నంత మతాన్ని సరిపోదు. రానికి మానసిక మైన శక్తి సామర్థ్యం ఉండాలి ఈ నాదు కాసహసంలోనే వ్యవహారించేది కాదు. అందుచేత ప్రథుత్వం తగిన క్రింద తీసుకొని విద్య యొక్క ప్రధాన అవక్యతకు సంబంధించిన నియమాలను అమలు పెట్టమని నేను కోరుతున్నాను.

**శ్రీ కె. కృష్ణరీశాయి:**— అధ్యాత్మా. ఈ ఎద్దుకేషన్ దిమాందు విషయ ములో చాలమంది చాల విషయాలు చెప్పారు. టీనిక రూ. 105 కోట్లు చాల పెద్దపుత్ర ఇళ్ళెట్ పెట్టారు. మొదటగా ఈ నోట్లలో వైపీమరి ఎద్దుకేషన్ విషయం చెప్పారు. వైపీమరి ఎద్దుకేషన్ చిన్నవిడ్లలకు శాండేషన్ అన్నమాట. చిన్నవిడ్లలకు చదువు చెపుతున్నాము, వారు చదువుకుంటున్నారు. వైపీపోతు వాన్నారు అని కాదు. పిల్లలకు పరీకులు తీసివేళారు. పిల్లలకు మన్నలీ చెప్పు ఉండదం, పరీకులు చెట్టుకొనడంచేత పిల్లలకు ఫయం ఉంటుంది. టీచర్ లకు కూడచెప్పాలనే ఫయం ఉంటుంది. కానీ యిహిదు తల్లిదండ్రులీలకు కూడ ఫయంలేదు. 7 వ క్లాస్ వరకు యిల్లాగే చదువుకుంటూ ఉంటారు. అట్లాగే 7 వ క్లాస్ అయిపోతుంది. 10 వ క్లాస్లకు వస్తారు. అది చాలా తప్ప. విద్య విషయంలో తెలంగాణా చాం కాక్ వర్క్ వితియూ. ఎక్కడయినాగాని ఈ పద్ధతి తీవివేసే చాగా ఉంటుంది. తీసివేసా కూడ వైపీటు స్కూల్స్ లో పరిగా ఏక్కామి నేపత్నీ జరుపుతున్నారు; గవర్నర్ మెంట్ స్కూల్స్ టీచర్లుకు మాత్రం చచి తెఱణా వేసివేళాలు; రియల్స్ కూడ కాగా ఉండిని మీతు. తెలుసు కంచెస్టరీ

ప్రేరించి ఎద్దుకేషవ్ తీసుకురావాలి మీరు ఈ నోట్లో యచ్చారు ఎస్సుదు తీసుకువసాయి? డిస్ట్రిక్టులలో కూడ కంపల్నిగా తీసుకురావాలి. డిస్ట్రిక్టులలో వెద్దుల్లో కాస్ట్ పిల్లలకు చదువులేదు. డైరెక్ట్ గాని, యిసస్పెక్టర్ గాని, మినిస్టర్ గాని ఎవరైనా అక్కడకిపోయి చూస్తున్నారా? అక్కడ చల్లెలూరులో పోయి చూసినట్లుపే, అక్కడ ముస్లిం నమాజ్ చేసే అసిథ థానా ఉంటుంది అక్కడ ఒక మాష్టర్ ఉంటాడు. అటువంటివి నదుస్తున్నాయి, దేకం శాగు వడాలి అంటే బిడ్డలకు చదువు యివ్వాలి ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల గురించి కృష్ణారావుగారు మద్రాసు తిరుగుతున్నారు, ఎక్కడెక్కడో కిరుగుతున్నారు. మా రగ్గిర జానియర్ కాలేజీన్ ఉన్నాయి లెక్చరర్స్ ఉన్నారా? ఫర్మిచర్ యున్నాడా? ఎక్కిప్పేమెంట్ యున్నదా? వాళ్ళకు కావలసినబి ఏపి కూడ లేపు అటువంటివి ఊరుగుతున్నాయి. అక్కడ ఉన్న మాస్టర్ పిల్లల రగ్గిర దబ్బు తీసు కొని అని తీసుకువస్తాము, యివి తీసుకువస్తాము అని అంటాడు పిల్లలు పాడు అపుతున్నారు లెక్చరర్స్ ఉండరు ఎక్కామి సేవన్స్కు కూరిప్పేవాలి, పాన్ కావాలి అంటారు నా ఏరియాలో ఎలా రెడిలోపల రెండు సస్తనురాలు అయి పోయింది ప్రిస్టిపాల్ లేదు ఎన్నోసార్లు డైరెక్ట్ కు ప్రాశాను : రిలన్ పంపించాను. ఎన్నోసార్లు నేను ప్రాశాను వినడం తేమ. ఎమ్ ఎల్ నీ చెలితేనే వినకపోతే ఎవరి మాట వింటారో నాకు తెలియదం లేదు. బుక్కు త్రైముకా యివ్వారు. ఆరు నెలలు పాశాలు అయిపోయిన తరువాత పుస్తకాలు యిస్తారు. ఔన్ రిన సూక్తుల్ని ఉపేస్తే అపుతాయి. ఆ నెలాలరు లోపల యివ్వాలి. అటువంటికి దేయడం లేదు. వెద్దుల్లో కాస్ట్ ప్స్ట్ చెంట్స్కు ఒక సారి ఛెయల్ అయితే సౌక్కలర్ పివ్స్ దొరకడంలేదు అంద్రప్రెచెట్ కానప్పుడు మొదటి తరగతినుంచి నాలుగు రూపాయలు సౌక్కలర్ పివ్స్ యిస్సేది వి. యన్. పెంక బ్రావు రజాకారు రిషీములో ఎద్దుకేషవ్ మినిస్టర్. ఆయన కొట్టాడి కోటి రూపాయలు వెద్దుల్లో కాస్ట్ పిల్లవాళ్ కొరకు తీసుకువచ్చారు ఐర్లి పెంట పిల్ల వాడు వెడతే నాలుగు రూపాయలు వస్తాయి సహాయం పడుతుందిని నెడుతూ ఉంటారు పిల్లవాడు చదువుకోడానికి అవకాశం లేదని, పిల్లలను చిన్నపుటి నుంచి చదివించాలి అని మొదటి తరగతినుచి దబ్బులయినే శాగా ఉంటుందని ఆ విధంగా తీసుకువచ్చారు. ప్రముఖ ది విగినింగ్ సౌక్కలర్ పివ్స్ యివ్వాలి. కాస్ట పెంట సౌక్కల్ని ఉన్నాయి. కాథలిక్ సౌక్కల్ని ఉన్నాయి అక్కడ ఫీక్స్ ట్రిప్, బీర్ రూపాయలు తీసుకుంటున్నారు. మూడు రూపాయలకు మించి యివ్వాలు అంటారు. ఘన్ఱ పొందర్ ముంచి పెంక క్లాస్ వరకు మూడు రూపాయలు యిస్తాము అంటారు. దానికంచె ఎక్కువ యివ్వారు. ఈ విషయాలు నేపుణ్ణేశవేశే శెబుతుంచే మీరు ఏమి చర్యలు తీసుకుంటున్నారో నాకు అర్థం ఉపపడుతుం లేదు ఛెయల్ ప్స్ట్ ప్రోడింగ్ విషయంలో—ఒక సారి ఛెయల్ అయి కే పోతుకి తప చూస్తుయివ్వాలి. ఏరు చాలా వెనుక బడిన కమ్మునిటీవారు. ప్రిట్ వారికి తుఫ్ఫాను కైస్ట్ పుటు శాగుష్టారు. ముస్లిములు పుట్టుపుటు ముస్లిములు వుటుష్టారు. హిందూధారిం, పుట్టుపుటు శాగుష్టారు కాగుష్టారుచూస్తారు: విరికి ఏ రాజ్యమూ లేదు! వీరు ఎస్సుదు శాగుష్టారు? అది వకసారి అలో, చీక్కిపుండి... అంతరికి అమ్మి ఛెసితిమ్ ఉన్నాయి... వీరికి మాత్రం ఏ నోటిషన్.

లేవు కాన్స్టిట్యూషనల్ టెట్ వారికేమీ లేపు ఈ పీలులు కూడా చదువు కోవాలి. వారు ఒకసారి ఫైల్ అయితే వారికి స్కూలర్ పివ్ యివ్యము అని అంచేవాడు వాగచాండ్ గా తిరుగుతాడు తలిదంద్రులకు చదివించుకునే శక్తి లేదు, అన్నంచెప్పే పరిస్థితి లేదు. అందువలన వారు చదువుకోలేదు. వారికి ఎక్కుడా నోర్ రోకాడు వారికి ఒకసారి ఛాన్స్ యివ్యాలని కూడా నేను చెబుతున్నాను

ఈ, మిడ్ డి మీల్ కు సంబంధించి మీరు ఏ విధంగా యో స్కూలుస్కూలు సహాయం చేస్తున్నారు ? ఇది రెండు మూడు సంవత్సరాలనుంచి అమలు కావడం లేదు. కారణమేమిట్ మంత్రిగారు చెప్పాలి. ఇస్తున్నప్పుడు కూడా పిల్లలకు యిష్టంచినప్పుడు యివ్యడంతప్ప. రెగ్యులర్ ట్రైమీంగ్స్ ప్రకారం యివ్యడ మనేది లేదు. పిగిని అడిగే వారెపరూ లేదు. షెప్పుటీ ఇనస్పెక్టర్స్ రెంట్ లో వుటుంటారు. ముఖ్యంగా, సికింద్రాబాద్ రెంట్ లో—సీఐఎఫ్ మండి రెంట్—వున్నది, ఇక్కడ షెప్పుటీ ఇనస్పెక్టర్ వున్నారు. వారికి ఏ స్కూలునుంచి డబ్బు దొరిగితే ఆ స్కూల్ ట్రైన్ ను కాగా చూస్తారు డబ్బు దొరకకపోతే వారి విల్సు కూడా పాన్ చెయ్యారు ఈ మిడ్ డి మీల్—దీనికి సంబంధించినది, కేర్ నుంచి మనసు వస్తున్నప్పుడు, మనం ఇక్కడ ఎందుకని సరిగొ దానిని అమలు చేయలేకపోతున్నాం ? ఈ మధ్య దీనిని ఎందుకు అపుశేశారు ? టు ఇయర్ ఆ కట్టలకు శాగా డబ్బు యిచ్చేవారు. ఇప్పుడు ఆ డబ్బు కూడా యివ్యడంలేకా. ఈ, విషయాన్ని గురించి మంత్రిగారు వివరంగా తెలియజేయవలని వున్నది.

అంకోక విషయమన్నది. ఈ వాట్ మిలియన్ జాత్ప్ర అన్నారు. దీనిక్కింద ఎంఱమందిచి ఎప్పాయిట్ చేశారు ? ఎంతమందికి జాత్ప్ర ఇచ్చారు ? ఎంతమందికి ఇవ్వలేదు ? అంక్, యో డిగ్రీ కాలేజెన్ దిస్ట్రిక్ట్వెట్ గా ఉండాలి. పిల్లలకు ఎక్కడనుంచో సిటీకి వచ్చి చెందుకోవాలంచే చాలా కష్టమవుతుంది. ఈ రోజున బన్ చార్జెన్ విపరీతంగా పెగిపోయినవి బయటవుండి తినాలంచే పేద పిల్లలకు కష్టం, గొప్పవారు ఏ హోటల్స్ నో, బంధువుల ఇంట్లోనో వుండి తింటారు. కేదే : పిల్లలకు కష్టమవుతుంది. అందువలన, శాయ్స్ కొరకేగాక, గర్ల్ ని విషయాన్ని కూడా—గరల్ ని కాలేజెన్ కావాలి.

శరువాత, ముఖ్యారాబాద్ కైలు వుంది. ఆక్కడ ఇప్పుడు మొత్తం విల్లింగ్స్ అయినవి. ఆ విల్లింగ్స్ మధ్య కైలు వుండడం కాగుండ లేదు. ఆ కైలును ఆక్కడ నుంచి మార్పాలి. దానిని గరల్ ని కాలేజి చెయ్యండి, ఆ కైలును ఆక్కడ నుంచి ప్రైవేటరాకాదులో ఎక్కడయినా పెడితే కాగుంటుందని మన్విషేషు న్నాను.

శరువాత, మురొక ముఖ్యామైన విషయం—యది పేపర్స్ కు కూడా వచ్చింది; అందరికి తెలిసిన విషయమే. ఉప్పునియో యూనివర్సిటీ తుచ్చి. గ్రాంట్లు ఆ వేశారు. దానికి కారణమేమిట్కి ఎట్లానయినా నరే మీరు ఇంజెన్యూర్స్ కాని, ప్రైవేట్ యిస్ట్ టీచర్స్ కు శికం తొలుకుతుంది. అది కూడా ఛాలీస్ కు చేత్తే ఎట్లా. స్కూలుస్కూలునోను, కాలేజెన్ లోమ్మ యూనివర్సిటీలోను మూలపుట్టుకొన్నాడి

పాలిట్‌న్ ప్రవేశచెట్టడం మంచిది కాదు టీచర్స్ విషయంలో మనం ఆ విధంగా చూడకూడదు ఆ టీచర్స్ లేనిదే పెద్ద పెద్ద సైంటిస్టులు, మేధావులు మనకు వచ్చేవారు కాదు కానీ సైట్స్ ట్యూషన్ మేళం కూడా వారు లేనిదే తయారయ్యేవారు కాదు అందుచేత, వారికి యిస్ట్రిక్ట్ లీట్‌లు సుగా యివ్వాలి మనిః పాలిట్‌న్, జిల్లా పరిషత్తులు వున్నాయి. టీచర్స్ విషయంలో గవర్నర్ మెంచే అక్కడ నుంచి తేకవ్వే చెయ్యాలి. అప్పుడే తైముకి వారికి జీతాలు దొరుకుతాయి.

ఆంక, యిం నాదు మనం ఎక్కడ నూసినా, ఒక్క స్వీంత విల్లింగు కూడా లేదు గవర్నర్ మెంటు యిం విషయం ఎందుకు అలోచించదుకి మనం రెంట్ యిస్తున్నాం విల్లింగ్‌ను సంబంధించి, ఎల్.ఐ.సి. నుంచి లోన్‌న్ తీసుకుని యివి ఏర్పాటు చేమకుంచే, యిప్పుడు కడుషున్న రెంట్ వారికి కప్పేసే విల్లింగ్ మనకు స్వీంతమత్తుతాయి. అప్పుకూడా తీరిపోమంది. రెంట్ యిచ్చుకుంటూ పోవలనిన అవసరముండదు కృష్ణారావుగారు యిం విషయం అలోచించాలి. మనకు టీస్ విల్లింగ్ పుండెందుకు ప్రయత్నించాలి. అప్పుడే మనిః పెస్ట్ కాదు ఆంక. జూనియర్ కాలేజెన్‌లో లాభ్ ఫెలిటీస్ లేవు స్టూడెంట్లు ప్రాప్తికల్‌న్ చెయ్యాలంచే ఆ సదుపాయం లేదు. డిసెప్ట్ ను కస్టులు కూడా వారే కొమక్కావాలి. ఆ సదుపాయమేమీ వారికి లేదు, కృష్ణారావుారికి ఇవన్నీ కెలసో, తెలియదో, అవన్నీ చూడమని చెబుతున్నాను.

తరువాత, ఇంటర్ మీడియేట్ లోట్లు. ఇప్పుడు చాలామంది తెలంగాచా వారికి ఆవ్యాయం ఇదుగుటుందని గొడవ. ఇంటర్ మీడియేట్ లోట్లో పుండెవారి వర్కునెంట్ మొనాపాలి చారుగాక ఇంకోకరు పుండకూడదు. అటు వంటి దృష్టి పుండకుండా చూడాలి. ప్రెషింట్ ది ఇ.ఐ.—ఎమె టీచర్స్ మర్గా రణా మాట్లాడడం లేదని అఖిప్రాయమన్నది. ఆ విధంగా చెయ్యడం మంచిది కాశు. ఆమె కూడా ఒకప్పుడు టీచరే. ఒక టీచర్ ఇంకోక టీచర్ ను గౌర వించాలి. మర్గారగా ప్రవర్తించాలి. ఆమెపై యిం విధమైన కంప్లెయింట్ పుండుయి.—ఆమె వీరితో మర్గారగా మాట్లాడడం లేదని. ఆ విధంగా కాకుండా చూడాలి.

ఆక, సైవులా యువక కేంద్రాన్ అన్నారు. ఆని ఎక్కడ పుండుయి తెకపోతే అప్పుడు మొదలుపెడుతున్నారు? ఆ విషయాలు చెప్పాలి.

ఆంక, ప్లయింగ్ పోర్ట్‌లోన్ విషయం నేను చెప్పుదలచుకున్నాను. పిల్లలు ఎక్కుపొసెప్పు ప్రాయిడానికి పోకాదు. ప్రాయ్‌న్‌లో పోరీసులను దింపి నామాగందరగోళాన్ని పుట్టిస్తున్నారు. పిల్లలు పరిషతులు ప్రాస్తున్నప్పుడు సదేవీగా లోపుకునోయ్—కమాన్, సీ ప్రాక్ట్‌లో నిమంది చూపించు, ప్రాండవ్ ఆని ఆ పరిషతులు అపోల్ల లు జాస్తున్ని. పరిషతులు పెదగొడుతున్నారు. నీటు దఱ్పులుంచుచ్చి కారిని తపితించడం లేదు. తలిదండ్రులు కాధవడి చదివిస్తున్నారు పరిషతులు రాస్తున్న పిల్లలను దిస్టర్క్ చేస్తూ, సీ పద్మ మిలుతున్నది చూపించు అన్న ద్వ్యాప్తి చెంచ్చుటండ్రికాదు; అయిత్తు మంచికి కాశు. ఉప్పుల్ని ఇంచ్చుక్కో,

పోలిసు ఇన్‌ప్రైవ్‌ట్. తహసిల్లారు వీరంతా యిం విధంగా పిల్లలను డిస్ట్రిక్ట్ చెయ్యి దానికి ఎందుకు పోలిసెప్పున్నది? పని పాటలు శేవా మీకు? అని అడుగు తున్నాను. బయటవుటడి. వారు లోపలకు వెదుతున్నప్పుడే టెక్ చేసి వంపించండి. అంశేగాని, లోపలదిపోయి పిల్లలను డిస్ట్రిక్ట్ చెయ్యడం మంచిదికాదు దీనివలన అసేక మండి పిల్లలు ఉరీకులలో ఫుల్ అయినారు. ఈ మించి యిం ప్రార్థించిని అవమని చెబుతున్నాను

ఆధ్యాత్మ. కొన్-4 ఎంపొయిస్ తున్నారు ప్రాముఖ్య-కాలేజీలో, సూక్తాల్యులో పున్నటువటి వారు వారిని ఎన్ని సంవత్సరాలు నా తెంపారరిగానే వుంచుకుర్చారు. నాం వ్యాపక కొంతమంది వచ్చి చెంపున్నారు. ఆ విషయం కూడా చూడవలసి వుంది. పైఏచేటు సూక్తాల్యులో అన్ని సక్రమంగా మెయిన్ తెఱిన్ చేస్తారు. గవర్నర్ మెంటు సూక్తాల్యులో నీట్లు వుండపు, పిల్లలకు కూర్చునే స్తలం వుండదు. గవర్నర్ మెంటు సూక్తాల్యు కాను చెయ్యమని చెబుతున్నాను

అలాగే, స్టండింట్సులో పున్న అన్ రెస్ట్, మంత్రిగారు యిం విషయాలు వచ్చినప్పుడు మమ్ లాగా కూర్చుంటూ వుంటారు దీని గురించి ఏమి ఆలోచిస్తున్నారో వారిలో పున్న అన్ రెస్ట్ పోగోటడానికి ఏమి కార్బ్రైక్రమాలు తీసుకుంటున్నారో చేప్పాలి. ఈ అవకాశం యచ్చినఁడుకు తమకు కృతజ్ఞత తెలుపుతూ సెంపు తీసుకుంటున్నాను ప్రోడెట్స్లో యచ్చుడు కాగా అన్ రెస్ట్ పున్నది. శగలపెట్టిస్తున్నారు. మంత్రిగారు యిం విషయంలో మెవలశండా ఉన్నారు. 7-10 p.m. దీనిని గురించి కూడా వారు సమాధానం చేప్పాలి.

ఉన్నారేడ్డి : నివాసులు రెడ్డి :—ఆధ్యాత్మ. విద్యకు వంబంధించి యిం దై రైక్షారేటును విప్రేతం చేయవలసిన అవగాహనమేర్పడింది. ఒకప్పుడు బ్లాక్లెయ్యిగారు, ఎం వి రాజగోపాల్ గారు—యిర్చదు కై రైక్షరు వుండేవారు. అప్పుడు యిప్పుడున్నాన్ని పైసూక్తలోన్న, జానియరు కాలేజీలు, డ్రై కాలేజీలు, పోప్ గ్రాయ్ యేటు కాలేజీలు కూడా లేపు విద్యావిషయాలలో విస్తరణ కార్బ్రైక్రమం కాగా ఇరిగిన తరువాత ఒక్క కై రైక్షరు క్రిందనే యిం వ్యవహారమణా పెట్టడం అంటే పని అరగడం కష్టముగా వుంటంచి అందువలన యిం దై రైక్ష రేటును ఇచ్చితంగా కై రైక్షటు చేయడం. రైస్ నేన్ లో సహా చేయడం చాలా మేలని మనవిచేస్తున్నాను. కై రైక్ష అన్ హాయ్యున్ ఎధ్యకేషన్ ఆణిసు ఫేరు చేయాలి. సెకండరీ ఎయ్యాకేషను వేచుగావెళ్లి, కైమరి అప్పర్ కైమరి ఎయ్యాకేషనుకు ఎడిషినల్ కై రైక్షరును వేయాలి. అదే కేడరులో మాడింటికి ముగ్గురు కై రైక్షరులను వేసినట్లయితే యాది స్టామంగా నడవదానికి పిలుటించి. సంవత్సరానికి 114 కోట్ల రూపాయిలు ఖర్చుచేస్తూ ఒక్క కై రైక్ష రేటులో వ్యవహారం చేయడమంచే యిడేమీ చిన్న పనికాదు. అందువల్ల వెంటనే తగు తప్పులు కీసుకొన్ని ఫివాన్ కాంకెరెమ్పుకూడా తీసుకొని, కావిసెట్ డెఫిషన్ తీసుకొరి వచ్చే విద్యా వంపురం లోపలనే వేరు వేయ కై రైక్ష రేటు ప్రాప్తించి. కాగుంటుంచి సేను సూచన చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఒక ప్రాప్తింగ్ కొట్టున్నాను.

వన్నది ప్రైమరి సూక్తలగానీ, అప్పర్ ప్రైమరి సూక్తలగానీ ఆప్టాఫింగ్ పాటున్ ప్రకారం నియమకాలు ఇరగడంలేదు కై రైట్ రేటునుగాని గవర్నర్ మెంటుకు కొన్ని ప్రభోజనులు బోయినట్లుగా కూడా తెగింగి బి.ఐడిలు, లాంగేజి పండిట్సు, ఫిజికల్ యిన్ ప్రైట్ విషయంలో కొన్ని పోస్టులు క్రియేట్ చేయాలని కోరుతూ కై రైట్ రేటునుంచి గవర్నర్ మెంటుకు, ఫినాన్స్ దిపార్ట్ మెంటుకు వెళ్లినట్లు, అని అక్కడ పడినున్నట్లు తెలుప్రోంది దానిని బయటకులాగి మంజారు చేయకపోతే పోస్టులు లేకుండా సూక్తల్ని నడవడం నాయియంకాదు. స్టాఫింగ్ పాటున్ ప్రకారం ప్రతి ప్రైమరి సూక్తలలో సూక్తలగా ఉద్ఘోగులను నియమించవలసిన అవసరమున్నది. మచ్చుకు ఒక ఉదాహరణ చేపాశలంపే—[గేడు 2 హింది పండిట్సు చాలా అప్పర్ ప్రైమరి సూక్తల్ని శేరు గేడు 1 తెలుగు పండిట్సు ప్రైమర్లులో లేదు. ప్రాణి ప్రైమర్లులో కూడా గేడు 1 తెలుగు పండితుడు చాలా అవసరం. గేడు 2 తెలుగు పండితుడు, గేడు 2 హింది పండితుడు ఉండడం చాలా అవసరం. తెలుగులో, హిందిలో కూడా మినిమం మార్కులు రావారి. పండిట్సు లేకుండా ఎగ్గామి నేపవ్వులో ఖచ్చితంగా మినిమం మార్కులు రావాలని నిబంధన కూడా ప్రకటిస్తున్నారు. అందువల్ల ప్టాఫింగ్ పాటున్ ప్రకారం పోస్టులను క్రియేట్ చేసి, నియమించాలని కోరుతున్నాను.

యి.ఐ.సి స్కూలు యింతవరకూ అమలు చేయడంలేదు. అవి నినాచాలు గానే మిగిలిపోయాయి ఇంకా ఆలయం చేయడం నాయియంకాదు. వచ్చే ఎకడమిక్ యియర్ ప్రారంభమయ్యే లోపున అయినా యు జి.సి. స్కూల్సు అమలుచేసే శాసుంటుందన్నాను.

వాకాదు విచ్యానంష్టులలో రి నెలలనుంచి కీటాలు యివ్వులేదు. మంత్రి గారు తలతి ఘైర్యంగా బోరాడమంటున్నాను. ఘైరంగా, సాచోరంగా వర్గీ తీసుకోవాలి. విచ్యానగర కళాశాలలో వారు కీటాలు యివ్వులేదు, ఉరియంటల్లో కీటాలో యివ్వులేదు. వాకాదు గర్ల్ ప్రైమర్లు, శాఖల్ ప్రైమర్లులో కూడా యివ్వులేదు. ఎడ్డుతెన్నులలో బిలవంతంచేసి సంస్కాలు తీసుకుంటున్నారు. రి నెలలు శాలి యిచ్చినా, యాంటి చేటులో సంతకాలు చేయించుకొంటున్నారు. ఇప్పుడు వారిని తెలిఫోను చేసి పమాచారం తెప్పించమసండి. లేక స్క్రూటరీని గానీ, డి.పి.ఐ ని గాని సరీ ప్రయుక్త చక్కనిసం పంచించమనండి. చిన్నచిన్న ఉర్మిగస్తులను యినెస్పెక్షనుకు పంచిస్తున్నారు. డి.ఎ.బి. లాంటి వారు ఆ కల తెరచుకోనీ బయటపడడం కష్టం. ఎం. వి. రాజగోపాల్ పంటి వ్యక్తులేక. ఆర్. పేటుగోపాల్ ప్రాసెస్క్యాపన్ చేయమని యిచ్చిన రిపోర్టును కూడా నీరుకొర్కె వరితీక్తి వచ్చారంపే డి.ఐ.ఎ. అను పంటినే డి.ఎ.బి.లు అక్కడ ఆ పైగు వ్యక్తితీక్తి పోట్లాడి చేరువుకు నాయియం కలిగించగలదా? టీవర్టు కీటాలు లేక కుమార్తెలున్నారు. “టీవర్టు సమై చేసినా బ్రత్కలేదు, వారిని కొఱకార్య చేప్పారు”, మాంపిప్పారు. రాజేష్ణమరుని రాజ్యంలో, అ రాజ్య

రాజ్యంలో టీచరుకు ప్రొత్తెకపోతే యిక్కడ అనలు ప్రభుత్వం ఉందా అనిపించే భోరణి వస్తోందని చెబుతున్నాను. థైర్యం వుండి, ప్రజాసాధమ్యం ప్రభుత్వమైతే—వారు చేసిన వాగ్దానం కూడా ఉన్నది. టీచింగు గ్రాంటు ద్రా చేసిన మేనేజిమెంటు టీచరుకు యివ్వి వలసిన సేరీలోవల జీతాలివ్వుకపోతే డి ఇ ఒ లను ఫంపించి యిచ్చే ఏర్పాటు చేస్తామని చేసిన వాగ్దానాన్ని భగ్గం చేసింది ప్రభుత్వం. కరినచర్య ఎందుకు తీసుకోలేక పోతున్నారు? చారి శామమరుదులు, అన్నదమ్ములు, వంటవాస్తు—అటువంటి వారంగడని నాన్ టీచింగ్ స్ట్రోపుగా ఎప్పాయింటు చేశారు బినామీ స్ట్రోపుతో సంపత్తురానికి అడుల రూపాయలు టీచింగు గ్రాంటు ద్రా చేస్తున్నారు. నాలుగవ క్కానువాయ, ఎచ్చెందర్పు, ఎల్. డి. సి. లు—యింట్లో వున్న సభ్యులంతా వారికి స్ట్రోపుగా తయారై నారు ఫిషికల్ వెరిఫికేషను చేస్తే యిది తెలుస్తుంది. ఫిషికల్ వెరిఫికేషను ఎవరుచేయాలి? దీనిని ఎసి.బి.కి గాని, సి.బి.ఐ.కి గాని రిఫర్ చేయాలి. కె.ఆర్. వెంగోపాల్ రిపోర్టు, ఎం.వి. రాజగోపాల్ రిపోర్టు రెండు కూడా రిఫర్ చేయాలి ప్రజాప్రతినిధిత్వాన్ని మావంటివారు అక్కడ సాక్ష్యం చెప్పి రుఱువు చేయడానికి సిద్ధంగా వున్నాము వారు దీనిని ఒక సవాలుగా కావించాలని కోరుతున్నాను. ఎ.సి.బి.కి, సి.బి.ఐ.కి రిఫర్ చేయకుండా దిపాట్ల మెంచే నా యిం చేస్తుందని నమ్మకం మాకు లేదని కూడా సేనంటున్నాను. శ్రీరామమూర్తిగారికి కూడా సేను సోషల్ వెల్సీర్ విషయ ములో ఈ విధంగా చెప్పాను. సెల్లారు జిల్లా కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ ఆఫ్ ఇండియా చేసిన పాంసెట్ కూడా ఎ.సి.బి.కి, సి.బి.ఐ.కి రిఫర్ చేయాలి. మాజీ శాసన సభ్యుడు వేమారెడ్డి రామచంద్రారెడ్డి యిం రాప్రీ ప్రభుత్వానికి యిచ్చిన నివేదిక కూడా ఎ.సి.బి., సి.బి.ఐ. అడు రిఫర్ చేసి విచారణ చేయించాలి. సేను శాసన సభలో చేసిన ఆలోపణలన్ని కూడా ప్రాసీడింగ్సు నుంచి ఎన్.ఎట్లాట్లు తీయించి సి.బి.ఐ.కి, ఎ.సి.బి.కి రిఫర్ చేయాలని కోరుతున్నారు. అన్నాయం, అక్కమం, చార్జస్ట్యం చేసి కేళాన్ని దోషుకోవడమే, పరాయి దేళాలమంచి పసున్న వాటిని కూడా దోషుకోవడం అర్థగుతోంది అక్కడ. మామ్మ ఊరుకోవడం న్యాయమా? విద్యా మంత్రిగారూ, ఆక్కికల్ ఎద్దుకేషన్ మంత్రిగారూ కూడా థైర్యం కూలై విజ్ఞంభించాలి. వారు ఎప్పుడై కై థైర్యంగా వ్యవహరిస్తారో ఆస్తుడు ప్రతిపణాల వారు కూడా వారిని అభినందిస్తారాశి మనవి చేస్తున్నాను.

ఎన్.ఎన్.సి. ఎగ్గామినేషన్సు టక లోర్డు ఏర్పాటు చేశారు. ఇంటర్వైడియట్, ఎగ్గామినేషన్సు కండక్టు చేయడానికి ఒక లోర్డు ఏర్పాటు చేశారు. అటువంటప్పుడు పాలితెక్కిత్తున్నకు నంబింధించి, డిస్ట్రిక్టు కోర్సెన్సుకు ఎగ్గామినేషన్సు కండక్టు చేయడంలో ఒక ప్రత్యేక మైన లోర్డు ఎందుకు ఏర్పాటు చేయకూడదు? పార్టీపోంద్, శైవరైటింగ్ ఎగ్గామినేషన్సు ఆ లోర్డు కండక్టు చేసేలా ఎందుకు ఏర్పాటు చేయకూడదు? ఉత్సవహవంతులైన కాట్టం శ్రీరామమూర్తిగారి ముంచు రాప్రీ కోర్సెన్సు కండక్టు చేసేలా ఎందుకు ఏర్పాటు చేయకూడదు?

యటకూ, ఎన్. ఎన్. సి. పరిషతులూ లోర్డులు నృస్తగం వే ఏ ప్రశ్నలైన బోర్డు ప్రాణటు చేయపలసింగాని కోరుసున్నాను.

బోర్డు ఆఫ్ లెక్యూర్ల్ ఎద్వైచేప్స్ పుర్షి అది ఒంపిన్నారీ వాలుగు సార్లు మీల్ కావాలి. నాలుగు సంవస్పర్శాలు కోసం మిటుపుత్తుసి అది శ్రీరామమూర్తి గారి దృష్టి వచ్చింట్ తేది సేయు గొప్పిను కానీ, కీస్ గారు పున్నపుడు 19-10-78 న దాని మీటి గా అఖంధి ఉగ్నిక్ గారు ఆపగ్యం ప్రకటించారు. వారు ఒ స్టాండింగ్ మిస్ ని ఎప్పాయిల్ ట్ చేంగు. ఆ స్టాండింగ్ కమిటీ యిప్పటికీ సీట్ రెండు 10-10-78 నగావాచ జూన్ ల్ ఎద్వైచేప్స్ బోర్డు కూడా యిప్పటికీ మీట్ కంటేదు. ఒ న్యూస్ ఏమి చేస్తున్నట్టు? స్టాండింగ్ కమిటీ ఏమి చేస్తున్నట్టు? శ్రీరామమూర్తి గారు డింథించి శాశవ చేయకపోతే—యివి చిన్న విషయాలు ఇప్పు చౌష్టాల్ ఎద్వైచేప్స్ ఇంగు పడాలంచే వారు విజ్ఞప్తించాలని కోరుతున్నాను. ఒ శాంతి ఏ గుంపంలో చేస్తారో వారి సమాధానంలో చెప్పాలని చూడా నీనూ కోరుసున్నాను. ఆప్పటికి రెండుస్వర్గ సంవస్పర్శాల లోపల క్రమంది ఏ. ఎ. ఎన్. ఎస్. ర్స్ మార్కెటోచ్చుగు. 7-10 p. m. ఆరు నెలల కొకసారి ఐ. ఎ. ఎన్. ఎస్. ర్స్ మార్కెటోచ్చు పుంచే, యూ బ్రోడ్ ల్ ఎద్వైచేప్స్ డైరెక్టర్ లో పున్న పాదక బాధకాటి ఇంచులనే లోపి మారి పోతూ పుంచే ఎట్లా? బ్రోడ్ ల్ కాప్టెన్ లోని లోపి పాదకాటి ఎ. ఎ. ఎన్. ఎస్. ర్స్ మార్కెటో వారు కూడా పుల్ చార్జీ కాటుండా, వేకి పోస్టులలో సుపటూ బ్రీయిసింగ్ అండ్ ఎంపొయి మెంట్ డైరెక్టరుగానీ, ఎమ్యూ కేమ్ పెక్రుటరీగాస్ట్ పుంచు ఎడిషన్ల్ చార్జీలో బ్రోడ్ ల్ ఎడ్యూక్షన్ కేప్ కేప్ డైరెక్టరుగా వుంచే ఎంత వరకు న్యాయం చేయగలుగు శాంతి? తనకున్న భారం కాక వరాయి భారం మోస్తు ఎంత కాలండిటి ఇ ఆస్తి మ లోకూర్చుని తానుగా కాలం చినియోగించగలదని ఆడగుపున్నాను వాటిని వారు దుష్టిలో చెట్లుకోవాలి పాలిచ్చేస్తోన్ సనిచేసే టీచర్లు 1980 నుంచి స్కూల్సు రివిజన్ జరుగలేదు. బహుళ ఈ ప్రక్కా శాఖలలోనే రివిజన్ ఇరగలేదేమో ఇంత అన్యాయం ఎక్కుడా లేదు. 1980 నుంచి వే స్కూల్సు రివిజన్ లేకుండా ఉన్న శాఖ ఇవులూ పీరింగి ఒక్కచేసేమో. వారికి న్యాయం చేయవలసిన అవసరం ఎంతెనా ఉండని అంటున్నాను పంచాయతీరాతీ మ్యాన్‌ల్స్ ను ముసిసిపాలిటీలలోను పరిచేస్తున్న నాన్-గవర్న్ మేటు టీచర్లకు రిలరెషన్ పెన్సన్ స్కూలు 1-12-80 నుంచి అమలుచేయవలసిన కాధ్యకశ క్రిస్టోరాపుగారి మీరండి. పెన్సన్, ది ఏ కిమి అమలుచేయవలసిన కాధ్యకశ వారిపై ఉండి. ఈ విషయం పరిశోధలో ఉండని ఇంతకుమండే కొగరాయకొండలో టీచర్ల, కాల్ ఫెర్మ్ సందర్శంలో చెప్పారు. మండలిగారు ఇంటిల్లో వాగ్దాపం చేస్తారానే ఉద్దేశం ఉన్నాను. టీచర్లకు ఉంటించి రెస్టురాటరీ కేమ్ కేమ్ నేన్ చాలా ఫోరంగా ఉంది. నెకండరీ గేడు పాసయినవాడు కాని గ్రామ్యాయేటు అయి విషాది పాసయినవాడు కానీ ఎంపొయి మెంట్ ఎక్స్చేంజి ద్వారానే క్లో సెలక్షన్ కమిటీ ద్వారానే పెటు అప్పాడు. ఒక సంవత్సరం కెర్మోగం చేస్తాడు. ఉన్న ట్లుండి అవి ఉట్టోప్పి, ఉండియోయిస్తు వచ్చుంది. కష్మార్థిష్టు అపో అవసరము అపో

ముస్లింలీక అనో వేరువెట్టి తీసివేస్తారు. యాంటిసిడెంట్ పద్ధతి తీసివేయకపోతే అన్యాయం చేస్తున్నామని అంటున్నాను అటువంటి పద్ధతి వెట్టానుకుంచే నెకండరి ట్రైనింగ్ కోర్సులో చేర్చుకునేముందో బి ఇది కోర్సులో చేర్చుకునే ముందో పెడితే శాగుంటుంది. అప్పుడేచేసే ఆ సంవత్సరం కాలిద వారికి దక్కేది సంవత్సరమో రె 0 డు సంవత్సరాలో ట్రైనింగు అయిన తరువాత లి ఇ.డి ట్రైనింగు అయిన తరువాత నీవు నిరువయోగమైన వ్యక్తివి, నీవు రాజకీయాలలో ఉన్నావు మాకు పనికిరావు అని నిర్ణయించడం వ్యాయంకాదు. మొదటనే నిర్ణయించి ట్రైనింగుకి నీటు ఇవ్విక పోతే అది వేరు విషయం. స్టేషన్ పర్సన్ చదివిన తరువాత ఇంటికి పోవాలంచే ఫోరమైన విషయం ఖచ్చితమైన నిర్దయాలు తీసుకోవలసిన అవసరము ఉంది. జావ్యం జరగడానికి లేదు. యాంటిసిడెంట్స్ పద్ధతికి స్వస్తి చేచు దమో లేక వేలొక మార్గసు ఆస్ట్రోపించి ప్రథమంలోనే ఉన్నతవిద్య చదవడానికి ఉద్యోగానికి సంబంధించి చదవడానికి వెళ్లినప్పుడే యాంటిసిడెంట్స్ పర్సన్ చేయగలిగితే శాగుంటుంది. వేటిక్స్ పర్సన్ విషయం. వంచాయతీరాళ్ సూక్తాల్ని లోను మునిసిపాలిటీలలోను పనిచేసే ఉపాధ్యాలకు ప్రతి సంవత్సరం వేటిక్స్ కాదు. ఇంక్రిమెంట్లు యాడ్ చేసి వేటిక్స్ చేయిరు. పేసిక్ వేమాత్రమే వారికి ఇస్తూంటారు ఎక్కుడ ప్రారంభమైనారో అక్కడే ఉంటారు. ఏ పది సంవత్సరాల తరువాత నో బి.డి.వో చుట్టూ కాని మునిసిపల్ కమీషనర్ చుట్టూ కాని జిల్లాపరిషత్తు సెక్రటరీ చుట్టూ కాని తిరిగిన తరువాతనే టిక్కు అవుకాయి. ఇంక్రిమెంట్లు ఎరియర్స్ మూడు నాలుగువేలు రాపాలి అంటారు. కాని దానిని ఇవ్వనే ఇవ్వారు త్రిప్పుకుంటూ నేఁంటారు, ఖచ్చితంగా వారికి వేటిందుకు టిక్కు చేసి ఎప్పటికప్పుడు ఎందుకు ఇవ్వలేక పోతున్నారని అడుగుతున్నాను. 1-4-81కి ముందు టీచర్లకు రావలసిన ఎరియర్స్ ము ఎందుకు ఇవ్వలేక పోతున్నారు? తరువాత తేదీల నుంచి ఇస్తాం అంటున్నారు. వారికి శాకీ లేరా అని అడుగుతున్నాను. ఖచ్చితంగా శాకీ ఉన్నారు రైటాఫ్ చేయడానికి విలులేదు. 1-4-81 అని ట్రైం లిమిట్ ఎందుకు వెట్టారు? దాని శాంకి టీ ఏమిటి? అంతకుముందున్న ఎరియర్స్ కూడా మూడు నెలంలోపల ఇవ్వకపోతే మంచివికాదు. వారికి అన్యాయం చేసిన వ్యక్తులు అవుకాదు. ఎంతోమంది టీచర్లకు వేల రూపాయలు శాకీ ఉన్నారు ఇక సెకండరీ గ్రేడు పోస్టులలో బి.ఇ.డి.లు పనిచేస్తున్నారు. సెకండరీగ్రేడు టీచర్లుగా ఉంటూ ప్రియ వేటుగా గ్రాహ్యయొట్లు అయి బి.ఇ.డి. చదివి సెకండరీగ్రేడు వ్యక్తులోనే ఉంటుంచ్చారు. గ్రోత్రగా చేరినచారు ఎష్టువమంది ఉన్నారు. వారిని ఒక నిష్పత్తిలో ప్రమోట్ చేయవలసిన్నామ్మటికి వారు అన్యాయం అయిపోతున్నారు, ఒక లిన్సుషాసి చేసే శాగుంటుంది. బి.ఇ.డి.ఎవవారు సెకండరీగ్రేడు పోస్టులో పనిచేస్తున్నట్లయితే చానిని బి.ఇ.డి. పోస్టుగా అన్ గ్రేడు కేస్తే ఏ చిక్కు లేకుండా పోతుంది. నమస్కారి తిరిపోతుని మనవి చేస్తున్నాను. యిస్. బి.సి. వారు ఖచ్చితంగా చెబుతున్నారు పి.ఎస్. సెంటర్లు పెట్టుకుంటే చేసే మేఘులు గ్రాంటు ఇస్రాము, పి.ఎస్. కాపులు పెట్టి పోతుండి చము అని ఖచ్చితంగా చేపోరు. ప్రశ్నక్కారం ఏటుకు వెలుకం చేస్తున్నాడు.

తెలియదు పి.ఐ సెంటర్లు పెట్టినట్లయితే యూనివరిటీ కంట్రోల్లు ఉంటాయి. పి.ఐ కోర్సులు పెట్టినట్లయితే ప్రభుత్వ కంట్రోల్లులో ఉంటాయి.

యూనివరిటీ కంట్రోల్లో పి.ఐ సెంటర్లు పెట్టడానికి ఎందుకు ఒప్పుకోరు? 7-20 p. m.

అన్నివిధాల యు.జి.సి సహకరించేటప్పుడు ప్రభుత్వం ఎందుకు వెనుకంజవేస్తున్నదని అడుగుతున్నాను. కోస్టర్ డెవలవ్ మెంటు బోర్డులో నెల్లారు కిల్లాకు క్లాబులు కేటాయించారు ప్రతి రికిన్లో డెవలవ్ మెంటు బోర్డులోను కొన్ని లక్షలు కేటాయించారు. ఇంత కేటాయించిన తరువాత యుజిసి సహాయం తీసుకుని వెంటనే పిజి సెంటర్లు ప్రారంభించడానికి పూనుకోకుండా వెనుకంజవేస్తున్నారని ఆరోపణ చేస్తున్నాయి. కృష్ణారావుగారు కారిఫై చేసి పిజి సెంటర్లు పెడతామని హామీ ఇవ్వపలసిన అనసరం ఉంది. మన రాష్ట్రంలో ఆక్రోషిట్ చెక్కులాగి దిగి కోర్సు ఎక్కుడా లేదు. కనీసం పెట్టటియే సెంటర్ విశ్వవిద్యాలయంలోనయినా పెడి శేఖాగుంటుంది అనుకున్నాము ఈ సంవత్సరం సెంటర్ యూనివరిటీని ప్రారంభించినప్పటికి ఇంజనీరింగ్ కోర్సులు పెట్టే అవకాశం లేదు. వరంగల్లులో కాని మరెక్కడైనా ఈడిగ్రెంకోర్సు పెడితే భాగుంటుందని సూచిస్తున్నాము త్రీలకు జూనియర్ కాలేజిలు పెట్టాలని ముఖ్యమంతీగారు అన్నారు. మహిళలఱంప్రాతీయ సంవత్సరం కనుక ఆ విధంగా పెట్టాలనిప్పాశాంకి ప్రోత్సహించవాసిన అవసరం ఉంది. నెల్లారుజిల్లా కోటలో ఒక జూనియర్ కాలేజి త్రీలకు పెట్టాలని కోరామ. సవేరా హోటలు ప్రోప్రయిట్రేన్ క్యామసుందరవే ఆయన 50 వేల రూపాయలు జూనియర్ కాలేజికి విరాశంగా ఇస్తామని అన్నారు. దానిని తీసుకొని కోటలో పెట్టాలని ప్రతిజిల్లాలోను కనీసం ఒకటి రెండు జూనియర్ కాలేజిలైనా త్రీలకు ఈ సంవత్సరంలో, అనగా వచ్చేపకాడమిక్ సంవత్సరం జూన్ నాటికి ప్రారంభించే ఏర్పాటుచేయాలని కోరుపున్నాము. తెలంగాచా ఉద్యమం సందర్భంలో క్రూడ పనిచేస్తున్న టీచర్లను ఆంధ్ర ప్రాంతానికి తరించి సూపర్ న్యాయరి పోస్టులలో వారిని మాపిస్తున్నారు ఇంతకాలం ఐనప్పటికి వారింకా సూపర్ న్యాయరి పోస్టులలోనే ఉంటున్నారు. అని రెగ్యులర్ పోస్టులు ఎప్పుడు అవుతాయో తెలియదు. ఆక్కడ పని చేస్తున్న ఉపాధ్యాయులను రెగ్యులర్ పోస్టులలో వేయడానికి లేకుండా ఉంది. వారికి ట్రాన్స్‌ఫర్ లేవు. అందులోనే మీగి పోవలసి వస్తున్నది. సముద్ర ప్రాంతాలలో ఉంటూ నాలుగైడు సంవత్సరాలైనా ఆక్కడ ఉండవలసి వస్తున్నది. ఈ పోస్టులను రిగ్యులర్ పోస్టులుగా ఎప్పుడు కన్స్ట్రీ చేస్తారో స్పెషాలింగ్ ప్రకటన చేయాలని కోరుపున్నాము. స్వతంత్రం వచ్చి 28 సంవత్సరాలైనది. ఇంకా సింగల్ టీచరు కూడ తేలి సూక్త లేవు సెంటర్ ఉన్నాయి సూక్త లేవు సెంటరు ఆనేది లేకుండా ప్రభుత్వం ఎప్పుడు చేస్తారని అడుగుతున్నాము. ఇంత చిన్న పని చేయకపోతే మనం చేసేది విముఖిని అడుగు చేస్తాన్నాము. రెపు జూన్, జూలై నాటికినా సూక్త లేవు సెంటర్ ఆనేది కెట్టుచేస్తామని సింగల్ టీచర్ సూక్తలునైనా ఆక్కడ ప్రారంభిస్తామని వెంటనే ఉన్నది. అట్టివంటి వాగ్దానం అచ్చితంగా చేయాలని కోరుపున్నాము. ఇక

సెలక్షన్ గేడుల విషయం ప్రత్యేకంగా కర్మాలు, గుంటూరు, నెల్లారు, ఒంగోలు జీలాలలో ఇవ్వలేకపోతున్నారు. ఎందుకు ఇవ్వలేకపోతున్నారంచే ఒక కారణం చెబుతున్నారు. గుంటూరు, నెల్లారు, కర్మాలు, జీలాలనుంచి కొన్ని చాలూకాలను ఫీర్కాలను చేరిపు ఒంగోలు జీలా చేసారు. అందువల్ల ఆక్కడ ఉన్న టీచర్ల సీనియర్లీ పట్టుకోవాలంచే కష్టంగా ఉంది అని అంటున్నారు ఆ విధింగా చ్చెందం చాలా చాధగా ఉంది. డి.పి.ఐస్.ఐస్.ఎస్.ఎస్.ఎస్.ఎస్. అవసరమైతే పోవేమ వంపండి. వివరాలు తెచ్చించకుండా జాప్యం చేయడం న్యాయం కాదు ఆక్కడ ఉన్న టీచర్లు రిటైరమే పరిస్థితిలో ఉన్నారు రాబోయే కొద్ది మాసాలలో ఎంతోమంది రిటైరు కానున్నారు వారికి టెచ్చిఫిట్ రాకుండా పోతుంది. వారు రిటైరసే లోపలనే దీనికి మాగ్ది చూడాలని కోరుతున్నాము. వరంగల్లు, గుంటూరు విళ్ళ విచ్ఛిన్లయాలసేది కేవలం నినాదాలుగానే ఉంటున్నాయి. ప్రశారం కొరకు వామసుంటున్నాం ఎప్పుడు పెదతారో నోట్లలో లేదు ఏదవప్రచాళికలో పెదతాం అంటే సరిపోదు. ఇది నినాద మేళ తప్ప స్పృష్టమైన ప్రకటనకాదు. కేటగారి కల్గిగా ఎమ్ముక్కేస్తే కాదు. స్పృష్టమైన ప్రకటన చేయవలసి ఉంటుంది. రాబోయే ఎకడచికిత్స సంవత్సరంమంచి ప్రారంభిస్తామని ఎందుకా చెప్పుకోబోతున్నారని అదుగు తున్నాము. ఈ సెంటుల్ యూనివర్సిటీదికూడా ఏ కోర్సు మనకు పెట్టలోపున్నారో ఉరాముకిగా యం వి. కృష్ణరావుగారు ఆక్కడ కాగితం మీద కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కరస్థాండెన్స్ జరిపి ఈ విషయాన్ని సెకరించారా, జాన్లో వమేమీ కోర్సులు పెట్టలోపున్నారు అనే దాని గురించి స్పృష్టమైన సమాచారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేచిమోననిపిస్తున్నది. అసలు ప్రారంభించరని ఆనుమానంగా ఉంది. మరొక సంఘ త్వరానికి వాయిదా వదే ప్రమాదం కూడా ఉంది. బిల్డింగ్స్ కట్టడం ప్రారంభించ లేదు. ఇంక రెంబెడ్ బిల్డింగ్స్ తీసుకుని ఎక్కడైనా కోర్సు ప్రారు చేస్తారనే పరిస్థితి ఎక్కుడా కనిపించడం లేదు. స్పృష్టంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం మీద రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇత్తుడిచేసి ఆయినా కనీసం ఇంజనీర్లో కొన్ని కొర్సులో కోర్సెన్ ప్రారంభించి ఏర్పాటు చేయవలసిన అవసరం కూడా ఉంది. హస్సగారు చెప్పినట్లు ఉర్దూ విషయం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జాగ్రత్త తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఉదాహరణ చెబుతాము. అసెక చోట్ల ముస్లిం పాపులేషన్ ఎక్కువగా ఉన్న విలేషన్. 40% ముస్లిం పాపు లేషన్కున్న విలేశ 50% ముస్లిం పాపులేషన్ ఉన్న విలేషన్ తున్నాయి. అటు వరట్లకోట్ల ఎలి మెంట్ల మూర్కల్లో అప్పర్ ప్రయమరి మూర్కల్లో ఒక ఉర్దూ టీచరు పోక్కే క్రియోట్ చేయండి అంటే ఉర్దూ టీచరును మాత్రం క్రియోట్ చేయడం లేదు. వచి సంవత్సరాలు ప్రయత్నం చేశాము. సమీతి అభ్యర్థులిగా శేయం, మూదు చోట్ల ఉర్దూ టీచర్లు పోక్కే క్రియోట్ చేయశందామని ప్రయత్నం చేశాము. ఎంతకూతులేషన్ ఉన్నప్పటికి కనీసింట్ చేయడంలేదు. ఉర్దూ టీచరు కొస్తు ముస్లిం పాపులేషన్ ఉన్న టోట్ల వ్రాయిల్ క్రియోట్ చేయడం అవసరం. ప్రయుచ్చేటు మూర్కల్లో. వెరీస్ గాయ యింక్ కూర్చు వెలించి ఉంటే ప్రయుచ్చేటు కాలేకీలు ఆయిన తీసుకునే పుండ్రచాలు. మీద ఎందుకి, తీర్చాడు చేయలేకపోతున్నారు. ప్రయుచ్చేటు మేనేజ్ మెంట్లకు వ్యక్తిరేకంగా, ఎన్నికలో వారు సాధించి పెట్టి

ప్రమీలేదు కాన్తి ఛైర్మణ్ చేయండి. ఎన్నికలను దృష్టితో పెటుకుని వారు ఉడిసారనుకోకండి వారి కాలేజీలను స్వాధీనం చేముకోండి అప్పుడు మీకు ఎస్కూవ వోట్లు వస్తాయి. ప్రయివేటు కాలేజీలు సూక్తల్ని గుర్తు వ్యాపార సంస్థలుగా తయారు చేసుకుని లాభాలు పొంద తూ వ్యాపారం చేస్తున్నారు. అటువంటి సూక్తల్ని ను గాని కాలేజీలను గాని పెంటనే ప్రఫుత్వమే తీసుకోగలిగితే బాగుంటుంది 1-1-75కి ముందు ఆంధ్రప్రాంతంలో మనిసి పాలిటీస్ 50% టీచింగు గ్రాంటు యిస్తూ వచ్చారు. ప్రఫుత్వమే నీయహిస్తూ వచ్చింది. 1-1-76 నుంచి అంధ్ర ప్రాంతంలో మనిసివర్లు సూక్తల్నికి కూడా సెంటువర్గంతో గ్రాంటులు యిస్తున్నా అంతకుముందు ఎరియర్స్ బోలెడు యివ్వాలి. మనిసి పాలిటీ యివ్వాలిని భాగం యివ్వకుండా నిలిపేసినది. అయిదారు నెలల నుంచి జీతాలు భాకీ. జీతాలు యివ్వకుండా మనిసిపాలిటీలు కాలయావన చేసుంచే వారి రెన్ క్యాకి రావాలి కదా. ఇక నాన్ - పేనల్ టీచరును వున్నారు. నెల్లారు కిలా ఉదాహరణ తీసుకుండాం డిస్ట్రిక్టు సెలెక్షన్ కమిటీ మెంబర్ ఎలక్షన్ ఇరగలేదు. దిస్ట్రిప్టు సెలెక్షన్ కమిటీ మీటింగు ఇరగడంలేదు. ఏ సమితికి ఆ సమితి ఎంప్లాయిమెంటు ఎక్స్పోజిస్యుంచి తెచ్చుకుని ఔంపరిగా అపాంటుమెంటు చేసుకున్నారు. అటువంటివారి పరిస్థితి ఏమిటి? ఇక సంవత్సరమైనా వారి సర్కీసు రెగ్యులరైటు చేయిపోతే జిగెడి ఎట్లా? ఎక్కుడైనా నాన్ - పేనల్ టీచరును సంవత్సరం పైన సర్కీసులో ఉంచే వారి సర్కీసు రెగ్యులరైటు చేయాలని ఆచేశాలు యివ్వాలి. అంధ్ర ప్రాంతంలోనే 12 వేల మంది నెకండరీ గ్రేడు టీచరును అనెంప్లాయిడ్ గా వున్నారు. హాయ్యర్ గ్రేడు టీచరును అనెకమంది అనెంప్లాయిడ్ గా ఉన్నారు. యింతమంది అనెంప్లాయిడ్ గా ఉంచే 12 టీచరు త్రైయినింగు యినిష్టిట్యూట్సును ప్రారంభించలోమున్నారు. ఎవరిని ఉద్దరించడానికి? నిరుద్యోగులను సృష్టించడానికి 12 త్రైయినింగు యినిష్టాట్సును ప్రారంభిస్తారా? 12,000 మంది నెకండరీ ట్రుయిస్టు టీచరును ఉద్యోగాలు ఏ విధముగా యివ్వించోమున్నారు? అంతేకాదు. హాయ్యర్ గ్రేడ్ ఎప్పుడో ఎత్తి వేళాము ఆంధ్ర ప్రదేశ్లో. వారిని అత్తసార్ట్ చేయవలసిన పమస్ట్ అపరిష్కారంగానే ఉంది. హాయ్యర్ గ్రేడు టీచరును త్రైయినింగు ఎత్తిపేసిన తరువాత వారు ఏడెనిమిది సంవత్సరాలనుంచి నిరుద్యోగులుగా ఉంటున్నారు వారికి ఉద్యోగాలు యివ్వడానికి మిమి ఏర్పాటు చేశారు? వారికి నెకండరీ గ్రేడు వారికి రేపియా వుంది. 2:1 ప్రకారం యద్దురు నెకండరీగ్రేడు వారికి యిష్టే ఒక హాయ్యర్ గ్రేడు వారికి

వ్రాయాలి. ఇతర రాష్ట్రాల అభ్యర్థులతో మన రాష్ట్ర వాసులైన ఆశ్చర్యాలు కాంపిట్ చేయాలి ఇంగ్లీషులో కనీసం ఒక సెకను పెట్టి తయారై తే తప్ప యితర రాష్ట్రాల వారితో పోటీ చేసేవరిస్తుంచి రాదు. ఇది కాంపెటిటివ్ ఎగ్జామినేషన్. దానిలో వెనుఁ బడే పరిస్తుంచి వస్తుంది ఇంకొట్ టి కూడా అంటున్నాను. 40% వస్తేనే ఇంగ్లీషు మీడియం యిస్టారనే నిఫండన తీసివేయాలి పాసై తే చాలు. క్రింది తరగతిలో ఇంగ్లీషు సరిగా రాని వ్యక్తి పై తరగతులో అభివృద్ధి చేసుకునే అవకాశాలు అనేకం ఉన్నాయి. కంపల్సరీలో జానియర్ కాలేజీలలో డిగ్రీ కాలేజీలో ఇంగ్లీషు మీడియం సెకను ఓపెన్ చేసి అడ్మిషన్సు ఉదారంగా యివ్వండి. ఎద్దుకేషను సెస్సు సమితులకు ఘూర్చిగా యివ్వాలి దాని మీద కంట్రోలు డి.ఐ.బి.ఎస్ పెట్టారు ఫల్సిచరు కొనాటన్నా ఎలిమెంటరీ సూక్షలు అప్పురు ప్రయిమరి సూక్షలు విల్హీస్సుకు రిపెయిరు చేయాలన్నా డి.ఐ.ఎస్ అప్రోవ్ చేసుకోవలసిన పరిస్తుంచి ఉంది. సకాలానికి గ్రాంటు రాక ఎక్సిషన్ మెంబు, ఫల్సిచరు యిటువంటిని కొనేటటువంటి పాపాన పోయినట్లు కూడా లేదు ఎద్దుకేషను సమితి కంట్రోలులో పెట్టుకోండి కాంప్రెసాన్సివ్ ఎద్దుకేషను లిల్లు ఎప్పుడో పెదతారో స్పెష్టంగా ఒక ప్రకటన చేయి పోతే ఇదేదో ప్రచారాని ఎన్నికల విభాగాలు విభాగాలు పోతే ఉపాధ్యాయులను మంచిగా ఔర్కొట్టడానికి నినాదముగా ఉపయోగపడుతుంది. ఎం.వి.రాజగోపాల్గౌరిని ఎక్స్ప్రెస్ వర్షము క్రిటికింగ్ చేయాలి. ఎద్దుకేషను లిల్లుకోశం ఈ జాసనసభలో ప్రవేశపెడతామ అన్నారు. కేవలం మాటలు మిగిలిపోయినవి. ఎం.వి.కృష్ణరావుగారు, ఎ.వి.రాజగోపాలరాము తీసుకురాలేపోయారని విచారంగా ఉంది. రిజియనల్ యింజనీరింగ్ కాలేజీ వరంగల్లులో ఉన్న కాలేజీని కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకుంచే యిచ్చివేయగలిగి గాకే ఎక్స్పొస్సునుకు ఎంతైనా అవకాశం ఉంది అటువంటి సదుపాయం ఏదైనా ఉంచే చూడవలసినదని ఖాట్టం శ్రీ మమూర్తి గారిని కోరుణాన్నాను. నాగార్జున ఇంజనీరింగ్ కళాశాలను నాగార్జునసాగర్ కు తరలిస్తామని స్పెష్టంగా యింటకు ముందు తెక్కికి ఎద్దుకేమమ మినిష్టర్సు చెప్పారు. తప్పకుండా తరలిస్తారని జామలో మార్పారని స్పెష్టంగా చెప్పాడి. అక్కడ ప్రశాంతమైన వాతావరణం ఉంది. ఇక్కడ ప్రశాంతమైన వాతావరణం లేదు పైగా రెండు ప్రాంతాలకు కూడా అయిన ప్రాంతం నాగార్జునసాగర్. అక్కడ పెడితే బాగుంటుంది అకామజేవేసు తేడ చెంపరాలు యక్కడ పెట్టడం జరిగింది. వెంటనే దానిని తరలించాలని కోరుకున్నాను. గూడూడలో మైనింగ్ డిగ్రీ కోర్సు పెట్టాలని కోస్టల్ డెవలవ్ మెంటు లోడ్సు ఫంచ్సు అలాట చేసే సేటు లైనీసు లోడ్సుకి క్యాబినెట్ కి వచ్చేరికి పోయింది. ఎందుకంచే గూడూరుకి ఎం.ఎల్.ఎ నేను కాబట్టి పోయింది. ముఖ్యమంత్రిగారికి జా మీర కోవండల్ తీసిపేశారయాను. కోస్టల్ డెవలవ్ మెంటు బోర్డు ఎంధువ్వు ఖండు యిచ్చించి కై నైక్ మైన్ ఉపు ప్రాంతం గూడూరు కనుక అక్కడ మైనింగ్ డిగ్రీకోర్సు కెదితే బాగుంటుందని ఎవరిని అడిగినా చెబుతారు. మైన్సు కోస్టల్ డెవలవ్ ఖండు, లోడ్సుని అదిగించుకుంచే సేటు లేపెలులో క్యాబినెట్ కి కొఱములో లైనీసుకు చానిం కై వర్ష అయితే, గూడూరుకి చక్కడేదు, అదే రకంగా నీటించుటకు

యిందస్తీన్కి యచ్చినది డైవర్టు లపోయింది నా మీద ముఖ్యమంత్రిగారికి కడ ఉంచే వేరే విధముగా సాధించుకోవాలి. చాని ఆ ప్రాంతానికి అస్వాయం చేయడం మంచిది కాదు ఒక ఎం. ఎల్. ఏ మీగా ఇష్టం ఉన్నంత మాత్రాన వేరే విధముగా డైవర్టు చేయడం మంచిదికాదనీ నేను అంటున్నాను.

7-30 n

**శ్రీ యమ్ వి. కృష్ణరావుగారు** గూడురులో భాక్ కి ప్రారంభంచేసి వచ్చారు. రెండు ఫేసెస్ లో ఒరగవలిసున్నట్లు చెప్పారు. 8 లక్షల రూపాయలు వాగ్దానము చేశారు. రెండు ఫేస్ లలో గవర్నర్ మేంటు కాలేజీ లిల్సింగ్ పూర్తి చేస్తామని వాగ్దానము చేశారు. పూర్తి చేస్తారనుకొంటాను. లాలీబహదుర్ సేడియంలో తెలుగు మహాసభలు జరగబోపున్నవి సేడియమ్ రిచేరు చేయండా ఏ కార్యక్రమము స్టోర్స్ నగాని, మరొక కార్యక్రమము కాని ప్రారంభిస్తే శాగుండ దేమో అందువల్ల వెంటనే రిపేర్స్ బేకవ్ చేయవలసిన ఆవసరము వుంది. టూరిజమ్ మంత్రిగారు అవును అన్నట్లుగా కనిప్పున్నారు. ప్రతి కీల్లాలోను సేడియమ్ కట్టాలని వారి నినాదము. ఎప్పుడు అమలు ఇరువురాలు ? ప్రతి కీల్లాలోను సేడియమ్ నిర్మాణము కొరకు విరాళాలు చాల వచ్చినవి. ప్రఫుత్తము ముందుకు రావడము లేదు. కీల్లాలో కలక్కర అధ్యక్షత క్రింద కమిటీలు ఉన్నవి. అవి నిరుపయోగముగా వున్నవి. ఆ కమిటీలు చురుకుగా పని చేసేటట్లు చూసి వెంటనే ప్రతి కీల్లాలోను సేడియమ్ నిర్మాణము ఇరిగే ఏర్పాటు చేయాలి. తెలుగు ఆకాడెమీకి సంబంధించి ప్రామోపన్స్ విషయములో ఆరెగ్యూలర్ ప్రామోపన్స్ జరిగినట్లుమంత్రిగారుపున్కొన్నారు. ఇకమీదఱి రెగ్యులారిఫీస్ ఇరగుండా చూడాలి, జరిగిపున్న వాటిని సరిచేయాలి. సరిచేయకపోవడము శాగాలేదు. ఆమీదట చూస్తామని అనడంమంచిదికాదు పొరపాటును సరిదిద్దాలి అంద్రాద్రిదేర్ సాహిత్య ఆకాడెమీలో శ్రీరాములుగారు, రంగదానుగారు చెప్పినట్లు గత 18 సంవత్సరములుగా ఒకేమిటీ వున్నది. పని చురుకుగా సాగడము లేదని స్వప్తముగా కనిపున్నది. వినుకొండ నాగరాజు, కాళిపట్నం రామరావులు యిద్దరూ ఆకాడెమీ యిచ్చిన అప్పార్టులను తిరస్కరించారు. నార వేంకచేశ్వరరావుగారు, దేవులవల్లి కృష్ణరామ్రిగారు ఆ ఆకాడెమీనుంచి రాజీవమా చేశారు. ఎన్నికలను ఒరవద్దని ఆడేశించినా ప్రఫుత్తము ఆడేశించినా ప్రఫుత్త ఉత్తర్వులను థిక్కురించి ఎన్నికలను ఇరిపి రీసంవత్సరములు వరకు కొనసాగడానీకి తయారై నారు వృద్ధులు, చురుకుగా వ్యవహారించిని వారు వదవులకోసము వేళాడడము మంచిది కాదు. ప్రఫుత్తము గట్టిగా వ్యవహారించి ఇప్పుడున్న ఈకాడెమీలి రద్దుచేసి ప్రక్కెళ్ళముగా నూతన చేతన్యముతో వ్యవహారించే ఆకాడెమీనే వేయాలని ఉంచుతూ కలవు తీసుకొంటున్నాను.

సూచించారు. తరచు మార్పులు చేయాలనే ఉద్దేశ్యము ప్రభుత్వానికి లేదు. ఇంటర్ మీడియటర్ లో జాతీ కరియంటెడ్ కోర్సులు వెట్టాలనే అలోచన వుంది. వచ్చిన ప్రతి విధానమంత్రి విధ్యా విధానములో మార్పులు చేస్తున్నారనే అభిప్రాయమను వెలిలుచ్చడము జరిగింది. జాతీ కరియంటెడ్ కోర్సులో నంపతుకముల కోర్సువెట్టాలనే అలోచనచేసినప్రటికి యింకాపూర్తిగా సమగ్రమైన రూపము రాలేదు. ఇంకా అలోచనలోనే వుంది అని చెప్పడము జరిగింది. అది కూడ మూడు ప్రాంతాలలో కి కాలేజీలలో వెట్టి ప్రయోగము చేస్తే కాగుంటుండని కమిటీ అభిప్రాయపడింది. యింకా పరిశీలనలోనే వుంది. నిర్దిష్టయానికి రాలేదని మనవిచేస్తున్నాను చేసిన తరువాత ఎట్లా వుంటుండననే అలోచన చేయాలి సమగ్రముగా ఆలోచించిన తరువాతనే ఈ కోర్సుతోనుకొనడము జరుగుపుంది. విధ్యా విధానములో తరచు మార్పులు చేస్తున్నామనే అపోహ అక్కాలేదు. అప్పుడున్న పద్ధతి కొనసాగుతూ మార్పు అవసరమని చెప్పారు. మార్పు అనేది వెంటనే తీసుకురావడానికి అవకాశము లేదు. చాలా ఖాగ్రత్తగా అలోచించారి. శ్రీకృష్ణగారు మాటలాడుతూ ఐర్స్‌నీలోను, రఘ్యాలోను పున్న విధ్యావిధానముగురిచి చెప్పారు. మనకు కూడ ఆపద్ధతినే రూపొందించాలని చెప్పడం జరిగింది. ఎద్దుకేషవ్ కమీషన్ చేస్తే కాగుంటుండని సూచించారు, ఇప్పటికే చాల కమీషన్‌ని వేయడం జరిగింది. రాధాకృష్ణన్ కమీషన్, కొరారీ కమీషన్ అని చేసిన కమీషన్‌న్ రిపోర్టులు పున్నాచి. అని సేవనల్ లో జరిగినవి సేటు లెవెల్ లో మన అవసరాలకు ఉనయోగపడే విధ్యావిధానమును ఏవిధంగా రూపొందించుకొనగలుగుకావునేది అలోచించారి. కమీషన్ వేయడము అవసరమా. కమిటీని వేయడము అవసరమా అనేది ప్రభుత్వము పరిశించ చేసుంది. 114కోటి విధ్యావద్దులోను 80,85 రాతము తీచాలకే పోతున్నది. పార్ట్‌శాలలు చెట్లక్కిగడ చెఱుతున్నారు. పెల్లలు చదువుకొనే పరిస్థితి లేదు అని చెప్పారు. ప్రైదరాశాదులో పున్న సూక్షులులో కొన్ని రింగ్‌గే కాగాలేక మూసివేళారని చెప్పారు ప్రాథమిక విద్యకు ఎక్కువ ప్రాముఖ్యత యివ్వడానికి అంతా దానివైనే ఆధారపడి పుంది. ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాముఖ్యత యిష్టుకుండా భాయ్యో ఎద్దుకేషవ్ ఎంత దెవల్వే చేసినప్రటికి పుణాది లేని విద్య అప్పుకుంది. కముక ప్రాథమిక విద్యకు ప్రాముఖ్యత యివ్వాలి 45,000విధ్యా సంప్రదా పున్నాచి. ర్షి.00,000 మంది పెల్లలు చదువుతున్నారు. 1.77,000మ్మది ఉపాధ్యాయులు పరిచేస్తున్నారు. ప్రతిది సమస్య.

**శ్రీ సి. వి. కె. రాము :—మనిషికి ఒక సమస్య వుండాలంటారా?**

**శ్రీ యమ్. వి. కృష్ణరావు :—** కెందు సమస్యలున్నాచి. విధ్యావద్దుల సమస్య, ఉపాధ్యాయుల సమస్య. ఇక మేనేజీమెంట్లు అపేకశకాలుగా తున్నాచి, ఇక పద్ధతిలో లేదు. ప్రభుత్వము మేనేజీ చేస్తున్న సూక్షులు పుణ్ణాచి. సమితులు, తీర్మానిషిక ప్రయోగాలు, మునిషిల్ లో అపేకశకాల మేనేజీ మెంట్లు పుండడము వల్ల సమస్యలు ఉంచుకోవాలన్నాచి. ప్రాథమిక విద్యకు కిందిని సామరస్య పూర్వకముగా పరిష్కారించుకోవాలి.

చేస్తున్నది. ఖావి పారులూ తయారయ్యే విద్యార్థుల సమగ్రీలను సామరస్కృతుడుకముగా పరిష్కరించడానికి ప్రభత్వమన ఆలోచన చేస్తున్నది. స్ట్రాడెంట్స్ వెల్ ఫేర్ కమిటీలను ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నది. యూనివరిటీలలో సూడెంట్లకు రిప్రెసెంట్లను యివ్వాలనేది సూత్రపాయంగా అంగికరించడము జరిగింది. అమెండు మెంటు వచ్చినప్పుడు పొందునిరచడము జరుగుఱంది ఏమై నప్పటికి విద్యార్థులు బాగా చదువు కోవాలి అనే ఆచార్మి గ్రించాలి. అనక్కిన కలించే ఏర్పాటు చేసుకోవాలి ఇప్పుడున్న పరిస్థితులలో విద్యార్థులకు ఆసక్తిని కలించడము కష్టముగా వున్నా వున్న చాలీని ఉపయోగించుకొని చదువుకొనే ఆవశ్యకాలు కలించాలి చదువుకొని పరీకులు వ్రాయాలి, పాన్ కావాలనే ఆసక్తి తగిపోవడమవల్ల పోడద్దుని సడిపోతున్నవి. కాఫిలు కొట్టి పాన్ అయి రైపికెట్టు సంపాదించాలనే ఆచార్మితో వుంచే దేశభవిష్యత్తు ఏమి అవుటుదో ఆలోచించు కోవాలి. విభజన వంతులై కే దేశభవిష్యత్తు భద్రతగా వుటుంది.

7.40 p. m

అందుచేత విద్యార్థులో ఉన్న యిం అవినీటి పరిస్థితి పరిష్కారించాలి. మోరల్ పొందర్చు ఉంచునే ఎద్దుకేపను పొందర్చు పెరుగుటది ఎగ్గామినేపను ఆచుమలో ప్రయింగ్ సాక్ష్యద్దీ పెటారు. ఈ విపయంలో చాలా మంది సూడెంట్లు వచ్చి మాతో దిన్కన్ చేచారు. కాపి కొట్టుడూ నాగ్యాయమా అని అడిగితే న్యాయంకాదన్నారు ప్రయింగ్ సాక్ష్యద్దీ ఉన్నందపలన మేము శెదరి పోయి పరీకులు వ్రాయలేక పోతున్నాము, ముందుగానే చైక్ చేయాలన్నారు. కాపిలు కొట్టుడానికి పెనుసు లోపలకు వచ్చి ప్రయింగ్ సాక్ష్యద్దీ ఉండరాంశు ఎలాగ చాగా చవివి వ్రాయాలి. ఉంకారుగారు నిష్పపెట్టారన్నారు. ఎవు పెట్టారో తెలియద్దు పోయినప్పటికి యిం పద్ధతిమండికారు. విద్యార్థులయాలు తగల పెట్టాశ్శితి ముందికారు. తమధ్య బోదనులో ఆచానియరు కాలేజిలో రికార్యులు ఉన్న రూము తగల పెట్టారు. దానిపలన పోర్చుఫైకెట్టు మొదలయినవి అన్ని కాలి పోయినాయి డేట్ అఫ్ ఇంజ్ సరిఫికేట్ కావాలన్నా దొరకోదంకప్పంగాఉంది. ఆ సంఘటన బీవెర్సిట్ పారికి మధ్య ఉన్న తగాభాలపలన జరిగింది. ఇలాగ అయితే ఏ స్టోంటికి పోతుదో తెలియదు. ఇటువంచిని ఇరికించు ఆలోచన ఉంది. పిద్దార్థిమాచాలు పెంచాలించు ఉపాధ్యాయుల సహకారంతో చాటు తలిదుగ్రులు సహకారంపోడూ కాచేలి. తలిదుండ్రులుకూడా ఖాద్యకళిమక్కొవాలి వారిపిల్లలను ఖాగు చుక్కేవినధానికి పోత్స్పోన్మా అవినీతి పద్ధతులకు దిగుండూ మందలించాలి. ఉపాధ్యాయుల సమస్కృతుగురించే చాలామంది సమ్ములు చెప్పారు. విద్యార్థులను ఖావి పారులూ పిరి రిష్టేవారు

కానీ కావిసెట్ సత్త-కమిటీ స్పృహితిని చేయాలి. ఆ స్పృహితిని కాలేరు. వజ్చే సంవత్సరం యూ రిల్యూ పెడికాము. ప్రైయరు ఎద్దుకేషముకు 50 లక్షల కేటాయించాగు యూ సంవత్సరం. పి. జి. సెంటర్సు గురించి సభ్యులు చెప్పారు. పి. జి. కేంద్రాలు ఎవరు రన్ చేయాలి యూనివర్సిటీ కారుండా అనే విషయం వలన వెనుకబడిందన్నారు. యు జి సి. వారి సలవో ప్రకారంగా యూనివర్సిటీ ఈ చేయాలి. మేము రన్ చేయాలని లేదు నెల్లారు పి. జి సెంటర్సు గురించి అడిగారు. స్టేట్ రూలు, కమ్యూనలు పి. జి. సెంటర్సు నెలక్క చేశారు మొత్తం 45 కేంద్రాలు పెట్టాలన్నారు ఎక్కడ పెట్టాలో అనెది యు. జి. సి. వారు సిలవో ప్రకారంగా చేయాలి కేంద్ర విశ్వ విద్యాలయం వేవీ చాన్ సలరును పేశాడు లోకేషన్ అఫ్ సెంటరు నిర్దయం చేపారు. కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం గురించి రంగచామగారు చెప్పారు కలయో వైష్వవిమాయయో 40టూ చెప్పారు. ఇప్పుడు వేవీ చాన్ సలరు ఉన్నారు, పోటీ కూడా ఉన్నారు. 2,800 ఎకరాలు థామి కేటాయించి వారికి హండ్ ఛవర్ చేశారు. వారి భీట ఇంసెనీరు వచ్చి కార్బ్రూక్రమాలు చేస్తున్నారు. వరంగల్, గుంటూరు గురించి చెప్పారు. ఏదో ఎలక్ట్రిక్ ను ప్రచారంతో సమన్నారు. ఆరు మాత్రాల పథకం వచ్చినప్పుడు ముఖ్యమంగ్రిగారు చెప్పారు ప్రైయరు ఎద్దుకేషము ప్రొమాలలో చేయాలని రెండు యూనివర్సిటీలు చేస్తే శాసుంటుందని అన్నారు. శాసమీర వరంగల్ పి. జి. సెంటర్ ఒక యూనివర్సిటీ క్రింద గుంటూరు పి. జి. సెంటరు ఒక యూనివర్సిటీ క్రింద చేయాలని చెప్పారు యు. జి సి చైర్మను వచ్చి దివీక్ వీ చేశారు. యు. జి. సి. వారు నిర్దయం చేయాలి. ఆ కమిటీ వచ్చి రెండు కేంద్రాలూ చూచి నిర్దయం చేయాలి. వది లక్షలు అక్కడా వది లక్షలు అక్కడా మనం ఇచ్చాను శ్రీ మారుల్ హాసన్ గారు వచ్చినప్పుడు మాట్లాడాము. వారు ప్రపంచ తెలుగు మహాసిఫలలో పాల్గొనడానికి అక్కడకు వచ్చినప్పుడు బిగి చెపుతాము.

తరువాత వుమెన్ ఎద్దుకేషము గురించి చెప్పారు. ఇంటర్ సేసనల్ 7.50 p. m.  
పుమెన్ ఇయర్ కాబట్టి వమకు ఒక యూనివర్సిటీ కావాలని శ్రీ విశాసులు రెడ్డి గాఱు, అభ్యాసురు. ఎద్దుకేషనీస్ నుమెన్లో ఒక కమిటీ వేసారు. వారు పరిశీలించి రిపోర్టు ఇస్తారు. చెక్స్ ల్ బక్క గురించి విచారంతో ఇంకుషణగారు, రంగచామగారు, ఓంశార్ గ్రామ చెప్పారు. పుస్తకాలు చదివికి అవకశక్తి రంగచామగారు ఉన్నాయి. మేము హాస్టాంగ్ అంచే రంగచామగారు వ్యాంగ్యులో అన్నట్లుగా చెప్పారు. చారు మాట్లాడికి మేము హాస్టాంగ్ శిసుకుంచే మేము మాట్లాడికి చారు సీరియస్ గా శిసుకుంటారు. తప్పులు ధీఢారి ఇక స్పృహితి కమిటీ వేసి మొత్తం పుస్తకాలు అన్ని స్పృహితిని చేపారు. మనిషాయు ఉండి విన్నం భాగ్యాంశుంపు కాలా ఉండి ఇండి కాండాని. ఇంకుషణగారున్నారు. అయితే ఆస్ట్రోమెటోర్ కుప్పుకాలాన్. ఇంకుషణ మాట్లాడము, శ్రీ విశ్వాస్ కుప్పు కుప్పిని కేసుకు దించి పి. పి. అంతిమ ప్రపంచమంగ్రిగారు విశేష కేసుకుప్పు కుప్పుకాలాన్. ఇంకుషణ ప్రపంచమంగ్రిగారు విశేష కేసుకుప్పు కుప్పుకాలాన్. ఇంకుషణ ప్రపంచమంగ్రిగారు విశేష కేసుకుప్పు కుప్పుకాలాన్. ఇంకుషణ ప్రపంచమంగ్రిగారు విశేష కేసుకుప్పు కుప్పుకాలాన్.

ఎలాగ సరిచేయాలో ఎలాగ ప్రీంతెన్ చేయవలసి ఉండో చూడాలి. సూపర్ విజనుకు 5 శాతం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఖర్చు చేస్తారు. మనం 25 శాసం కూడా ఖర్చు చేసే స్థితిలో లేదు. ఎన్నో ఇన్సెట్టువ్యవస్థ ఉన్నాయి. ఎంసమందో బీచర్చు ఉన్నారు. మనం సూపర్ విజను కూడా నరిగా చేయాలి. అసేసర్సుకూడా నరిగా పనిచేయడం లేదు. ప్రాఫ్ తక్కువగా ఉన్నందువాన పని స్క్రిమంగా ఖరగడం లేదు. ఇంత్రువ్ మెంటుకు ఏమి చేసింది ఏమి చేస్తున్నది వివాయాలు ఈమట్టు తెలియ చేసాము. అకాడమి గురించి పాహాత్య అకాడమి గురించి చెప్పారు. నామినేషను ఉన్నప్పటిక ఎలక్షన్సు ఉన్నాయి. ఎవరు వెద్దవారు అంటే ఏమిలేదు ఎలక్షన్సు ఇనరల్ కాడిలో నిర్నయసాధా. 18 సంవత్సరాలయిందన్నారు. గోపాలకెడ్డి గారు చెద్దవారు అనుభవజ్ఞులు, ఇప్పుడు రద్దు చేయాలంటే ఎలాగ గ్రంచేయాలో చెప్పండి. సీరియస్ అలిగేషన్సు ఉంటు చెప్పండి.

**శ్రీ ఎ. శ్రీరాములు :** — రిప్ప్యూ కమిటీ చేసింటు .. 'టు చదివాము రిప్ప్యూ కమిటీ రిపోర్టు వరికిలించిన తరువాత ఎలక్షన్సు పెట్టాలని మీరు తెఱయ ప్రాశ్న దిక్కురిచ్చే ప్రణాస్యామ్యాన్ని గురించి మాటలాడె హక్కు మీరు ఏమి ఉంది? వ్యక్తిగత దేశమం మాకు లేదు. మీరు ఎందుకు ప్రాకారో చెప్పండి. ఉత్తర్వులు దిక్కురిచ్చే ఇక అత్యకౌరవం ఏమి ఉంటుంది?

**శ్రీ డి. వెంగళరావు :** — వెనరేట్ భెక్సిస్టువు కేవాలి. కాన్సెట్టువ్యవస్థ ఎమెండు చేయాలి ఇది ఇంస్టిమెంటు చేయాలంటే.

**శ్రీ సి. వి. కె. రాతు :** — రిపోర్టు కాసనసభలో చెగ్గను పెట్టు లేదు. ఆ రిక మెండేషన్సు అన్ని మాకు ఇవ్వాలి.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు :** — ప్రభుత్వం ఆంత్రోవ్ చేసే ఆవసరం ఉంటే ఇస్తాము.

**శ్రీ యం. వి. కృష్ణరావు :** — సభ్యులు చాలా సూచనలు దేశారు. కాలేజి టీచర్సుకు యు.ఐ.సి. సైక్లు ఇవ్వాలసాధారు. 80 శాతం కేంద్ర ప్రభుత్వం వారు ఇస్తే 20 శాతం మనం ఇవ్వాలి. 20 శాతం మనం ఇవ్వాలన్నార్పుచు వారు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమును కన్వెస్ట్ చేయాలికండా. వారు కన్వెస్ట్ చేయ కండానే అయిదు సంవత్సరాలవరకూ మేము ఇస్తో ము తరువాత పూర్తిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే ఇచ్చుకోవాలన్నారు. అయిదు సంవత్సరాల తరువాత కూడా కేంద్ర ప్రభుత్వం 80 శాతం పెట్టుకోవాలని అడిగాము చానిపైన కేంద్ర అశ్వయిజరి లోడ్ మీటింగులో వర్పంచి మారులో హాబన్ గారు విద్యుత్సాధా మంత్రులలో దిచ్చికమ్ చేస్తామన్నారు. మన ఆర్థికపరిస్థితులు చారికి నష్టచేపి నీర్దయం తీసుకోవలనిఉంది.

**శ్రీ వి. శ్రీకంఠ :** — వెష్ట్ వెంగాలు ప్రభుత్వంవారు దీనిపైన విద్యుత్యం ఉపాయాలని ఇంట్లిమెంటు చేస్తున్నారు. ఇది తమిదు కూసారా?

**శ్రీ డి. వెంగళరావు :** — మన ఆర్థికపరిస్థితులు మహం చూడాలికండా. ఇరి మైదాం ఇష్టుము ఇంట్లిమెంటుచేసే మిగిలిన వారు కూడా అడిగుశారు.

**ఉ** యం. వి. కృష్ణరావు — దొనేషన్లు అపుచేయాలన్నాడు. పక్క  
బండిగా కార్బ్రూక్రమంచేయాలి.

**ఉ** ఎ. శ్రీరాములు :— లిటరసి రేటు గురించి 1961-71 సంవత్సరాలకు  
మన ఆర్ ఇండియా రేట్ తగించి.

**ఉ** యం. వి. కృష్ణరావు — 1971 సెన్సర్ ప్రకారంగా 24 శాతం ఉంది.  
సేపనల్ ఏవరేకి తక్కువ ఉంది. ఎలిమెంటి ఎద్దుకేషను కు డ్రాఫ్ ఉంది.  
మన గ్రామాలలో ఉన్న పీటల అర్థిక పరిస్థితులు కూడా ఉన్నాయి

**ఉ** సి. వి. కె. రావు :— చదువు రాని వారు ఎట్టువకాలం బ్రతపత్రా?

Sri A. Sreeramulu :— This cannot be taken so lightly. It is a very important question. We had the 14th place in the all India set up in 1961 and we have come down to 21st place i.e., we are far behind the backward states like Assam, Orissa, Tripura etc. Will the Government appoint an Expert Committee to go into this problem?

**ఉ** ఇ. వెంగళరావు :— ఎక్స్‌పర్ట్ కమిటీ పేసింట మార్కెట సెంచెజి  
వెరగదు.

Sri A. Sreeramulu :— We must find out the reason as to why we have been so badly far ....

**ఉ** యం. వి. కృష్ణరావు :— యాండోళన మాకూ ఉంది. ఎందుకు ఎలాగ  
కగింది సేపనల్ ఏవరేకికి పెళ్ళాడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలా ఆరోచించాలి.  
ఎక్స్‌పర్ట్ ను ఏరిచి డిస్కన్ చేసాము.

**ఉ** వి. శ్రీకృష్ణ :— ప్రభుత్వ శివెలలో యా లిటరసి పైన చేయడం  
సాధ్యంకాదు. ప్రయివేటు ఇన్సిస్ట్యూషన్సు యూఎస్ ను ఎంక రేకి చేయడానికి ఏమి  
చేస్తారు?

ఈ కావ్యశాసను పెట్టండి. We must take it up very seriously.

**ఉ** యం. వి. కృష్ణరావు :— ఇంటిరెస్టు ఉన్న వారిని ఏరిచి కొన్ని కార్బ్ 8.00 p. m.  
క్రష్ణలు దూబొందించన్నాయి ఉంటుంది. తప్పకండా ఆలాగ చూస్తాము.  
**ఉ** శివాసుల్ ద్రెస్‌గారు స్టాలా విషయాలు చేపాశ్యాదు. వాటమ్మిటికి ఆవ్యాపక  
మైన పమాధారం చెప్పుచుప్పారు. అవస్థి చెప్పాలంచే కనీసం ఒక గంట వదు  
గాంచి. కుటుంబించినిచ్చుకొన్నాడు తగిన చెర్చి, తీసుకుంటామని మనవిచేస్తున్నావు.  
ప్రమంచ శిల్పి వీటించుకున్న వీటిని తూర్పు కొంచెనచి పశ్చిమా చూస్తాండి.  
ఇతర దేశాలలో ఉన్న టువంటి, ఇతర రాష్ట్రాలలో ఉన్న టువంటి శెలుగువారిలో  
దీనివల్ల స్థానికి పుంజంద్రి, ఏర్పడుతుంది, ఇది శెల్పి ప్రశాంతాలో మాతవోల్పా  
హాము కార్బ్రూపంచానికి చెప్పాశ్యాదు. కార్బ్రూక్రమాలు తీసి సేయాలని  
ఉండి. మన శెలుగు నంపుటాలి. తుఫించిని ఇతర మూడు వీటిని వుండుతామని కూడా కొంచెని  
శెలుగు వేవయిత్తుంది. గుర్తుపడిని ప్రశాంతాలో వుండుతామని కొంచెని  
కమీటీ వర్ధించి. రానికి 10 లక్ష రూపాయించు వుండుతామని కొంచెని

మహాసభలకు తయారుచేస్తున్న టువంటి—దాదాపు 2, 3 లక్షల విలువగల వస్తువులను అందులో పెట్టాలనుకుంటున్నాము అంతేగాకుండా ఇతర ప్రాంతాల నుంచి కూడా మనం సేకరించి ఒక మంచి మూల్యజీయంగా ఏర్పాటు చేయాలనే ఉద్దేశంతో చేస్తున్నాము ఇట్లాగే ఒక సేవనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ కూడా ఓ టీ ఏర్పాటుచేసి ఇతర దేశాలలోగల తెలుగువారితో సంబంధాలను పెంపాందించుకొనడానికి అవకాశము ఈ రీంచడానికి ప్రయత్నం కూడా జరుగుతుంది కాబట్టి ఈ తెలుగు మహాసభలను మనం జయప్రవర్తన చేయవలసి ఉండి దీనిని గురించి రెండు మాటలు చెబుతాను.

ఎన్నడూ చూడలేదు, మున్నెన్నడూ చూడలేదు.

ఇకముందు ఎప్పుడు చూస్తామో.

దేశ దేశాల్లో, వివిధ రాష్ట్రాలలో ఎన్నాడ్లగా నివాసిస్తున్నారో తెలుగు ప్రజలు, ఒక చేరిక వైన కలుపుకునే కుఫచేశ సమిపిస్తున్నది ఉగాది వందుగ.

25 శతాబ్దాల తెలుగు సంస్కృతి వెలుగు వింటం ప్రపంచ తెలుగు మహాసభల మహాత్మవం.

మరువురాని మహా మధుర ఘట్టమై నిరిచేట్లు మహాఖ్యలంగా నిర్విపాంచుదాము సహాయు సహకారాలు అందించుచాము.

కలసిమెలసి పాల్గొని ఆనందిష్టాము.

సమేక్య సుహృదాయాలను వెంచుకుండాము,

తెలుగు దేశ సత్యరాథివృద్ధికి తోడ్పుడుచాము,

సర్వ ఇనులకు కాంతి సౌభాగ్యాలను చేటూర్చుదాము,

ఇదే మన ఆశయం, ఇదే మన కర్తవ్యం, ఇదే మన ప్రకిష్ణ.

**శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ** —ఈ తెలుగు మహాసభల పందర్పుంగా మన తెలుగు చరిత్ర, సంస్కృతిని గురించి కొన్ని ఆర్పికల్ని ప్రాయిస్తామని అంటున్నారు. ఎవరు ఏమి ప్రాస్తారో చెలికే మేము సలవోలు తెలుగుచాము.

**శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు :**—దానికి 80 మోనోగ్రాఫ్సు సెలక్షు తేసారు. ఇ రిప్పు ఇస్తాము. ఏమైనా సలవోలు తెలికే చెప్పండి.

**Sri Syed Hasan :**—Last year two meetings were held wherein Anjuman-Faraqui Urdu and all the members were present and certain decisions were arrived at. What is the reason for not issuing a G.O.

**శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు :**—దానికి ఉద్దూ డెవలవ్ మెంటు కమిటీ కానీ ప్రిమిస్టర్ చేపాము. ఎం.పి.ఎల్.ఎల్.ఎల్.ఎల్.ఎల్. ఉద్దూకు సంబంధించిన వారిని తెలుగు మాట్లాడినట్టుడు చూరు చేపిన నిర్దయాలిమీద యూక ను కీసుకొర్చుటున్నారు. ఉద్దూకిటాయిని కాంప్టీటూర్చుట్ చేస్తామని మహామేంగ్రిగ్సు దేపారు. ఉద్దూకిటాయిని చేస్తామని ప్రథమ్ము చాలా ఉచ్చాహారా ప్రిమిస్టర్ వాం చేస్తున్నది.

Sri Syed Hasan — Academy is different but a decision has already been taken. Why not you implement it. You have not agreed on that point.

**శ్రీ ఎమ్ వి. కృష్ణరావు** — కమిటీ కూర్చుని కొన్ని రికమంజేషము చేసింది అని ఒక్కాక్కటి పరిశీలన చేసి యాక్కను తీసుకొంటున్నారు.

**శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి** :— నేను ఏప్పగా ఫలానా ప్రయత్నము విద్యాసంస్థలు టీచింగు గ్రాంటు తీసుకొని కూడా జీతాలు ఇవ్వలేదని చెప్పాను చానిని గురించి ఏమి యాక్కను తీసుకుంటారు? తరువాత ఇప్పుడు మంత్రిగారు పాడిన పాట తమరు వ్రాసారా లేక ముఖ్యమంత్రిగారు వ్రాసారా?

**శ్రీ డి. వెంగళరావు** — నేను కవిని కాదు, బహుభాషా కోవిదుడనుకాను.

**శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు** :— అచ్చిన గ్రాంటును వారికి ఇవ్వకపోతే ఎంక్యాయికి చేసి చర్య తీసుకుంటాము.

**శ్రీ ఎ. వీరపు** — మంత్రిగారి సమాధానం అంతా రంగదాసుగారి, శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారి, శ్రీ కృష్ణగారి పేర్లతోనే ఇచ్చినట్లుగా ఉంది. చాలామంది సభ్యులు చెప్పినవాటికి సమాధానం ఇవ్వలేదు. వారికి తరువాత వ్రాసి ఇస్తారా?

**శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ** :— మీ మంత్రుల తగపున మీరు మాట్లాడాలి మంత్రులు మాకు రిస్టయి ఇవ్వాలి. మీకు కాదు.

**Sri S. Jaipal Reddy** :— It is not correct. Ministers will have to give answers to all the members. We are not part of the Executive.

**Sri A. Sriramulu** :— It would not be possible for any Minister to reply to every point that is being raised in the debate. For the purpose of convenience, I will suggest the Minister to send written replies for all the points raised in this House. There is a precedent. Late Mr. Ramachandra Reddy sent replies to us.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు** :— గత సమావేశంలో కట్ మోషన్సుకు రిస్టయిన్ మంచించాను. అన్ని పాఠుంటున్న కాదు.

**Sri A. Sriramulu** :— Atleast some of the main points raised either by Congress party members or from this side, let the Minister allot the work to somebody. Let the points be examined and written replies be sent. నిలూరులో కాపారాబు ధర్మసంస్థ ఉపాధ్యాత్ములు విరావుర కిక చేసున్నారు. చానిని సెటిల్ చేయడానికి ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా?

**శ్రీ ఎమ్. వి. కృష్ణరావు** :— కలక్కరుగారు ఈ పేరు మాట్లాడారు. 14వంది లీచర్చును ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయడం అరిగింది. వారిని అక్కడ చేర్చుకుంటే మనిషార్థి రాజుగాను ఒప్పుకున్నారు. అది ఉప్పుకుంటే ఇంచు కూత్ అవ్వే చేప్పామని అన్నారు. ఈ సరికి చేసి ఉంటారు.

**శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ** —గవంతో ఉపాధియా యూనివర్సిటీలో జరిగినటువంటి లోపాలు బియటపడకుండా ఉండడంకోసం ఆక్కడ రికార్డులను తగల బెదుతున్నారు. దానికి తగిన రకణ లేదు. అందుచేత ఆక్కడి రికార్డును రషించాలి. దీనిని గురించి చెప్పాలి.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు**—**వైన్ చాన్సాలర్ గారు** కోరితే తప్పకుండా రకణ ఇస్తాము.

**శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ**—బక్ క్లాసులో 20, 30 మండికి యూనివర్సిటీ ఫస్టులు వచ్చాయి. అందువల్ల రికార్డులు తగులబెదుతున్నారు అందువల్ల తగిన ప్రొటక్సును కావాలి.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు**—**వైన్ చాన్సాలర్ గారు** కోరితే రకణ ఇస్తాము.

**శ్రీ లి. కృమార్తి**—అధ్యాత్మ, శ్రీవసంత నాగేశ్వరరావుగారు మాటాడుతూ జవహార్లీ శైక్షులాసికల్ యూనివర్సిటీ పోడింక్ క్లావ్యర్స్ ను ప్రైదచా శాదీకు మార్పుటము సబబు కాదని చెప్పారు. దానినిగురించి పశ్యేకించి శాసన సభలో చట్టానికి సవరణ తీసుకువచ్చే ఆక్కడ చర్చించటం జరిగింది. దానికిమించి ప్రత్యేకించి చెప్పటానికి ప్రయత్నం చేయటంలేదు. లోర్డు ఆఫ్ చెక్కికల్ ఏయ్య కేషన్ ఉన్నది, అది సమావేశము ఇరవతేదు అని ప్రోఫెసర్ సందర్శంలో కూడ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు నాదృష్టి తీసుకురావటం జరిగింది అప్పుడు నేను వారికి హామీ ఇచ్చాను. తప్పకుండా యామీటింగ్ ఐరుపుతాము. 2 వ తేదీ కాన్సిల్ సమావేశం పూర్తి అపుతుంది తివా తేదీ యా లోర్డు కాలుకు సమావేశం ఏర్పాటుచేయమని చెప్పాను అందువల్ల మూడవ తేదీ యా సమావేశం ఐరుగుతుందని మనిచేస్తున్నాను. ఈ ఎగ్గామినేషన్ నడివించే నిమిత్తం పేరే టోర్డు పెడితే బాగుంటుందని సూచన చేయటం జరిగింది. దానిని గురించి ఆలోచన చేయటం ఐరుగుతున్నది. మీరు నాగర్జునపాఠ్ ఆంఱనిరింగ్ కాలేజీని తీసుకువచ్చి నాగార్జునపాఠ్ దగ్గర ఐపుడు ప్రెడకార్ అని ఆడిగారు. ప్రేప్ ఎకడమిక్ ఇయర్ నుండి నాగార్జునపాఠ్ ఆంఱనిరింగ్ కాలేజీ వాగార్జునపాఠ్ లో నకుస్తందని మనిచేస్తున్నాను. పాలిచెక్కిక్లో ఉన్న టీచర్స్‌కు పేరివిషన్ గురించి వారు కెయికే చేశారు, పేరివిషన్ గురించి దానికి ఒక కారణం ఉన్నది. పీ. ఐ. టి. ఎ. ని స్నేల్స్ అఫ్ పే వారికి వర్తించేది. అందుచేత ఒకపుడు ఆల్ అందీయా చెక్కికల్ ఎద్దుకేషన్ కాన్సిల్ కాలుకు స్నేల్స్ తీసుకొస్తున్న తర్వాత అపుడు ఆటది కాలని, స్నేకుగపర్చు మెంట్ అమున్సుటాటి యా రివిషన్ కాలాలని టోర్డి స్టోర్చు—యా రెండ్లింటి మధ్య ఏమి చేయాలనేది కొంత చిక్కు వీర్పుదిద్ది. అది కొంత వర్షాలలో పడింది. డి. ఎ మేళ్ళిద్ది స్నేల్స్ వారికి వర్తింపుతేయటం స్వాయంమునే ఉద్దేశ్యముతో దీనిని పేకమీషన్ కు రిఫర్ చేయటం జరిగింది. మొత్తం ప్రస్తావాల్లో మార్పుటం గురించి అది కూడ ఆలోచన చేస్తామని ముత్తది చేస్తున్నాను ఉట్టింది.

**శ్రీ లిపోచ్**—**చేతావంగరాఫ్**—**అధ్యాత్మ, మానవమనుషులు మార్పులు అధివ్యాప్తి చేయటానికి 4 అంయాలు మార్కెట్లు అధివ్యాప్తి చేయాలి.**

ఆనాలుగు ఆలయాలు—దేవాలయాలు, ఉద్యాం యాలు, గ్రంథాలయాలు వై ద్వారా యాం. వాటిలో గ్రంథాలయాలుగా ఉచి గెండు మాటలు చెప్పాలని అనుకోంటున్నాను మన రాష్ట్రప్రొల్టో పర్వతమెంట్ నడిపించేవి కిల్మా గ్రంథాలయ సంస్థలు ఉన్నావి. గివెన్ మెంట్ నడిపించేవి, పంచాయతీలు, ప్రయివేటు మేసెక్ మెంట్ నడిపించేమూడు నేలకు పైగా గ్రంథాలయాలు ఉన్నవి విటిలో కిల్మా సెంట్రల్ లైబ్రెరీ టక్ బిల్డింగ్స్ ఒక గ్రంథాలయాలు ఉన్నవి. క్రాంక్ లైబ్రెరీ లో 120 స్కూల్సాఫ్టవర్లలో ఉన్నవి. ట్రయిల్ లైబ్రెరీయస్ నెల్లో 550 మంది ఉన్నారు. మెగ్సట్ ఉద్యోగ స్ట్రెట్లు 1600 మంది యోగ్ గ్రంథాలయాలలో పస చేస్తున్నారు కొండ య గో. సభ్యులు వీరి తీశాలు అప్పుడప్పుడు సరిగా అందటం లేదని చెప్పాము అని నా పడమే ఇప్పుడు కూడ కొల్డిగా ఎరియర్స్ ఉన్నవి సిన్నాచే ముఖముగ్గిగా మేసు, కూడా వింట్ ల లక్షల డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయటానికి అర్ట్రెన్ పాన్ చేయటం జరిగింది ఈ గ్రంథాలయాలలో ఇప్పుడు ముడు రూ 50 ఏక్షల గ్రంథాలు ఉన్నవి. ఇంకా పచ్చే కొద్ది సెపార్ట్ దాటాప్రో అండలు విలువచేసే గ్రంథాలను కొనాలని, ప్రజల అందించాఏని పేమ్ము ఆకపడుతున్నాము. ఈ గ్రంథాలయాలలో ఉద్యోగం చేస్తున్నటువఁ టి ఎప్పాయాన్ మొగ్గ ప్రాటీమ్స్ కొన్ని ఉన్నవి. వాటిని అణి వ్యాప్తి తీర్చాంచి గిఫుర్యం ఐశ్వర్యున్నది. ప్రెడారంగంలో వాల్కెర్ దు వోట్ సేడియమ్స్ సిర్క్యూచుకొన్నాము ఇంకా కొన్ని వోట్ల నిర్మించవలసి ఉన్నది. సగాడ్రి, కరీసెగర్, మహాబుల్ నగర్, వెన్ గోదావరి కిల్మాలలో కూడ పని ప్రారంభమైనది. పని ఇరుపుతున్నాగా కిల్మాలలో ఉన్నటువంటి కమిటీలను పునర్వ్యరించి పని ప్రారంభం అయ్యెలాగు ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈ ప్రీడారంగంలో పెంణాట్ రాష్ట్రప్రం ముందంఱ వేసి ఉంది. నేను పంణాట్ వెళ్లినపుడు—యా పోకి టీమ్సు చండిషుర్లో చారు ట్రయిలింగ్ ఇస్తున్న ప్రతి సేయర్ ను కలుషుకొని—వారికి ఏ విధంగా ట్రయిలింగ్ ఇస్తున్నది చూసినపుడు వాకు వంతోడు కలిగింది. థారథదేశానికి వారు విజయాన్ని సాధించాలని నేను వారితో క్యాయింగా చెప్పటం జరిగింది ఆ విజయాన్ని సాధించినందుకు ఆ టీమ్సు మరం అభినందిచవచుని ఉన్నది. అదిలాబాద్ లైబ్రెరీ రిలీగ్ విషయం సభ్యులు అహమ్మద్ గారు మనవిశేశాయి. అదికూడ యాప్ట్ కన్విడేషన్లో ఉన్నది. —కుల్కూ పుస్తకాలు చాలా తక్కువ ఉన్నవి అన్నారు ఉర్రూ పుస్తకాలు ఎక్కు చెక్కడ తక్కువ ఉన్నవి ఆక్కడ అవి సప్పుయి చేయటానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. హాన్స్ గారు స్టోర్స్ కొన్ని కు ఇదే గ్రంథలు చాలపు అన్నారు ఇంకా ఎక్కువ ఇవ్వటాన్ని ప్రఘత్తుడు ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవిచేస్తున్నాను. ప్రఘం కెలుగు మహాసభల సందర్భంలో లాల్ బహదుర్ సేడియమ్సు, ఇండోర్ సేడియమ్సు, సర్యాంగమందరంగా తయారుచేయటానికి గట్టి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ముఖ్యమంత్రిగారు, కొంతమంది కేచిసెట్ సభ్యులు స్వయంగా వెళ్లి ఎక్కడ కెక్కడ ఏమి మార్పులు చేయాలో, ఏమి కూర్చులు చేయాలో చూస్తున్నారు. ఆ వని ఇరుగుతున్నది ఈ కెలుగు మహాసభలు దిగ్విషయంగా అణగుచాయిశి భృతవిక్యాపం వాకు ఉన్నదని మనవిచేస్తున్నాము.

re: Extension of time for withdrawal of  
nominations to the Committee on  
Estimates.

**శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:** —నాగార్జునసాగర్ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ మీరా ఇవుడు పరావర్తనలో ఎస్టేటింగ్ జరుగువుది. యూనివెర్సిటీ ఒక టోమటిస్ ఎపాయింట్ చేసింది. ఆ నాటకమటి ఎంక్యూయిరీచేసే చాలా కాంప్యూటింగ్ గా చాలా పెయబల్గా ఎవరికి ప్రపాటదిన్ లేకుండా ఉండే క్లూ కొన్సిగ్ సూచనలు చేయటం ఇరిగింది. అంన్నీ పరిశీలించేముందే—వచ్చే సంస్కరించుక్కడ పోస్తామని కమిటీ అయితే చిక్కు వస్తుంది. ముందు అది పరిశీలించయి. నేను అది పిట్టు చేయటానికి వ్యక్తిగతిగా ము కాదు. ఆ ఏరియా డెంప్స్ ఇంప్రావి కాఫి, అక్కడ వెండ్ సేయటానికి తగినటువంటి సూచనలు మొద్దు చేశాము మనమ మరొక ఇంజనీరింగ్ కాలేజీ వన్నే పెగ్గా విప్పంలేదు. అక్కడ ఎస్టోర్చు అయి 10 లక్షల రూపాయిల్లో కంటిన్యూ అయ్యే కాలేజీకి 80 లక్షలు చెప్పిన్నాందీదు. అక్కడ ఇంకొఫట పెట్టవచ్చును. రెండు పెట్టే అవకాశం ఉన్నాని మేలు సూచన చేశాము. బెంగుళూరులో 3, మద్రాసలో 3, హైదరాబాదులో 3 మొదటి సిటీలో 3, 3 యూనివరిటీలోనే 3 ఉన్నవి.

**శ్రీ డి. వెంగళరావు:** —ఇప్పుడు చదువుకొన్న వారికి ఉద్యోగాలు తెలు ఇప్పుడు కొత్త యూనివరిటీలు ఎందుకు ? ఇక్కడ కాలేజీలో ఉన్న శాఖలన్నీ ప్రాథమిక, ప్రైసిపిషాల్ ఇక్కడనుండి కదలటానికి ఇష్టవడటంలేదు. ఈ ఉపయదితి వెట్టికొనుండా ఉన్నారు.

**శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:** —లభస్తే కూడ పోటించాము చంస్కారం ఉద్యోగాలు లేవు కాథిట్ చారితి చదవకుండా చేధామా ? ముందు ఆగోర్సు చేయడి తర్వాత క్రొమన్ ఎమైనా క్లీస్టర్సోండికాని చావిని ఆగోచించండి.

### MOTION

re: Extension of time for withdrawal of nominations to the Committee on Estimates.

**Sir V. Srikrishna:**—Sir, I request that the time for withdrawal of candidatures for Estimates Committee may be extended upto 1.30 p.m. on 29th March, and elections if any between 10.00 a.m. to 1.00 p.m. on 31st March, 1975.























